

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Innhold

Rådmannens innledning.....	4
Leseveiledning for dokumentet	5
Eiendomsskatt	6
Kontinuerlig forbedring.....	8
Forslag til budsjettvedtak	10
§5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A).....	10
§5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B).....	11
§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A).....	11
§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B).....	12
Organisasjon og styring	20
Kommunens målstruktur og styring.....	23
Det kommunale plansystemet	23
Porsgrunn kommune	24
Mål for 2022 - kommunenivå	26
Befolkningsutvikling	29
Demografi.....	29
Folkehelse.....	31
Økonomisk utvikling i planperioden.....	32
Finansielle nøkkeltall	32
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	33
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	34
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	35
Sammenheng inntekter og ressursbruk	36
Vurdering av den økonomiske utviklingen.....	38
Status og rammebetingelser	38
Sentrale føringer.....	38
Hovedtallene i budsjettforslaget.....	44
Sentrale inntekter.....	44
Finansinntekter og -utgifter	47
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	51
Driftsbudsjettet - endring i disponible midler og anvendelse.....	52
Klimabudsjett	53
Innledning.....	53
Kommunens klimamål.....	55

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Klimastatus Porsgrunn kommune	57
Effektberegning av tiltak	60
Arealbruk	61
Klimatiltak.....	62
Klimarisiko	66
Ordforklaring klimabudsjett	67
Investeringer i økonomiplanen	69
Investeringer	70
Gebyrfinansierte investeringer	75
Rammeområder	77
Formannskapet.....	77
Barn, unge og kultur	83
Helse og omsorg.....	99
Miljø og byutvikling	119
Vedlegg.....	132
Tilskuddsliste	132
Gebyrliste	134
Måltabell etter kommunalteknikkens kvalitetshåndbok.....	168

Rådmannens innledning

Porsgrunn 2022:

De to siste årene har vært sterkt preget av en verdensomspennende pandemi, som har hatt en betydelig innvirkning både på verdensøkonomien og Norges økonomi. Dette har selvsagt også vært merkbart på kommunalt nivå. Selv om samfunnet har åpnet opp igjen i Norge, vil det ta tid før flertallet av landene som vi samhandler med, har kommet like langt. Dette vil få innvirkning på tilbud og etterspørsel. I enkelte bransjer har prisveksten også vært sterk. Dette påvirker blant annet byggearbeider og veiarbeid, bare for å nevne et par eksempler. Samtidig er statens inntekter fra gass- og oljevirksomheten sterkt svekket, og denne tendensen vil forsterke seg i årene som kommer. Ikke minst skyldes dette forventninger om at vi etterlever FNs bærekraftsmål og må arbeide for ytterligere å bedre klima og miljø. Alle disse forholdene vil få innvirkning på kommuneøkonomien.

Porsgrunn kommune har så langt hatt et tilfredsstillende inntektsgrunnlag. De folkevalgte er opptatt av at Porsgrunn kommunes økonomi skal være bærekraftig. Dette skal gjenspeiles i handlingsprogrammet, og i de investeringer som til enhver tid gjøres i kommunen. Satsningene som gjøres skal gjenspeile demografiutviklingen, og samtidig være proaktiv for å få til en ønsket utvikling. Det blir ifølge SSBs prognoser stadig flere eldre og færre yngre i Porsgrunn kommune. Dersom denne tendensen skulle vedvare i årene som kommer, betyr det at færre må produsere mer for at dagens velferdsnivå skal kunne opprettholdes. Alternativt må velferdsnivået reduseres.

Porsgrunn og Skien vant i 2021 Attraktiv by-prisen. Gjennom denne kåringen er Porsgrunn satt på kartet som et flott sted å etablere seg i. I slutfasen av pandemien har vi også registrert at mange som har bodd utenbys i flere år, har valgt å flytte hjem igjen. Det nå er mange nyetableringer i næringslivet. Dette er svært positivt for kommunen vår, og det er selvsagt ønskelig at denne tendensen fortsetter. Slik kan kommunen nemlig sikre en befolkningsvekst som gjør det mulig å møte fremtidens utfordringer på en bedre måte enn hva SSBs prognoser skulle tyde på.

Gjennom å være ansvarlige og proaktive, legger vi til rette for at Porsgrunn kommune forblir en god kommune å bo og leve i, også for kommende generasjoner. Det er derfor av største viktighet at vi forvalter ressursene vi har tilgjengelig på en best mulig måte og til fellesskapets beste. De folkevalgte har høye ambisjoner, og har gjort omfattende investeringer i bygg og infrastruktur. På mange områder har vår kommune høyere kvalitet på tjenestene enn hva som er lovpålagt.

Porsgrunn kommune har i dag en solid kommuneøkonomi. Samtidig vet vi at en videreføring av dagens kostnads- og investeringsnivå ikke er bærekraftig. Sistnevnte kommer særlig på spissen fordi Norges Bank allerede har varslet renteøkninger i årene som kommer. Vi er nødt til å prioritere og unngå at kommunes gjeldsbelastning blir for stor. Derfor blir vi også nødt til å se nærmere på eiendomsskatten.

I kommende økonomiprogramperiode er det vedtatt betydelige investeringer. Porsgrunn kommune skal investere for totalt 563 millioner kroner i 2022. Dette vil øke gjelden vår, og det vil være krevende for den kommunale driften. Handlingsregler for gjeldsgrad, netto driftsresultat, disposisjonsfond og verdibevarende vedlikehold av formålsbygg skal sikre at kommunen opprettholder et godt økonomisk handlingsrom også i årene fremover.

Samarbeid med andre kommuner er viktig for å oppnå kvalitativt bedre tjenester og stordriftsfordeler. Et eksempel på dette er utredning av felles legevakt med Bamble kommune. Her er vi i gang med et forprosjekt. Forhåpentligvis vil også Kragerø kommune komme med i samarbeidet etter hvert. Eksisterende IKS'er arbeider også for å få med flere av Grenlandkommunene i felles samarbeid.

Det er sjelden populært å endre tilbud som befolkningen har vent seg til, enten det er tale om legevakter, sammenslåing av skoler og barnehager o.a., men slike grep må vurderes for å sikre

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025 Porsgrunn kommune

kommunens bæreevne i fremtiden.

Porsgrunn har lenge hatt en ledende rolle innenfor klima og miljø, og dette skyldes sterk evne til omstilling. Mye kompetanse er samlet i regionen, og tidligere industrianlegg er gjenbrukt i forbindelse med det grønne skiftet. Det er viktig at kommunen, industrien og academia samarbeider, og sørger for at næringslivet sikres kompetanse og grønn energi også i fremtiden

Noe av det som særpreger Porsgrunn kommune er et godt samarbeidsklima i politikken, og et godt og avklart forhold mellom politikk og administrasjon. Her som andre steder oppstår det selvsagt krevende situasjoner fra tid til annen, men disse løses gjennom dialog og gode prosesser med involvering og forankring. Porsgrunn kommune skal være en lærende organisasjon, og det er derfor sentralt å finne læringspunkter dersom noe likevel skulle gå galt – ikke å finne syndebukker. Gjennom å være en god og trygg arbeidsgiver og å ha et godt og avklart forhold til politikken, vil Porsgrunn kommune fremstå som et godt sted å jobbe. Et godt samhandlingsklima gir seg ikke selv, men er noe vi må jobbe for hver eneste dag. På den måten tiltrekker vi oss de beste medarbeiderne, og dette vil gagne både innbyggerne i Porsgrunn, arbeidsmiljøet i kommunen og våre folkevalgte.

Leseveiledning for dokumentet

Bystyret i Porsgrunn vedtok kommuneplanens samfunnsdel 2013-2025 i september 2013. Ny planstrategi for Porsgrunn kommune 2019-23 ble vedtatt av bystyret i desember 2020. I planstrategien vedtok bystyret at samfunnsdelen skal revideres i inneværende bystyreperiode og arbeidet skulle vært igangsatt i 2020. Ressurser til oppstart av dette arbeidet er innarbeidet i Handlingsprogrammet og en tar sikte på å starte arbeidet i starten av 2022.

Økonomiplanen er handlingsdelen til kommuneplanens samfunnsdel og viser hvilke tiltak som skal gjennomføres på kort og lang sikt for å nå målene i samfunnsdelen.

Statistikk og sammenligninger med andre kommuner

Alle kommuner rapporterer tjeneste- og økonomidata til Statistisk sentralbyrå (SSB). Dataene rapporteres slik at det skal være mulig å sammenligne kommunene uavhengig av organisering. Kommunedataene blir kalt KOSTRA (KOMMune STAT RAPportering), og benyttes for å vise hvordan kommunene prioriterer, kostnaden på ulike tjenester og kvalitet.

I sammenlikninger av statistikk og økonomi med andre kommuner er det i hovedsak benyttet sammenligningsgruppen; Kommunegruppe 10 (SSB har delt inn kommunene i kommunegrupper for

sammenligning, basert på folkemengde og økonomiske rammebetingelser. Gr 10 består av 13 kommuner; ingen av våre nabokommuner inngår i denne gruppen).

Virksomhetenes rammer

Porsgrunn kommune, som de fleste andre kommuner, bruker rammebudsjettering. Dette betyr at de ulike virksomhetene får en ramme de skal drifte innenfor.

I handlingsprogrammet beskrives hvilke endringer som gjøres i forhold til de gjeldende rammene. I behandlingen av rammene for 2022 – 2025 tas det utgangspunkt i de gjeldende rammene som ble vedtatt for 2021. Det er kun endringer i forhold til rammen i 2021 som behandles i handlingsprogrammet.

Hvis det ble bevilget midler til tiltak i 2021 som videreføres, er dette en del av totalrammen og vises ikke i oversiktene for 2022.

Vedlegg

Vi har laget en egen boks som vi har kalt vedlegg. Her finner du tilskuddsoversikt (vi tar forbehold om at vi har fått med alle denne gang), gebyrregulativet for 2022 og måltall fra Kommunalteknikkis kvalitetshåndbok (ISO 9001 sertifisering).

Eiendomsskatt

Eiendomsskatt

Forrige alminnelige taksering i Porsgrunn kommune ble gjennomført med virkning fra 2006, og eiendomsskattegrunnlaget for kategorien verk og bruk hadde egen takst på produksjonsutstyr. I forbindelse med endringene i eiendomsskatteloven som trådte i kraft 1. januar 2019, vedtok skattetakstnemnda i Porsgrunn nytt eiendomsskattegrunnlag for eiendommene som tidligere var definert som verk og bruk.

Følger av endring i eiendomsskatteloven fra 2019

Lovendringen innebærer at verdsettelsen av tidligere verk og bruk som fra 2019 skal anses som næringseiendom, kun skal omfatte tomt, bygg og maskiner som tjener bygget. Det er ikke anledning til å skrive ut eiendomsskatt på «produksjonsutstyr og -installasjoner». Det går fram av ny eiendomsskattelov §4 annet ledd, tredje setning. Videre er verdsettelsesreglene endret ved at industrianlegg som hovedregel skal følge reglene som gjelder for næringseiendom. De nye takseringsreglene åpner for at taksten fastsettes etter teknisk verdi (også omtalt som substansverdi) når det ikke er mulig å fastsette verdien på bakgrunn av observasjoner i markedet. Teknisk verdi er med andre ord unntaksregelen fra 2019, jfr. Ny eiendomsskattelov § 8A-2 første ledd siste setning.

Det skal også fastsettes et særskilt grunnlag som skal trappes ned over en periode på 7 år, jfr. overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§3 og 4. Det særskilte grunnlaget baseres på differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019. I 2019 skal grunnlaget være seks sjudeler av differansen mens det i 2020 vil være fem sjudeler, før det vil være helt nedtrappet etter sju år.

Skattetakstnemnda (i dag sakkyndig nemnd) la til grunn for sitt vedtak i 2019, de tidligere takstforslagene, og trakk fra verdien av produksjonsutstyr og -installasjoner. Totalt 6 virksomheter klaget rundt årsskiftet 2019/2020 på disse vedtakene. Porsgrunn kommune engasjerte takstfirmaet Sweco til å bistå i klagebehandlingen, og nye takster er utarbeidet i 2021. 5 av klagesakene er nå klare

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

for behandling i klagenemnda for eiendomsskatt, mens den siste klagen vil komme opp i sakkyndig nemnd i løpet av høsten. Det er fortsatt usikkert hva som blir resultatet av disse sakene

Kommunens inntektstap som følge av lovendringen blir bare delvis kompensert via rammetilskuddet.

Særskilt grunnlag (differanse mellom takst 2018 og 2019). Tall i tusen				
Skatteår	Skatteandel	Skattegrunnlag	Utrechnet e-skatt, 7 promille	Redusert inntekt
2019	seks syvendedeler	5 112 862	21 474	3 579
2020	fem syvendedeler	4 260 719	17 895	7 158
2021	fire syvendedeler	3 408 575	14 316	10 737
2022	tre syvendedeler	2 556 431	10 737	14 316
2023	to syvendedeler	1 704 287	7 158	17 895
2024	en syvendedel	852 144	3 579	21 474
2025	ingen	0	0	25 053

Kompensasjon i rammetilskuddet for bortfall av maskinskatt, Tall i tusen					
2020	2021	2022	2023	2024	2025
6 000	6 176	5 128	3 573	1 934	0

Beløpet til Porsgrunn for 2021 ble 6,176 mill. kr. Dette var et lavere beløp enn forventet som følge av at regjeringen foreslo at det nå skal gis mindre kompensasjon enn tidligere vedtatt av Stortinget til dette formålet. Nedtrappingen fortsetter slik det går frem av tabellen over.

Omtaksering 2022

I samsvar med vedtak i bystyresak 21/20 blir det i 2021 gjennomført ny såkalt alminnelig taksering. I samme bystyresak ble det også vedtatt nye eiendomsskattevedtekter for Porsgrunn kommune, der kommunens reduksjonsfaktor på 40% fjernes fra skatteåret 2022. Den lovfestede reduksjonsfaktoren på 30% for boliger og fritidsboliger erstatter dermed den kommunespesifikke reduksjonsfaktoren. Med unntak for boliger der det fortsatt skal benyttes skattegrunnlag fra skatteetaten, vil øvrige skatteobjekt få ny takst som skal benyttes for utskrivning av eiendomsskatt f.o.m. 2022. Sakkyndig nemnd arbeider i disse dager med fastsetting av nye takster. Arbeidet er ikke avsluttet, og frist for fremlegging av nye takster er 1. mars 2022. I rådmannens budsjettforslag er det lagt inn et anslag basert på kommunes nye vedtekter, eiendomsskattelovens bestemmelser for bolig og fritidsbolig og et foreløpig takstgrunnlag fra vår taksator.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Rådmannens forslag

I rådmannens forslag ligger det inne en økning i inntektene fra bolig- og fritidseiendom på kr 30 mill. kr. Da er den lovfestede reduksjonsfaktoren på 30% innarbeidet, og promillesatsen lagt på 4 promille.

Økt verdisetting av mange næringseiendommer som følge av nye takster gir høyere grunnlag for beregning av eiendomsskatt. I tillegg er kommunens reduksjonsfaktor på 40% fjernet. Promillesatsen for foreslås redusert til seks promille for næringseiendom. Nedtrappingen av inntektene fra det særskilte grunnlaget for også betydning for den totale inntekten fra næring.

Eiendomsskatt (tall i tusen kr)	2021	2022	2023	2024	2025
Bolig og fritidseiendom	104 257	127 000	129 000	131 000	133 000
Næringseiendom mv.	63 597	73 000	73 000	73 000	73 000
Sum	167 854	200 000	202 000	204 000	206 000

Rådmannen vil komme tilbake med endelig formulering av eiendomsskattevedtaket i samband med formannskapetets innstilling til bystyret.

Kontinuerlig forbedring

Om tiltak for omstilling og effektivisering

Et av kommunens hovedmål er at «vi skal arbeide systematisk og kunnskapsbasert med omstilling og forbedring, og organisasjonen skal videreutvikles til å møte innbyggernes forventninger og fremtidige tjenestebehov.» I tillegg har vi samtidig høyt fokus på hovedmålet «Effektiv ressursbruk og god økonomisk styring».

I rådmannens budsjettforslag er det lagt opp til inntektsøkninger og nye tiltak. Nye tiltak øker mer enn innarbeidede innsparingstiltak. Porsgrunn kommune har hatt tallfestede krav til omstilling og effektivisering ved behandling av handlingsprogrammene gjennom flere år. Våre erfaringer er at slike mål både er et nødvendig og fungerende virkemiddel for å bidra til mer effektiv ressursutnyttelse og nødvendig omstilling i den kommunale organisasjonen. Det er derfor en viktig forutsetning i det budsjettopplegget som her foreslås at årlig krav til omstilling blir realisert.

Denne gang vil det ikke ligge innbakt gjennomgående forbedringsmål. Effektiviseringsgevinsten er tatt ut ved å ikke kompensere virksomhetene for prisjustering fra 2021 til 22. Dette utgjør om lag 15 mill.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

kroner. Lønnsjusteringer er det som vanlig tatt høyde for i en sentral pott. Etter mange år med gjennomgående og like forbedringsmål i form av netto rammereduksjon i hele organisasjonen er tilbakemeldingen fra virksomhetene at vi bør jobbe med andre former for rammereduksjoner. Ved å ikke justere for prisvekst vil fordelingen av rammereduksjonen få en annen innretning for 2022. En slik reduksjon er foreløpig ikke lagt inn for øvrige år i planperioden.

Det er stort fokus på kontinuerlig forbedringsarbeid i Handlingsprogrammet. Overordnede mål og delmål ute på de ulike tjenesteområdene har innarbeidet ulike varianter av dette. Det er lagt inn økonomiske forventninger til innsparing kalt Prosess + 100 i Handlingsprogrammet. Disse innsparingsmålene som fordeles på de ulike rammeområdene må følges opp med konkrete omstillingsprosjekter.

Innsparingsmålene er fordelt ut fra en forholdsmessig fordeling av størrelsen på rammeområdenes budsjett. Demografiutfordringer og KOSTRA-analyser er dermed ikke hensyntatt i fordelingen. Innsparingskravene akkumulerer seg opp til 42,6 mill. kr i 2025.

Prosess +100 (tall i tusen)	2022	2023	2024	2025
Formannskapet	756	1 084	2 034	3 730
Barn, unge og kultur	*	1 448	5 650	13 150
Helse og omsorg	4 289	6 146	11 535	21 155
Miljø og byutvikling	925	1 326	2 488	4 563
Sum	5 970	10 004	21 707	42 598

*Barn, unge og kultur har et innsparingskrav på kr 7,5 mill fra 2021

Det er identifisert tjenesteområder en ønsker å gå nærmere inn i for å analysere om det er mulig å levere gode tjenester med lavere rammer. Omfang og kvalitet på de tjenestene kommunen yter må ha et kontinuerlig fokus. Rådmannen vil igangsette slike gjennomganger i 2022.

Rådmannen har registrert behov for en klarere politisk forankring av arbeidet med gjennomgang av tjenestenivå. Sektorutvalgene vil på sine møter i 2022 få seg forelagt saker knyttet til realisering av innsparingskravene pr rammeområde. Disse sakene vil også måtte omfatte håndtering av opptrappende innsparingskrav for de påfølgende par-tre årene.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Forslag til budsjettvedtak

§5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Rammetilskudd	-1 054 129	-1 003 001	-1 029 603	-1 020 876	-1 019 832	-1 015 885
Inntekts- og formuesskatt	-997 575	-1 088 500	-1 131 230	-1 127 469	-1 127 469	-1 127 469
Eiendomsskatt	-188 298	-170 000	-200 000	-202 000	-204 000	-206 000
Andre generelle driftsinntekter	-48 244	-40 753	-34 000	-32 000	-30 000	-29 000
Sum generelle driftsinntekter	-2 288 246	-2 302 254	-2 394 833	-2 382 345	-2 381 301	-2 378 354
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	2 163 247	2 153 568	2 208 462	2 186 925	2 169 717	2 158 327
Avskrivninger	158 663	0	164 000	164 000	164 000	164 000
Sum netto driftsutgifter	2 321 910	2 153 568	2 372 462	2 350 925	2 333 717	2 322 327
Brutto driftsresultat	33 664	-148 686	-22 371	-31 420	-47 584	-56 027
Renteinntekter	-11 505	-11 920	-11 020	-11 020	-11 020	-11 020
Utbytter	-44 667	-15 000	-55 000	-55 000	-55 000	-55 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-38 417	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
Renteutgifter	52 418	47 922	63 586	69 337	78 757	83 049
Avdrag på lån	115 802	115 665	132 519	139 972	145 912	150 063
Netto finansutgifter	73 630	111 667	105 085	118 289	133 649	142 093
Motpost avskrivninger	-158 663	0	-164 000	-164 000	-164 000	-164 000
Netto driftsresultat	-51 369	-37 020	-81 286	-77 131	-77 935	-77 935
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	32 203	30 000	70 000	70 000	70 000	70 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-3 709	-6 862	-6 715	-2 469	-2 065	-2 065
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	22 875	13 881	18 000	9 600	10 000	10 000
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	51 369	37 020	81 286	77 131	77 935	77 935
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

§5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Formannskapet	144 109	171 321	172 873	167 785	168 807	166 257	166 161
Barn, unge og kultur	810 136	757 590	793 153	796 775	790 008	788 034	779 237
Helse og omsorg	984 695	944 068	981 100	967 455	969 393	966 165	970 759
Miljø og byutvikling	198 142	223 202	227 028	208 678	195 795	187 142	180 051
Kirker og trossamfunn	23 373	0	0	0	0	0	0
Ikke fordelte	-9 540	49 508	-1 637	59 000	59 000	59 000	59 000
utgifter/inntekter							
Frie inntekter og utgifter	0	0	0	0	0	0	0
Sum bevilgninger drift, netto	2 150 915	2 145 689	2 172 518	2 199 694	2 183 003	2 166 599	2 155 208
Herav:							
Avskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Netto renteutgifter og -inntekter	-1 690	-1 017	-1 017	-1 053	-1 053	-1 053	-1 053
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	1 122	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-7 833	-6 862	-11 807	-6 715	-2 469	-2 065	-2 065
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-3 930	0	-5 020	-1 000	-400	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	2 163 247	2 153 568	2 190 361	2 208 462	2 186 925	2 169 717	2 158 327

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Investeringer i varige driftsmidler	354 348	610 200	726 697	563 800	409 050	407 000	394 500
Tilskudd til andres investeringer	2 891	0	0	200	200	200	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	12 709	8 570	8 570	7 500	7 800	8 100	8 400
Utlån av egne midler	449	15 100	15 100	30 100	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	370 397	633 870	750 367	601 600	417 050	415 300	402 900
Kompensasjon for merverdiavgift	-37 216	-70 631	-80 599	-75 693	-43 634	-42 071	-45 063
Tilskudd fra andre	-48 828	-109 505	-101 232	-95 891	-77 048	-41 600	-41 600
Salg av varige driftsmidler	-7 788	-12 000	-12 000	0	0	0	0

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Salg av finansielle anleggsmidler	-150	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-2 132	0	0	-10 500	0	0	0
Bruk av lån	-250 286	-385 834	-502 509	-329 016	-230 368	-265 629	-250 237
Sum investeringsinntekter	-346 399	-577 970	-696 341	-511 100	-351 050	-349 300	-336 900
Videreutlån	41 519	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000
Bruk av lån til videreutlån	-41 519	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000
Avdrag på lån til videreutlån	39 836	7 900	7 900	34 000	34 000	34 000	34 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-36 433	-5 900	-5 900	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Netto utgifter videreutlån	3 403	2 000	2 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Overføring fra drift	-32 203	-30 000	-30 000	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	1 227	0	-10 127	-19 600	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	3 576	-27 900	-15 900	-4 900	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-27 400	-57 900	-56 027	-94 500	-70 000	-70 000	-70 000
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0	0

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022- 2025
Formannskapet							
Digitalisering	1 538	17 900	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000
Nytt system for kvalitetsstyring	0	253	0	0	0	0	0
Porsgrunn rådhus - rehab- fasade og vinduer	18	5 882	0	0	0	0	0
Oppgradering bystyresalen	0	700	0	0	0	0	0
Tilrettelegge for bolig- og næringsutvikling på Søndre Valler og Enger	4	4 900	4 900	0	0	0	4 900
VA Lønnebakke	5 519	14 735	0	0	0	0	0
industriområde							
Eidanger kirkegård	0	540	0	0	0	0	0

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022- 2025
Kirkegårdsmaskiner	1 761	689	0	0	0	0	0
Livssynsnøytralt	124	5 876	30 000	0	0	0	30 000
seremonibygge på Eidanger							
Kirkene - rehabilitering mv.	1 248	1 939	2 300	2 300	2 300	2 300	9 200
Utredning fremtidig	0	250	0	0	0	0	0
gravplassbehov							
Avsetning til garantiarbeider	160	0	0	0	0	0	0
Nytt	0	0	1 000	0	0	0	1 000
arbeidstidsregistreringssystem							
124 IKT: Ipad 1:1	0	0	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000
124 IKT: ÅBEV it	0	0	1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
Sum Formannskapet	10 371	53 664	46 700	10 800	10 800	10 800	79 100
Barn, unge og kultur							
Nytt skoleadministrativt IKT	0	815	0	0	0	0	0
system							
Strukturendring	22 276	133 849	110 000	0	0	0	110 000
ungdomsskolene - Kjølnes og							
Tveten							
Langangen skole	1 495	362	0	0	0	0	0
Borge Skole -	1 555	18 445	10 000	0	0	0	10 000
autismespekteret							
ÅBEV Utearealer skole og	1 814	1 553	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
barnehage							
Stridsklev U - etterbruk	0	2 000	0	5 000	35 000	0	40 000
Ny skole Herøya og Brattås	0	0	1 000	0	40 000	0	41 000
Digitale læremidler, og	3 370	0	0	0	0	0	0
inventar - skolene							
Utredning investeringsbehov	0	1 000	0	0	0	0	0
barnehagene							
Barnehagene inventar og	834	1 249	800	800	800	800	3 200
utstyr							
Barnevern elektronisk	0	500	0	0	0	0	0
arkivsystem							
Biblioteket - tiltak for	3 336	0	0	0	0	0	0
meråpent bibliotek.							
Kultur - div inventar og utstyr	3 754	2 005	4 000	4 000	2 000	2 000	12 000
Filmsenteret Charlie -	6 591	1 409	0	0	0	0	0
utskifting maskinpark							
Utvikling / utvidelse av kinoen	0	1 500	0	0	0	0	0
Svømmehall Heistad	344	4 656	0	0	55 000	60 000	115 000
Interkommunal friidrettshall	0	1 500	0	0	0	0	0
Kjølnes - forprosjekt							
Kjølnes - ny svømmehall	12 445	5 000	0	0	0	0	0
Kommunale idrettsanlegg ihht	305	3 902	0	0	0	0	0
hovedplan							
164 Kultur: Basishall Kjølnes	0	0	0	1 000	14 000	0	15 000
Digitale læremidler, inventar	0	0	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
og utstyr							
Sum Barn, unge og kultur	58 121	179 745	127 800	12 800	148 800	64 800	354 200
Helse og omsorg							
Ny legevakt	0	0	2 000	20 000	28 000	0	50 000
Helsehus/legevakt -	0	2 000	0	0	0	0	0
planlegging							
Aktivitetstavler i sykehjem	442	0	0	0	0	0	0
Utskifting av inventar	861	724	500	500	500	500	2 000
sykehjemmene							

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022- 2025
Nye sykehjemsplasser - Vestsiden	1 057	0	0	0	0	0	0
Sykehjemsutbygging trinn 2 St Hansåsen	3 317	0	0	0	0	0	0
Helse og omsorgsutbygging trinn 3 Mule	0	1 500	0	0	7 000	100 000	107 000
Frednes sykehjem - uteområde	156	6 138	0	0	0	0	0
Borgehaven diverse tiltak	0	214	0	0	0	0	0
Gerica Mobil Pleie	0	501	0	0	0	0	0
Tilrettelagte boliger for mennesker rus/ROP utfordringer	0	5 000	10 000	0	0	0	10 000
Boliger til prioriterte grupper ÅBEV	3 271	7 472	10 000	5 000	5 000	5 000	25 000
Sum Helse og omsorg	9 104	23 550	22 500	25 500	40 500	105 500	194 000
Miljø og byutvikling							
Bypakka/belønningsordningen	18 096	8 110	7 000	7 000	7 000	7 000	28 000
Bypakka - GS-bru - Vestsida/Porsgrunn sentrum	1 699	49 280	46 000	70 000	0	0	116 000
Bypakka- Sverresgate/Hovengagate	33 936	53 693	3 800	0	0	0	3 800
Bypakka - Knutepunkt Porsgrunn	1 415	242	20 000	3 300	0	0	23 300
Bypakke - Turveg langs elva	51	13 801	11 000	14 500	0	0	25 500
Bypakke - Franklintorget	0	0	8 500	5 000	0	0	13 500
Sandøya skole - nytt tak og vinduer	1 807	0	0	0	0	0	0
Maristien barnehage	25 346	656	0	0	0	0	0
Salg tomter - bolig	10	0	0	0	0	0	0
Frednes - standsetting av sjøfartsområdet	0	2 000	0	0	5 000	5 000	10 000
Riving av Brevik Svømmehall	0	8 200	0	0	0	0	0
Samfunnshus/bedehus Heistad	448	0	0	0	0	0	0
Universelt utformet baderampe	0	0	0	1 000	0	0	1 000
Utstyr brannvesenet ÅBEV	2 035	0	0	0	0	0	0
Garasje Porsgrunn brannstasjon	7 791	0	0	0	0	0	0
Tankbil Porsgrunn brann og redningsvesen	5 053	0	0	0	0	0	0
Brannvern - Biler	871	0	0	0	0	0	0
Brannvern - Høydemateriell/Lift	107	0	0	0	0	0	0
Brannvern - kreftreducerende tiltak og HMS	843	0	0	0	0	0	0
Nytt digitalt forvaltningssystem B & E-drift	120	480	0	0	0	0	0
Til disp for strategiske eiendomskjøp	117	1 883	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
ÅBEV Renholdsavdelingen div investeringer	625	300	350	350	350	350	1 400
ÅBEV Vaskeriet - utskifting av maskiner	1 059	493	300	300	300	300	1 200
Eiendomsforv. - utredning, kostnadssetting	270	1 816	500	500	500	500	2 000

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022- 2025
Bygg - myndighetskrav	0	733	0	0	0	0	0
Eiendomsforv. utviklingstiltak ÅBEV	5 317	9 089	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
Eiendomsforv. - ENØK - tiltak	4 715	13 096	13 000	13 000	13 000	13 000	52 000
Eiendomsdrift - sykkelparkering komm. skoler og anlegg	0	200	0	0	0	0	0
Ny kassebil driftsavg. - B & E- drift	0	350	0	0	0	0	0
Bygg/eiendom samlokalisering	1 942	0	0	0	0	0	0
Frisklivsenteret							
Eiendomsdrift - maskiner ÅBEV	0	1 000	500	500	500	500	2 000
Nytt garasjeanlegg for sivilforsvaret	4 927	50	0	0	0	0	0
Oppgrad. og modernisering komm. eide tilfluktsrom	0	5 000	0	0	0	0	0
Porsgrunnstunnelen- off.tilfluktsrom	1 342	0	0	0	0	0	0
VANN - Rehabilitering vann ÅBEV	38 716	47 034	48 000	50 000	51 000	52 000	201 000
VANN - Reservevannforsyning fra Skien og Bamble	5 818	6 468	0	10 000	0	0	10 000
Forsterke vannforsyning Vestsiden/Knarrdalstrand	45	0	0	0	0	0	0
VANN - Vurdering av ny inntaksledning Meensvann	0	1 000	0	14 000	0	0	14 000
VANN - Høydebasseng - Langangsvegen 117	624	1 876	0	0	0	0	0
VANN - Utskifting av PREMO vannledning	27 146	17 140	15 000	0	0	0	15 000
AVLØP - Tiltak i forb. med vanndirektivet	2 963	13 923	6 000	6 000	6 000	6 000	24 000
VANN - Oppgradering av Mjøvannsdammen og Sortildammen. Riving Lannerdammen	1 034	19 145	0	0	0	0	0
Utbyggingsavtaler - boligbygging	667	15 000	0	0	5 000	5 000	10 000
AVLØP - Rehabilitering avløp ÅBEV	34 540	52 987	48 500	60 000	65 000	75 000	248 500
AVLØP - ny slamtankbil	0	2 500	0	0	0	0	0
AVLØP - rehabilitering Heistad RA	0	0	0	0	20 000	20 000	40 000
AVLØP - utredning av fremtidig avløpsrensestruktur	0	1 000	0	0	0	0	0
AVLØP - Flomsikringsutstyr	885	0	0	0	0	0	0
AVLØP - Kobbersanering	1 751	1 249	0	0	0	0	0
driftskontroll , jf nedlegging av Telenorlinjer							
AVLØP - KRA - rensing av returstrømmer	0	16 000	0	0	0	0	0
AVLØP - Lastebil VA	0	5 000	0	0	0	0	0
AVLØP - Åpning av klyvebekken - forprosjekt	224	441	2 000	0	0	0	2 000
AVLØP - Knarrdalsstrand renseanlegg fom 2011 ÅBEV	255	2 045	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Kompostcontainer	0	1 000	0	0	0	0	0

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022- 2025
Pasadalen etterdrift og avvikling	253	106	0	0	0	0	0
BYDRIFT - Rasfarlige områder, sikring ÅBEV	2 069	426	3 000	2 000	2 000	2 000	9 000
BYDRIFT - Parker, lekeplasser, friarealer ÅBEV	2 041	2 330	2 000	2 500	2 500	2 500	9 500
AVLØP - Storedike – oppgradering av flomveg	9	3 991	2 000	2 000	0	0	4 000
Tilrettelegging for friluftsliv	0	500	0	0	0	0	0
BYDRIFT - Utvikling av sentrumsparkene	113	5 729	0	0	0	0	0
BYDRIFT Friområder - tilskuddsfinansierte prosjekter	506	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Ferjekaier Sandøya og Bjørkøya	3 192	36 808	45 000	0	0	0	45 000
BYDRIFT - Ny parkering Brønnstadbukta	417	1 022	1 000	0	0	0	1 000
BYDRIFT - Rådhuskvartalet, enkel oppgradering	1 505	0	0	0	0	0	0
BYDRIFT - Innføring av ny parkeringsordning	0	4 000	4 000	0	0	0	4 000
BYDRIFT - Gjestebrygge i sentrum	137	3 863	0	0	0	0	0
BYDRIFT - Sikringsbehov og stabilitet ved Leirkup	0	1 500	0	0	0	0	0
VANN - VA anlegg Sverresgate ihht gatebruksplanen	20 589	13 013	0	0	0	0	0
AVLØP - VA-anlegg i f.m. bolig- og næringsutvikling	126	4 874	5 000	0	5 000	0	10 000
BYDRIFT - Trafikksikringsmidler ÅBEV	3 531	3 108	1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
BYDRIFT Fornyelse av maskiner ÅBEV	3 266	5 100	4 000	4 000	4 000	4 500	16 500
BYDRIFT - Oppgradering av komm. bruer og brygger ÅBEV	797	1 212	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
BYDRIFT - Pullerter i Porsgrunn sentrum	191	2 758	2 000	0	0	0	2 000
BYDRIFT Digitalisering av infrastruktur - Komtek	402	515	0	0	0	0	0
BYDRIFT Parkering Bergsbygda skole/Røra	402	0	0	0	0	0	0
BYDRIFT - Utskifting av gatelys ÅBEV	1 564	1 404	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
Nye ladepunkter til elbiler til bruk for kommunale virksomheter	641	359	500	500	500	500	2 000
BYDRIFT - Ladestasjon - EL biler	394	1 840	0	0	0	0	0
BYDRIFT - Riving av Floodsbru	0	0	2 000	0	0	0	2 000
BYDRIFT - Utvikling/rehabilitering av Nepturparken ifm oppgradering av Franklintorget	0	0	0	0	3 750	0	3 750
BYDRIFT - Oppgradering Bukta/Bratsberg strandpromenaden	0	0	0	0	0	3 750	3 750
Magnorvegen 4,8,10,12 - forprosjekt	0	0	1 000	0	0	0	1 000

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022- 2025
Østre Bjørntvedtveg - etablere 1-2 boenheter på 1 flate UU- tilpasset	0	0	1 500	0	0	0	1 500
Rive Kjølnes gård	0	0	250	0	0	0	250
Rive gamle Mule sykehjem	0	0	11 000	0	0	0	11 000
Idrettens hus	0	0	35 000	0	0	0	35 000
Tilpasning og rehabilitering - Rådhusgata 7	0	0	1 000	58 000	0	0	59 000
666 Byutvikling: Nytt landmålingsutstyr	0	0	600	0	0	0	600
VANN - forsterke brannvernedeckningen i Hovenga med ny vannledning fra Valleråsen	0	0	0	20 000	0	0	20 000
Sum Miljø og byutvikling	276 752	469 739	366 800	359 950	206 900	213 400	1 147 050
Org. oppsett mangler							
Sum Org. oppsett mangler	0	0	0	0	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	354 348	726 697	563 800	409 050	407 000	394 500	1 774 350

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022- 2025
Kommunale idrettsanlegg ihht hovedplan	0	0	200	200	200	0	600
VANN - Mjøvannsdammen - oppgradering mv.	50	0	0	0	0	0	0
AVLØP - Rehabilitering avløp ÅBEV	75	0	0	0	0	0	0
BYDRIFT - Trafikksikringsmidler ÅBEV	70	0	0	0	0	0	0
Kirkegårdsmaskiner	1 448	0	0	0	0	0	0
Kirkene - rehabilitering mv.	1 248	0	0	0	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	2 891	0	200	200	200	0	600

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022- 2025
Kjøp aksjer	4 995	0	0	0	0	0	0
Egenkapitalinnskudd KLP	7 715	8 570	7 500	7 800	8 100	8 400	31 800
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	12 709	8 570	7 500	7 800	8 100	8 400	31 800

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022-2025
Forskuttering spillemidler	449	0	0	0	0	0	0
Tilrettelegge for bolig- og næringsutvikling på Søndre Valler og Enger	0	15 100	30 100	0	0	0	30 100
Utlån av egne midler	449	15 100	30 100	0	0	0	30 100
Sum del 1-4	370 397	750 367	601 600	417 050	415 300	402 900	1 807 950

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

§5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Rammetilskudd	-1 054 129	-1 003 001	-1 026 000	-1 029 603	-1 020 876	-1 019 832	-1 015 885
Inntekts- og formuesskatt	-997 575	-1 088 500	-1 100 730	-1 131 230	-1 127 469	-1 127 469	-1 127 469
Eiendomsskatt	-188 298	-170 000	-167 000	-200 000	-202 000	-204 000	-206 000
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-103 664	-84 370	-86 032	-77 717	-75 817	-73 817	-72 817
Overføringer og tilskudd fra andre	-382 134	-275 126	-293 341	-270 626	-270 626	-270 626	-270 626
Brukerbetalinger	-93 830	-96 505	-96 851	-97 304	-98 805	-98 005	-98 005
Salgs- og leieinntekter	-276 715	-285 312	-287 172	-308 731	-325 282	-336 056	-342 972
Sum driftsinntekter	-3 096 345	-3 002 813	-3 057 126	-3 115 211	-3 120 874	-3 129 804	-3 133 773
Lønnsutgifter	1 554 720	1 461 962	1 496 982	1 544 409	1 548 334	1 551 195	1 561 909
Sosiale utgifter	386 130	408 522	398 165	418 478	418 478	418 478	418 478
Kjøp av varer og tjenester	829 739	822 128	850 328	801 332	796 065	786 317	768 626
Overføringer og tilskudd til andre	200 757	161 514	167 529	164 621	162 577	162 230	164 733
Avskrivninger	158 663	0	149 433	164 000	164 000	164 000	164 000
Sum driftsutgifter	3 130 009	2 854 127	3 062 437	3 092 840	3 089 455	3 082 220	3 077 746
Brutto driftsresultat	33 664	-148 686	5 311	-22 371	-31 420	-47 584	-56 027
Renteinntekter	-11 505	-11 920	-11 920	-11 020	-11 020	-11 020	-11 020
Utbytter	-44 667	-15 000	-15 000	-55 000	-55 000	-55 000	-55 000
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	-38 417	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
Renteutgifter	52 418	47 922	47 922	63 586	69 337	78 757	83 049
Avdrag på lån	115 802	115 665	121 065	132 519	139 972	145 912	150 063
Netto finansutgifter	73 630	111 667	117 067	105 085	118 289	133 649	142 093
Motpost avskrivninger	-158 663	0	-149 433	-164 000	-164 000	-164 000	-164 000
Netto driftsresultat	-51 369	-37 020	-27 055	-81 286	-77 131	-77 935	-77 935
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	32 203	30 000	30 000	70 000	70 000	70 000	70 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-3 709	-6 862	-11 807	-6 715	-2 469	-2 065	-2 065
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	22 875	13 881	8 862	18 000	9 600	10 000	10 000
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	51 369	37 020	27 055	81 286	77 131	77 935	77 935
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0	0

Organisasjon og styring

«Sammen om Porsgrunn» er kommunens visjon, og ligger til grunn for hvordan vi jobber.

Visjon og verdier

«Sammen om Porsgrunn» er kommunens visjon, og betyr at porsgrunnsamfunnet i fellesskap skal forvalte de ressurser, tradisjoner, kvaliteter og verdier som er Porsgrunn.

Som organisasjon har vi stort fokus på etikk og verdier. For å nå visjonen vår «Sammen om Porsgrunn» er vi avhengig av at våre valg og handlinger er tuftet på felles verdier. Fellesskap, likeverd, mangfold og raushet er verdier som representerer Porsgrunns egenart og identitet.

[Porsgrunn kommunes etiske standard](#)

[Porsgrunn kommune - rasisme fri sone](#)

Organisering

Porsgrunn kommune har en administrativ flat organisasjonsstruktur. Administrasjonen er organisert i fire kommunalområder, og hver kommunalsjef representerer rådmannen i hierarkiet. Alle virksomheter ledes av en virksomhetsleder som er direkte underlagt rådmannen.

Virksomhetslederne har selv ansvaret for personal, økonomi og tjenesteproduksjon i sine virksomheter. Rådmannens ledergruppe er kommunens øverste administrative ledelse, og består av rådmannen og fire kommunalsjefer.

Årsverk

	T2 - 2021
Porsgrunn Kommune	2 163
Helse og Omsorg	970
Miljø og byutvikling	273
Oppvekst	794
Administrasjon og støtte	125

(tall hentet fra HR-rapport 2.tertial 2021)

Arbeidsgiverstrategi

Porsgrunn kommune skal ha en framtidsrettet, brukervennlig og kostnadseffektiv organisasjon som støtter opp om kommunens oppdrag som en bærekraftig tjenesteleverandør og samfunnsutvikler.

Det fordrer en organisasjon som evner å møte fremtidens utfordringer. Vi må sørge for videreutvikling, ta inn nye arbeidsprosesser, og sikre effektiv ressursutnyttelse. Videre skal vi ivareta brukerperspektivet, slik at det utvikles brukervennlige løsninger som møter behovene både til innbyggerne, brukere, politikere og medarbeidere i kommuneorganisasjonen. Det er viktig for Porsgrunn kommune at innbyggere og brukere opplever god service.

Fokusområdene i vår arbeidsgiverstrategi er;

1. God ledelse – løse oppdraget og ta vare på medarbeidere
2. Klart oppdrag
3. Endringsorientert organisasjon
4. Myndiggjorte medarbeidere

[Porsgrunn kommunes arbeidsgiverstrategi](#)

Heltidskultur

Porsgrunn kommune skal etablere en heltidskultur, og innføre heltid som det normale for driften.

Å utvikle en heltidskultur handler om mer enn turnusordninger og å få helgene til «å gå opp». Det handler om holdninger, forankring, normer for «hvordan vi har det/ gjør det hos oss».

Å utvikle en heltidskultur handler om organisasjonsendring med politisk vilje, tydelig ledelse, engasjerte tillitsvalgte og ansatte som jobber for samme mål i samme retning.

Ledelsen i Porsgrunn, ved Rådmann, tar et tydelig grep om heltidskulturarbeidet. Det er utpekt en ressurs for hvert rammeområde, som skal bistå kommunalsjef i å sette tema på dagsorden, utfordre virksomheter til å tenke nytt i organisering av arbeidet, og for å sikre at vi bygger en kultur i hele organisasjonen, på tvers, sikrer kompetansedeling og fortsetter å jobbe med ulike forsøksordninger i rammeområdene.

Det vises til [Veileder for heltidskultur i Porsgrunn kommune](#) (lenke) som beskriver hvordan det jobbes.

Sykefravær

Porsgrunn kommune arbeider systematisk for å redusere sykefraværet og for gode, helsefremmende arbeidsmiljøer. Vi har pr.nå 15 ulike tiltak i verktøykassa, og jobber kontinuerlig for å vurdere hvilke tiltak som vil fungere best til ulike utfordringer. Satsingen Tett på fortsetter, i samarbeid med NAV. Her er oversikt over de ulike tiltakene:

[Tiltak i nærværsarbeidet](#)

Sykefraværstallene blir fortløpende publisert i Framsikt.

[Sykefraværstall for Porsgrunn kommune](#)

Medarbeiderundersøkelse

Porsgrunn kommune gjennomfører annenhvert år medarbeiderundersøkelsen 10-faktor, neste gjennomføring er høsten 2022.

Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor er en del av kommunens helhetlige og målrettede utviklingsarbeid. Målet er å bevare og utvikle et godt arbeidsmiljø for alle medarbeidere, samt gode tjenester for innbyggerne i Porsgrunn kommune.

Medarbeiderundersøkelsen er et utgangspunkt for dialog mellom ledere og medarbeidere i et målrettet utviklingsarbeid i kommunens virksomheter. For å lykkes i dette arbeidet legges det stor vekt på involvering og medvirkning fra de ansatte.

Mer informasjon om 10-faktor undersøkelsen finnes her:

[10-faktor](#)

Digitalisering

Porsgrunn kommune har fornyet sin digitaliseringsstrategi opp mot regjeringens «En digital offentlig sektor: Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019-2025» hvor fokuset er at digitaliseringen av offentlig sektor skal gi en enklere hverdag for innbyggere, næringsliv og frivillig sektor gjennom bedre tjenester, mer effektiv ressursbruk i offentlige virksomheter, og legge til rette for produktivitetsøkning i samfunnet.

Hensikten med strategien er å understøtte digital transformasjon i hver enkelt virksomhet, og i offentlig sektor som helhet. Porsgrunn kommune står sammen med Oslo kommune og KS i å visualisere digitaliseringsstrategien med bruk av TIM. Hvor TIM er et eksempel på en innbygger. Vedlagt ligger lenke til historien om TIM;

[TIM](#)

I Porsgrunn kommune har vi følgende visjon i Historien om TIM: *Porsgrunn kommune for innbyggerne – sammen med virksomhetene.*

Arbeidet er organisert med kompetansegrupper i hvert kommunalområde, som rapporterer til DigiForum. DigiForum har et mandat som innebærer planlegging og igangsetting av nye digitaliseringsprosjekter, i tillegg til oppfølging samt koordinering av disse. Forumet har også ansvar for å tilrettelegge for strategiske valg i lys av den digitale transformasjonen i kommunen.

I etterkant skal eventuelle saker og forslag bli drøftet med ansattes representanter i hovedarbeidsmiljøutvalget (HAMU). I slutfasen er det derimot styringsgruppen som er ansvarlig for den avsluttende delen av prosjektene, der styring og rapportering er essensielt. Det er rådmannens ledergruppe som er styringsgruppe i DigiForum.

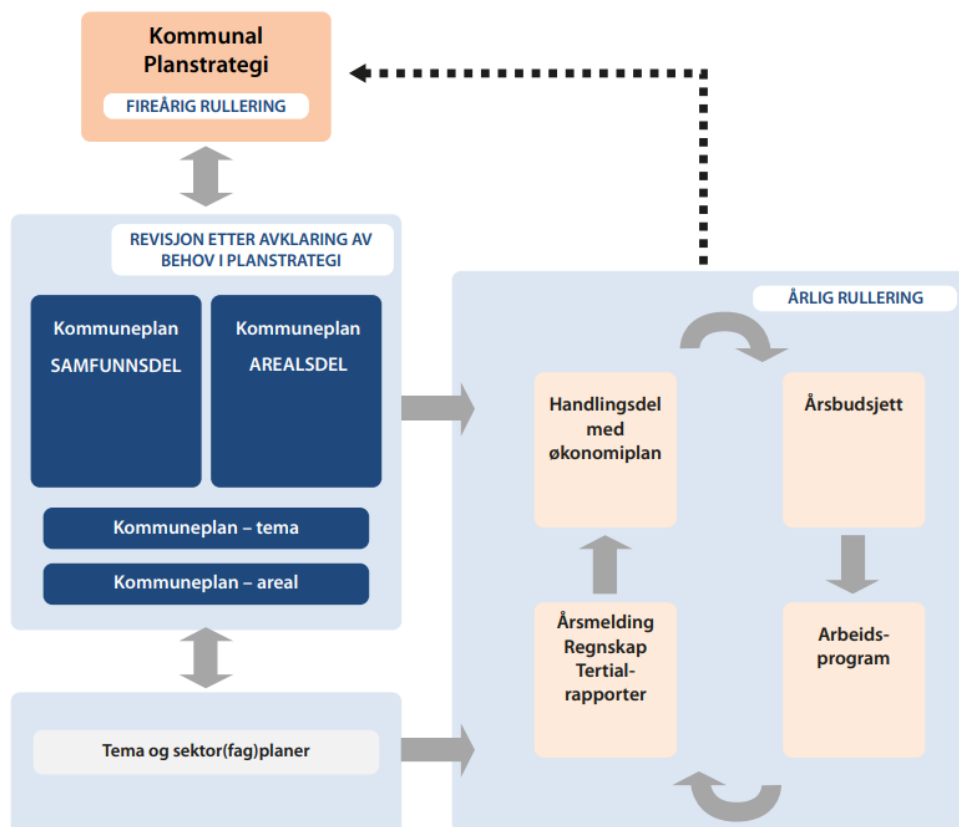
Kommunens målstruktur og styring

Det kommunale plansystemet

Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument, og omfatter en samfunnsdel med handlingsdel, og en arealdel. Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens verktøy for en helhetlig og langsiktig planlegging for en bærekraftig samfunnsutvikling, og den har to hovedinnretninger; Kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Kommuneplanens arealdel viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk, og angir hovedtrekkene i kommunens arealdisponering.

Kommuneplanens mål og strategier konkretiseres i en handlingsdel og økonomiplan. Handlingsdelen angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende årene, og revideres årlig. Denne skal gi en samlet oversikt over utfordringer, målsettinger, strategier og økonomiske prioriteringer både for kommunen som helhet og for de enkelte tjenesteområder.

Første ledd i kommunens plansystem er imidlertid planstrategien. Kommunal planstrategi er ikke en plan, men et verktøy etter plan- og bygningsloven for å prioritere blant kommunale planbehov i valgperioden. Formålet med vedtatt planstrategi er å klargjøre hvilke planoppgaver kommunen bør starte opp eller videreføre for å legge til rette for en ønsket utvikling.

Figur: Kommunalt plansystem med kommunal planstrategi. Kilde: Veileder T-1494 Kommunal planstrategi, Miljøverndepartementet

Porsgrunn kommune

Gjeldende samfunnsdel, «Sammen om Porsgrunn», ble vedtatt av bystyret 5. september 2013, og gjelder for perioden 2013-2025. Gjennom kommuneplanens samfunnsdel har bystyret fastsatt fire utviklingsmål og to særskilte satsingsområder for hele kommunens virksomhet og samfunnsplanlegging.

Gjeldende kommunal planstrategi for 2019-2023 ble vedtatt desember 2020. Planstrategien tar utgangspunkt i at bærekraftig utvikling legges til grunn for all kommunal planlegging, uavhengig av temavalg og prioriteringer i planstrategien for øvrig, og FNs bærekraftsmål skal implementeres i hele kommunens planverk framover. Hensynet til miljø, inkludering, folkehelse og samfunnssikkerhet ivaretas dermed på tvers av kommuneplanens mål og strategier.

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for blant annet å sikre sosial rettferdighet og god helse, og stanse tap av naturmangfold og klimaendringer. Det er 17 utviklingsmål som skal vise vei mot en bærekraftig utvikling på kort og lang sikt:

Følgende 6 av FNs bærekraftsmål blir i planstrategien trukket frem som særlig viktige å arbeide videre med i Porsgrunn – både med betydning for Porsgrunnssamfunnet og for Porsgrunn kommune som tjenesteleverandør:

- Utrydde fattigdom, bærekraftsmål 1
- God helse og livskvalitet, bærekraftsmål 3
- God utdanning, bærekraftsmål 4
- Mindre ulikhet, bærekraftsmål 10
- Bærekraftige byer og samfunn, bærekraftsmål 11
- Samarbeid for å nå målene, bærekraftsmål 17

Du kan lese mer om innholdet knyttet til de enkelte bærekraftsmålene på [FNs nettside](#), og gjeldende kommunal planstrategi på [Porsgrunn kommunes nettside](#)

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

«Sammen om Porsgrunn» er kommunens visjon, og betyr at porsgrunnsamfunnet i fellesskap skal forvalte de ressurser, tradisjoner, kvaliteter og verdier som er Porsgrunn. De langsiktige utviklingsmålene i kommuneplanens samfunnsdel er:

- En god kommune å bo i
- En fremtidsrettet byutvikling
- Et nyskapende og variert næringsliv
- En organisasjon med evne til endring og forbedring

Kommuneplanen har *befolkningsvekst og barn og unge* som særskilte satsingsområder, og presiserer at mål og strategier som bygger opp under satsingen barn og unge skal tillegges vekt i prioriteringene i planperioden. Porsgrunn har i lengre tid hatt en befolkningsvekst lavere enn landet, og prognoser fra Statistisk sentralbyrå viser at dette er en forventet trend også fremover. Kommunen som samfunnsutvikler ønsker å endre antatt utvikling ved å ta aktive grep som bidrar til sterkere vekst.

Kommuneplanens to særskilte satsingsområder og de fire utviklingsmålene følges opp og forankres i organisasjonen i forbindelse med den årlige revisjonen av kommuneplanens handlingsprogram.

I Porsgrunn har vi kombinert handlingsdelen og økonomiplanen i dette styringsdokumentet vi kaller for Handlingsprogrammet. Handlingsprogrammet bidrar med å oversette de overordnede utviklingsmålene og satsingsområdene til konkrete tiltak, og synliggjøre konsekvensene av vedtatte ambisjoner. Her beskrives de økonomiske utfordringene og prioriteringene for kommende periode, for kommunen som helhet, og for det enkelte rammeområde. Rammeområdenes budsjettforutsetninger og utfordringer blir også beskrevet, etterfulgt av oversikter over tallfestede prioriterte drifts- og investeringstiltak. Videre defineres konkrete mål - både økonomiske, sosiale og miljørettede - nede på de enkelte tjenesteområdene. De overordnede utviklingsmålene spesifiseres nærmere via begrepene «Hovedmål» og «Delmål». For en ytterligere konkretisering av målene, er det knyttet målindikatorer til delmålene som viser ambisjonsnivået for kommende år.

Nytt i årets Handlingsprogram er et eget Klimabudsjett som er forankret i FN bærekraftmål og som gir Porsgrunnsamfunnet en felles retning i dette viktige arbeidet. Arbeidet med å rullere kommuneplanens samfunnsdel vil starte opp og koplingen mellom denne, handlingsprogrammet, klimaarbeidet og kommunens rapportering vil derigjennom blir tydeligere.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Mål for 2022 - kommunenivå

Tabellen nedenfor viser hoved- og delmålene for 2022 for kommunen som helhet.

De ulike delmålene er delegert videre til tjenesteområdene som spesielt forpliktes og berøres av dem. Noen av tjenesteområdene har i tillegg noen flere tjenestespesifikke delmål og målindikatorer.

Delmål for kommunen

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
1. Effektiv ressursbruk og god økonomisk styring	Innfri vedtatte økonomiske måltall gjennom gode beslutningsgrunnlag og budsjettkontroll	Finansielt måltall 1: Driftsnivå målt mot inntektsnivå - netto driftsresultat	1,9 %	3,0 %
		Finansielt måltall 2: Lånegjeld - investeringsnivå	103,9 %	103,0 %
		Finansielt måltall 3: Disposisjonsfond ift. brutto driftsinntekter	7,0 %	9,0 %
		Virksomhetenes netto driftsresultat (+/-)		1,0 %
		Sikre riktig organisering og dimensjonering av tjenestetilbudet	Prosess +100	
		Optimalisert bruk og dimensjonering av kommunal bygningsmasse og infrastruktur	Ledige kommunale kontorer og formålsbygg	
2. Gode kommunale arenaer for livslang utfoldelse og mestring	Sikre og videreutvikle god kvalitet på tjenestetilbudet gjennom samarbeid internt og eksternt	Etablere og videreutvikle arenaer og metoder for samarbeid		Tjenesteområdene oppnår sine målsettinger
	Tilrettelegge for gode levevilkår med likeverdige muligheter for deltakelse i samfunnet for den enkelte innbygger	Kommunale tjenestetilbud til hele befolkningen		Tjenesteområdene oppnår sine målsettinger
	Sikre likestilling og inkludering og motvirke diskriminering på alle samfunnsarenaer ved å benytte mangfoldet som en unik mulighet.	Fremme likestilling og hindre diskriminering. Risikovurdering er indikator på status		Alle virksomheter har gjennomført risikovurdering 1.tertial 2022
	En organisasjon preget av god ledelse og medarbeiderskap	Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor (annethvert år) - forventet svarprosent	71,0 %	75,0 %
		Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor: Faktor 5 – Mestringsorientert ledelse – forventet snittresultat for kommunen	4,1	4,3
		Sykefraværet i Porsgrunn kommune skal hvert år reduseres med 10% (av foregående års resultat)	8,0 %	7,7 %
3 Framtidsrettet og bærekraftig samfunnsutvikling	Porsgrunnsamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer	Minimum 80% av kommunens bilpark skal kjøre fossilfritt innen 2025	17,0 %	50,0 %
		Antall ulike kjemikalier reduseres med 10%	3 195	2 876
		Nye klimatiltak (minimum 1 nytt tiltak pr tjenesteområde)		15

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
		Farlige kjemikalier skal reduseres (eller erstattes) med 5%	12	11
		Antall ansatte som bruker egen sykkel i tjenesten skal dobles	8	16
	Porsgrunnsamfunnet er attraktivt, nyskapende og endringsvillig. Et sted å bo, jobbe og oppleve	Økt antall arbeidsplasser, minst tilsvarende landssnittet		
	Porsgrunnsamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer	Sikre god innbyggerdialog		Tjenesteområdene oppnår sine målsettinger
		Videreutvikle digital samhandling mellom tjenestene og brukerne		Tjenesteområdene oppnår sine målsettinger
	Frivilligheten, næringslivet, kommunen og andre aktører deltar i gjensidig forpliktende samarbeid for å oppnå en bærekraftig utvikling	Videreutvikle gjensidig forpliktende samarbeid		Tjenesteområdene oppnår sine målsettinger
4 Endrings- og forbedringsorientert tjenesteproduksjon	Organisasjonen videreutvikles til å møte innbyggernes forventninger og fremtidige tjenestebehov	Heltidsarbeidet: Andel ansatte med 100% stilling skal økes	54,0 %	56,0 %
	Organisasjonen arbeider systematisk og kunnskapsbasert med omstilling og forbedring	Ny forskning og kunnskap anvendes i omstillings- og forbedringsarbeidet		Tjenesteområdene oppnår sine målsettinger

Virkemidler for å nå målene

I handlingsprogrammet vedtas hovedmålene og delmålene, mens virksomhetene vil forankre og konkretisere dette ytterligere gjennom året i form av oppdrag og oppgaver i sine virksomhetsplaner og rapporteringer. Måltabellene på tjenesteområdene er et steg videre på veien for å binde målstrukturen tydeligere mot kommuneplanens samfunnsdel og vedtatt planstrategi. Målene og oppdragene skal bidra til å gjøre tjenestene våre bedre, og er samtidig med på å synliggjøre arbeidet som allerede pågår i organisasjonen i dag. Målintikatorer der målet for 2022 er "Tjenesteområdene oppnår sine målsettinger" indikerer at overordnede måleindikatorer er konkretisert på tjenesteområdene med tjenestespesifikke måleindikatorer.

Arbeidet med en gjennomgående målstruktur, der alle kommunens planer er knyttet sammen, vil være et kontinuerlig arbeid i tiden fremover.

Hovedmål 1 Effektiv ressursbruk og god økonomisk styring

Ny kommunelov pålegger alle kommuner å vedta finansielle måltall for utvikling av kommunens økonomi. Du kan lese mer om de finansielle måltallene for Porsgrunn kommune i delkapittelet «Økonomisk utvikling». For å nå de finansielle måltallene, må også virksomhetene bidra med god budsjettkontroll, og målet om budsjettbalanse er delegert ut på tjenesteområdene. Videre er det helt nødvendig med et kontinuerlig forbedringsarbeid, og målsettingen for Prosess +100 viser den økonomiske forventningen til innsparing for 2022. Mer om denne prosessen er beskrevet i kapittelet med nettopp navnet "Kontinuerlig forbedringsarbeid".

Hovedmål 2 Gode kommunale arenaer for livslang utfoldelse og mestring

Vi skal sikre og videreutvikle god kvalitet på tjenestetilbudet gjennom samarbeid internt og eksternt. Brukerundersøkelser er eksempler på aktuelle måleindikatorer på tjenesteområdene her. Resultatet fra

brakerundersøkelser gir kommunen viktig informasjon direkte fra brukerne; eksempelvis er elevundersøkelsen en årlig undersøkelse der elever får si sin mening om læring og trivsel i skolen. Svarene brukes til å gjøre skolen bedre. Kommunen skal levere kommunale tjenestetilbud til hele befolkningen, og målindikatorer knyttet til lavterskeltilbud innen oppvekst og helse og omsorg er eksempler på aktuelle målindikatorer. Du kan lese mer om arbeidet på disse områdene i tekstdelen til tjenesteområdene.

Vi skal jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering. Det skal jobbes forebyggende for å avdekke likestillingsutfordringene og gjøre noe med dem før det blir en konflikt- eller klagesak. Risikovurdering vil være en indikator på status.

Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor er en del av kommunens helhetlige og målrettede utviklingsarbeid. Undersøkelsen er både medarbeiderskaps- og ledelsesorientert, og målet er å bevare og utvikle et godt arbeidsmiljø for alle medarbeidere, samt gode tjenester for innbyggerne i Porsgrunn kommune. Det er viktig å sikre høy deltakelse i undersøkelsen med tanke på arbeidet i den enkelte virksomhet, og målet om svarprosent på 75 % er sendt ut i måltabellene til alle tjenesteområdene. Det samme er målsettingen om et forventet snittresultat for Faktor 5 - Mestringsorientert ledelse. Mestringsorientert ledelse vektlegger at den enkelte medarbeider skal få utvikle seg og bli best mulig ut fra sine egne forutsetninger, slik at medarbeideren opplever mestring og yter sitt beste. Resultatene fra 10-faktor undersøkelsen følger den administrative organiseringen. Og oppfølgingsarbeidet skjer i den enkelte virksomhet, og på kommunalområdene for virksomhetslederne. Siden den administrative organiseringen ikke samsvarer med det politiske vedtaksnivået (rammeområdene), har vi ikke resultater knyttet til tjeneste- og rammeområdene slik det fremgår i Handlingsprogrammet. Det er imidlertid viktig å synliggjøre disse målsettingene også på tjenesteområdene, for å vise en tydelig forventning til arbeidet som skjer mellom undersøkelsene

Fokuset på forebyggende HMS-arbeid og tiltak for å redusere sykefravær fortsetter. Erfaringene viser oss at der HR/HMS kobles tidlig på og støtter lederne i oppfølging og avklaring, så får vi oftest et utfall av saken som er til det beste for den ansatte og arbeidsgiver. Det handler om systematisk jobbing innenfor et komplisert regelverk, og kjennskap til muligheter, krav og forventninger. Som utgangspunkt for måltallet på sykefravær brukes tall pr 2. tertial 2021. For kommunen som helhet er dette 8,5%. Dette innebærer en foreløpig målsetting på ca 7,7% for 2022. Resultatet for 2020 var 8%, som vist i tabellen.

Hovedmål 3 Framtidsrettet og bærekraftig samfunnsutvikling

Årets klimabudsjett viser hvilke tiltak som er foreslått for perioden 2022-2025. For å nå klimamålene kreves flere og mer målrettede tiltak framover og tjenesteområdene utfordres til å komme med forslag. Av de eksisterende klimatiltakene, har vi framhevet målsettingen om å skifte ut kommunale kjøretøy til fossilfrie, samt tiltak vedrørende kjemikaliebruken innad i kommunen. Vi framhever også det eksisterende tiltaket om å stimulere til flest mulige tjenestereiser i form av miljøvennlige transportformer. Kommunen har etablert en godtgjøringsordning ved bruk av sykkel for kommunens ansatte på befarig, møter o.l. i arbeidstiden. Gjennom en slik tilrettelegging bidrar vi til å styrke enkeltpersoners evne til å påvirke og redusere konsekvensene av klimaendringer. Og samtidig er det en helsemessig gevinst ved tiltaket. Les mer om klimaarbeidet i kommunen i kapittelet «Klimabudsjett».

Under rammeområdet Formannskapet, omtales betydningen av arbeidet med næringsutvikling i kommunen. Porsgrunn kommune legger betydelig vekt på å være en god vertskommune for de som allerede driver virksomhet i Porsgrunn og for de som ønsker å ekspandere eller etablere ny virksomhet. Økt antall arbeidsplasser minst tilsvarende snittet er en aktuell målindikator på dette arbeidet.

Kommunen må sikre en god innbyggerdialog, og som omtalt i kapittelet om «Organisasjon og styring» utgjør digital samhandling en stor del av dette arbeidet. Tjenesteområdene følger opp digitaliseringsstrategien gjennom egne målsettinger rettet mot behovet til sine brukere.

Hovedmål 4 Endrings- og forbedringsorientert tjenesteproduksjon

Vi skal arbeide systematisk og kunnskapsbasert med omstilling og forbedring, og organisasjonen skal videreutvikles til å møte innbyggernes forventninger og fremtidige tjenestebehov. Også på dette området kan brukerundersøkelser trekkes frem som aktuelt verktøy og målindikator - men innføring av feedback-verktøy hos Psykisk helsetjeneste og rusomsorg er et eksempel på en kunnskapsbasert videreutvikling på deres fagfelt. Det aktuelle feedback-verktøyet vil gi en mer systematisk og umiddelbar tilbakemelding fra bruker, og den faglige tilnærmingen sikrer større grad av brukermedvirkning og tilpasset behandling, og et forbedret utgangspunkt for læring og endring.

En heltidskultur er helt avgjørende for nettopp å gi gode tjenester og møte fremtidens kompetansebehov. Det finnes mye forskning på området som viser at heltidskultur og store stillinger har positiv betydning både for arbeidsgiver, arbeidstakere og ikke minst brukere/innbyggere. En målindikator på heltidsarbeidet er framhevet i kommunens overordnede måltabell, og delegert videre til alle kommunens tjenesteområder.

Befolkningsutvikling

Befolkningstall pr. 01.01.2021 viser en befolkning på 36.526 i Porsgrunn, dvs. en vekst på 129 personer i 2020, noe som tilsvarer 0,35 %. For hele landet var det en befolkningsvekst i 2020 på 0,44%.

For kommunene er demografiske endringer svært viktig å ha kontroll på. Vesentlige deler av de kommunale tjenestene må dimensjoneres i samsvar med endringene, - typisk barnehage, grunnskole og eldreomsorgen. Dessuten er demografiske faktorer de mest sentrale ved beregning og fastsetting av kommunenes inntekter. Det statlige rammetilskuddet blir fastsatt på bakgrunn av et beregnet utgiftsbehov i hver enkelt kommune. De sentrale variablene i den forbindelse er antall innbyggere og befolkningens aldersstruktur.

Statistisk Sentralbyrå offentliggjorde i sommer nye befolkningsprognoser på kommunenivå. Blant vesentlige endringer i f.t. SSB's forrige prognose er en lavere forventet befolkningsvekst på landsbasis, og da som følge av både lavere netto innvandring og lavere fødselstall.

Diagrammet illustrerer den store demografiske utfordringen på lang sikt, - den sterke økningen i de eldste årskullene 80 år +. Denne aldersgruppen blir mer enn fordoblet i denne perioden.

Demografi

Befolkningsutviklingen - konsekvenser for kommunale tjenester

Vi står ovenfor en større demografisk endring som vi må ta høyde for de neste årene.

Befolkningstall pr. 01.01.2021 viser en befolkning på 36.526 i Porsgrunn, dvs. en vekst på 129 personer i 2020, noe som tilsvarer 0,35 %. For hele landet var det en befolkningsvekst i 2020 på 0,44%.

For kommunene er demografiske endringer svært viktig å ha kontroll på. Vesentlige deler av de kommunale tjenestene må dimensjoneres i samsvar med endringene, - typisk barnehage, grunnskole og eldreomsorgen. Dessuten er demografiske faktorer de mest sentrale ved beregning og fastsetting av kommunenes inntekter. Det statlige rammetilskuddet blir fastsatt

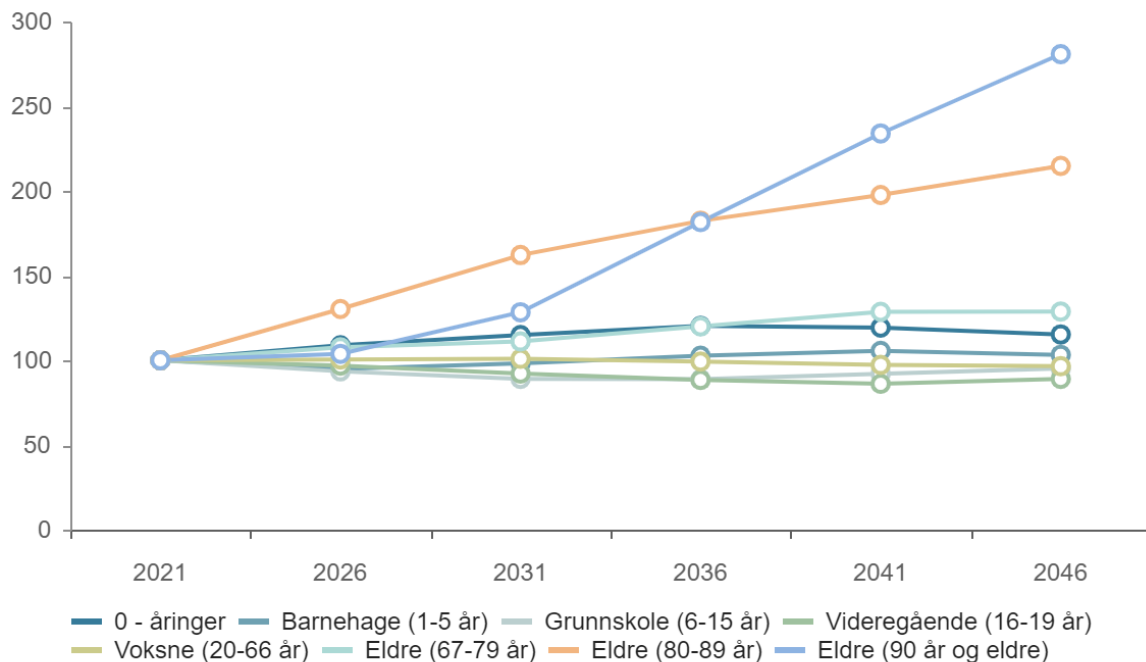
Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

på bakgrunn av et beregnet utgiftsbehov i hver enkelt kommune. De sentrale variablene i den forbindelse er antall innbyggere og befolkningens aldersstruktur.

Statistisk Sentralbyrå offentliggjorde i sommer nye befolkningsprognoser på kommunenivå.

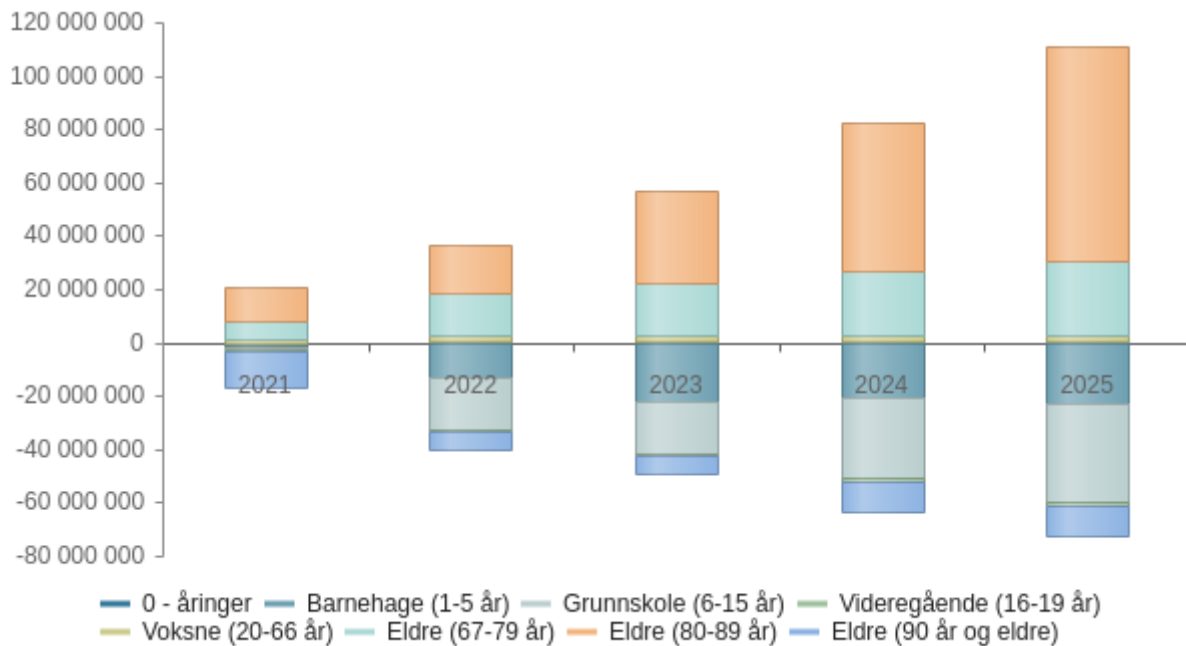
Blant vesentlige endringer i f.t. SSB's forrige prognose er en lavere forventet befolkningsvekst på landsbasis, og da som følge av både lavere netto innvandring og lavere fødselstall.

Diagrammet illustrerer den store demografiske utfordringen på lang sikt, - den sterke økningen i de eldste årskullene 80 år +. Denne aldersgruppen blir mer enn fordoblet i denne perioden

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Demografiutgifter

En beregning av endringen i kommunens utgiftsbehov, som følge av endringen i de aktuelle aldersgruppene, er vist ovenfor for årene 2021-24.

Her vises det at i 2021 og -23 vil økingen som følger av flere eldre bare såvidt være høyere enn det reduserte utgiftsbehovet som følge av nedgang aldersgruppen 0-15 år.

De kommende tre årene får ikke Porsgrunn kommune netto økt rammetilskudd som følge av disse demografiendringene. Men differansen mellom det det koster med den yngre vs eldre befolkning skyter fart i 2025. Et økt utgiftsbehov som følge av flere eldre forutsettes finansiert med det reduserte utgiftsbehovet knyttet til aldergruppen 0-15 år. I snitt sier prognosen for demografikostnadene at dette vil netto koste Porsgrunn kommune 17,5 mill. kr mer pr år enn i 2020 de neste ti årene.

Folkehelse

Rådmannen la i juni 2020 frem folkehelseoversikten for Porsgrunn kommune. «Sammen om Porsgrunnshelsa» gir en oversikt over befolkningens helsetilstand og faktorer som virker inn på denne. Oversikten skal gi grunnlag for beslutninger i folkehelsearbeidet på kort og lang sikt. Generelt sett viser folkehelsestatistikk at Porsgrunn, med enkelte unntak, har en helsetilstand som landet. For 2022 vil innsatsområdene være tilsvarende for 2020, siden det baserer seg på samme folkehelseoversikten, men siden det ikke er utarbeidet en egen folkehelseplan er det hvert enkelt rammeområde som må integrere folkehelsesatsningen i sine områder og tiltak.

I Porsgrunn er forskjellen i forventet levealder mellom de som har grunnskole som høyeste utdanning og de som har videregående eller høyere utdanning, større enn i landet som helhet. Forskjellen i forventet levealder er en indikator på sosiale helseforskjeller i kommunen. Andelen i aldersgruppen 15–29 år som har psykiske symptomer og lidelser, er høyere enn i landet som helhet. Andelen barn (0–17 år) som bor i husholdninger med lav inntekt, er høyere enn i landet som helhet. Frafallet i videregående skole er ikke

vesentlig forskjellig fra landsnivået. Frafall er imidlertid en viktig folkehelseutfordring i hele landet. Ungdata-undersøkelsen viser at andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de er fornøyd med lokalmiljøet, ikke er forskjellig fra landsnivået. Det foreligger nå en ny Ungdata-undersøkelse som er presentert for fagutvalgene i oppvekst og kultur, og i helse og omsorg. Kommunen får bistand til å analysere resultatene av undersøkelsen, men denne analysen kan først ventes i løpet av november 2021.

Sentrale mål i folkehelsearbeidet er å fremme helse og trivsel for alle, forebygge sykdom og skader og bidra til å utjevne sosiale helseforskjeller. Sosial ulikhet er en økende folkehelseutfordring både nasjonalt og lokalt. Det er store sosiale helseforskjeller både knyttet til psykiske og fysiske helseplager. En ser også sosiale forskjeller knyttet til deltakelse i fritidsaktiviteter, skoleprestasjoner, gjennomføring av videregående skole, livsstil og levealder.

Porsgrunn har 13,5 % uføretrygdete, og mange arbeidssøkere med nedsatt arbeidsevne eller som er langtidssyke. Videre har vi en innvandrerbefolkning på 11 %, noe som gir andre muligheter og utfordringer. Veldig mange voksne (ca. 30 %) innbyggere i Porsgrunn er utenfor arbeidslivet, fordi de er langtidssyke, uføre, innvandrere, funksjonshemmede, mangler kompetanse osv.

Porsgrunn kommune har 200 unge mellom 18 og 29 år som er uføretrygdet. I tillegg har kommunen 152 unge med arbeidsavklaringspenger, og 200 unge med kommunale stønader hver måned. Dette er f.eks. økonomisk sosialhjelp eller kvalifiseringsstønad. Dette tilsvarer 20 skoleklasser med unge innbyggere som ikke er i arbeid eller utdanning, som er alvorlig både for den enkelte og for samfunnet. Dette utenforskapet har ofte røtter i helsesituasjon, skoleopplevelser, selvilde, psykiske lidelser osv., og det er et behov for en tverrfaglig og helhetlig plan med tiltak som kan redusere omfanget.

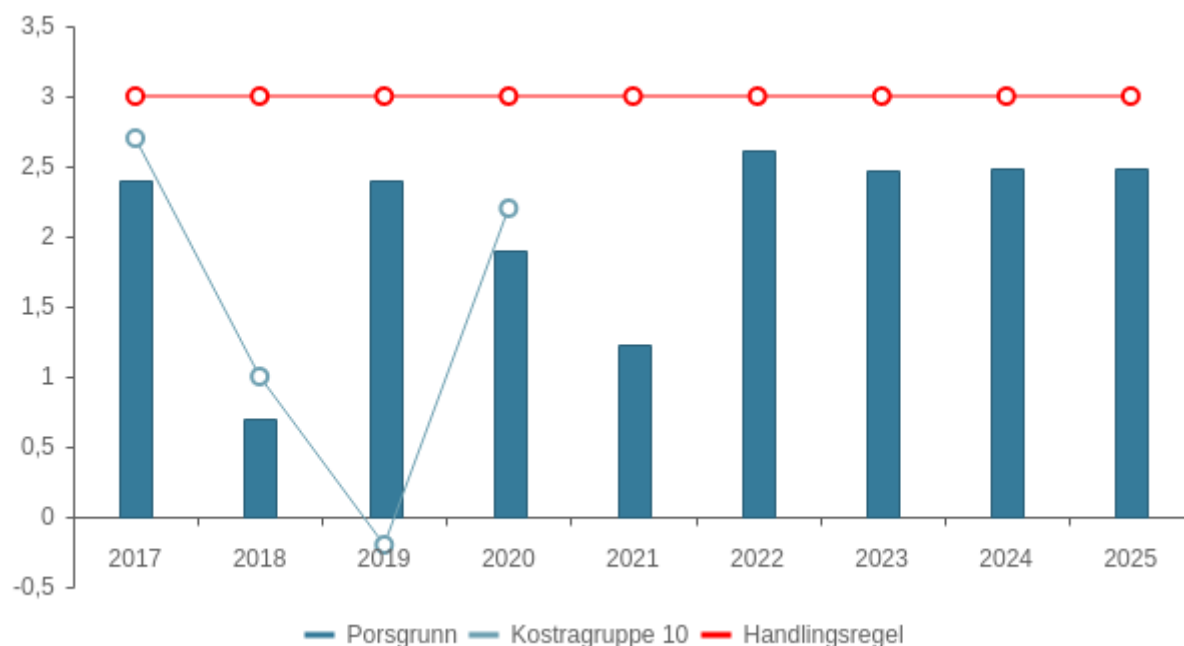
Økonomisk utvikling i planperioden

Økonomidelen i handlingsprogrammet er lagt opp med tanke på å nå våre langsiktige finansielle måltall, og samtidig ta innover oss den demografiske utviklingen vi nå står ovenfor.

Finansielle nøkkeltall

Ny kommunelov pålegger alle kommuner å vedta finansielle måltall for utvikling av kommunens økonomi, jf. §14-2 c. Vedtaket fra juni 2021 ligger til grunn for rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan, og måltallene er lagt til grunn for rammene i budsjettforslaget. Forslaget innebærer at det i økonomiplanen har vært nødvendig å bruke kutt i tjenestetilbudene og effektivisering av kommunal tjenesteproduksjon for å kunne dekke økte behov og økt lånegjeldsgrad.

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	Budsjett 2021	Økplan 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025
Porsgrunn	2,4 %	0,7 %	2,4 %	1,9 %	1,2 %	2,6 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %

Netto driftsresultat viser hva kommunene har igjen til finansiering av investeringer eller til å bygge opp reserver. Teknisk beregningsutvalg (TBU) for kommunal og fylkeskommunal økonomi anbefaler at kommunene over tid har et netto driftsresultat på 1,75 prosent. Porsgrunn kommune har lagt seg over dette målet da vi er ekstra sårbare for renteoppgang pga. høyt gjeldsnivå (måltall 3), og størrelsen på disposisjonsfondet (måltall 2).

Ett netto driftsresultat på 3% skal nås gjennom prioriteringer og effektiviseringsprosesser i planperioden. Samtidig er det andre faktorer som også påvirker netto driftsresultat.

- Finansplasseringer påvirkes av finansmarkedene
- Kraftpriser og utbytte fra Skagerak energi AS
- Rentenivå vi har på våre lån
- Brudd på måltallet for gjeldsgrad øker rente- og avdragskostnader

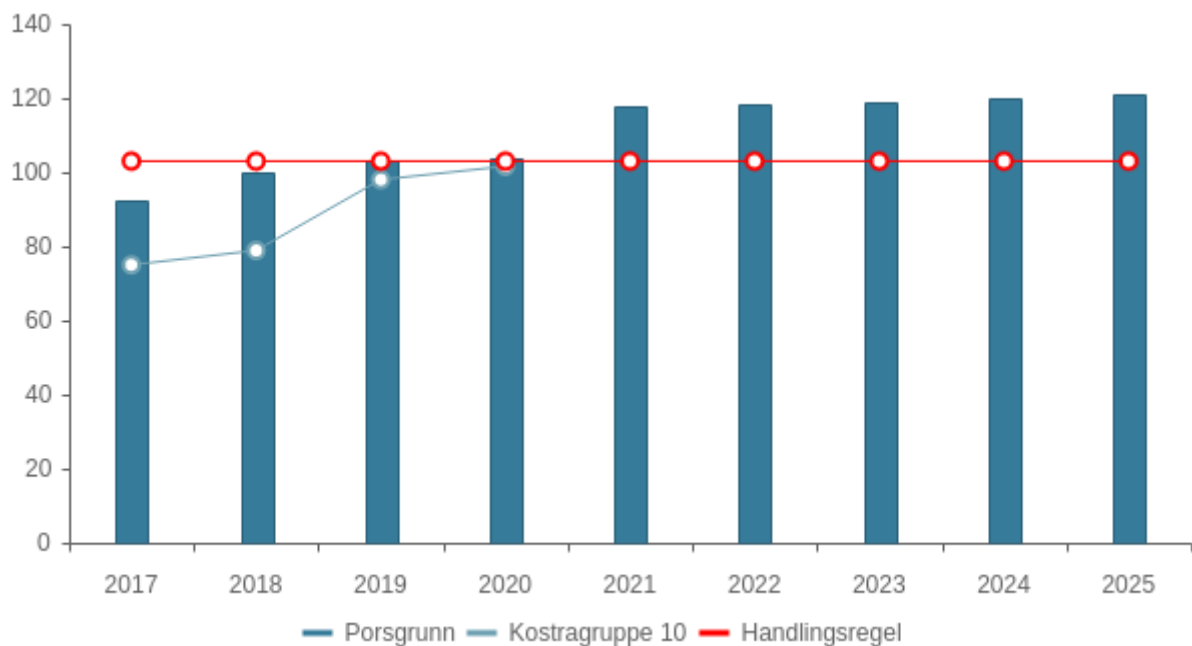
Regnskapsåret 2020 ga ett netto driftsresultat på 1,9% (konsern). I dette ligger en gevinst av uventet lav rente, lavere pensjonskostnader og oppside i finansmarkedene. Forhold vi ikke kan påvirke og som kan variere fra år til år. Det vi kan påvirke er i driften, og over den neste fire-årsperioden bør driften justeres ned med ca 40 mill. kr (anslag) for å nå ett tilfredsstillende nivå på netto driftsresultat.

Dette skal nås gjennom:

- Kontinuerlig forbedringsarbeid
- Nøye vurdering av behov ved nyansettelse
- Bedre samarbeid på tvers av sektorene
- Redusere lånegjelden ved å bruke en 10-års investeringsplan, og oppnå måltallet for gjeldsgrad (Måltall 3)

Med positivt netto driftsresultat kan man i praksis velge mellom å sette av til disposisjonsfond, eller øke egenkapitalinnsatsen i investeringene. Fremover er det nødvendig å gjøre begge deler. Hovedsakelig bør vi redusere økningen i lånegjelden og dermed spare fremtidige rente- og avdragsutgifter.

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	Budsjett 2021	Økplan 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025
Porsgrunn	92,2 %	100,0 %	103,0 %	103,9 %	117,9 %	118,6 %	118,8 %	120,1 %	120,9 %

Måltallet for netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter er satt lik nivået på lånegjelda i 2020. Handlingsrommet for økning av investeringer utover egenkapitalinnsats ligger i nevneren, brutto driftsinntekter. Når inntektene stiger, alt annet like, så synker indikatoren. Øker man telleren mer enn nevneren stiger, så stiger indikatoren.

$$\text{Netto lånegjeld i \% av brutto DI} = \frac{\text{Alt lån} - \text{pensjon} - \text{Husbanklån} - \text{ubrukte lån} - \text{avdrag}}{\text{Brutto driftsinntekter}} \times 100$$

Vi kan fremdeles ha investeringsambisjoner, men må se dette i ett lengre tidsperspektiv. Når det kommer til lån, er ikke alle lån like. Når Porsgrunn tar opp lån for investeringer til selvkostområdet vann, avløp og renovasjon, så er det innbyggerne direkte som betaler for ytterligere låneopptak og evt.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

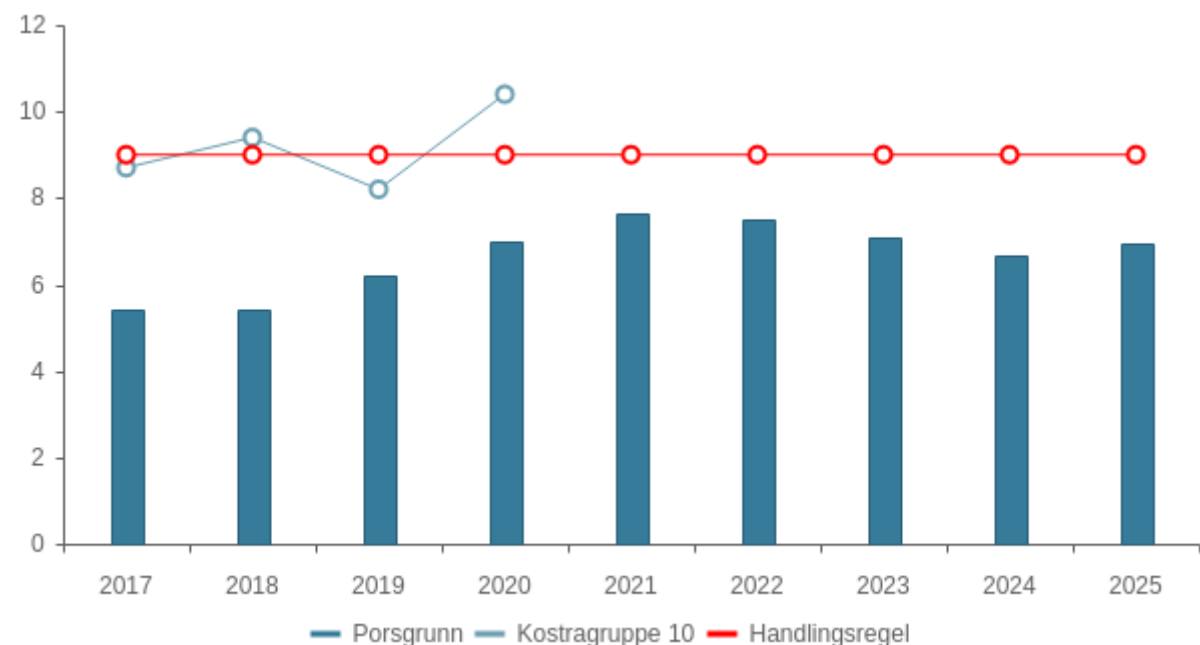
renteøkninger gjennom gebyrer. Når det gjelder andre prosjekter, som for eksempel svømmehall, skoler, sykehjem, så er det driften til kommunen som må ta lånekostnadene.

Vi har ca. 630 millioner plassert i finansielle produkter, som i teorien kunne blitt brukt til å ta ned lånegjelden. Konsekvensen av å betale ned på denne måten er differansen mellom forventet avkastning og renten man betaler på lånet. De siste 20 årene har Porsgrunn hatt en årlig gjennomsnittavkastning på 5,1%. Konsekvensen ville da vært, gitt at man legger denne historiske avkastningen til grunn, at inntekter på 32 millioner ville gått bort, og reduserte kostnadene på bortfall av renter (gitt en sats på 1,5%) på disse ca. 630 millionene ville vært på 9,5 millioner. Med andre ord ville man ved å redusere gjelden ved å bruke disse midlene på denne måten redusert gjeldskostnadene med 9,5 millioner, men tapt inntekter på 32 millioner.

Faren med høyere gjeldsnivå er at utgiftene til renter og avdrag blir så store at man ikke lenger tåler å sitte med risikoen det er å ha penger plassert i finansielle instrumenter, og må bruke disse midlene. Da sitter man igjen med mindre penger til drift, og vanskeligheter med for å tjene opp egenkapital for nye investeringer i fremtiden.

Porsgrunn kommune garanterte for totalt 75,6 mill. kr ved utgangen av 2020. Langsiktige pensjonsforpliktelser lå på samme tid på 3,5 mrd. Kr.

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	Budsjett 2021	Økplan 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025
Porsgrunn	5,4 %	5,4 %	6,2 %	7,0 %	7,7 %	7,5 %	7,1 %	6,7 %	7,0 %

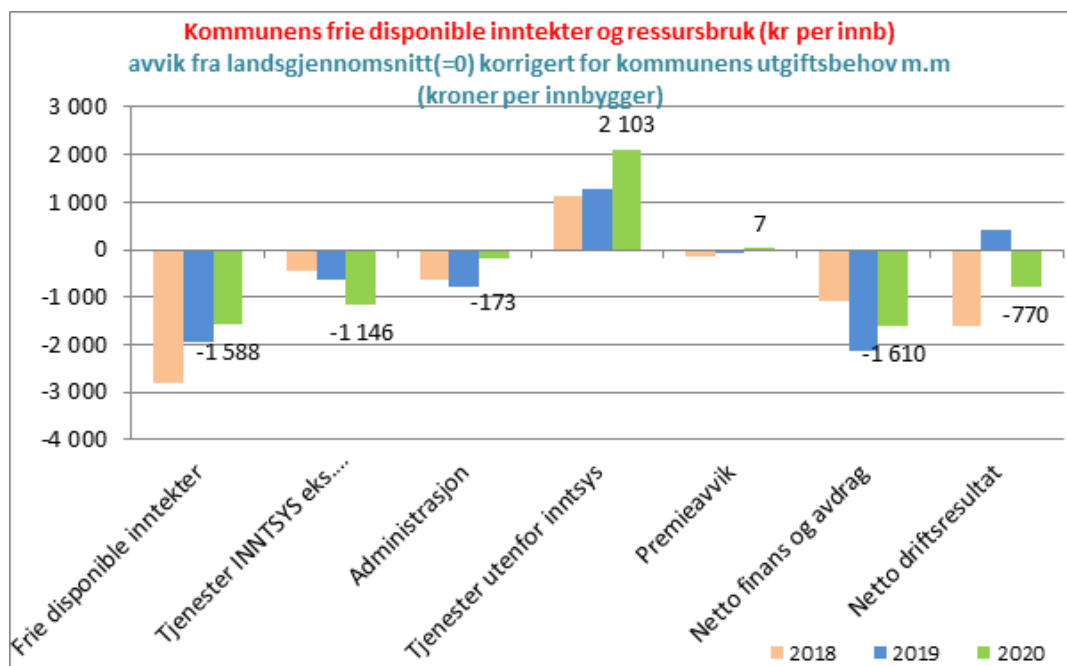
Porsgrunn har satt seg mål om å ha ett disposisjonsfond i størrelsen 9% av brutto driftsinntekter. Dette utgjør ca. 300 mill. kr. Størrelsen på disposisjonsfondet gjør det mulig for kommunen å ha en stabil tjenesteproduksjon, selv om de økonomiske forholdene skulle svinge. Det er ikke ett mål i seg selv at dette

fondet skal være så stort som mulig, men stort nok til å tåle dårlige år, og gi evt. tid og mulighet til omstilling om forholdene krever det.

Porsgrunn kommune ligger pr i dag under dette målet, og også under kommuner i Kostra-gruppe 10. Ved inngangen til 2021 var sum disposisjonsfond i Porsgrunn kommune på 209 mill. kr. Det bør være et mål å styrke disposisjonsfondet dersom kommunen mottar ekstraordinære inntekter i form av utbytte ol.

Sammenheng inntekter og ressursbruk

Ved hjelp av regnskapstall fra Kostra er det mulig å tegne et bilde av inntektsforutsetninger og ressursbruk i Porsgrunn kommune. KS har utarbeidet en modell som viser sammenhengene mellom kommunens frie disponible inntekter og kommunens prioriteringer, slik de kommer frem i regnskapet. I modellen tas det hensyn til hvordan inntektssystemet fungerer, det vil si at ressursbruk per innbygger korrigeres for såkalt «*beregnet utgiftsbehov*». Dette er en statistisk beregning som forsøker å korrigere kommunens utgifter ut fra at kommunene har ulik alderssammensetning i befolkningen, ulike bosettingsmønstre og ulike sosiodemografiske faktorer som er statistisk påvist på påvirke utgiftsbehovet i kommunene. Rammetilskuddet til kommunene fordeles på bakgrunn av slike beregninger. Det er i modellen også tatt hensyn til ulikheter i pensjonskostnader, arbeidsgiveravgift og elever i ikke-kommunale skoler.

Figuren over viser sammenhengen med kommunens inntektsnivå på den ene siden, og hvordan dette henger sammen med utgifter til tjenesteproduksjon, administrasjon, finans- og avdrag og netto driftsresultat mv. på den andre siden.

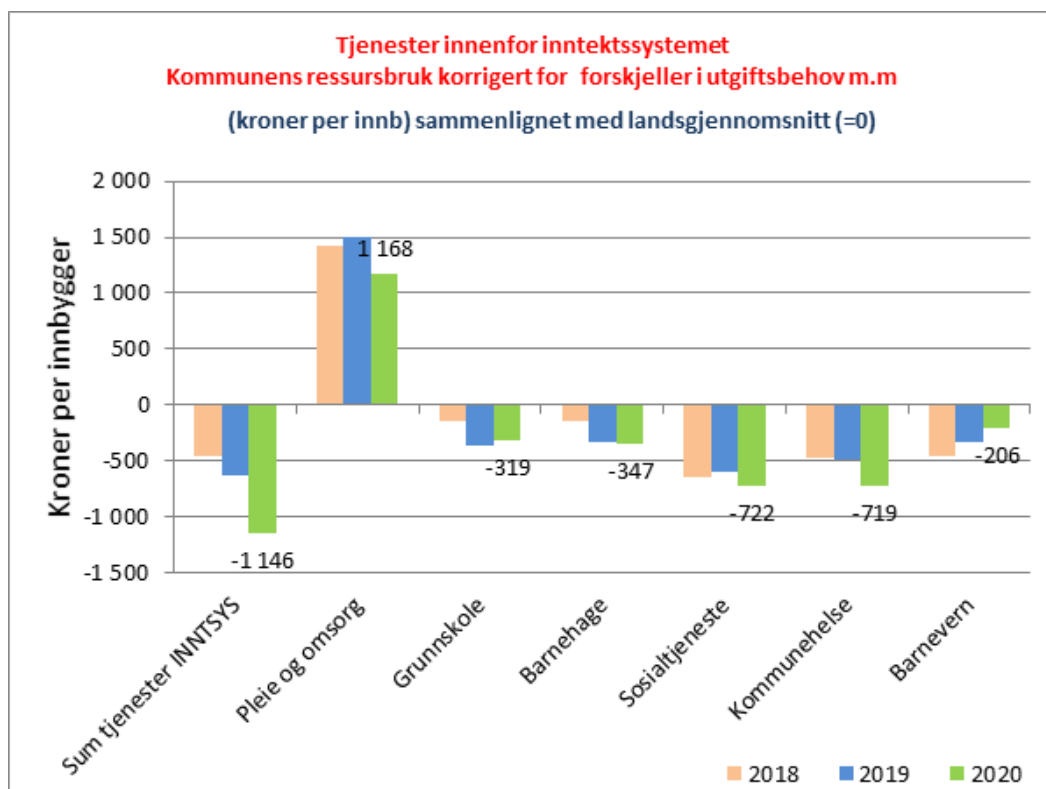
Porsgrunn kommune har lavere frie disponible inntekter i 2020, og viser altså at kommunen har et lavere inntektsnivå enn landsgjennomsnittet. Begrepet *frie disponible inntekter* omfatter både frie inntekter (skatt og rammetilskudd), andre statstilskudd og lokal eiendomsskatt.

Et lavere inntektsutslag må gi seg utslag i enten lavere kostnader til tjenesteproduksjonen og administrasjon, lavere netto finanskostnader eller svakere økonomisk balanse enn landet for øvrig. I

2020 hadde Porsgrunn et lavere netto driftsresultat enn landsgjennomsnittet mens i 2019 lå vi noe over. Svingninger i finansinntektene er en hovedforklaring på dette. Det lavere inntektsgrunnlaget dekkes inn gjennom lavere utgifter til både tjenester, administrasjon og netto finansposter.

Porsgrunn kommune brukte i 2020 mindre penger på tjenesteproduksjon innenfor inntektssystemet og på administrasjon enn landsgjennomsnittet. Tjenester innenfor inntektssystemet omfatter pleie og omsorg, grunnskole, barnehage, sosialtjeneste, kommunehelsetjeneste og barnevern. Øvrig tjenesteproduksjon (som for eksempel kultur, samferdsel mv.) ligger i kategorien «tjenester utenfor inntektssystemet». Her ligger Porsgrunn over landsgjennomsnittet. For nærmere informasjon om dette, se neste figur.

Det er særlig lavere netto utgifter til finans og avdrag som gjør at Porsgrunn kommune kan opprettholde nivået på tjenesteproduksjonen. Til tross for en forholdsvis høy lånegjeld, og dermed høye utgifter til renter og avdrag har kommunen samtidig også høye finansinntekter på grunn av god likviditet og utbytteinntekter fra Skagerak energi AS. På grunn av kommunens eksponering mot markedet, både gjennom plasseringer i markedet og gjennom eierskapet i Skagerak Energi AS, vil dette svinge fra år til år.

Figuren over viser forskjellene i ressursbruk per tjenesteområde, og er dermed en indikator på prioriteringene/ressursbruken i Porsgrunn kommune.

Figuren viser at pleie- og omsorg er det tjenesteområdet som skiller seg mest ut med høyere utgifter enn landsgjennomsnittet (justert for beregnet utgiftsbehov). Utgiftsnivået gikk noe ned sammenlignet med landsgjennomsnittet fra 2019-2020. Unge brukere utgjør en vesentlig del av forklaringen på utgiftsnivået innenfor pleie og omsorg.

Øvrige tjenesteområder har en lavere ressursbruk enn landsgjennomsnittet. Denne figuren viser bare tjenester innenfor inntektssystemet, det vil si der hvor staten gjør beregninger på kommunens utgiftsbehov og bruker det som bakgrunn for å omfordele statlige overføringer gjennom

utgiftsutjevningen i kommunens inntektssystem. Ser man på de andre sektorene målt i kroner per innbygger hadde Porsgrunn i 2020 relativt høye utgifter både til samferdsel, brann- og ulykkesvern, og til kultur og idrett.

Hverken Kostra-tall eller beregnet utgiftsbehov forteller «hele sannheten» om ressursbruk i kommunene, en slik fasit finnes ikke, men det gir et utgangspunkt for å vurdere prioriteringer og ressursbruk. Det er gitt litt nærmere omtale av ressursbruk og kostra-tall under de enkelte rammeområdene.

Vurdering av den økonomiske utviklingen

Budsjettopplegget som foreslås er basert på en rekke forutsetninger som det er knyttet usikkerhet til. Blant de usikre faktorene er om vi evner å realisere de forutsatte innsparingskravene. Innenfor alle rammeområdene er det tiltak som vil bli krevende å realisere. En usikkerhet som det er vanskelig å ta høyde for gjelder de overraskelser som det bare kan antas vil komme i løpet av en fire-års periode, i form av økt utgifter og reduserte inntekter. Framlagt handlingsprogramforslag bygger på den beste kunnskap vi i dag har om fremtiden.

Status og rammebetingelser

Solberg-regjeringens forslag til statsbudsjett ble lagt fram 12. oktober, og ligger til grunn for rådmannens forslag.

Sentrale føringer

Regjeringens kommuneopplegg for 2022

Solberg-regjeringens forslag til statsbudsjett ble lagt fram 12. oktober. Støre-regjeringen legger frem et tilleggsnummer til statsbudsjettet senest 10. november. Det er derfor noe usikkerhet knyttet til endelig resultat av kommende års rammebetingelser for kommunesektoren. Rådmannen har lagt Solberg-regjeringens rammebetingelser til grunn for salderingen av sitt forslag til Handlingsprogram 2022-25.

Den avgåtte regjeringens forslag til statsbudsjett ble lagt fram 12. oktober. I kommuneopplegget anslås realveksten i *frie inntekter* for kommunene til 1,6 mrd. kroner (dvs. 0,5 %), mens det i kommuneproposisjonen i mai ble signalisert en vekst i intervallet 1,6-2,0 mrd. kroner. Ved beregning av realvekst i kommunesektorens inntekter for 2022 er det lagt til grunn en kostnadsvekst (deflator) på 2,5 % (fordelt med 3,2 % som årslønnsvekst og 1,6 % som prisvekst). I realveksten ligger det også inne 100 mill. kr for å legge til rette for flere barnehagelærere i grunnbemanningen og 100 mill. kr (hvorav 75 mill. kr for kommunene) til satsing på barn og unges psykiske helse. Kommunens del er her hhv. 606.000 kr og 489.000 kr.

Ved beregning av realvekst i kommunesektorens inntekter er det lagt til grunn en kostnadsvekst (deflator) på 2,5 % fra 2021 til 2022. Deflatoren for 2022 er sammensatt av 1,6 % som prisvekst og 3,2 % som lønnsvekst.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

I tabellen nedenfor er vist makrotall

Økt handlingsrom (reell vekst)	Komprop. 2022	Nasjonalbudsjettet 2022	Herav kommunesektoren
Realvekst i frie inntekter	2,0	2,0	1,6
Merkostnader demografi	-0,9 (-1,2)	-0,9	-0,6
Merkostnader pensjon	-0,6	-0,4	-0,4
Satsinger innenfor veksten i frie inntekter	?	-0,2	-0,2
Økt handlingsrom	0,5	0,5	0,4

Tallene er hentet fra presentasjon fra Telemarksforskning

Anslagene knyttet til pensjonskostnadene for 2022 er beheftet med stor usikkerhet.

I statsbudsjettet Regjeringen foreslår det at den kommunale skattøren for personlige skattytere for 2022 reduseres med 1,2 prosentpoeng til 10,95 prosent. Skatteinntektene anslås etter dette å utgjøre 40 prosent av kommunesektorens samlede inntekter i 2022.

I 2022 forventes det en relativ høy vekst i skattegrunnlaget for kommunenes inntektsskatt på grunn av gode vekstutsikter. Anslaget på kommunesektorens skatteinntekter i 2022 bygger blant annet på sysselsettingsvekst på 1,4 prosent og en årslønnsvekst på 3,0 prosent fra 2021 til 2022.

Noen andre tema fra regjeringens forslag til statsbudsjett for 2022 som er hensyntatt i rådmannens foreslåtte budsjettoplegg:

Barnevernsreformen

Stortinget har vedtatt en barnevernsreform fra 2022, som blant annet gir kommunene økt faglig og økonomisk ansvar. Som kompensasjon for det økte finansielle ansvaret økes rammetilskuddet til kommunene med 1 310 mill. kroner i 2022. Av dette fordeles 655 mill. kroner etter delkostnadsnøkkelen for barnevern, mens 655 mill. kroner fordeles særskilt (tabell C) i en overgangsperiode på to år basert på kommunenes bruk av barnevernstiltak før reformen (regnskapsåret 2020).

Stortinget har vedtatt nye krav om relevant utdanning for ansatte i barnevernet, jf. Prop. 133 L (2020–2021) Lov om barnevern (barnevernsloven) og lov om endringer i barnevernloven. Kravene trer i kraft i 2022, med en implementeringsperiode på ti år. Merkostnadene er anslått til 440–610 mill. kroner fra 2031. For 2022 foreslås det at rammetilskuddet til kommunene økes med 52,5 mill. kroner. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnevern.

Som en følge av barnevernsreformen, foreslås det å innlemme det øremerkede tilskuddet til stillinger i de kommunale barnevernstjenestene på kap. 854, post 60 i rammetilskuddet til kommunene. Rammetilskuddet økes med 841 mill. kroner som fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnevern.

Satsing på flere barnehagelærere

Finansieres innenfor veksten i frie inntekter innenfor 100 mill. kr.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Private barnehager

Det foreslås å redusere pensjonspåslaget til private barnehager fra dagens nivå på 13 pst. til 11 pst. fra 1. januar 2022. For å gi barnehager med mindre økonomisk handlingsrom noe bedre tid til å tilpasse seg inntektsbortfallet opprettes en ny overgangsordning for enkeltstående barnehager. Samlet sett innebærer dette at kommunene får lavere utgifter til private barnehager. Rammetilskuddet reduseres derfor med 206,9 mill. kroner.

Kommunen gir kapitaltilskudd til private barnehager per heltidsplass, i tråd med en fastsatt sats. Kapitaltilskudd justeres årlig basert på forventet rentenivå og forventet prisvekst. Som følge av koronapandemien var rentenivået i 2020 historisk lavt, og pris- og kostnadsveksten betydelig lavere enn normalt. Det innebar at satsene for ordinære barnehager ville blitt lavere i 2021 enn satsene for 2020 hvis tilskuddet ble fastsatt på vanlig måte. Kommunene fikk overført 124 millioner kroner ekstra i 2021 til å holde tilskuddet til de private barnehagene på samme nivå som 2020. Økningene i rammetilskuddet som kompenserte for den midlertidige videreføringen av kapitaltilskuddet i 2021, korrigeres ut i 2022. Rammetilskuddet reduseres derfor med 265,7 mill. kroner.

Ansaret for å føre økonomisk tilsyn med private barnehager skal etter planen overføres fra kommunene til det nyopprettede nasjonale tilsynet i Utdanningsdirektoratet fra 1. januar 2022. Utdanningsdirektoratet vil få ansvar for å føre kontroll og tilsyn med at offentlige tilskudd og foreldrebetaling blir brukt i tråd med gjeldende regelverk. Rammetilskuddet for kommunene reduseres med 5 mill. kroner i 2022 i forbindelse med ansvarsoverføringen.

Ansvarsfordelingen innebærer at kommunen fremdeles vil være tilsynsmyndighet for øvrige reguleringer, i barnehageloven og tilhørende forskrifter.

Tolkeloven

Tolkeloven som blant annet regulerer offentlige myndigheters bruk av tolk, trer i kraft 1. januar 2022. Som kompensasjon økes rammetilskuddet til kommunene med 20,7 mill. kroner. Rammetilskuddet til fylkeskommunene økes med 1,8 mill. Kr.

Utvidet timetall i grunnskolen

Det innføres en ekstra time naturfag i grunnskolen fra skoleåret 2022/2023. Kommunesektoren kompenseres gjennom en økning i rammetilskuddet på 99,8 mill. kroner. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for grunnskole.

Satsing på barn og unges psykiske helse

I regjeringens forslag er det i inntektssystemet lagt inn en 100 mill. kr begrunnet med en særskilt satsing på barn og unges psykiske helse. Andelen av dette beløpet som er fordelt til Porsgrunn er kr 655.000.

Videre satsing på e-helse

Det foreslås en plikt for kommuner til å betale for kostnadene til forvaltning og drift av helsenettet, inkludert grunndata og helseID, og kjernejournal, e-resept og helsenorge.no. Kommunene kompenseres for eksisterende kostnader til forvaltning og drift av løsningene, men må bidra til å dekke kostnadsveksten fra 2021 til 2022. Kommunenes betaling for medlemsavgiften til helsenettet kompenseres fullt ut i 2022. Som følge av dette økes rammetilskuddet med 322,2 mill. kroner.

Rammeområdet Helse og omsorg er kompensert med 2,1 mill. kr for disse utgiftene.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Rusreformen

Ved Stortingets behandling av Prop. 92 L (2020–2021) *Endringer i helse- og omsorgstjenesteloven og straffeloven m.m. (rusreform – opphevelse av straffansvar m.m.)* ble det vedtatt å opprette rådgivende enheter i den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

Enheten skal ha ansvar for å møte personer når oppmøte for enheten er satt som vilkår for en bestemt strafferettslig reaksjon, herunder gjennomføre ruskontroll etter straffeloven § 37 første ledd bokstav d, dersom det er satt som vilkår.

Kommunene kompenseres for etablering av enhetene gjennom en økning i rammetilskuddet på 100 mill. Kroner.

Barnekoordinator

Alle kommuner forventes å ha på plass en slik koordinator for familier som har eller venter barn med alvorlig sykdom, skade eller nedsatt funksjonsevne, og som vil ha behov for langvarige og sammensatte eller koordinerte helse- og omsorgstjenester og andre velferdstjenester, frist 1. august 2022.

Økt basistilskudd til fastleger

Det viktigste målet med planen som startet i 2021 er å bedre rekrutteringen til og stabiliteten i fastlegetjenesten. Dette gjelder særlig økt trygghet for leger som starter med korte lister og å legge til rette for at legene kan redusere arbeidsbelastningen sin noe.

Ressurskrevende tjenester – finansiering

I 2021 ble det betalt ut 955 mill. kroner mindre enn budsjettet for 2021 til ressurskrevende tjenester. Reduksjon i pensjonspremiene og en termin med lavere arbeidsgiversats i 2020 er bakgrunnen for nedgangen i kommunenes utgifter og refusjonskrav. Effekten er anslått til om lag 1,1 mrd. kroner. Det betyr at den underliggende veksten på dette området fortsatt er sterk.

Det har vært en svært sterkt underliggende vekst i ordningen for ressurskrevende tjenester siden den ble innført i 2004. Da var utbetalingene på 1,5 mrd. kroner, mens det i budsjettet for 2022 bevilges nærmere 12 mrd. kroner.

Kompensasjonsgraden beholdes uendret på 80 prosent. Det foreslås en innstramming ved å øke innslagspunktet med 50 000 kroner utover lønnsveksten. Dette er en innstramming tilsvarende 300 mill. kroner og vil påvirke kommunenes budsjetter allerede for 2021.

Effekten av denne endringen er for Porsgrunn en redusert inntekt på omlag 3,5 mill. Kr.

Eiendomsskatt

I statsbudsjettet for 2019 ble det satt av 71 mill. kroner til å kompensere kommuner som får reduserte inntekter som følge av at de ikke lenger kan kreve inn eiendomsskatt på produksjonsutstyr og -installasjoner. I 2019 var kompensasjonen en del av skjønnstilskuddet. I 2020 ble kompensasjonen økt til 143 mill. kroner, og flyttet over til innbyggertilskuddet (tabell C). I 2021 ble kompensasjonen økt til 174,4 mill. kroner, og i 2022 er den ytterligere økt til 205,8 mill. kroner.

Kompensasjonen blir beregna på grunnlag av kommunenes rapportering av skattegrunnlaget for de aktuelle eiendommene for 2018 og 2019, kopla med skattesatsen som kommunene har rapporterte inn til KOSTRA. Kommunene er kompenserte fullt ut utover en gitt egenandel per innbygger av det beregna inntektsbortfallet i 2022. Egenandelen i 2022 er om lag 254 kroner per innbygger.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025

Porsgrunn kommune

Ny alminnelig taksering med nye eiendomsskattevedtekter for Porsgrunn kommune medfører endringer i eiendomsskatteinntektene, se nærmere omtale under introduksjon og eiendomsskatt.

Budsjettforutsetninger

Lønns- og prisvekst – kommunal deflator

For 2022 er det lagt til grunn en samlet lønns- og prisvekst (kommunal deflator) på 2,5 %. Deflatoren består av en delindeks for lønnsvekst og en delindeks for kjøp av varer og tjenester. Lønnsvekst teller knapt 2/3. I 2022 forventes lønnsveksten å bli 3,2 % mens prisveksten er anslått til 1,6 %. Det videre budsjettopplegget for 2022 - 25 er i faste priser, det betyr at alle endringer i f.t. 2022 er å forstå som realendringer.

Pensjon

Det budsjetteres i samsvar med den informasjonen vi har mottatt fra henholdsvis KLP og Statens Pensjonskasse for 2022. Pensjonsutgiftene for 2022 vurderes som usikre.

Utbytte fra Skagerak Energi og Porsgrunn Utvikling

Utbytte fra Skagerak Energi AS bestemmes av virksomhetens resultat foregående år. Dette variere selvfølgelig fra år til år. Budsjettert utbytte 2022 begrunnes ut fra mottatte signaler fra Skagerak Energi AS oversendt representantskapet i juni inneværende år. Etter det vi nå vet legges det til grunn et utbytte i 2022 på 52 mill. kr. Dette er kr 37 mill. kr høyere enn mottatt utbytte i 2021. Samlet budsjetterte utbytteinntekter, - inklusive fra Porsgrunn Utvikling AS, anslås til 55 mill. kr i 2022 og videre i planperioden.

Renteforutsetninger - lån og avkastning

Renteutgiftene budsjetteres med utgangspunkt i de avtaler vedr. rentebinding som er inngått, og for øvrig ut fra en forventning om at flytende rente vil øke noe de nærmeste årene. Gjennomsnittlig lånerente pr d.d. for samlet lånegjeld er på 1,0 %. Norges Bank varsler økt rentebane i årene fremover og kommunens budsjett-rente er forventet å øke til 2,0 % i planperioden. Selv om dette i utgangspunktet fortsatt er et lavt rentenivå, innebærer økningen en faktisk dobling som slår sterkt ut i kommunens renteutgifter. I rådmannens forslag til handlingsprogram er det lagt til grunn en gradvis økning i rentenivået opp til 2,0 % i 2025.

Når det gjelder forventet årlig avkastning på våre plasserte midler, så legger vi til grunnen avkastning på brutto ca. 4,0 %. I flg. vårt finansreglement skal det budsjetteres med prisjustering av den såkalte lange porteføljen, for å opprettholde realverdien. Grunnet lav prisvekst, jfr. anslag for 2022 i statsbudsjettet, er det budsjettert med en avsetning på 10 mill. kr i 2022, som er i tråd med Finansreglementet.

Betalings- og avgiftssatser

Porsgrunn kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med forskrift om beregning av selvkost.

Selvkost innebærer at ekstrakostnadene som kommunen påføres ved å produsere en bestemt tjeneste skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. Det foreslås en samlet gebyrøkning fra 2021 til 2022 for vann, avløp, renovasjon, slamtømming og feiing på rundt 16,2 %.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Gebyrrendring fra året før	2022	2023	2024	2025
Vann	18,1 %	4,7 %	3,8 %	3,7 %
Avløp	21,7 %	5,2 %	5,0 %	4,7 %
Renovasjon	0,5 %	17,4 %	0,0 %	0,0 %
Slamtømming	3,3 %	2,7 %	5,5 %	5,8 %
Feiing	7,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Samlet endring	16,2 %	7,2 %	3,3 %	3,3 %

Rapport fra Envidan

Brukerbetalingen for SFO foreslås økt noe, det samme gjelder plangebyrene. Det vises til vedlagt gebyrregulativ for nærmere detaljer.

Økonomisk risiko

Nedenfor følger en vurdering av den økonomiske risikoen i budsjettet.

Inntektssiden til kommunene er basert på usikre størrelser. Veksten i kommunenes skatteinntang kan variere mye fra det som anslås i dag.

På andre områder har Porsgrunn større risiko i inntektsforutsetningene. Kommunen har store utbytteinntekter fra Skagerak AS som kommunen bruker til å finansiere løpende drift. Kommunen er her avhengig av resultatene selskapet oppnår i markedet. De siste årene har vist at disse inntektene svinger betydelig og det bør derfor etableres et bufferfond som kan bidra til å redusere disse svingningene i driftsbudsjettet.

Porsgrunn har ca. 630 mill. kroner i likviditet som er plassert i markedet, med inntil 26 prosent i aksjefond. Dette gir kommunen en eksponering mot utviklingen i finans- og aksjemarkedene, som kan gi betydelige svingninger. Kommunen har et bufferfond for å kunne skjerme drift, om nødvendig, dersom avkastningen blir svak eller negativ.

I tillegg er det usikkerhet knyttet til ulike forhold i driften/tjenesteproduksjonen. Usikkerheten er trolig størst innen helse- og omsorgssektoren. I budsjett- og økonomiplan tas det til en viss grad høyde for at brukerbehovene vil vokse i takt med endring i innbyggertallene, men dette er en usikker forutsetning. Særlig ser vi at høy vekst i brukerbehov i yngre aldersgrupper, som ikke kan forklares med utvikling i innbyggertall. Kommunene får i begrenset grad kompensert for slike forhold, noe som også medfører at det i budsjett- og økonomiplan forutsetter at kommunen lykkes med å redusere kostnader per bruker/vedtakstime, og ytterligere innsparingstiltak fremover. Dette er krevende, og er en betydelig risikofaktor i 2022 og videre i økonomiplanperioden.

Et annet område med stor risiko er barnehageområdet. Særlig er kommunen sårbar for endringer i tilskuddsregelverket til private barnehager, som utgjør en stor andel av kommunens barnehagetilbud. Fremover er det også risiko knyttet til nedgang i barnetallene. Befolkningsprognosene er at det vil bli færre innbyggere aldersgruppen 1-5 år. Dette kan gi utfordringer med å opprettholde samme kostnadsnivå når etterspørselen faller og både private og kommunale barnehager vil få økende utfordringer med å håndtere en overkapasitet.

Et annet område hvor volumet av tjenester forventes å gå kraftig ned er på flyktningeområdet. Anmodningsvedtakene er betydelig lavere nå enn for bare et par år siden. Dette innebærer betydelig fall i inntekter fra integreringstilskudd og tilskudd til norsk og samfunnskunnskap. Dette betyr videre at kommunen må ta ned kostnadene til drift på disse områdene.

Hovedtallene i budsjettforslaget

Omtale av budsjettforslaget for sentrale inntekter, finansposter mv.

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. bud. i fjor 2021	Rev. bud. i fjor 2021	Økonomiplan			
				2022	2023	2024	2025
Rammestilskudd	-1 054 129	-1 003 001	-1 026 000	-1 029 603	-1 020 876	-1 019 832	-1 015 885
Inntekts- og formuesskatt	-997 575	-1 088 500	-1 100 730	-1 131 230	-1 127 469	-1 127 469	-1 127 469
Eiendomsskatt	-188 298	-170 000	-167 000	-200 000	-202 000	-204 000	-206 000
Andre generelle statstilskudd	-48 244	-40 753	-40 753	-34 000	-32 000	-30 000	-29 000
Sum sentrale inntekter	-2 288 246	-2 302 254	-2 334 483	-2 394 833	-2 382 345	-2 381 301	-2 378 354

Frie inntekter

De frie inntektene (skatt på inntekt og formue, og ordinært rammetilskudd) i Porsgrunn er budsjettet til ca. 2,148 mrd. kroner i 2022. Dette er en økning på 56 mill. kroner fra opprinnelig vedtatt budsjett 2021. Veksten inkluderer pris- og lønnsvekst, kompensasjon for bortfall av eiendomsskatt på verk og bruk samt innlemming av tilskudd.

Hele økonomiplanen er i faste kroner (dvs. 2022-kroneverdi). Ordinær prisvekst kommer i tillegg. Mer informasjon om inntektssystemet finnes i [Grønt hefte – inntektssystemet for kommuner og fylkeskommuner](#)

Tabellen under viser sammensetningen av de frie inntektene. Rådmannen har for de øvrige årene i planperioden (2023-25) budsjettet med en årlig realvekst over kommuneopplegget på 1,7 mrd. kr eller 0,5 % (dvs. noe utover demografikostnadene i makro), og forutsatt den samme relative veksten på skatt og rammeoverføringer.

2022-kroner i tusen	2021	2022	2023	2024	2025
Rammetilskudd (fast del)	950 938	941 857	948 060	948 589	951 979
Skatt	1 131 230	1 127 469	1 130 710	1 134 051	1 137 443
Inntektsutjevning	78 665	79 019	79 246	79 480	79 718
Sum frie inntekter	2 160 833	2 148 345	2 158 016	2 162 120	2 169 140
%-endring		-0,6	0,5	0,2	0,3
%-endring eksklusive covid-19 bevilgning		1,6	0,0	0,0	0,0

Realveksten på 0,5 % er regnet fra inntektsnivået i 2021 slik det ble anslått etter behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2021. Når veksten regnes fra anslag på regnskap for 2021, blir inntektsveksten fra 2021 til 2022 lavere, siden veksten regnes fra et oppjustert nivå sammenlignet med nivået i revidert nasjonalbudsjett 2021. Oppjusteringen for i år har sammenheng med økt skatteinntektsanslag for

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

kommunene med 5,042 mrd. kr. Skatteinntektene for i år er nå anslått å øke med 11,6 % nominelt for kommunene.

Regjeringen foreslår at den kommunale skattøren for personlige skattytere for 2022 settes ned til 10,95 prosent, som er en reduksjon på hele 1,2 prosentpoeng. Denne kraftige reduksjonen har sammenheng med et makroøkonomisk styringsmål om at skatteinntektsandelen skal utgjøre 40 pst. av de samlede inntektene (herunder også eiendomsskatt). Ordinær skatt på inntekt og formue (inkl. naturressursskatt) anslås å bli 0,1 % lavere for kommunene samlet, sammenlignet med det sist justerte nivåanslaget for i år. Rammetilskuddet for kommunene foreslås økt med 3,4 %. Sum frie inntekter anslås etter dette å øke med 1,5 % nominelt.

I rådmannens budsjettframlegg for 2022 er frie inntekter (ordinær skatt og rammetilskudd) satt til **2 148,345 mill. kr**, som er 1,975 mill. kr lavere enn i beregningene fra KMD. Rådmannen legger per nå til grunn **2 160,833 mill. kr** som frie inntekter i år. Korrigerer vi med -27,162 mill. kr, som er summen av såkalte oppgaveendringer i kommuneopplegget, får vi 2 133,671 mill. kr i oppgavekorrigerte frie inntekter 2021.

Oppgaveendringene over rammetilskuddet omfatter følgende innlemminger, korreksjoner og regelendringer: Beløpet i hver av linjene viser kommunens andel av den enkelte korreksjonen (fordelt etter aktuell delkostnadsnøkkel) – og som kan brukes i beregningen/dokumentasjonen av rammeendringer for aktuelle tjenesteområder.

	I makro	Porsgrunn
Samlet korreksjon i rammetilskuddet 2021 (1000 2021-kr)	-2 652 094	-27 162
Nominell videreføring av kapitaltilskudd barnehagene 2021	-259 200	-1 649
Redusert pensjonstilskudd, private barnehager	-201 820	-1 223
Økonomisk tilsyn med private barnehager	-4 878	-30
Ekstra skoletime naturfag i grunnskolen	97 366	607
Inntektsgradert foreldrebetaling SFO på 3. - 4. trinn	35 000	218
Statlig/private skoler, endring i elevtallet	-114 870	-716
Barnevernsreformen. Korreksjon etter barnevernsnøkkel/Tabell C	1 278 049	12 149
Kompetansekrav statlig og kommunalt barnevern	51 220	360
Innlemming av stillinger i det kommunale barnevernet	820 605	5 769
Avvikle forsøk i barnevernet	-39 024	0
Barnekoordinator	97 561	636
Basistilskudd til fastleger	125 000	815
Forvaltning og drift av nasjonale e-helseløsninger	314 341	2 048
Ressurskrevende tjenester, tilleggskompensasjon	-53 659	-391
Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene	2 064 530	0
Dagsats tiltakspenger	67 317	501
Implementering av rusreformen	97 561	726
Tolkeloven	20 170	129
Universell utforming av IKT	33 171	211
Differensiert arbeidsgiveravgift	-2 534	0
Grensejusteringer 2022	0	0
Koronatiltak 2021	-7 078 000	-47 322

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Under følger en dokumentasjon av utgiftsutjevningen 2022 (og endring 2021-22) fordelt på sektorområder. Denne viser at Porsgrunn kommune har et beregnet redusert utgiftsbehov i 2022. Kommunen er dermed trukket 6,396 mill. kr i innbyggertilskuddet.

Porsgrunn	2022			Endring 2021-2022	
	Vekt	Utgiftsbehovs- indeks	Tillegg/trekk i utgiftsutjevn. (i tusen)	Utgiftsbehovs- indeks	Tillegg/trekk i utgiftsutjevn. (i tusen)
Barnehage	0,1581	0,8958	-35 553	1,1%	2 111
Administrasjon	0,0805	0,9420	-10 085	-0,1%	-496
Landbruk	0,0021	0,1401	-3 849	0,1%	-139
Grunnskole	0,2533	0,9211	-43 128	-0,3%	-3 826
Pleie og omsorg	0,3495	1,0768	57 928	-0,8%	-3 816
Kommunehelse	0,0553	0,9635	-4 356	-0,1%	-437
Barnevern	0,0452	1,0394	3 848	-0,1%	488
Sosialtjeneste	0,0560	1,0999	12 076	-0,7%	-296
Kostnadsindeks	1,0000	0,9893	-23 161	-0,3%	-6 396

Eiendomsskatt

Det budsjetteres med følgende inntekter i økonomiplanperioden.

Eiendomsskatt (tall i tusen kr)	2021	2022	2023	2024	2025
Bolig og fritidseiendom	104 257	127 000	129 000	131 000	133 000
Næringseiendom mv.	63 597	73 000	73 000	73 000	73 000
Sum	167 854	200 000	202 000	204 000	206 000

I samsvar med vedtak i bystyresak 21/20 blir det i 2021 gjennomført ny såkalt alminnelig taksering. I samme bystyresak ble det også vedtatt nye eiendomsskattevedtekter for Porsgrunn kommune, der kommunens reduksjonsfaktor fjernes fra skatteåret 2022. Den lovfestede reduksjonsfaktoren på 30% for boliger og fritidsboliger erstatter dermed den kommunespesifikke reduksjonsfaktoren.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Med unntak for boliger der det fortsatt skal benyttes skattegrunnlag fra skatteetaten, vil øvrige skatteobjekt få ny takst som skal benyttes for utskrivning av eiendomsskatt f.o.m. 2022. Sakkyndig nemnd arbeider i disse dager med fastsetting av nye takster. Arbeidet er ikke avsluttet, og frist for fremlegging av nye takster er 1. mars 2022. I rådmannens budsjettforslag er det lagt inn et anslag basert på kommunes nye vedtekter, eiendomsskatteovens bestemmelser for bolig og fritidsbolig og et foreløpig takstgrunnlag fra vår taksør.

I rådmannens forslag ligger det inne en økning i inntektene fra bolig- og fritidseiendom på kr 30 mill. kr. Økt verdisetting av mange eiendommer som følge av nye takster gir høyere grunnlag for beregning av eiendomsskatt, samtidig som promillesatsen foreslås redusert for næringseiendom.

Det vises til nærmere omtale av forslag til eiendomsskattevedtak under introduksjonskapet Eiendomsskatt.

Andre generelle statstilskudd

Integreringstilskudd

Integreringstilskudd styres av antall personer kommunen har og skal bosette. Kommunen får tilskudd i de første fem årene kommunen bosetter flyktninger. Bosettingsbehovet er fallende. Mens kommunen ble anmodet om å bosette 117 personer i 2017, budsjetteres det i 2022 med et forventet anmodningsvedtak på 30 personer inklusive familiegjenforening. Dette er det laveste nivået på mottak siden 2010. Anmodningsvedtaket fra IMDI (Inkluderings- og mangfoldsdirektoratet) for 2022 er ikke mottatt ved fremleggelsen av budsjettet, og er derfor usikkert.

Rådmannen legger til grunn at kommunens utgifter til bosetting av flyktninger ikke skal overstige tilskuddene fra staten. Dette gjelder i femårsperioden kommunen får integreringstilskudd. Integreringstilskudd er anslått til ca. 26 mill. kroner i 2022.

Rente og avdragskompensasjon

Rente- og avdragskompensasjoner utgjør om lag 8 mill. kroner i 2022. Dette gjelder 1 mill. kr i rentekompensasjon for skolebygg, og 7 mill. kr. kompensasjonstilskudd (renter og avdrag) til omsorgsboliger og sykehjem.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. bud. i fjor 2021	Rev. bud. i fjor 2021	Økonomiplan			
				2022	2023	2024	2025
Renter og andre finansutgifter	52 413	47 919	47 919	63 619	69 370	78 790	83 082
Avdrag på lån	115 802	115 665	121 065	132 519	139 972	145 912	150 063
Renteinntekter	-9 810	-10 900	-10 900	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Utbytte og eieruttak	-43 436	-15 000	-15 000	-55 000	-55 000	-55 000	-55 000
Gevinst finansielle instrumenter	-45 554	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
Netto finansinntekter/finansutgifter	69 415	112 684	118 084	106 138	119 342	134 702	143 146
Finansutgifter i tjenesteområdene	4 215	-1 017	-1 017	-1 053	-1 053	-1 053	-1 053
Totale finansutgifter	73 630	111 667	117 067	105 085	118 289	133 649	142 093

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Rentenivå

Handlingsprogrammet legger til grunn følgende utvikling i rentenivået;

Budsjettrenteestimat	2021	2022	2023	2024	2025
Budsjettrente lengre lån i verdipapirmarkedet	1,61%	1,61%	1,80%	2,00%	2,00%
Budsjettrente Nibor	0,59%	1,31%	1,80%	2,00%	2,00%
Budsjettrente Husbanken	0,75%	1,44%	1,93%	2,13%	2,13%

Kommunens låneportefølje er en kombinasjon av lån med kort og lang lånetid. Renteanslagene over er derfor et gjennomsnitt basert på kommunens strategi for gjeldsforvaltningen. Anslått nivå vil øke fra 1% til 2% i planperioden.

Finansinntekter

Porsgrunn kommunes finansinntekter kommer fra følgende kilder:

- Utbytte fra Skagerak Energi AS og Porsgrunn Utvikling AS
- Løpende likviditet på kommunens bankkonti
- Andre renteinntekter, primært kommunes utlån (bla startlån)
- Avkastning av langsiktig likviditet som er plassert i finansmarkedet

Det budsjetteres med totalt kr 90 mill. kr i finansinntekter i 2022. Dette er 39,1 mill. kr mer enn i 2021. Økningen er knyttet til økt budsjetterte utbytteinntekter.

Renteinntekter

Det budsjetteres med 10 mill. kr i renteinntekter. Anslåtte renteinntekter er basert på følgende forutsetninger;

Renteinntektene i 2021 ser pr i dag ut til å bli ca. 1,5 mill. kr lavere enn budsjett. Det er knyttet usikkerhet til renteinntektene fremover og rådmannen har derfor valgt å ligge på samme nivå i planperioden.

Utbytteinntekter

Utbytte fra Skagerak Energi AS bestemmes av virksomhetens resultat foregående år. Dette variere selvfølgelig fra år til år. Budsjettert utbytte 2022 begrunnes ut fra mottatte signaler fra Skagerak Energi AS oversendt representantskapet i juni inneværende år. Etter det vi nå vet legges det til grunn et utbytte i 2022 på 52 mill. kr. Dette er kr 37 mill. kr høyere enn mottatt utbytte i 2021. Samlet budsjetterte utbytteinntekter, - inklusive fra Porsgrunn Utvikling AS, anslås til 55 mill. kr i 2022 og videre i planperioden.

Gevinst finansielle instrumenter

Rentenivået er lavt og langt under inflasjonsforventningene på grunn av langvarig ekspansiv pengepolitikk. Da er det vanskelig å bruke tradisjonelle metoder for å estimere avkastning idet disse tar utgangspunkt i en tese om at markedet styrer rentenivået tilnærmet lik inflasjonen, og så beregne påslag for ulike aktivaklasser basert på historisk meravkastning. Det kan nå være mer hensiktsmessig å se på obligasjonsdelens faktiske løpende renteavkastning og bruke som prognose for fremtidig avkastning. Forsiktig budsjettering tilsier en slik tilnærming. Det er derfor viktig at kommunen bruker samme forutsetninger på finansplasseringene og på gjelden.

Som følge av dette forventer vi årlig avkastning på våre plasserte midler på brutto om lag 4,0 %. Dette er noe lavere enn den historiske avkastningen de siste 20 årene. Store deler av porteføljen er plassert i trygge rentebærende produkter som nå gir en noe lav avkastning. Aksjeandelen kan bidra til økt avkastning samtidig som den også medfører en risiko for tap.

Porsgrunn kommune har god likviditet. En god del av denne likviditeten er plassert i markedet, og er underlagt kommunens vedtatte finansreglement. I budsjettet for 2022 er det lagt til grunn at porteføljen ved inngangen til året vil være på 630 mill. kr, og det legges til grunn en forventet avkastning på 25 mill. kroner (ca. 4 prosent). Forventet avkastning i økonomiplanen legges på samme nivå.

Finansinntektene er usikre inntekter. Porsgrunn kommune har etablert et bufferfond for å håndtere slike svingninger. Bufferfondet er en del av kommunens disposisjonsfond. Bufferfondet er tenkt brukt til å skjerme den løpende driften fra moderate svingninger i finansmarkedet, ved at lavere avkastning enn budsjettert fra finansporteføljen ved behov kan dekkes av bufferfondet. Fondet utgjør per i dag 39 mill. kr, eller om lag 6,2 prosent av forvaltningskapitalen.

Finansutgifter

Kommunens lånegjeld ved utgangen av 2021 anslås til å bli om lag 4,14 mrd. kr. Det budsjetteres med et netto låneopptak (dvs. låneopptak fratrukket budsjetterte avdrag) på 196,497 mill. kr i 2022. Ved utgangen av økonomiplanperioden, 2025, forventes lånegjelden å komme opp i 4,64 mrd. kroner. Mye av veksten skjer innenfor selvkostområdene vann, avløp og renovasjon, og finansieres gjennom økte gebyrer. I planperioden utgjør denne andelen på 55%. For mer informasjon om dette se omtale under rammeområdet Miljø og byutvikling og gjennomgangen av de finansielle måltallene, hvor utviklingen i justert lånegjeld er vist.

Renteutgifter-med prognose lånegjeld

Renteutgiftene budsjetteres med utgangspunkt i de avtaler vedr. rentebinding som er inngått, og en forventning om at flytende rente vil øke noe de nærmeste årene. Gjennomsnittlig lånerente pr d.d. for samlet lånegjeld er på 1,0%. Det er lagt til grunn et rentenivå på 1,5% for 2022, deretter en gradvis økning til 2,0% i 2025.

Det er i beregningene lagt til grunn at årets låneopptak skjer med midt i året.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Lånegjeld pr 31.12	Anslag lånegjeld	Gj.snitt rente	Renteutgifter
2020 Regnskap	3 700 212 000	1,22%	52 417 000
2021 Prognose	4 140 332 000	1,00%	47 768 000
2022 Forslag	4 336 000 000	1,50%	63 619 000
2023 Forslag	4 427 000 000	1,60%	69 370 000
2024 Forslag	4 547 000 000	1,70%	78 790 000
2025 Forslag	4 647 000 000	1,80%	83 082 000

Den foreslåtte økningen i lånegjelden fremover vil gi en økning i kommunens renteutgifter videre i økonomiplanperioden. Fra 2022 til 2025 budsjetteres det med at renteutgiftene vil øke med 19,4 mill. kroner. I tillegg vil også avdragsutgiftene øke med 17,5 mill. kroner fra 2022-2025.

Avdrag på lån

Avdrag på lån (ekskl. startlån) beregnet ut fra anslått brutto lånegjeld i 2022 (gjennomsnitt av 1.1. og 31.12) og en gjennomsnittlig nedbetalingstid på 27 år, utgjør 132,519 mill. kroner. Dette er en økning på 16,8 mill. kroner fra opprinnelig budsjett 2021.

Gitt at fremdriften i investeringsprosjektene blir som foreslått i budsjettet vil lånegjelden øke de nærmeste årene. For at Porsgrunn kommune skal ligge innenfor vedtatt måltall for lånegjeldsgrad foreslås det en at en økt andel av investeringene finansieres med bruk av egenkapital. Overføringen fra drift til investering økes til 70 mill. kr i planperioden. Dette er mulig som følge av økte inntekter fra eiendomsskatt. For mer om dette, se investeringsplanen. Finansiering av investeringer i økonomiplanen 2022-2025.

Finansiering 2022-2025	Tall i tusen
Sum finansieringsbehov	1 836 850
Bruk av lånemidler	1 075 250
Salgsinntekter	-
Mva-kompensasjon	206 461
Refusjoner og mottatte avdrag på lån	258 639
Overføringer fra driftsbudsjettet	272 000
Netto bruk av ubundne investeringsfond	24 500
Sum finansiering	1 836 850

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. bud. i fjor 2021	Rev. bud. i fjor 2021	Økonomiplan			
				2022	2023	2024	2025
Overføring til investeringsregnskapet	31 021	30 000	30 000	70 000	70 000	70 000	70 000
Ubundne avsetninger	31 492	13 881	13 881	19 000	10 000	10 000	10 000
Netto avsetninger	62 513	43 881	43 881	89 000	80 000	80 000	80 000
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	-2 214	-6 862	-16 826	-7 715	-2 869	-2 065	-2 065
Totale avsetninger	50 187	37 020	27 055	81 286	77 131	77 935	77 935

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Finansreglementet regulerer at det skal gjøres avsetninger for å opprettholde verdien av våre langsiktig plasserte midler. Disse utgjør til sammen i om lag 490 mill. kr. For å opprettholde verdien budsjetteres det med en avsetning på 10 mill. kr gitt 1,6 % prisstigning. Anslått prisstigning følger anslaget i statsbudsjettet for 2022. Avsetningen holdes på samme nivå i planperioden.

For å styrke disposisjonsfondet, jfr. finansielle måltall settes det av 9 mill. kr i 2022.

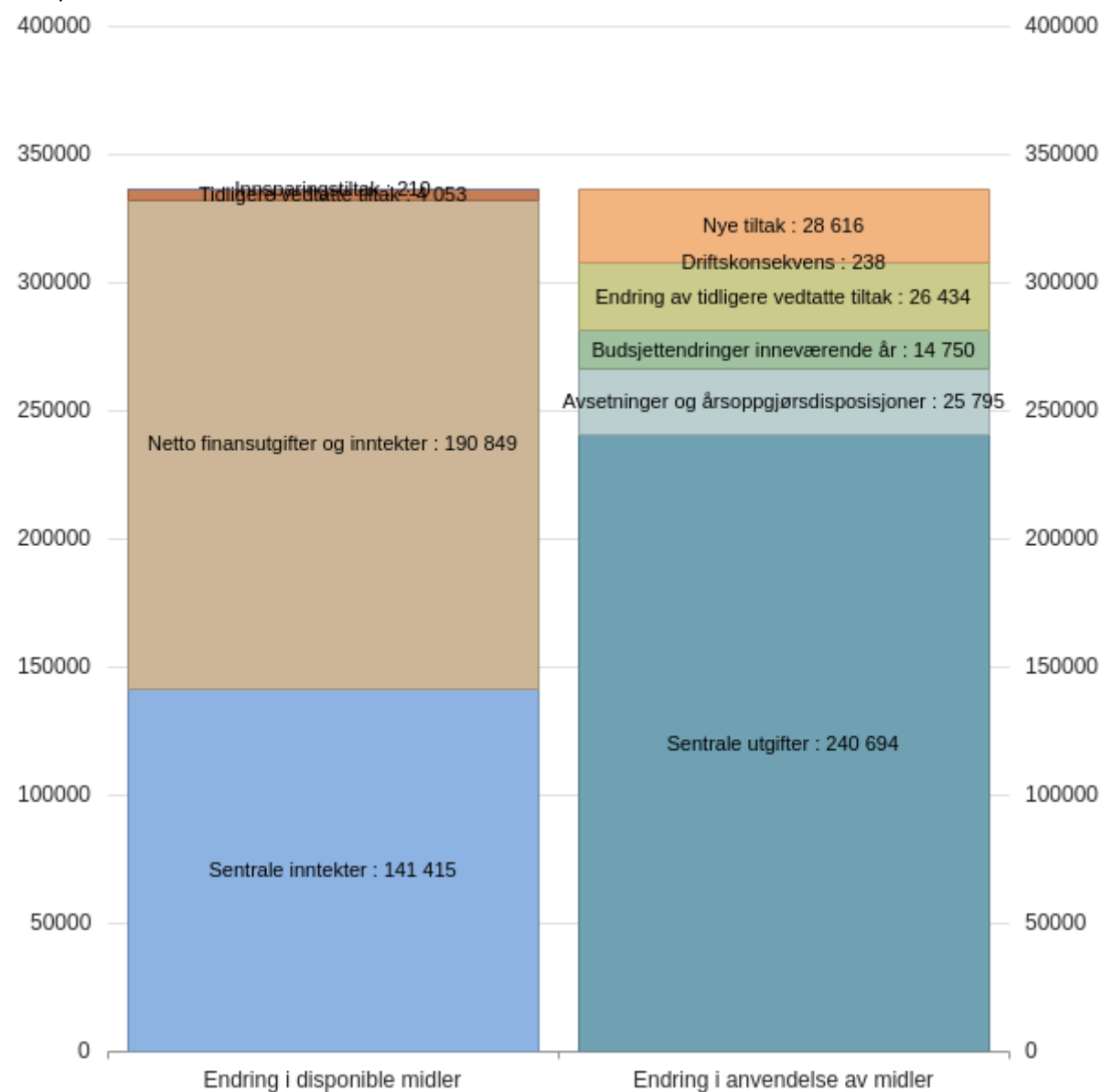
Overføring til investeringsregnskapet

Her ligger det inne en overføring fra drift for finansiering av investeringer på 70 mill. kr hvert år i planperioden. Dette er med og bidrar til å dempe veksten i lånegjelden slik at vi ikke ligger alt for langt over målet for netto lånegjeld.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Driftsbudsjettet - endring i disponible midler og anvendelse

Beløp i 1000

Klimabudsjett

Innledning

Bakgrunn

Norge har meldt inn et forsterket klimamål under Parisavtalen. Norges forsterkede klimamål er at utslipp av klimagasser i 2030 reduseres med minst 50 prosent og opp mot 55 prosent sammenlignet med 1990-nivå. Det forsterkede klimamålet for 2050 er at utslipp av klimagasser i 2050 reduseres i størrelsesorden 90 til 95 prosent sammenlignet med 1990-nivå. De forsterkede målene er nå foreslått implementert i Klimalovens §3 og §4.

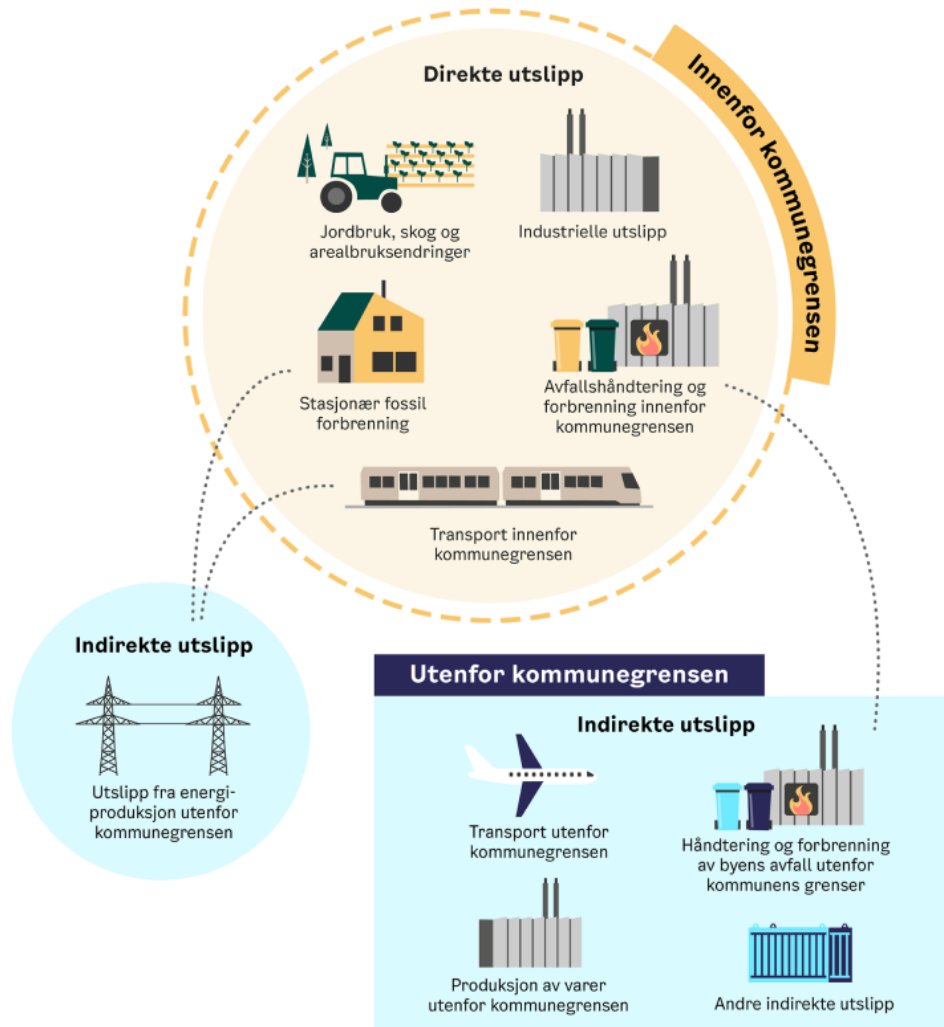
Kommunen kan bidra til reduksjon i utslipp av klimagasser gjennom sin rolle som lokal planmyndighet, eier av bygg og anlegg, grunneier, innkjøper, tjenesteleverandør, politisk aktør og samfunnsutvikler. Kommunen har også en viktig pådriverrolle for samfunnet i Porsgrunn. Kommunen kan drive holdningsskapende arbeid, formidle kunnskap og motivere til handlinger gjennom blant annet tilskuddsordninger.

Skien og Porsgrunn kommune vedtok i 2018 felles Kommunedelplan for Klima og energi Skien og Porsgrunn 2018-2025 (Skien kommune sak 39/18, Porsgrunn kommune sak PS 27/18) med tilhørende klimahandlingsprogrammer for hver kommune for perioden 2018-2021 (Skien kommune sak 82/20, Porsgrunn kommune sak PS 68/18). Klimahandlingsprogrammene var ulike for kommune, men har mange likelydende tiltak.

Porsgrunn kommune presenterer sitt første klimabudsjett som er integrert i Handlingsprogram. Klimabudsjettet er en politisk bestilling og dette verktøyet vil gi et samlet blikk på klimaarbeidet i kommunen. Målet er at klimabudsjettet over tid skal være et styringsverktøy for klimaarbeidet. Som det står i *Veileder for klimabudsjett som styringsverktøy* er det å utvikle klimabudsjett er fremdeles nybrottsarbeid. Arbeidet i Porsgrunn er helt i oppstartsfasen og klimabudsjett for 2022 må derfor ses på som et prøveår, hvor man skal ta med seg erfaringer og ny kunnskap for å forbedre og videreutvikle klimaarbeidet i kommunen i de kommende år.

Hva er et klimabudsjett?

Et klimabudsjett er en del av kommunens klimaledelsesarbeid og ansvaret for klimabudsjettet forankres både på høyeste administrative nivå og på politisk nivå (ref. *Veileder for klimabudsjett som styringsverktøy*). Klimabudsjett kan omfatte klimatiltak for å redusere direkte (utslipp innenfor et geografisk område) og indirekte utslipp (utslipp som oppstår utenfor det geografiske området, som en konsekvens av forbruk av varer og tjenester innenfor det geografiske området), klimatilpasningstiltak eller energitiltak, se nedenfor.

Illustrasjon av direkte og indirekte utslipp Kilde: Veileder for klimabudsjett som styringsverktøy).

Veileder for klimabudsjett som styringsverktøy anbefaler kommuner i sine første år med klimabudsjett å avgrense klimabudsjettet til å gjelde direkte utslipp innenfor kommunegrensen (geografisk utslipp). Innenfor disse systemgrensene har Miljødirektoratet laget kommunefordelte klimagassregnskap og beregningsmaler¹. Dette regnskapet er transparent, oppdateres årlig og er under kontinuerlig forbedring. Ved endringer blir hele tidsserien fra 2009 til dags dato rekalkulert dersom det er nødvendig. Gjennom å avgrense klimabudsjettet til områder som kan kvantifiseres, sikrer man at klimabudsjettet blir et effektivt styringssystem for å måle framgang opp mot et mål. En avgrensning av klimabudsjettet til å omfatte utslipp innenfor et geografisk område vil være i tråd med statlig planretningslinje (SPR) for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning. Porsgrunn kommunes klimabudsjett omfatter direkte utslipp som anbefalt i veilederen.

De indirekte utslippene omfatter utslipp som oppstår utenfor det geografiske området, som en konsekvens av forbruk av varer og tjenester innenfor det geografiske området. Det finnes ikke offentlig tilgjengelige klimagassregnskap for indirekte utslipp. Porsgrunn kommunes klimabudsjett vil ikke omfatte måltall for indirekte utslipp.

Porsgrunn kommunes klimafotavtrykk omfatter alle direkte og indirekte utslipp som forårsaket av forbruk i egen virksomhet. Kommunene som virksomhet er innkjøpere av blant annet varer, tjenester,

¹ <https://www.miljodirektoratet.no/tjenester/klimagassutslipp-kommuner>

byggematerialer og energi, og kan gjennom sin rolle som offentlig innkjøper bidra til å redusere de indirekte utslippene i kommunen. Beregninger av kommunens klimafotavtrykk kan kjøpes av konsulenter eller estimeres selv på bakgrunn av innrapporterte tall, men det er knyttet usikkerhet til metodene som brukes for å beregne indirekte utslipp. Et klimaregnskap av kommunens klimafotavtrykk kan gi nyttig informasjon og indikasjoner på hvor det bør prioriteres å implementere tiltak for å redusere indirekte utslipp. I gjeldende kommunedelplan er det angitt reduksjonsmål for klimafotavtrykket fra egen virksomhet. Porsgrunn kommunes klimabudsjett vil ikke omfatte måltall for eget klimafotavtrykk, men det vil bli jobbet parallelt for å finne en metode for rapportering av klimafotavtrykk fra egen virksomhet basert på kommunes grunnlagstall etter mal og veiledning fra Vestfold og Telemark fylkeskommune. Tiltak for å redusere klimafotavtrykk fra egen virksomhet forankres gjennom klimabudsjettet og presenteres i separate tabeller. Tiltakene kan følges opp gjennom budsjettprosessen på lik linje med tiltak knyttet til direkte utslipp, men kan ikke knyttes opp mot et klimamål for direkte klimagassutslipp.

Kommunens klimamål

Geografisk klimagassutslipp

Porsgrunn og Skien skal redusere de totale klimagassutslippene som skjer innen kommunegrensene (ekskludert industri og skipstrafikk) med²:

- 20 % (46 000 tonn CO₂e) innen 2020, sett i forhold til 2015.
- 35 % (80 000 tonn CO₂e) innen 2025, sett i forhold til 2015.

Regnskapet omfatter de direkte, fysiske utslippene som skjer innenfor kommunens geografiske grense. Dette betyr at klimagassutslippene fra eksosrøret til en dieselbil vil være inkludert under sektor veitrafikk, men kun utslippene som skjer mens bilen kjører innenfor kommunens geografiske grense. Utslipp i forbindelse med produksjon av bilen på ulike fabrikker vil være plassert på sektor 'industri, olje og gass' i de kommunene hvor fabrikkene er geografisk plassert. Utslipp som fysisk skjer i utlandet vil ikke være inkludert i det kommunefordelte regnskapet.

Klimagassene CO₂, metan (CH₄) og lystgass (N₂O) er inkludert i regnskapet. Utslippstallene vises med enhet CO₂-ekvivalenter. Dette er en måleenhet som brukes for å kunne sammenligne oppvarmingseffekten ulike klimagasser har på atmosfæren og for å tydeliggjøre hvilke utslipp som bidrar mest til global oppvarming. Utslippsregnskapet bruker datakilder som i størst mulig grad viser utviklingen på lokalt nivå. Datakildene, og også totalsummen av klimagassutslipp, kan derfor variere fra det nasjonale utslippsregnskapet. Metoden for beregninger følger imidlertid prinsippene i det nasjonale utslippsregnskapet.

Klimafotavtrykket til kommunen sin egen virksomhet

Klimafotavtrykket til Porsgrunn og Skien sin egen virksomhet³ skal reduseres med:

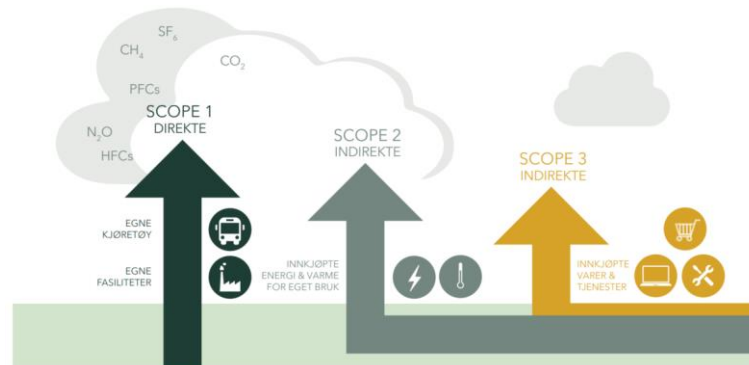
- 15 % (12 000 tonn CO₂e) innen 2020, sett i forhold til 2015.
- 30 % (24 000 tonn CO₂e) innen 2025, sett i forhold til 2015.

Klimaavtrykket er fotavtrykksbasert. Dette kjennetegnes med at man tar med alle klimabidrag, både utslipp av klimagasser fra kilder innenfor et geografisk område (direkte utslipp også kalt scope 1), men også indirekte gjennom utslipp av klimagasser som oppstår som en konsekvens av forbruk av nettbasert

² Beregnede absoluttverdier for utslippsreduksjoner i tonn CO₂e tok utgangspunkt i geografiske utslipp fra 2015 som forelå i 2018, ekskludert utslipp fra industri og skipstrafikk. Metoden som brukes for å beregne det kommunefordelte utslippsregnskapet er under kontinuerlig utvikling, og historiske utslippstall fra Miljødirektoratet endres hver gang metoden forbedres. De prosentvise målene på hvor mye utslippene skal reduseres fra referanseåret til målåret, benyttes derfor slik at blir målet upåvirket av endringer i utslippsregnskapet.

³ Måltallene er for kommunene kombinert, dvs antall tonn referer til det totale utslippskuttet i begge kommunene til sammen

elektrisitet, varme eller kjøling innenfor det geografiske området (scope 2), og indirekte gjennom alle andre klimagassutslipp som oppstår utenfor det geografiske området, som en konsekvens av forbruk av varer og tjenester innenfor det geografiske området (scope 3), se figur nedenfor. Denne inndelingen er mye bruk, blant annet i GHG-protokollen⁴ og Veileder for klimabudsjett som styringsverktøy⁵. Motivasjonen bak også å inkludere scope 3 bidrag i klimaregnskapet er at studier viser at dette utgjør omtrent 4/5-deler av klimafotavtrykket til kommunal tjenesteproduksjon, noe som åpner for nye muligheter i å redusere klimagassutslipp gjennom eksempelvis at kommunen benytter sin innkjøpsmakt til å stille miljøkrav i anskaffelser.

Inndeling i scope ifølge GHG-protokollen. (Hentet fra: Klimaregnskap Porsgrunn kommune 2020 av Asplan Viak)

Klimafotavtrykket for Porsgrunn kommune blir modellert med klimakostmodellen⁶ og er en tjeneste kjøpt av Asplan Viak. Modellen benytter en kombinasjon av livsløpsanalyse (LCA) for fysiske innsatsfaktorer (i denne analysen på energiforbruk) og miljøutvidet kryssløpsanalyse (EEIOA) for økonomiske innsatsfaktorer. I en miljøutvidet kryssløpsanalyse benyttes utslipp og aktivitetsdata for et standard utvalg næringslivssektorer (SN2007 /NACE rev2) for å beregne utslippene et gitt innkjøp innen hver sektor forårsaker.

Fysiske tall på energibruk og økonomiske tall på innkjøp er begge innhentet via KOSTRA-systemet til SSB⁷. Bruk av økonomiske innsatsfaktorer – altså hvor mye kommunene kjøper inn av matvarer, undervisningsmateriell, byggematerialer, diverse tjenester, osv. – har vist seg som en god og effektiv måte å få et godt oversiktsbilde av klimafotavtrykket. Begrensingen er at man må benytte sektor-snitt av typen «matvareproduksjon», og er ikke i stand til å skille mellom ulike produkter innen hver kategori. Til dette trengs det mer detaljerte LCA-analyser. En klimakostanalyse er derfor ment som en innledende analyse av klimafotavtrykk for å identifisere fokusområder i klimahandlingen.

⁴ <http://www.ghgprotocol.org/>

⁵ <https://www.ks.no/fagomrader/samfunnsutvikling/klima/veileder-for-klimabudsjett/>

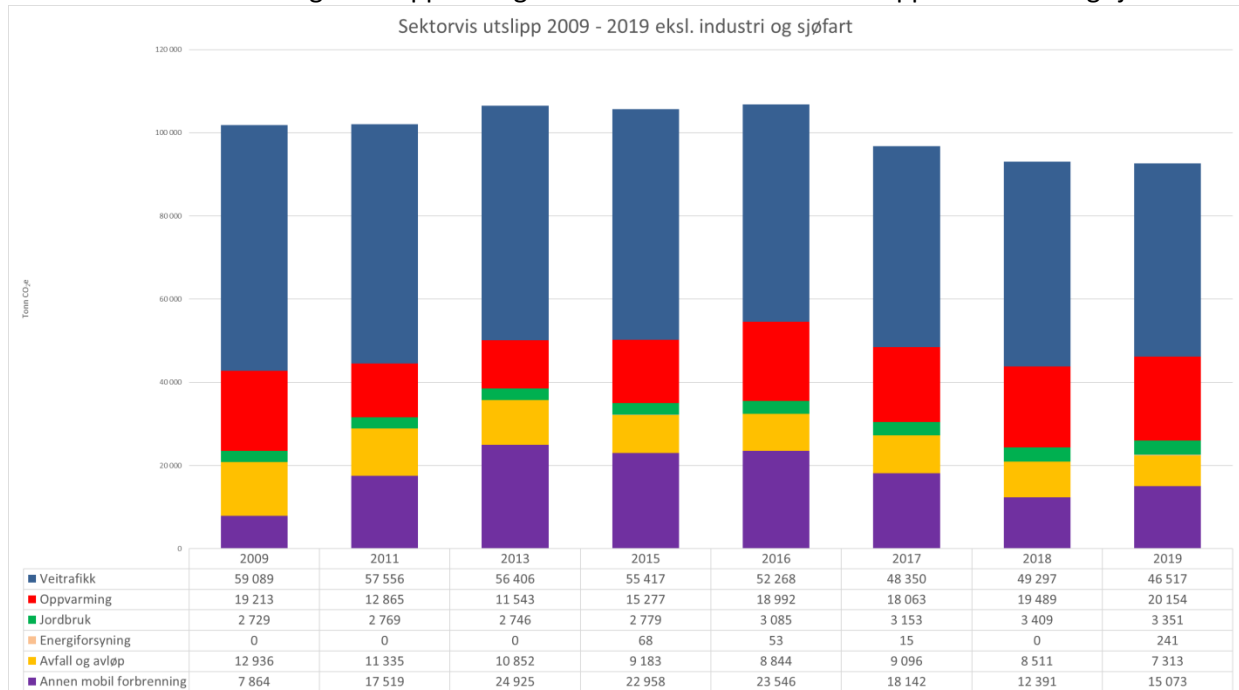
⁶ <http://klimakost.asplanviak.no/>

⁷ <https://www.ssb.no/offentlig-sektor/kotra/>

Klimastatus Porsgrunn kommune

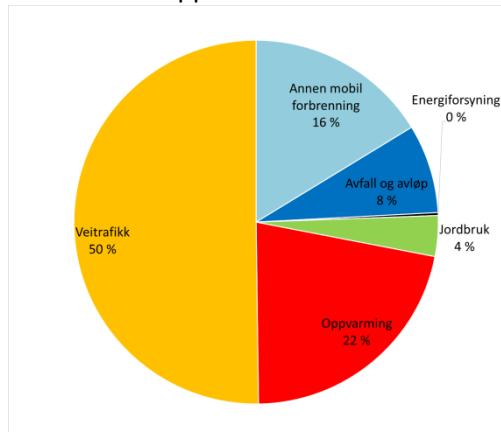
Geografisk klimagassutslipp

De direkte klimagassutslippene i Porsgrunn kommune blir i stor grad overskygget av utslipp fra industrien og sjøfart som utgjør ca. 96% av det totale klimagassutslippet i Porsgrunn. Figuren nedenfor viser derfor direkte klimagassutslipp i Porsgrunn kommune eksklusive utslipp fra industri og sjøfart.

Direkte klimagassutslipp ekskl. industri og sjøfart. (Kilde: miljodirektoratet.no)

Figuren under viser prosentvis fordeling av utslipp fra de ulike sektorene, eksklusiv industri og sjøfart, for 2019. Utslippene fra veitrafikk er de klart største, så følger oppvarming og annen mobil forbrening.

Prosentvis fordeling av utslipp i 2019 fordelt på sektorer, eksklusiv industri og sjøfart.

Totalt stod utslipp fra veitrafikk i 2019 for ca. 50 % av totalutslippet i kommunen. Utslipp fra veitrafikk har blitt redusert med ca. 16 % fra 2015 til 2019. Personbiler stod for majoriteten av utslipp innen sektoren veitrafikk (ca. 68 %) i 2019, men det er også her det har vært størst reduksjonen i perioden 2015 til 2019 (ca. 18 %).

Utslipp fra oppvarming stod for ca. 22% av utslippet i 2019, og fra 2015 til 2019 har det vært en økning på ca. 32 %. Den største utslippskilden innen sektoren oppvarming «Annet» stod for ca. 82 % av utslippet. Ifølge kommunikasjon med Miljødirektoratet og SSB består «Annet» hovedsakelig av utslipp fra forbrening av spesialavfall og parafinvoks, det vil si at utslippet kommer fra forbrening av disse. Videre har Miljødirektoratet gitt tilbakemelding om at «I Porsgrunn er det spesialavfall som fører til de store utslippene. Fordelingen av utslipp til kommuner blir gjort basert på informasjon om spesialavfall

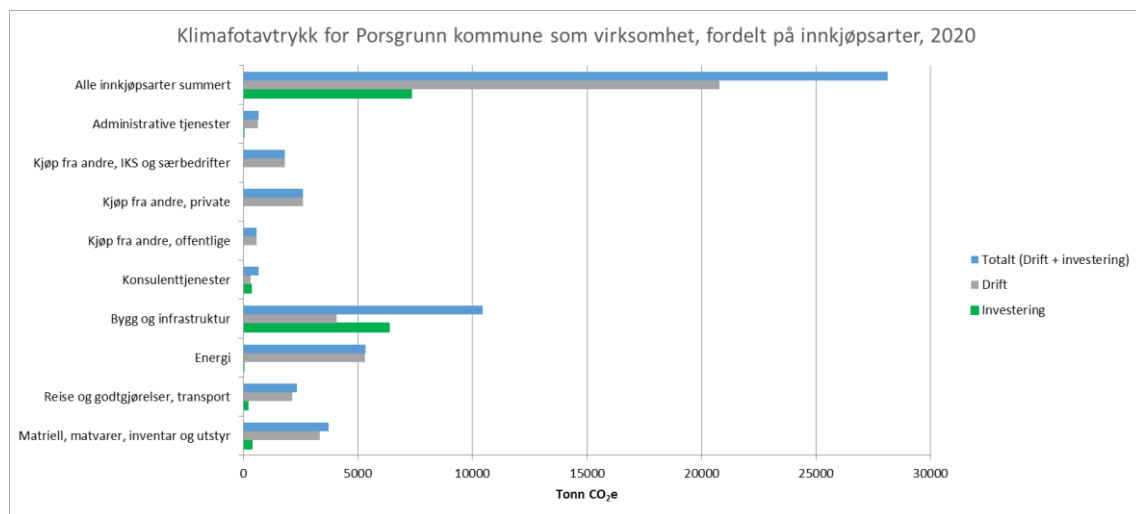
fra industrien.» På bakgrunn av kommunikasjon kommunen har hatt med Miljødirektoratet og SSB skal disse gjøre en grundigere sjekk om utslippet fra forbrenning av spesialavfall faktisk stemmer. Det er ikke kjent når en slik sjekk vil bli foretatt. Dersom man ser bort i fra «Annet» som utslippskilde kan man se at det totalt har vært en reduksjon i utslipp fra de andre utslippskildene innen oppvarming fra 2011 til 2019.

Annen mobil forbrenning utgjør utslipp fra snøscooter og dieseldrevne motorredskaper, hvor anleggsmaskiner og traktorer er de største utslippskildene. Utslippet fra annen mobil forbrenning har blitt redusert med ca. 34% fra 2015 til 2019. Totalt stod utslipp fra annen mobil forbrenning i 2019 for ca. 16 % av totalutslippet i kommunen.

Utslipp fra egen virksomhet

Porsgrunn kommune sin egen virksomhet hadde i 2020 et klimafotavtrykk inkludert investeringer på 28 132 tonn CO₂e ifølge en rapport fra Asplan Viak. Klimafotavtrykket (inkluderer også indirekte utslipp) for Porsgrunn kommune som virksomhet er beregnet to ganger med utgangspunkt med utgangspunkt i økonomiske data fra KOSTRA. De to figurene under viser klimafotavtrykket fordelt på henholdsvis tjenesteområder og innkjøpsarter i 2020.

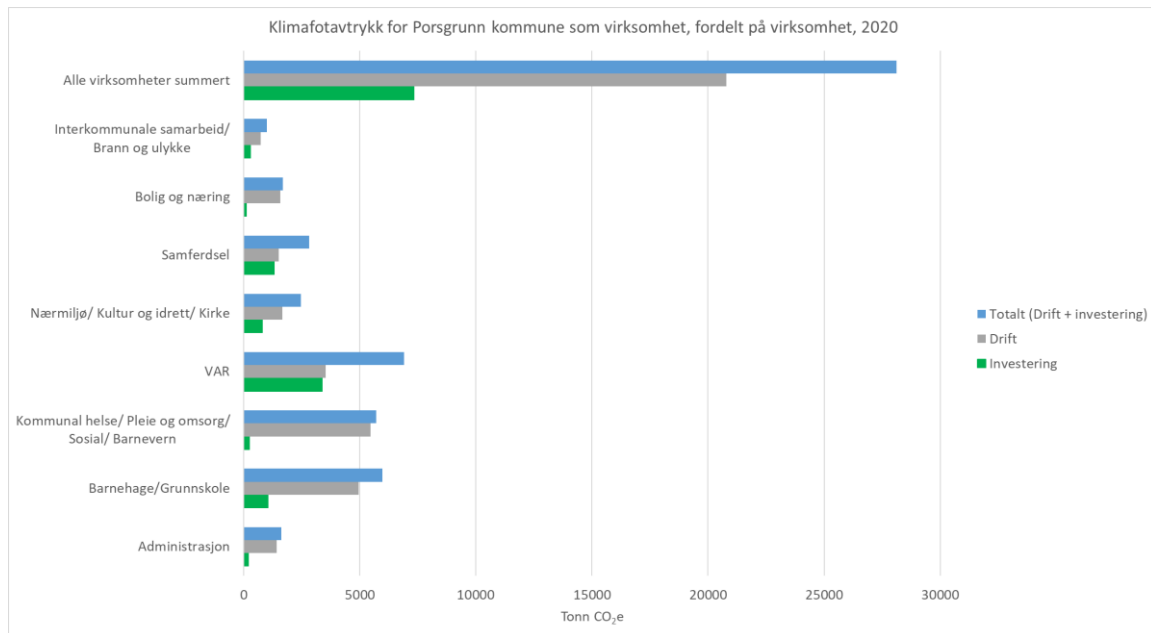
Bidrag fra bygg og infrastruktur hadde det høyeste bidraget, etterfulgt av kjøp av tjenester og energi. Innen innkjøpsarten bygg og infrastruktur var det også den høyeste andelen av klimafotavtrykk fra investering. Det er viktig å være klar over at slike investeringer, over et livsløp, kan være positivt for både klima og miljø. Ved f.eks. bygging av nye kommunale bygg med lav energibruk, og investeringer i VA-nett som bedrer kvaliteten på tjenesten.

Klimafotavtrykk for Porsgrunn kommune som virksomhet – innkjøpsarter.

Innen virksomheter er det vann, avløp og renovasjon (VAR) som har den største andelen av klimafotavtrykket. Det er også innen denne virksomheten det er størst utslipp knyttet til investeringer. Dette skyldes i stor grad investeringer innen VA som nye ledningsnett m.m. Som man ser av figuren, har helse og sosial og skole/barnehage også store andeler av klimafotavtrykket fra kommunens drift. Det er naturlig med tanke på at disse sektorene har flest bygg, flest ansatte og flest brukere.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025 Porsgrunn kommune

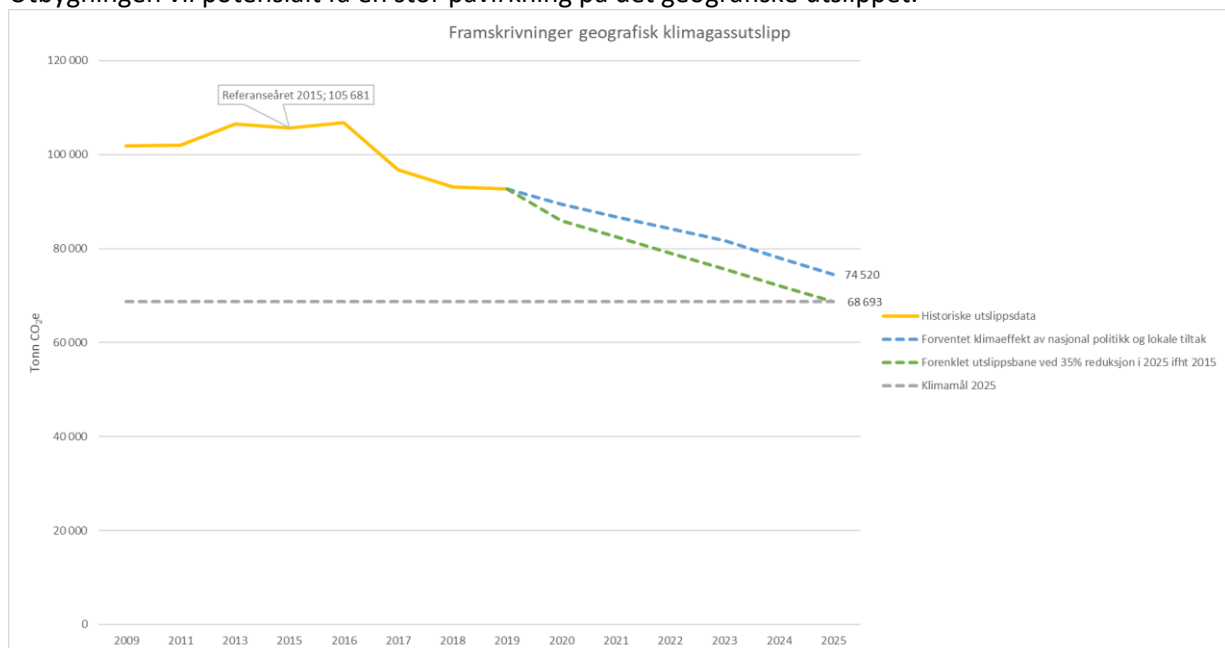
Klimafotavtrykk for Porsgrunn kommune som virksomhet – virksomhet.

Kryssløpsanalysemodeller, som brukt for kommunens egen virksomhet, egner seg godt til å få et overordnet bilde av hvor i virksomheten utslippene skjer, men siden beregningene er knyttet til kostnadstall og generelle økonomiske sektorer vil ikke nødvendigvis tiltak som gjennomføres i kommunen gjenspeiles i et slikt regnskap. Her må man altså bruke andre metoder for å følge opp tiltak og måloppnåelse. Det jobbes parallelt for å finne en metode for rapportering av klimafotavtrykk fra egen virksomhet basert på kommunes grunnlagstall etter mal og veiledning fra Vestfold og Telemark fylkeskommune. Tiltak for å redusere klimafotavtrykk fra egen virksomhet forankres gjennom klimabudsjettet og presenteres i separate tabeller. Tiltakene kan følges opp gjennom budsjettprosessen på lik linje med tiltak knyttet til direkte utslipp, men kan ikke knyttes opp mot et klimamål for direkte klimagassutslipp.

Effektberegning av tiltak

En forenklet framstilling av hvordan utslippene er forventet å reduseres utfra iverksatt nasjonal politikk og lokale tiltak er vist i figur under. Utgangspunktet for kurven er Miljødirektoratets statistikk for direkte utslipp, og vises ved oransje kurve i perioden 2009 – 2019. Den grønne stiplede linja, også kalt målbane, viser hvor mye som skal kuttes hvis man skal nå klimamålet om 35% reduksjon av klimagasser i 2025. Den blå stiplede linjen viser utvikling med dagens kvantifiserbare lokale tiltak (hentet fra videreførte tiltak fra Klimahandlingsprogrammet 2018-2021) og nasjonal politikk, også kalt tiltaksbane. Siden det kun er mulig å kvantifisere noen få tiltak så er det et stort gap mellom tiltaksbanen og målbanen i 2025. Dette gapet kan bli mindre siden det iverksettes tiltak som ikke har en kvantifisert effekt, men som likevel kan ha effekt på utslippene. Tiltakene i årets klimabudsjett vil imidlertid ikke være tilstrekkelige for å nå målet om 35 % utslippsreduksjon i 2025. Framskrivningene indikerer en 29% reduksjon i 2025 sett i forhold til 2015 med dagens tiltak og nasjonal politikk.

Det påpekes at utslipp fra den planlagte E18 utbygningen gjennom Porsgrunn ikke er tatt med i framskrivningene grunnet manglende datagrunnlag som følge av at prosjekteringen ikke er klar. Utbygningen vil potensielt få en stor påvirkning på det geografiske utslippet.

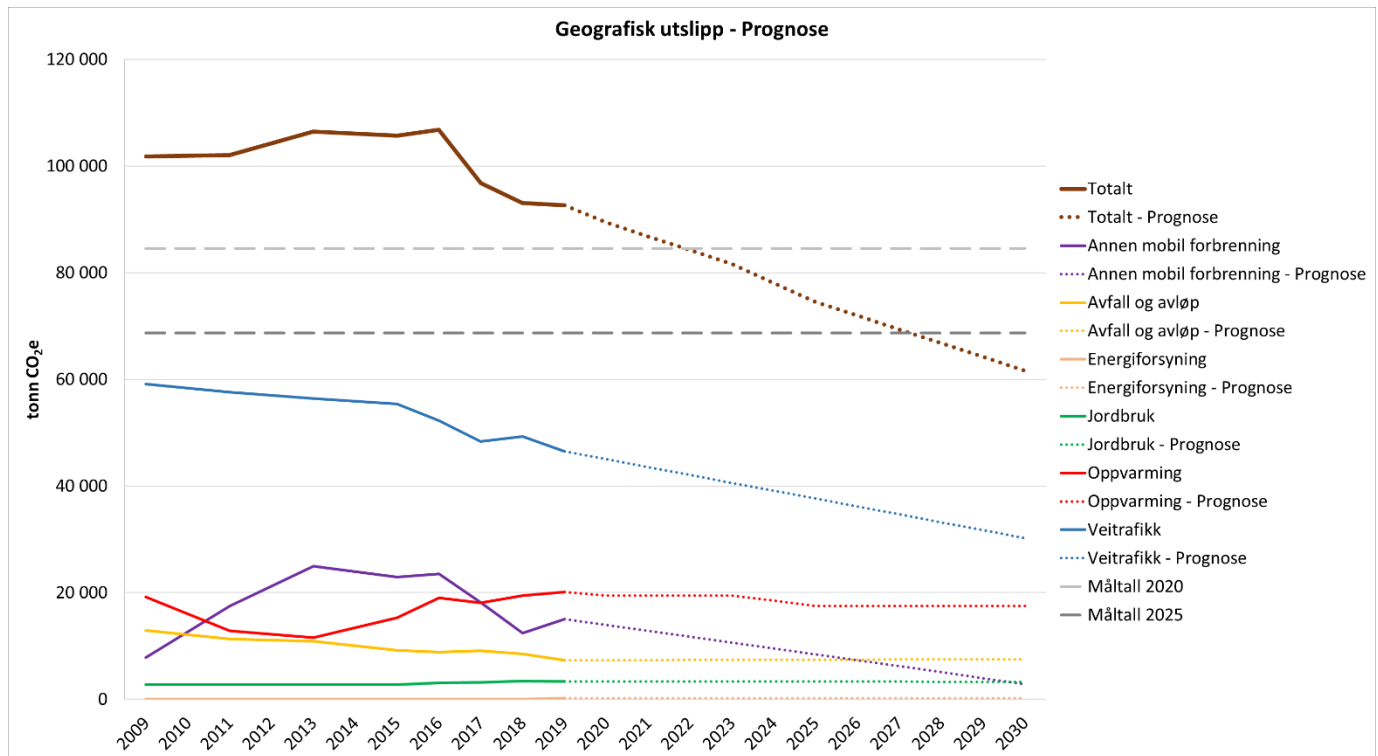
Framskrivning geografiske utslipp i Porsgrunn kommune ut ifra nasjonal politikk og lokale tiltak.

En mer detaljert fremstilling av framskrivninger fra de geografiske utslippene ut ifra nasjonal politikk og dagens tiltak, tiltaksbane, er vis i figur under. For de fleste sektorene forventes det betydelige reduksjoner i direkteutslipp framover basert på de foreslåtte tiltakene og utviklingen i samfunnet for øvrig. For utslipp fra jordbruk er imidlertid framskrivningen relativt konstant. I Klimakur 2030 er det utredet ulike tiltak i jordbrukssektoren, innen kategoriene 1) forbedring av produksjon og ressursutnyttelse, 2) karbonlagring i jord, og 3) kosthold og matsvinn.

Oslo kommune har laget en analyse for hvordan utslippene innen annen mobil forbrenning kan utvikle seg dersom man forutsetter en viss teknologiutvikling og strenge krav fra kommunen som innkjøper og planmyndighet. Banen som er blå stiplet viser annen mobil forbrenning beregnet med Oslo kommunes anslag med lavest implementeringstakt av ny teknologi innen anlegg. Anslaget for utskifting av anleggsmaskiner må sees på som optimistisk.

Utslipp fra veitrafikk forventes redusert betydelig på grunn av overgang til miljøvennlig drivstoff (hovedsakelig elektrisitet) for personbilparken. En overgang til miljøvennlig drivstoff for tungtrafikk er nødvendig for å redusere utslippene ytterligere.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Framskrivning geografiske utslipp i Porsgrunn kommune ut ifra nasjonal politikk og lokale tiltak - sektorvis.

Arealbruk

Utslipp og opptak fra skog og arealbruk er ikke inkludert i klimabudsjettet. Dette ser på hvilke arealer som tar opp klimagasser og hvilke tiltak og omdisponeringer av areal som fører til utslipp og disse tallene publiseres bare hvert femte år. I henhold til dette regnskapet hadde Porsgrunn i 2010 et netto opptak av klimagasser på 41 343 tonn CO₂e, i 2015 var netto opptak på 40 779 tonn CO₂e. Det er skogen i Porsgrunn som sørger for opptaket. Det er viktig å ha med seg at det også er opptak av klimagasser i Porsgrunn. Dette kommer ikke fram i utslippsregnskapet for direkteutslipp eller i referansebanen siden det nasjonalt behandles som adskilte regnskap.

Klimatiltak

Årets klimabudsjett viser hvilke tiltak som er foreslått for perioden 2022-2025. Alle tiltakene i klimabudsjettet antas å ville bidra til å redusere klimagassutslippene i kommunen. Det er utfordrende å oppnå Porsgrunns mål i 2025. For å nå klimamålene kreves det flere og mer målrettede tiltak framover. Tiltakene i årets klimabudsjett vil mest sannsynlig ikke være tilstrekkelige for å nå målet om 35 % utslippsreduksjon i 2025.

Mange klimatiltak beskrevet i Handlingsprogram for 2018-2021 blir forlenget i 2022. Det vil i 2022 jobbes med å få frem klimatiltak både kvantifiserbare og ikke-kvantifiserbare for å jobbe mot at kommunen kan nå målsetningen sin.

I tiltakslisten nedenfor er det kartlagt hvilke tiltak kommunen skal jobbe med fremover for å bidra til utslippskutt på kort og lang sikt. Listen beskriver tiltakene, sier noe om nytten og effekten av tiltakene og fordeler ansvaret ut på forskjellige virksomheter i kommunen. Listen er laget etter mal fra Vestfold og Telemark fylkeskommunes klimabudsjett for 2021. Det er stor variasjon i tiltakene. Noen er helt konkrete og bidrar til direkte utslippskutt, mens andre tiltak bygger kunnskap og kompetanse som er nødvendig for fremtidige utslippskutt. Det er ikke satt noen avgrensning på hvilke tiltak som skal være med i klimabudsjettet i denne omgang. Dette bør ses nærmere på i videreutviklingen av klimabudsjettet som et styringsverktøy. Hovedtyngden av de nye klimatiltakene som er presentert skal løses over driftsmidler og noe ved eksterne midler (klimasatmidler).

Tiltakslista består hovedsakelig av tiltak som kommunen har ansvar for, samt Grenlandskommunenes Innkjøpsenhet (GKI) og Grenland landbrukskontor (GLK). Porsgrunn kommune er en relativ liten landbrukskommune, men det er potensiale for reduksjon i utslippet fra sektoren. For landbruket trengs det kunnskap om hvordan man kan synliggjøre andre tiltak som allerede er implementert og finne de gode tiltakene som vil føre til reelle utslippskutt. Skien kommune fikk i 2021 tilslag på Klimasatmidler til et forprosjekt om konkretisering av klimatiltak i jordbruket. Dette forprosjektet er første del av et større arbeid og Porsgrunn har fått følge utviklingen av prosjektet. Identifisering av gode klimagassreducerende tiltak i Skien vil også ha potensiale i seg til å bli gjennomført i Porsgrunn. Avhengig av hvilke tiltak som blir identifisert vil det også være aktuelt å formidle informasjon om disse tiltakene til andre kommuner gjennom de klima- og miljønettverkene som kommunen er representert i.

I 2022 skal kommunen jobbe videre med hvordan tiltakene skal rapporteres, å få bedre samkjøring av virksomhetsplaner, handlingsplan og klimabudsjettet i framsikt. Det må også jobbes mot å beregne tiltakskostnader og kvantifisering av utslippsreduksjoner av tiltak hvor det er mulig. Dette vil gjøre det mulig å vurdere effekten av tiltak, og vurdere kost-nytte av ett tiltak sammenlignet med et annet.

Et av tiltakene som man jobber med er å skifte ut kommunale kjøretøy til fossilfrie. I 2021 er det utarbeidet en oversikt for overgangen til fossilfri bilpark som ble presentert i årsrapport for 2020. Med utskiftingstakten kommunen har hatt fram til i dag vil ikke Porsgrunn kommune nå målet om at minimum 80 % av kommunens kjøretøy skal kjøre fossilfritt innen 2025. For å nå målet med 80 % fossilfrie kjøretøy innen 2025 må det ved alle fornyelser av leasingavtaler kun anskaffes fossilfrie kjøretøy samt at minst åtte av fossildrevne kjøretøy i den kommunalt eide kjøretøyparken må byttes til fossilfrie alternativer per år frem til 2025. Det er per i dag ikke budsjettet med så høy utskifting av kjøretøy.

Tiltak

Tiltak	Beskrivelse	Nytte/Effekt	År	Ansvar
Utskifting av kommunale fossilkjøretøy til fossilfrie	Minimum 80% av kommunenes bilpark skal kjøre fossilfritt innen 2025.	Lavere direkte utslipp av CO ₂ e og reduksjon i drivstoffutgifter.	2022-2025	Kommunalteknikk Bygg- og eiendomsdrift Helse og omsorg Byutvikling

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Tiltak	Beskrivelse	Nytte/Effekt	År	Ansvar
	Per januar 2021 er 17% fossilfrie kjøretøy. Med dagens utskiftningshastighet av fossilkjøretøy vil man ikke nå målet i 2025.	Potensiell reduksjon i utslipp per år per personbil som skiftes fra diesel til elektrisk med årlig kjørelengde på 10 000 km anslås å være mellom 1,1-1,3 tonn CO ₂ e samt en føre til en reduksjon på driftskostnad på ca. 13 000 kr per år per bil. ⁸		
Utskifting av fossil ferge til fossilfri	Elektrifisering av ferge i Brevik.	Antas en totalreduksjon på ca 381 tonn CO ₂ e. Porsgrunn kommune eier 50% av fergeselskapet.	2022-2023	Rådmannens ledergruppe
Stimulere til bruk av miljøvennlig drivstoff for kommunens innbyggere	Etablering vedlikehold og drift av el-billadestasjoner	Lavere direkte utslipp av CO ₂ e.		Kommunalteknikk
Infrastruktur for kommunale fossilfrie kjøretøy	Nye ladepunkter til elbiler til bruk for kommunale virksomheter	Lavere direkte utslipp av CO ₂ e. Foreslått finansiering: 500 000 kr årlig til og med 2024.	2022-2024	Bygg- og eiendomsdrift
Tilrettelegging for infrastruktur for lade- og fyllestasjoner for fornybare drivstoff	Det må legges til rette for infrastruktur for lade- og fyllestasjoner for fornybare drivstoff, bl.a. gjennom å sette av tilstrekkelig areal på rett sted.	Lavere direkte utslipp av CO ₂ e.	2022-2025	Plan og miljø
Tjenestereiser skal foregå med mest mulig miljøvennlige transportformer.	Kommunen skal stimulere til bruk av sykkel/elsykkel for kommunens ansatte på befaring, møter o.l. i arbeidstiden med å innføre godtgjøring ved bruk av egen sykkel.	Lavere direkte utslipp av CO ₂ e. Ved å tilrettelegge for å bruke egen sykkel i tjeneste kan kommunen bidra til å styrke enkeltpersoners evne til å påvirke og redusere konsekvensene av klimaendringer. I tillegg til at det er en helsemessig gevinst ved tiltaket.	2022-2025	HR
Redusere bruk av kjemikalier	Porsgrunn kommune har startet et prosjekt med fokus på kjemikaliebruken innad i kommunen da mange kjemikalier kan forårsake store skader på naturen, mennesker og dyr.	Kunnskapsbygning om bærekraft og oppfølging av miljø i egen drift. Lavere indirekte utslipp av CO ₂ e. Mål om å redusere antall kjemikalier totalt med 10% for alle virksomheter, redusere registerpliktige kjemikalier med 5%, og redusere/erstatte farlige kjemikalier med 5% sett ut fra referanseåret 2021.	2022	HR
Klimavennlig knutepunkt for lokal godshåndtering	Varetransport står for betydelige utslipp, og transporten er økende. I konkurransen om den voksende netthandelen er det i dag mer å tjene på å kjøre ut varene raskest mulig, enn å vente til bilen er fylt opp. I dag er bylogistikken ikke	Lavere direkte utslipp av CO ₂ e. Finansieres delvis av Klimasatmidler.	2022	Plan og miljø

⁸ Beregnet ved hjelp av hjelpemidler fra DFØ og Miljødirektoratet

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Tiltak	Beskrivelse	Nytte/Effekt	År	Ansvar
	styrt. I stedet for å løse utfordringene ved kapasitetsutbygging, er det mer bærekraftig å forsøke å redusere transporten. Bystrategi Grenland skal gjennomføre en mulighetsstudie hvor man ser på en samordnet logistikk-løsning for å håndtere gods i byområdet.			
Klimavennlig transport- og arealplanlegging: parkeringsnorm	Porsgrunn kommune skal ta i bruk arealdataverktøyet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) for å teste og evaluere ulike scenarioer innen areal og transport i Porsgrunn. Man ønsker å bruke verktøyet til å teste ut blant annet parkering i Porsgrunn og hvordan dette kan bidra til å nå målene om nullvekst i personbiltrafikken og vise virkninger av ulike scenarier for beboer-, besøk- og ansattparkering. Dette vil gi kommunen et kunnskapsgrunnlag for å utforme en helhetlig og relevant parkeringsstrategi i form av normer, sonering og andre reguleringer.	Kunnskapsbygning og kompetanseheving	2022	Plan og miljø
ENØK	Investeringer i energioptimerende tiltak i bygningsmassen til kommunen.	Lavere indirekte utslipp ved lavere strømforbruk og lavere strømavgifter.	2022-2025	Bygg- og eiendomsdrift
	Investeringer i energioptimerende tiltak i bygningsmassen til kommunen.	Finansiering 13 millioner per år		
	Innføre SD-anlegg for kommunale formålsbygg som enda ikke har dette. Målet er at alle kommunale formålsbygg skal ha SD-anlegg og kobles til EOS-systemet			
	Gjennomføre omlegging til fornybare energikilder og energisparetiltak for utvalgte bygg			
	Solcelleanlegg skal vurderes på alle kommunale bygg			
Energi og miljøkrav	Fokus på energi og miljøkrav i IK-system for nybygg og rehabilitering	Lavere energiforbruk og lavere energiavgifter.	2022-2025	Bygg- og eiendomsdrift
Fornybar energi	I kommunens egne nybyggprosjekter skal alltid bruk av fornybare energikilder vurderes. Kommunene skal tilstrebe å ha mer fornybar energi enn det som er minstekravet i TEK17.	Lavere energiforbruk og lavere energiavgifter.	2022-2025	Bygg- og eiendomsdrift
Nullutslipps- og plusshus	Det skal alltid vurderes om egne nybygg og større rehabiliteringsprosjekter kan være piloter for nullutslipps- og plusshus, alternativt heltrehus.	Lavere indirekte utslipp	2022-2025	Bygg- og eiendomsdrift

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Tiltak	Beskrivelse	Nytte/Effekt	År	Ansvar
Bruk av trevirke	Bygg i kommunens regi skal alltid vurderes utført i massivtre eller reisverk av trematerialer.	Lavere indirekte utslipp	2022-2025	Bygg- og eiendomsdrift
Breeam NOR sertifisering	Nybyggprosjekter over 75 millioner skal Breeam NOR sertifiseres til Breeam Excellent.	Lavere indirekte utslipp, lavere energiforbruk, transport, omdømmebygging og bærekraft	2022-2025	Bygg- og eiendomsdrift
Energisparing fra gatebelysning	Energikrevende løsninger i gatebelysning og annen offentlig belysning fases ut. Utskiftning av gamle lysarmaturer til LED.	Lavere indirekte utslipp ved lavere strømforbruk og lavere strømuttergifter. Finansiering 5 millioner per år. Ved å skifte ut gatelys til LED, for 5 mill hvert år, frem mot 2028, er det estimert at man kan spare 1 mill (2022 kr) i 2028. Driftskonsekvensen er anslått til kr 125 000 mindre utgifter på strøm for hvert år. Det er også viktig å fordele investeringen over flere år, slik at en får med seg den teknologiske utviklingen.	2022-2028	Kommunalteknikk
Redusere utslipp fra anlegg og byggeplasser	Velge entreprenører som har anleggsutstyr/-maskiner som går på fornybare energikilder – drivstoff. Porsgrunn kommune har signert en intensjonsavtale med Skagerak om pilotprosjekt for fossilfri byggeplass.	Lavere direkte utslipp innen sektoren annen mobil forbrenning.		Kommunalteknikk Bygg- og eiendomsdrift
Redusere utslipp fra kommunale bygg	Foreta gjennomgang av kommunale kjølesystemer med formål å unngå utslipp av klimagasser.	Forhindre utslipp av klimagasser	2022-2025	Bygg- og eiendomsdrift
Energigjenvinning i vannrenseanlegg og pumpestasjoner	Vurdere etablering av energigjenvinning i vannrenseanlegg og pumpestasjoner	Lavere direkte utslipp av CO ₂ e. Finansieres over drift av VA-anleggene.	2022-2025	Kommunalteknikk
Kommunen som tilrettelegger	Kommunen skal være en aktiv tilrettelegger og pådriver for klimavennlig transport av gods (båt, bane og andre logistikk-løsninger) fra havner til industriområder i Telemark og Vestfold, og for videre transport nasjonalt og internasjonalt.	Øke kompetanse i kommunal og privat sektor		Rådmannens ledergruppe og stab
Sanering spredte avløp	Tiltak for å sanere spredte avløpsanlegg.	Finansiering 6 millioner per år	2022-2024	Kommunalteknikk
Løpende utskiftning av kommunens bil og maskinpark	Utskifting av bil og maskiner	Lavere direkte utslipp av CO ₂ e. Finansiering 4 millioner per år	2022-2025	Kommunalteknikk
Offentlige anskaffelser	Det skal jobbes mot å få inn økt miljøfokus i kommunens anskaffelsesreglement og kontraktsmaler når den skal revideres. Ved hver anskaffelse skal det vurderes hvilket behov anskaffelsen skal dekke og modenhet til markedet på dette området. Det skal stilles hensiktsmessige krav og/eller	Kunnskapsbygning og kompetanseheving	2022-2025	GKI

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Tiltak	Beskrivelse	Nytte/Effekt	År	Ansvar
	kriterier for miljø som står i forhold til anskaffelse og miljøambisjon i den enkelte anskaffelse og miljøbelastningen avtalen vil medføre.			
Kompetanseheving om offentlige anskaffelser	Videre gjennomføring av kompetanseheving vedrørende bruk av miljøkrav og miljøkriterier for innkjøp i ulike sektorer. Avholde kurs med fokus på miljø i offentlige anskaffelser. Se på muligheten for et felles prosjekt med fylkeskommunen om grønne anskaffelser og kompetanseheving.	Kunnskapsbygning og kompetanseheving	2022-2025	GKI
Tilskudd vegetasjonssoner	Prioritere økonomiske tilskudd til å opprette/vedlikeholde vegetasjonssoner (gressoner) langs utsatte vassdrag.	Kunnskapsbygning og kompetanseheving. Redusere jordtap.	2022-2025	GLK
Tilskudd erosjonssikring	Prioritere økonomiske tilskudd til grøftearbeid og hydrotekniske tiltak i forbindelse med erosjonssikring.	Kunnskapsbygning og kompetanseheving. Redusere jordtap.	2022-2025	GLK
Reduserte utslipp av lystgass (N₂O) fra landbrukssektoren - Tilskudd endret jordbearbeiding	Prioritere økonomiske tilskudd til endra jordbearbeiding i erosjonsutsatte områder.	Kunnskapsbygning og kompetanseheving. Lavere utslipp av lystgass. Økt areal med god dreneringstilstand, reduserte direkteutslipp.	2022-2025	GLK
Reduserte utslipp av lystgass (N₂O) fra landbrukssektoren- Grøftetiltak/drenering	Redusere mengden vassjuk jord med grøftetiltak/drenering. Landbrukskontoret skal kunne tilby eller formidle utarbeidelse av grøfteplaner.	Kunnskapsbygning og kompetanseheving. Lavere utslipp av lystgass, Økt areal med god dreneringstilstand, reduserte direkteutslipp.	2022-2025	GLK
Reduserte utslipp av lystgass (N₂O) fra landbrukssektoren- Gjødsling	Sørge for riktig gjødselmengde. Landbrukskontoret skal gjennom veiledning og kontroll bidra til at produsentene har gode og oppdaterte gjødselplaner.	Ulike gjødseltiltak har ulikt reduksjonspotensial (klimakur 2030), og et potensial for reduksjon av klimagassutslipp knyttet til jordbruksarealer.	2022-2025	GLK

Klimarisiko

Klimarisiko handler både om hvordan de fysiske konsekvensene av klimaendringer vil påvirke natur og samfunn, og hva overgangen til et samfunn med netto null utslipp vil innebære. Klimarisiko er ikke en del av klimabudsjettet, men tiltak er beskrevet i tabellen nedenfor for å synliggjøre pågående arbeider innen temaet.

Tiltak	Ansvar	Beskrivelse
Kompetanseutvikling innen klimatilpasning	Plan og miljø/ Kommunalteknikk	Videreføring av deltakelse i nasjonalt nettverk for klimatilpasning. Kommunen skal gjennom dette holde seg oppdatert på ny kompetanse innen temaet via nettverksmøter, seminarer, befaringer o.l
GIS-verktøy	Geodata/ Kommunalteknikk	Videreutvikling av GIS-verktøy for visualisering og kommunikasjon av forventede utfordringer og mulige konsekvenser av klimaendringene for bl.a. langsiktig arealbruk
Overvannshåndtering	Kommunalteknikk	Utarbeide ny hovedplan for overvann for Porsgrunn kommune.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Blågrønne løsninger	Plan og miljø/ Byggesak	Kommunen skal legge klimatilpasning til grunn for alle kommunale arealplaner og byggesaker. Kommunen skal oppfordre utbyggere til å bruke beregningsverktøyet blågrønn faktor (BGF) i større utbyggingsprosjekter, og skal vurdere å bruke BGF i større kommunale prosjekter.
Erosjons- og skredsikring mot vassdrag	Kommunalteknikk	Avklare behov for sikringstiltak langs Lilleelva/Leirkup. Vurdere om, og evt. hvor det er behov for sikringstiltak. Private små tiltak som utfordrer stabiliteten bør unngås.
Åpning av lukkede bekkeløp	Plan og miljø/ Kommunalteknikk	Fortsatt vurdere gjenfylte bekkeløp og behov for gjenåpning. Plan for bekkåpning må knyttes opp til reguleringsplaner. Åpning av Klyvebekken: 2 000 000 kr i 2022. Oppgradering av flomvei i Storediket 2 000 000 kr i 2022 og i 2023.

Ordforklaring klimabudsjett

BEGREP	FORKLARING
BREEAM	Europas ledende miljøsertifiseringsverktøy for bygninger.
CO₂-ekvivalent (CO₂e)	En enhet som brukes i klimagassregnskap. Enheten tilsvarer den effekten en gitt mengde (som regel et tonn) CO ₂ har på den globale oppvarmingen over en gitt tidsperiode (som regel 100 år). De øvrige drivhusgassene har et sterkere oppvarmingspotensial enn CO ₂ , og utslipp av disse gassene omregnes derfor til CO ₂ -ekvivalenter for å være sammenlignbare.
Direkte utslipp	Direkte utslipp er de som fysisk finner sted innenfor et geografisk område.
Environmental Product Declaration (EPD)	Environmental Product Declaration (EPD) er det samme som en miljødeklarasjon. Det er et kortfattet dokument som oppsummerer miljøprofilen til en komponent, et ferdig produkt eller en tjeneste på en standardisert og objektiv måte. Forkortelsen EPD brukes både i norsk og internasjonal sammenheng.
Framskrivninger av utslipp	Framskrivninger av utslipp er en prognose for hvordan utslippene vil utvikle seg om det ikke iverksettes flere klimatiltak. Drivkrefter som befolkningsvekst, teknologiutvikling og økonomiske konjunkturer, samt statlig, regional og kommunal iverksatt klimapolitikk kan brukes til å lage framskrivningene i en referansebane.
Indirekte utslipp	Indirekte utslipp omfatter utslipp forbundet med varer og tjenester som importeres til det geografiske området.
Klimafotavtrykk	Klimafotavtrykk er en beregning av den totale klimapåvirkningen – både direkte og indirekte utslipp- for f. eks et land, en person eller en kommune.
LCA	LCA (Life Cycle Assessment) eller «livsløpsvurdering» er en systematisk kartlegging og vurdering av miljø- og ressurspåvirkninger gjennom hele livsløpet til et produkt/produktsystem.
Mållår	År valgt for når målet skal være nådd.
Referansebane	En referansebane består av en tidsserie for både historiske klimagassutslipp samt en framskrivning av utslipp som skyldes forhold utenfor klimabudsjettet. Drivkrefter som befolkningsvekst, teknologiutvikling og økonomiske konjunkturer, samt statlig, regional og kommunal iverksatt klimapolitikk kan brukes til å lage framskrivningene i en referansebane.
Referanseår	År valgt for hva utslippsreduksjonsmålet skal regnes ut ifra.
Scope 1	Utslipp av klimagasser fra kilder innenfor det geografiske området (direkte utslipp)
Scope 2	Utslipp av klimagasser som oppstår et annet sted som en konsekvens av forbruk av nettbasert elektrisitet, varme eller kjøling innenfor det geografiske området
Scope 3	Alle andre klimagassutslipp som oppstår utenfor det geografiske området, som en konsekvens av forbruk av varer og tjenester innenfor det geografiske området.
Tiltak	Med tiltak menes fysiske handlinger som reduserer utslipp av klimagasser og som er resultatet av en beslutning tatt av en samfunnsaktør; en bedrift, husholdning eller offentlig virksomhet (Klimakur2030, 2020).

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Utslippsramme	Rammer for utslippsreduksjon for et gitt år. Det kan lages utslippsrammer for f.eks budsjettåret, økonomiplanperioden og årene fram mot målåret.
Virkemiddel	I klimabudsjettsammenheng er virkemidler verktøy som statlige og kommunale myndigheter har tilgjengelig, som for eksempel avgifter, subsidier, direkte regulering og informasjon (Klimakur2030, 2020).

[1] <https://www.miljodirektoratet.no/tjenester/klimagassutslipp-kommuner>

[2] Beregnede absoluttverdier for utslippsreduksjoner i tonn CO₂e tok utgangspunkt i geografiske utslipp fra 2015 som forelå i 2018, ekskludert utslipp fra industri og skipstrafikk. Metoden som brukes for å beregne det kommunefordelte utslippsregnskapet er under kontinuerlig utvikling, og historiske utslippstall fra Miljødirektoratet endres hver gang metoden forbedres. De prosentvise målene på hvor mye utslippene skal reduseres fra referanseåret til målåret, benyttes derfor slik at blir målet upåvirket av endringer i utslippsregnskapet.

[3] Måltallene er for kommunene kombinert, dvs antall tonn referer til det totale utslippskuttet i begge kommunene til sammen

[4] <http://www.ghgprotocol.org/>

[5] <https://www.ks.no/fagomrader/samfunnsutvikling/klima/veileder-for-klimabudsjett/>

[6] <http://klimakost.asplanviak.no/>

[7] <https://www.ssb.no/offentlig-sektor/kostra/>

[8] Beregnet ved hjelp av hjelpemidler fra DFØ og Miljødirektoratet

Investeringer i økonomiplanen

For første gang legger vi frem en 10 årig investeringsplan.

Porsgrunn kommune har de senere årene hatt et høyt investeringsnivå, samtidig har en rekke vedtatte prosjekter en forsinket fremdrift. For å ha god kontroll på gjeldsnivået og driftskonsekvensene av dette er det hensiktsmessig å spre de store investeringene over flere år. En 10 års perspektivplan kan bidra til dette. Høyere andel egenfinansiering av investeringene ved hjelp av overføring fra drift eller bruk av avsatte midler fra ubundne investeringsfond er også nødvendig for å holde gjeldsnivået på et håndterlig nivå.

Ved å holde musepekeren over navnet på prosjektet, eller trykke direkte på det kommer det opp en nærmere beskrivelse.

F.o.m. 2020 er de bypakke-prosjektene som omfatter kommunale veger mv. i Porsgrunn lagt inn som prosjekter i investeringsbudsjettet. Dette er investering i kommunale anleggsmidler som da skal aktiveres i kommunens regnskap. Det gjelder prosjekt som i sin helhet blir finansiert med momskompensasjon og tilskudd fra fylkeskommunen/bompengeselskapet.

Denne endringen medfører økte brutto-tall i investeringsbudsjettet, men har isolert sett ikke noen økonomisk konsekvens. At de tas med gjør det imidlertid enklere å fange opp de konsekvensene som gjelder drift. Her kan nevnes brøyteutgifter til nye gang- og sykkelveier f.eks.

Samlet oversikt over kommunens 10-årige investeringsplan:

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp				Økonomiplan						Sum øvrige år			
	Ferdig år	Saksref.	Ørem. fin.	Netto prosjekt utgift	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Frie inntekter og utgifter														
Egenkapitalinnskudd KLP	LØPENDE				7 500	7 800	8 100	8 400	0	0	0	0	0	0
Sum Frie inntekter og utgifter			0	0	7 500	7 800	8 100	8 400	0	0	0	0	0	0
Sum			0	0	7 500	7 800	8 100	8 400	0	0	0	0	0	0

Investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp				Økonomiplan						Sum øvrige år			
	Ferdig år	Saksref.	Ørem. fin.	Netto prosjekt utgift	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Formannskapet														
124 IKT: Ipad 1:1	LØPENDE				4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
124 IKT: ÅBEV it	LØPENDE				1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Digitalisering	2026		0	43 028	3 000	3 000	3 000	3 000	0	0	0	0	0	0
Kirkene - rehabilitering mv.	LØPENDE				2 300	2 300	2 300	2 300	2 300	2 300	2 300	2 300	2 300	2 300
Livssynsøytralt seremonibygge på Eidanger	2022		0	36 000	30 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nytt arbeidstidsregistreringssystem	2023	0	0	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilrettelegge for bolig- og næringsutvikling på Søndre Valler og Enger	2024	PS 52/20	-39 900	15 100	35 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Formannskapet			-39 900	95 128	76 800	10 800	10 800	10 800	7 800	7 800	7 800	7 800	7 800	7 800

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Barn, unge og kultur

164 Kultur: Basishall Kjølnes	2025	0	0	15 000	0	1 000	14 000	0	0	0	0	0	0	0
Barnehagene inventar og utstyr	LØPENDE				800	800	800	800	800	800	800	800	800	800
Borge Skole - autismespekterenhets	2022		0	30 000	10 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Digitale læremidler, inventar og utstyr	LØPENDE				1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Kjølnes - ny svømmehall	2022	-68 400	153 600		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kommunale idrettsanlegg ihht hovedplan	LØPENDE				200	200	200	0	0	0	0	0	0	0
Kultur - div inventar og utstyr	LØPENDE				4 000	4 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Ny skole Herøya og Brattås	2027	0	0	41 000	1 000	0	40 000	0	0	0	0	0	0	0
Stridsklev U - etterbruk	2024		0	42 000	0	5 000	35 000	0	0	0	0	0	0	0
Strukturendring ungdomsskolene - Kjølnes og Tveten	2023	PS 33/20	0	272 000	110 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Svømmehall Heistad	2029	PS 20/21	0	120 000	0	0	55 000	60 000	0	0	0	0	0	0
ÅBEV Utearealer skole og barnehage	LØPENDE				1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum Barn, unge og kultur		-68 400	673 600	128 000	13 000	149 000	64 800	4 800	4 800	4 800	4 800	4 800	4 800	4 800

Helse og omsorg

Boliger til prioriterte grupper ÅBEV	LØPENDE			10 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Helse og omsorgsutbygging trinn 3 Mule	2029	-80 000	178 500	0	0	7 000	100 000	150 000	0	0	0	0	0
Ny legevakt	2024	0	50 000	2 000	20 000	28 000	0	0	0	0	0	0	0
Tilrettelagte boliger for mennesker rus/ROP utfordringer	2022	-2 000	21 100	10 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utskifting av inventar sykehjemmene	LØPENDE			500	500	500	500	500	500	500	500	500	500
Sum Helse og omsorg		-82 000	249 600	22 500	25 500	40 500	105 500	155 500	5 500	5 500	5 500	5 500	5 500

Miljø og byutvikling

BYDRIFT - Innføring av ny parkeringsordning	2022	PS 40/20	0	8 000	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0
BYDRIFT - Ny parkering Brønnstadbukta	2022	0	0	2 439	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0
BYDRIFT - Oppgradering av komm. bruer og brygger ÅBEV	LØPENDE				1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
BYDRIFT - Oppgradering Bukta/Bratsberg strandpromenaden	2025	0	0	3 750	0	0	0	3 750	0	0	0	0	0
BYDRIFT - Parker, lekeplasser, friarealer ÅBEV	LØPENDE				2 000	2 500	2 500	2 500	0	0	0	0	0
BYDRIFT - Pullerter i Porsgrunn sentrum	2022	0	0	6 000	2 000	0	0	0	0	0	0	0	0
BYDRIFT - Rasfarlige områder, sikring ÅBEV	LØPENDE				3 000	2 000	2 000	2 000	1 500	1 500	0	0	0
BYDRIFT - Riving av Floodsbru	2022	0	0	2 000	2 000	0	0	0	0	0	0	0	0
BYDRIFT - Trafikksikringsmidler ÅBEV	LØPENDE				1 500	1 500	1 500	1 500	0	0	0	0	0
BYDRIFT - Utskifting av gatelys ÅBEV	2028	PS 37/21	0	40 250	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	0	0	0
BYDRIFT - Utvikling/rehabilitering av Nepturparken ifm oppgradering av Franklintorget	2025	0	0	3 750	0	0	3 750	0	0	0	0	0	0
BYDRIFT Fornøyelse av maskiner ÅBEV	LØPENDE				4 000	4 000	4 000	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500
BYDRIFT Friområder - tilskuddsfinansierte prosjekter	LØPENDE				1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	0	0	0
Bypakka/belønningsordningen	2025	0	68 000	7 000	7 000	7 000	7 000	0	0	0	0	0	0
Eiendomsdrift - maskiner ÅBEV	LØPENDE				500	500	500	500	500	500	500	500	500
Eiendomsforv. - ENØK - tiltak	LØPENDE				13 000	13 000	13 000	13 000	13 000	13 000	13 000	13 000	13 000
Eiendomsforv. - utredning, kostnadssetting	LØPENDE				500	500	500	500	500	500	500	500	500
Eiendomsforv. utviklingstiltak ÅBEV	LØPENDE				5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Ferjekaier Sandøya og Bjørkøya	2022	0	85 000	45 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Frednes - standsetting av sjøfartsområdet	2029		0	27 000	0	0	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	0	0	0
Idrettens hus	2022	0	0	35 000	35 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Magnorvegen 4,8,10,12 - forprosjekt	2022	0	0	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nye ladepunkter til elbiler til bruk for kommunale virksomheter	2024		0	3 000	500	500	500	500	0	0	0	0	0	0
Rive gamle Mule sykehjem	2022	0	0	11 000	11 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rive Kjølnes gård	2022	0	0	250	250	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Til disp for strategiske eiendomskjøp	LØPENDE				1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Tilpasning og rehabilitering - Rådhusgata 7	2023	0	0	59 000	1 000	58 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Universelt utformet baderampe	2023	0	0	1 000	0	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Utbyggingsavtaler - boligbygging	2025	0	0	50 000	0	0	5 000	5 000	0	0	0	0	0	0
Østre Bjørntvedtveg - etablere 1-2 boenheter på 1 flate UU-tilpasset	2023	0	0	1 500	1 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÅBEV Renholdsavdelingen div investeringer	LØPENDE				350	350	350	350	350	350	350	350	350	350
ÅBEV Vaskeriet - utskifting av maskiner	LØPENDE				300	300	300	300	300	300	300	300	300	300
Sum Miljø og byutvikling			0	407 939	149 400	104 150	58 900	59 400	38 650	38 650	37 150	26 150	26 150	26 150
Sum			-121 900	1 272 667	376 700	153 450	259 200	240 500	206 750	56 750	55 250	44 250	44 250	44 250

Gebyrfinansierte investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp				Økonomiplan					Sum øvrige år				
	Ferdig år	Saksref.	Ørem. fin.	Netto prosjekt utgift	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Miljø og byutvikling														
666 Byutvikling: Nytt landmålingsutstyr	2022	0	0	600	600	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AVLØP - Knarrdalsstrand renseanlegg fom 2011 ÅBEV	LØPENDE				1 000	1 000	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0
AVLØP - Rehabilitering avløp ÅBEV	LØPENDE				48 500	60 000	65 000	75 000	76 500	77 500	0	0	0	0
AVLØP - rehabilitering Heistad RA	2024	PS 38/21	0	40 000	0	0	20 000	20 000	0	0	0	0	0	0
AVLØP - Storedike – oppgradering av flomveg	2022	0	0	10 000	2 000	2 000	0	0	0	0	0	0	0	0
AVLØP - Tiltak i forb. med vanndirektivet	LØPENDE				6 000	6 000	6 000	6 000	0	0	0	0	0	0
AVLØP - VA-anlegg i f.m. bolig- og næringsutvikling	LØPENDE				5 000	0	5 000	0	0	0	0	0	0	0
AVLØP - Åpning av klyvebekken - forprosjekt	2022	UMB 6/21	0	2 500	2 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VANN - forsterke brannvernsdekningen i Hovenga med ny vannledning fra Valleråsen	2023	0	0	20 000	0	20 000	0	0	0	0	0	0	0	0
VANN - Rehabilitering vann ÅBEV	LØPENDE				48 000	50 000	51 000	52 000	0	0	0	0	0	0
VANN - Reservevannforsyning fra Skien og Bamble	2023	0	0	34 000	0	10 000	0	0	0	0	0	0	0	0
VANN - Utsifting av PREMO vannledning	2022		0	101 000	15 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VANN - Vurdering av ny inntaksledning Meensvann	2024	0	0	15 000	0	14 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Miljø og byutvikling			0	223 100	128 100	163 000	148 000	154 000	76 500	77 500	0	0	0	0
Sum			0	223 100	128 100	163 000	148 000	154 000	76 500	77 500	0	0	0	0

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Bypakke

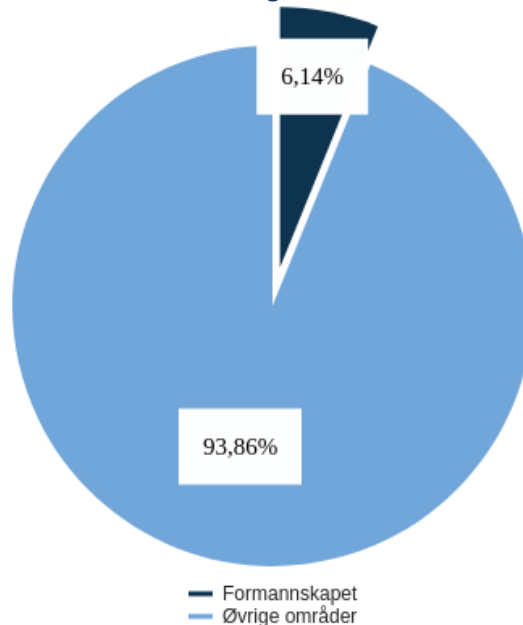
Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan							Sum øvrige år			
	Ferdig år	Saksref.	Ørem. fin.	Netto prosjekt utgift	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Miljø og byutvikling														
Bypakka - GS-bru - Vestsida/Porsgrunn sentrum	2023		-152 029	34 971	46 000	70 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Bypakka - Knutepunkt Porsgrunn	2022		-21 372	4 928	20 000	3 300	0	0	0	0	0	0	0	0
Bypakka- Sverresgate/Hovengagate	2022		-82 764	19 036	3 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bypakke - Franklintorget	2023		-10 976	2 524	8 500	5 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Bypakke - Turveg langs elva	2023		-42 036	9 664	11 000	14 500	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Miljø og byutvikling			-309 177	71 123	89 300	92 800	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum			-309 177	71 123	89 300	92 800	0	0	0	0	0	0	0	0

Rammeområder

Formannskapet

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Beskrivelse av rammeområdet

Rammeområdet omfatter Rådmannens ledergruppe samt kommunens stab og støttefunksjoner. Rammeområdet er organisert i et eget kommunalsjefområde - *Administrasjon og støtte*. Området har for tiden vakanse i kommunalsjefstillingen og har dermed en midlertidig organisering av enkelte støttefunksjoner. I tillegg er kommunens næringsarbeid og eierskapsforvaltning lagt direkte under rådmannen.

Næring

Porsgrunn kommune legger betydelig vekt på å være en god vertskommune for de som allerede driver virksomhet i Porsgrunn, for de som ønsker å ekspandere og for de som ønsker å etablere ny virksomhet. Attraksjonskraft overfor næringslivet – og i særdeleshet overfor nyetableringer – er i sterk grad avhengig av at kommunen i alle ledd oppfattes som en kundeorientert og effektiv tjenesteprodusent, at det er god og tilgjengelig infrastruktur og at plan- og byggesaker gjennomføres i et tempo og med en kvalitet som oppfattes effektiv.

Porsgrunn kommune skal være en god og ikke minst forutsigbar og profesjonell vertskommune for alle typer bedrifter – uansett næring og uansett størrelse. Overfor eksempelvis handels- og servicenæringene er det derfor viktig å ha gode kanaler og å være lydhøre for eksempelvis byutviklingsgrep som oppfattes som attraktive for disse næringenes kunder.

Herøya Industripark er en av Norges største industriparker. Her foreligger det en reguleringsplan fra 2008 som legger til rette for utfylling av betydelige nye næringsarealer i Gunneklevfjorden. Kommunen samarbeider aktivt med mange aktører for at dette nå skal kunne gjennomføres – først og fremst Nye

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Veier AS, som kan bidra med betydelige overskuddsmasser fra den forestående E-18 utbyggingen, og tiltakshaver, som er Herøya Industripark AS.

Lønnebakke Næringsområde også kalt *Grenlandsporten*, er et nytt stort næringsområde på om lag 600 000 m², beliggende i Langangen med et velfungerende kryss til E18. Området har korte avstander til Grenland Havn og Larvik Havn, samt til Torp flyplass. Etablering av bedrifter på Lønnebakke Næringsområde vil bidra til nye arbeidsplasser, som trolig også vil medføre tilflytting til regionen. Ny virksomhet på Lønnebakke vil dessuten kunne bidra til å skape økt etterspørsel etter ferdig regulerte boligtomter i Langangen.

Ved etableringen av *Knutepunkt Porsgrunn* legges det til rette for et nytt fremtidsrettet handels- og næringsområde som vil bidra til flere arbeidsplasser med økt handel og konsentrasjon av offentlig og privat tjenestetilbud nær sentral infrastruktur i Porsgrunn sentrum.

Grenlandsregionen er, sammenlignet med byregioner av samme størrelse, fortsatt underrepresentert hva angår *statlige arbeidsplasser*. Porsgrunn kommune må, i samarbeide med de øvrige kommunene i regionen, snu denne utviklingen. Kommunens tilfang av kompetanse, infrastruktur og tilgang på boliger, tilsier at regionens relative andel av statlige arbeidsplasser bør økes.

Grenlandsområdet er en felles bo- og arbeidsmarkedsregion. Samarbeid med nabokommuner om å finne den for kunden beste lokaliseringen, er derfor nødvendig. Det motsatte – altså intern strid mellom Grenlandskommunene - vil øke risikoen for at en aktør finner det hensiktsmessig å etablere seg annetsteds. Gode eksempler på at en i regionen har lyktes med dette, er planene om et datasenter i Skien og planene for etablering av bl.a. batterifabrikker ved industriområdet Frier Vest i Bamble.

Gjennom Porsgrunn Utvikling AS har kommunen et verktøy som gjør det mulig å møte næringslivets forventninger om effektiv saksbehandling og gode løsninger. Porsgrunn Utvikling AS er også medeier i Herøya Næringspark AS. Dette selskapet – som SIVA er største aksjonær i - har vært en viktig bidragsyter til å utnytte eksisterende infrastruktur til ny virksomhet.

Kirkelig Fellesråd

Fellesrådets innspill til kommunens handlingsprogram 2022 – 25 ligger vedlagt saksfremstillingen.

Innspillet inneholder drifts- og investeringsbehov, samt forslag til justering av festeavgift. I kommunens Handlingsprogram er det vedtatt en årlig investeringsramme for fellesrådet på kr 2.300.000. Kommunens driftstilskudd til Fellesrådet foreslås på samme nivå som 2021, dvs. kr 20.463.000.

Administrasjon og støtte

Tjenesteområdet består av følgende virksomheter og funksjoner:

- Rådmannens stab
- Økonomi og finans
- Service
- IKT
- HR

Rådmannens stab, som ligger organisatorisk til kommunalområde Administrasjon og støtte, består av rådgivere, politisk sekretariat, kommunikasjonsrådgiver, næringssjef, utviklingssjef samt kommuneadvokaten. De øvrige kommunalsjefene har egen faglig støtte som ikke inngår i rådmannens stab.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Virksomheten HR består av ansatte som blant annet jobber med HMS og sykefraværsoppfølging, organisasjonsutvikling, kvalitets- og forbedringsarbeid, tariff og medbestemmelse, lederutvikling og rekruttering.

Økonomi og finans skal legge til rette for gode prosesser og produkter knyttet til kommunens økonomiforvaltning, samt har ansvar for kommunens finans- og låneforvaltning. Virksomheten skal bidra til strategi og utvikling for organisasjonen, samordning av driften, ressursstyring, rapportering og bistand til linjeorganisasjonen. Virksomheten også ansvaret for kommunens eiendomsskattekontor.

IKT skal levere informasjons – og kommunikasjonsteknologiske tjenester som er stabile, har høy kvalitet og støtter brukeren i sitt arbeid. IKT vil utforme, vedlikeholde, drifte og utvikle IT-infrastrukturen.

Virksomheten Service har flere tjenester rettet direkte mot kommunens innbyggere. Servicesenteret er førstelinje til alle kommunens tjenester som inngående telefoni, e-dialog og skrankefunksjon, samt veiledning og kommunikasjon med publikum. Virksomheten har ansvar for oppfølging av arkivloven og at kommunens dokumentbehandling skjer i henhold til lov- og regelverk. Også sekretariatfunksjonen for Eierskapsforvaltningen er lagt til virksomheten.

Utfordringer og budsjettforutsetninger

Porsgrunn kommune skal ha en framtidsrettet, brukervennlig og kostnadseffektiv administrasjon som støtter opp om kommunens oppdrag som tjenesteleverandør og samfunnsutvikler. Det skal derfor legges vekt på at Administrasjon og støtte er til for å dekke behovene for bistand og service til virksomhetene som leverer eksterne tjenester rettet mot kommunens innbyggere. Den sentrale staben skal være framtidsrettet med hensyn til de behov som skal dekkes og de løsningene som velges. Vi er nå i større grad en støttefunksjon med strategisk betydning og evne til å påvirke virksomhetenes resultater.

Dagens kompetanse er kanskje ikke tilstrekkelig i morgen, og rekruttering av personer med den rette kompetansen blir stadig viktigere til våre fagområder i Administrasjon og støtte. Vi skal benytte de muligheter som ligger i utnyttelse av ny teknologi, herunder digitalisering av interne og eksterne tjenester. Videre skal brukerperspektivet ivaretas slik at det utvikles brukervennlige løsninger som møter behovene til våre interne og eksterne brukere. Det skal legges vekt på god koordinering og samhandling, internt i stabsfunksjonene og med de tjenesteytende virksomhetene.

For å kunne jobbe enda bedre med disse utfordringene er det nødvendig å ta stilling til hva og hvordan vi skal benytte lokalene i Rådhusgata 7. I dag sitter store deler av staben her, samtidig som det er mye ledig kontorplass etter at flere virksomheter har flyttet ut. Det er lagt inn midler i investeringsbudsjettet for en oppstart av et slikt arbeid.

Det har over tid vært jobbet med å optimalisere bemanningen av staben. Det er lagt inn en ytterligere forventet reduksjon av et årsverk i virksomhet Økonomi og finans. Reduksjonen er merket som et Prosess + 100 tiltak.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	171 321	171 321	171 321	171 321
Sum Budsjettendringer inneværende år	1 987	1 987	2 237	2 237
Tekniske justeringer	1 987	1 987	2 237	2 237
Konsekvensjustert ramme	173 308	173 308	173 558	173 558
Tidligere vedtatte tiltak				
105 Politisk styring og kontroll: Korrigering av rammen i år uten valg.	-1 600	0	-1 600	0
119 - Rådmannens ledergruppe: Avtale studenthus Høgskolen i Sørøst-Norge	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
121 Økonomi og finans: Omtaksering Eiendomsskatt	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700
123 Service: Hastetiltak gjestenæring	-900	-900	-900	-900
123 Service: Vekst i Grenland	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
123 Service: Visit Vestfold Telemark Reiseliv	1 000	1 000	1 000	1 000
124 IKT: Helse og miljø nettportal, jf. vedtak HP2019-2022. Interkommunalt samarbeid Digiforum	0	0	-250	-250
Prosess +100 Tiltak 44: Effektivisering og digitalisering Økonomi og finans.	-850	-1 100	-1 100	-1 100
Sum Tidligere vedtatte tiltak	-6 050	-4 700	-7 400	-5 800
Endring av tidligere vedtatte tiltak				
Digiforum	0	0	850	850
Sum Endring av tidligere vedtatte tiltak	0	0	850	850
Nye tiltak				
105 Politikk: justering av budsjett til revisjon og kontroll	90	90	90	90
Formannskapet disposisjoner: TV-aksjonen	0	0	0	0
Prosess +100: fordeling fra 2022-2025	-756	-1 084	-2 034	-3 730
Prosess +100: Tiltak Formannskapet	1 193	1 193	1 193	1 193
Sum Nye tiltak	527	199	-751	-2 447
Nye tiltak og realendringer budsjett	-5 523	-4 501	-7 301	-7 397
Ramme 2022-2025	167 785	168 807	166 257	166 161

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum 2022-25
	2022	2023	2024	2025	
Investeringsprosjekter					
Formannskapet					
124 IKT: Ipad 1:1	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000
124 IKT: ÅBEV it	1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
Digitalisering	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000
Kirkene - rehabilitering mv.	2 300	2 300	2 300	2 300	9 200
Livssynsøytralt seremonibygge på Eidanger	30 000	0	0	0	30 000
Nytt arbeidstidsregistreringssystem	1 000	0	0	0	1 000
Tilrettelegge for bolig- og næringsutvikling på Søndre Valler og Enger	35 000	0	0	0	35 000
Sum Formannskapet	76 800	10 800	10 800	10 800	109 200

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Administrasjon, stab og støtte

Nøkkeltall

	Porsgrunn 2018	Porsgrunn 2019	Porsgrunn 2020	Kostragruppe 10
Prioritet				
Administrasjon brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr) *) **)	3 147	3 111	3 104	3 914
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B) *) **)	4 084	4 072	4 193	4 430
Dekningsgrad				
Administrasjon,, kommune Andel avtalte årsverk eksklusive lange fravær (prosent)	11,5 %	11,5 %	11,2 %	13,6 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Det holdes et kontinuerlig fokus på god og kostnadseffektiv administrativ styring. Dette skjer gjennom organisatoriske tilpasninger, interkommunalt samarbeid, bruk av de muligheter som ligger i digitalisering og i IKT-verktøy som virker arbeidsbesparende, og som gir lett tilgang på kritisk styringsinformasjon for gode beslutninger og anbefalinger.

Delmål

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
1. Effektiv ressursbruk og god økonomisk styring	Innfri vedtatte økonomiske måltall gjennom gode beslutningsgrunnlag og budsjettkontroll	Finansielt måltall 1: Driftsnivå målt mot inntektsnivå - netto driftsresultat	1,9 %	3,0 %
		Finansielt måltall 2: Lånegjeld - investeringsnivå	103,9 %	103,0 %
		Finansielt måltall 3: Disposisjonsfond ift. brutto driftsinntekter	7,0 %	9,0 %
		Virksomhetenes netto driftsresultat (+/-)		1,0 %
		Sikre riktig organisering og dimensjonering av tjenestetilbudet	Prosess +100	Kontinuerlig forbedring
2. Gode kommunale arenaer for livslang utfoldelse og mestring	Optimalisert bruk og dimensjonering av kommunal bygningsmasse og infrastruktur	Ledige kommunale kontorer og formålsbygg		Avklaring Rådhusgata 7
	Sikre og videreutvikle god kvalitet på tjenestetilbudet gjennom samarbeid internt og eksternt	Suksesspådrivernetverk for digital utvikling		Deltakelse fra alle virksomheter
	Sikre likestilling og inkludering og motvirke diskriminering på alle samfunnsarenaer ved å benytte mangfoldet som en unik mulighet.	Fremme likestilling og hindre diskriminering. Risikovurdering er indikator på status		Alle virksomheter har gjennomført risikovurdering 1.tertial 2022

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
		Sertifisering i Mangfoldledelse		Nøkkelpersoner sertifiseres i mangfoldledelse 2022/23
	En organisasjon preget av god ledelse og medarbeiderskap	Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor (annethvert år) - forventet svarprosent		75,0 %
		Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor: Faktor 5 – Mestringsorientert ledelse – forventet snittresultat for kommunen		4,3
		Sykefraværet i Porsgrunn kommune skal hvert år reduseres med 10% (av foregående års resultat)	5,1 %	
3 Framtidsrettet og bærekraftig samfunnsutvikling	Porsgrunnsamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer	Nye klimatiltak (minimum 1 nytt tiltak pr tjenesteområde)		1
	Porsgrunnsamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer	Sikre god innbyggerdialog		
4 Endrings- og forbedringsorientert tjenesteproduksjon	Organisasjonen videreutvikles til å møte innbyggernes forventninger og fremtidige tjenestebehov	Heltidsarbeidet: Andel ansatte med 100% stilling skal økes		Kontinuerlig arbeid
	Organisasjonen arbeider systematisk og kunnskapsbasert med omstilling og forbedring	Automatisering av arbeidsprosesser		Planlagte tiltak gjennomføres

Virkemiddel for å nå mål

Tett oppfølging av kommunalsjefer og virksomhetsledere i samband med månedsrapportering skal bidra til å nå målet om driftsbalanse.

I tråd med digitaliseringsstrategien, har vi fokus på god kvalitet på innføring av nye digitale systemer. Et tiltak for å ivareta dette er *suksesspådrivernet*. For å få en god implementering, så er det viktig at brukerne vet hvordan vi skal ta systemene i bruk, at vi har en kultur for innovasjon og nytenkning, at vi omorganiserer oss/rigger oss slik at vi jobber på en smidig og smart måte og at vi tar i bruk de muligheter som ligger i et samarbeid med universitetet, fagskolen, næringsliv og eksterne leverandører.

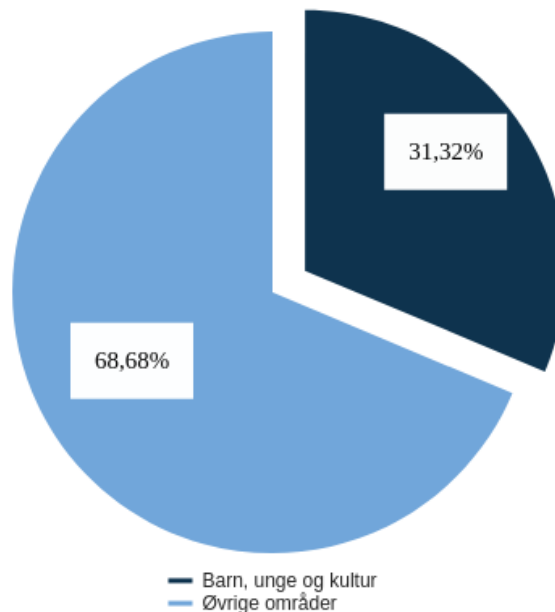
Suksesspådrivernet er et nettverk av ansatte som skal være rollemodell eller forbilde gjennom egen bruk, og etterlevelse av samhandlingsreglene/prinsipper for bruk i Porsgrunn Kommune. De skal bidra til å skape positiv innstilling, at kollegaer lærer å bruke verktøyene på en god måte, at kollegaer får mestringsfølelse, videreformidle nye funksjoner og være lederes støtte i innføringen og oppfølgingen.

Ved å sertifisere nøkkelpersoner i HR, NAV, Voksenopplæringa og Keops i *Mangfoldsledelse* vil vi øke fokuset på tema i lederveiledning, rekrutteringsprosesser og oppfølging av ansatte og arbeidsmiljø.

Det er et kontinuerlig fokus på at administrative arbeidsprosesser automatiseres. I kommende periode er det planlagt en rekke tiltak for å effektivisere både arbeidsprosesser ute i organisasjonen og på eget tjenesteområde. Eksempelvis skal det innføres et «dashbord» for ledere og merkantile for en enklere presentasjon og oppfølging av egne data, og det er planlagt flere konkrete tiltak som vil forenkle onboarding-prosessen.

Barn, unge og kultur

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Beskrivelse av rammeområdet

Rammeområdet består av 23 virksomheter og omfatter følgende enheter:

10 barnehager hvorav 9 er organisert i 4 virksomheter; barnehagene i sentrum øst, barnehagene i sentrum vest, barnehagene på Flåtten og Stridsklev og barnehagene på Brattås og Heistad. Brevik barnehage er en del av Brevik oppvekstsenter.

- 9 barneskoler; Langangen, Tveten, Myrene, Borge, Grønli, Klevstrand, Stridsklev, Brattås og Heistad
- 1 kombinert barne- og ungdomsskole, Vestsiden
- 1 oppvekstsenter, Brevik
- 4 ungdomsskoler; Kjølnes, Tveten, Stridsklev og Heistad
- Klokkeholmen leirskole og feriekoloni
- Voksenopplæringssenteret
- PP-tjenester
- Barnevernstjenesten
- Porsgrunn kommunale kulturskole
- Kultur og idrett

Medarbeiderne innenfor vårt område skal sørge for at barn og unge får en flott oppvekst i Porsgrunn. Vi skal også tilrettelegge for et allsidig og godt tilbud for hele kommunens befolkning innenfor kultur og idrett. Vi følger opp nasjonale lover og forskrifter som barnehageloven, opplæringsloven og barnevernsloven med tilhørende forskrifter og styringssignaler fra stortingsmeldinger, departement og direktorater. Vi har også lokale planer og styringsverktøy som våre medarbeidere benytter i sitt daglige arbeid for å nå våre mål. Både barnehageloven og opplæringsloven gir kommunen klare føringer på hvor mange fagarbeidere og pedagoger det skal være i barnehagen og hvor mange lærere det skal være i grunnskolens hovedtrinn.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025 Porsgrunn kommune

Klart vi kan! 2019-2025 er vår strategiske plan for alle virksomheten og har som hovedmålsetting: Livsmestring for alle - nå og i framtida!

Vi benytter også modellen «fra bekymring til handling» på tvers av kommunalområdene for å kunne lykkes best mulig med tidlig innsats rettet mot de barn og familier som har behov for tiltak, hjelp og støtte. Oppvekstreformen/barnevernsreformen trer i kraft fra 1.1.22. Det innebærer et større ansvar for kommunene og merutgifter som gir økte rammeoverføringer, men også en forventning om økt fokus på forebyggende barnevernstiltak i hele kommunen.

Virksomhet for kultur og idrett har sitt fagområde særlig forankret i Kulturloven og Bibliotekloven. Kulturvirksomheten har ansvar for drift av de kommunale kulturarenaene Filmsentret Charlie, Porsgrunn Bibliotek, Kulturhuset Ælvespeilet, Bakgården Ungdomshus, Lundedalen og Stridsklev Fritidssenter. I tillegg har vi ansvaret for aktivitet i de kommunale idrettsanleggene, herunder drift av Kjølnesparken, svømmehallen på Stridsklev og idrettshaller på Stridsklev, Heistad, Kjølnes, Vestsiden, Eidanger og Brevik. Utover dette har vi ansvar for drift av Frivilligsentralen, samt utleie av Brevik Kulturhus, Herøyahuset og Teatersalen.

Utover dette utøver kulturvirksomheten rollen som tilrettelegger, både gjennom ytelse av tilskudd til aktivitet, arrangement og kulturinstitusjoner, samt ved å stille ressurser, anlegg, arenaer og lokaliteter til disposisjon til/for kulturaktører og som møteplass. Det samarbeides i utstrakt grad med idretts- og kulturfrivilligheten, både for å stimulere til aktivitet og opplevelser, samt utvikling av anlegg og arenaer.

Utfordringer og budsjettforutsetninger

Barn, unge og kultur står overfor store økonomiske utfordringer framover. Vi skal sørge for god kvalitet på tjenesten våre innenfor lovens rammer, men sliter med å få budsjettet i balanse. Prognosen fra SSB tyder på at vi får færre barnehagebarn og færre grunnskoleelever framover. Det betyr mindre rammetilskudd og kan tvinge fram strukturendringer som nedleggelser og sammenslåinger. Likevel ser vi at Porsgrunn er en tilflyttingskommune, og med de store investeringene i infrastruktur som gjøres og er planlagt framover, kan vi håpe på økte fødselskull og elevtall om noen år. Ser vi på hele rammeområdet under ett har vi ikke noe høyere utgiftsnivå enn gjennomsnittet i Kostragruppe 10, og det vil derfor være meget krevende å redusere ressursbruken uten at det merkes på kvalitet og omfang. Hva er god nok kvalitet på tjenestene er et spørsmål som må drøftes i våre virksomheter.

Grunnskole har imidlertid et kostnadsnivå som er endel høyere enn gjennomsnittet i Kostragruppe 10. Dette skyldes i hovedsak to faktorer; et gjennomgående høyt lønnsnivå og forholdsvis mange små og mellomstore skoler. Et høyt lønnsnivå tilsier også at vi har høy kompetanse og det er ikke lett å gjøre noe med på kort sikt, men vi må se på tiltak som kan utjevne lønnsnivået. Ny ungdomsskole på Eidanger er under bygging og effekten av sammenslåingen av Stridsklev og Tveten vil vi se full effekt av fra sommeren 2023. Det er ikke lett å endre skolestrukturen ytterligere, men rådmannen vil se på mulige sammenslåinger når ny skole på Herøya skal utredes. Det er også sannsynlig at rådmannen i perioden må vurdere om Langangen skal fortsette som 1-7 skole og om Vestsiden fortsatt skal være 1.-10. skole. Men forslag på eventuelle strukturendringer må utredes grundig og ligger isåfall noe fram i tid.

Bemanningsnorm og pedagognorm i barnehagene har vi oppfylt og vil fortsatt klare det i 2022 til tross for at KS påpeker at den er underfinansiert fra statens side.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Vi har nesten oppfylt lærernormen, men har fortsatt noen utfordringer på enkelte hovedtrinn på enkelte skoler. Det betyr at vi ikke finner rom til å prioritere arbeidet med miljøterapeuter i 2022, men at det kan gå inn som et av flere tiltak som jobber forebyggende i samarbeid med barnevernstjenesten, familiehelsestjenester og PP-tjenester. Et godt forebyggende sosialpedagogisk arbeid rettet mot barn, unge og familier er avgjørende for at vi skal oppnå målene våre og hindre ungt utenforskap.

Det må ses i sammenheng med barnevernsreformen/oppvekstreformen, som gir kommunen større ansvar og større utgifter til inngripende tiltak som fosterhjemsplasseringer og plasseringer i institusjoner. Intensjonen i reformen er at hele kommunen i større grad må satse på forebyggende barnevernstiltak slik at behovet for store og drastiske tiltak reduseres. Det må både settes av ressurser til økte utgifter og ressurser til forebyggende tiltak.

Barn og unge har i hovedsak klart seg godt også under pandemien, men vi må være ekstra årvåkne overfor konsekvenser perioden har hatt for ekstra utsatte barn og ungdom. Helhetlige og inkluderende tilbud i hverdag og fritid vil være prioritert for å sikre livsmestring for alle - nå og i framtida.

I Porsgrunn har verdiene fellesskap, likeverd, mangfold og raushet en framtrædende plass, og det forplikter oss til å være inkluderende i alle våre virksomheter. Voksenopplæringssenteret har redusert sine tjenester betraktelig de siste årene, og forventningene til tospråklig assistanse og fagopplæring kan være vanskeligere å innfri når vi får nye innbyggere til kommunen. Et intensivt samarbeid på tvers av kommunegrenser kan være med på å løse slike utfordringer på flere felt, men det krever både politisk og administrativt mot og vilje.

Vi har Spesial/ressursavdelinger i grunnskolen med særskilt god kompetanse på spesialundervisning for enkelte grupper av elever, og vi investerer i nye lokaler for LilleBorge på Borge skole. Omfanget, ressursutnyttelse og kvaliteten på denne opplæringen må også drøftes årlig med tanke på hvordan vi får en mest mulig rettferdig og likeverdig fordeling av ressursene.

De økonomiske rammene for kultur og idrett omfatter i hovedsak bemanning og drift av kultur- og idrettsarenaer, samt ulike tilskudd til kulturaktører og frivilligheten. I kommende periode er det størst usikkerhet knyttet til oppnåelse av inntektskravet. Dette henger sammen med korona-situasjonen og i hvilken grad publikum vil vende tilbake til kulturarenaene og hvilket besøk og billettsalg det genererer. Dette gjelder primært Filmsentret Charlie, kulturhuset Ælvespeilet og publikumsbadene. Utover dette vil avsatte midler til tilskudd til utvikling av idrettseide anlegg få betydning for oppfølging av hovedplan for idrettsanlegg. Andre forhold av økonomisk betydning er oppfølging av vedtak knyttet til gjenstandsforvaltning og revisjonsrapport for forvaltning av kunst. Utover dette får finansieringsmodeller for kulturinstitusjoner betydning for forventet bidrag fra kommunen.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	757 590	757 590	757 590	757 590
Sum Budsjettendringer inneværende år	16 468	16 468	16 468	16 468
Tekniske justeringer	16 468	16 468	16 468	16 468
Konsekvensjustert ramme	774 058	774 058	774 058	774 058
Tidligere vedtatte tiltak				
164 Kultur - Tilskudd og bidrag anleggsutvikling (ref. hovedplan idrettsanlegg)	-109	-109	-109	-109
164 Kultur: Arrangementspott	100	100	100	100
164 Kultur: Banemesterlaug	-100	-100	-100	-100
200 Felles oppvekst: Demografiendringer; elevtall	-2 700	-2 700	-2 700	-2 700
200 Felles oppvekst: Effekt av strukturendring ungdomsskoler	-1 200	-3 000	-3 000	-3 000
200 felles oppvekst: Elever på Telemark Toppidrett ungdomsskole	-1 800	-2 400	-2 400	-2 400
200 Felles oppvekst: Lærernorm	-5 500	-5 500	-5 500	-5 500
200 Felles oppvekst: Offentlig PHD på fagfornyelsen egenfinansiering	50	50	50	50
200 Felles oppvekst: Satsning på miljøterapeuter	800	800	800	800
200 Felles oppvekst: Strukturendring spesialavdelingene	-580	-580	-580	-580
200 Felles oppvekst: Strukturforbedring barnehage	-100	-200	-400	-400
200 felles oppvekst; Innføringsprosjekt av felles innhold til digitale læringsressurser	-250	-250	-250	-250
217 Kommunal innsats i private barnehager: Endring av tilskudd	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
226 PPT; Fokus på helhetlig tilnærming	-250	-250	-250	-250
280 Barnevern: Elektronisk arkiv	0	-200	-200	-200
Andre tiltak/Interne endringer	0	0	0	0
Sum Tidligere vedtatte tiltak	-16 639	-19 339	-19 539	-19 539
Endring av tidligere vedtatte tiltak				
164 Kultur og idrett: Hovedplan idrettsanlegg (revidert) - tilskudd idrettseide anlegg	0	400	300	300
200 Felles oppvekst: Demografiendringer; elevtall	2 700	2 700	2 700	2 700
200 Felles oppvekst: Effekt av strukturendring ungdomsskoler	1 200	1 000	-1 000	-1 000
200 Felles oppvekst: Forskyving av tidligere vedtak om miljøterapeuter	-800	-800	0	0
200 Felles oppvekst: Lærernorm	3 300	2 300	2 300	1 300
200 Felles oppvekst: Offentlig PHD på fagfornyelsen egenfinansiering	0	-175	-350	-350
200 Felles oppvekst: Omprioritering av midler til tidlig innsats	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
217 Kommunal innsats i private barnehager: Endring av tilskudd	11 000	11 000	14 000	14 000
Sum Endring av tidligere vedtatte tiltak	15 900	14 925	16 450	15 450
Driftskonsekvens				
Driftsutgifter svømmehall Heistad	0	0	0	1 200
Sum Driftskonsekvens	0	0	0	1 200
Nye tiltak				
164 Kultur og idrett: Hovedplan idrettsanlegg - Flerbrukshall Vessia - tilskudd til Pors IF	0	0	0	2 500
164 Kultur og idrett: Hovedplan idrettsanlegg - Turnhall Bamble (eksternt tilskudd)	2 556	112	115	118
164 Kultur og idrett: Kunst forsikring (ref. revisjonsrapport)	100	100	100	100
164 Kultur og idrett: Kunst vedlikehold (ref. revisjonsrapport)	100	100	100	100

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
164 Kultur og idrett: Tilskudd til gjenstandsforvaltning (museum)	200	200	200	200
200 felles oppvekst Demografiendringer barnehage	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
200 felles oppvekst Oppvekstreformen forebyggende tiltak	1 500	1 500	1 500	1 500
200 Felles oppvekst: Flere opplæringsarenaer	500	500	500	500
200 Felles oppvekst: Rådgiver oppvekst barnehage (50% finansiering)	400	400	400	400
200 Felles oppvekst: Strukturendring skole	0	0	0	-4 000
200 Felles oppvekst: Økte satser for brukerbetaling SFO	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
280 Barnevern - realistiske rammebetingelser og effektiv ressursutnyttelse.	3 000	3 000	3 000	3 000
280 Barneverntjenesten - Økt egenandel for institusjoner	10 000	10 000	10 000	10 000
280 Barneverntjenesten - Bortfall av forsterkning fra Bufetat	1 000	1 000	1 000	1 000
280 Barneverntjenesten - Bortfall av inntekt fra Imdi	600	500	500	500
280 Barneverntjenesten - nye stillinger ifm ny barnevernreform	3 000	4 000	5 000	5 000
280 Barneverntjenesten - Øremerkede tilskudd fra Statsforvalteren	3 500	3 500	3 500	3 500
280: Barneverntjenesten : økte egenandel på øvrige tiltak for hjemmeboende barn	500	400	300	300
Prosess +100: fordeling fra 2022-2025	0	-1 448	-5 650	-13 150
Andre tiltak/Interne endringer	0	0	0	0
Sum Nye tiltak	23 456	20 364	17 065	8 068
Nye tiltak og realendringer budsjett	22 717	15 950	13 976	5 179
Ramme 2022-2025	796 775	790 008	788 034	779 237

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Beløp i 1000	Økonomiplan				Sum
	2022	2023	2024	2025	2022-25
Investeringsprosjekter					
Barn, unge og kultur					
164 Kultur: Basishall Kjølnes	0	1 000	14 000	0	15 000
Barnehagene inventar og utstyr	800	800	800	800	3 200
Borge Skole - autismespekterenheter	10 000	0	0	0	10 000
Digitale læremidler, inventar og utstyr	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Kommunale idrettsanlegg ihht hovedplan	200	200	200	0	600
Kultur - div inventar og utstyr	4 000	4 000	2 000	2 000	12 000
Ny skole Herøya og Brattås	1 000	0	40 000	0	41 000
Stridsklev U - etterbruk	0	5 000	35 000	0	40 000
Strukturendring ungdomsskolene - Kjølnes og Tveten	110 000	0	0	0	110 000
Svømmehall Heistad	0	0	55 000	60 000	115 000
ÅBEV Utearealer skole og barnehage	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Sum Barn, unge og kultur	128 000	13 000	149 000	64 800	354 800

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Barnehager

Nøkkeltall

	Porsgrunn 2018	Porsgrunn 2019	Porsgrunn 2020	Kostragruppe 10
Produktivitet				
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager (B)	6,0	5,8	5,8	5,7
Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigert oppholdstime i kommunale barnehager (kr) *)	63,0	65,2	57,8	59,8
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert oppholdstime (kr) *)	77,5	80,0	71,5	78,1
Korrigerte oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager (B)	12 971	12 571	12 450	12 369
Dekningsgrad				
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	98,4 %	98,4 %	96,6 %	93,2 %
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (B)	33,7 %	32,9 %	35,1 %	39,4 %
Andre nøkkeltall				
Andel barn, eks. minoritetsspråkl, som får ekstra ressurser, i forhold til alle barn i komm. bhg	3,9 %	4,5 %	5,0 %	3,9 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

Bemanningsnormen og pedagognormen er innfridd i våre barnehager, og det kan se ut som om det har ført til en stabil voksentetthet i våre barnehager. Det kan se ut som om vi har hatt en betydelig reduksjon i utgiftsnivået, men med omtrent samme omfang og ressursbruk er det for stor usikkerhet rundt disse tallene til å være bastant.

Vi har fortsatt en meget god dekningsgrad i våre barnehager. Og den kommunale andelen barnehageplasser øker i 2020. Andelen barn som får ekstra ressurser øker og det er tråd med satsingen på tidlig innsats og inkludering.

Prognosen fra SSB for framtidige fødselskull tilsier at vi vil ha et redusert behov for barnehageplasser de nærmeste årene, og det gjenspeiler seg i handlingsprogrammet.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Delmål

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
1. Effektiv ressursbruk og god økonomisk styring	Innfri vedtatte økonomiske måltall gjennom gode beslutningsgrunnlag og budsjettkontroll	Virksomhetenes netto driftsresultat (+/-)		1,0 %
	Sikre riktig organisering og dimensjonering av tjenestetilbudet	Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	96,6 %	95,0 %
		Prosess +100		Kontinuerlig forbedring
2. Gode kommunale arenaer for livslang utfoldelse og mestring	Sikre og videreutvikle god kvalitet på tjenestetilbudet gjennom samarbeid internt og eksternt	Foreldreundersøkelsen: Ute- og innemiljø	4,2	4,2
		Foreldreundersøkelsen: Relasjon mellom barn og voksen	4,6	4,5
		Foreldreundersøkelsen: Barnets trivsel	4,8	4,8
		Foreldreundersøkelsen: Informasjon	4,2	4,3
		Foreldreundersøkelsen: Barnets utvikling	4,6	4,6
		Foreldreundersøkelsen: Medvirkning	4,2	4,3
		Foreldreundersøkelsen: Henting og levering	4,4	4,4
		Foreldreundersøkelsen: Tilvenning skolestart	4,4	4,5
		Foreldreundersøkelsen: Tilfredshet	4,5	4,5
	Sikre likestilling og inkludering og motvirke diskriminering på alle samfunnsarenaer ved å benytte mangfoldet som en unik mulighet.	Fremme likestilling og hindre diskriminering. Risikovurdering er indikator på status		Alle virksomheter har gjennomført risikovurdering 1.tertial 2022
	En organisasjon preget av god ledelse og medarbeiderskap	Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor (annethvert år) - forventet svarprosent		75,0 %
		Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor: Faktor 5 – Mestringsorientert ledelse – forventet snittresultat for kommunen		4,3
		Sykefraværet i Porsgrunn kommune skal hvert år reduseres med 10% (av foregående års resultat)	11,5 %	
3 Framtidsrettet og bærekraftig samfunnsutvikling	Porsgrunnsamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer	Nye klimatiltak (minimum 1 nytt tiltak pr tjenesteområde)		1
4 Endrings- og forbedringsorientert tjenesteproduksjon	Organisasjonen videreutvikles til å møte innbyggernes forventninger og fremtidige tjenestebehov	Heltidsarbeidet: Andel ansatte med 100% stilling skal økes		Kontinuerlig arbeid

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
	Organisasjonen arbeider systematisk og kunnskapsbasert med omstilling og forbedring	Andel barnehagelærere i prosent av grunnbemanningen (prosent)	47,6 %	45,0 %
		Benytter de nasjonale og regionale kompetanseutviklingstilskuddene	Ja	Ja

Virkemiddel for å nå mål

Alle barn skal oppleve daglig mestring og læring står det i "Klart vi kan!"

Gjennom gode planer, god voksentetthet, høy kompetanse og godt lederskap skal vi fortsette å levere høy kvalitet på våre tjenester i barnehagene. Vi ønsker at flest mulig skal gå i barnehage, og at vi gjennom modellen "fra bekymring til handling" tidlig kan avdekke eventuelle behov og gjøre noe med dem. Det er lav terskel for tverrfaglige drøftinger, og vi tar aktiv i bruk de kompetansehevingstiltakene som finnes i Regional kompetanseutvikling og Kompetanseløftet.

Alle barnehagebarn skal oppleve mestring og at de er gode nok. Da må våre ledere og medarbeidere være utviklingsorienterte og jobbe kontinuerlig for et inkluderende læringsmiljø gjennomsyret av trygghet og tillit.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Barnevern og PPT
Nøkkeltall

	Porsgrunn 2018	Porsgrunn 2019	Porsgrunn 2020	Kostragruppe 10
Prioritet				
Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn i barnevernet *)	131 238	139 744	133 206	126 766
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten *) **)	9 853	9 943	9 957	10 540
Styrket tilbud til barnehagebarn nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	0,6 %	0,6 %	0,5 %	1,3 %
Produktivitet				
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (f. 252) *)	512 041	454 114	432 880	467 488
Brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251) *)	42 603	69 340	67 550	53 368
Dekningsgrad				
Andel barn med barnevernstiltak pr 31.12 ift. innbyggere 0-17 år	2,8 %	2,6 %	2,8 %	2,9 %
Økonomi				
Korrigerte brutto driftsutgifter (211) styrket tilbud til førskolebarn	13 918	14 435	12 778	304 128

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Utgiftene til barnevernstjenesten varierer og er sammensatte, men nokså stabile, over tid . Vi har et lavere utgiftsnivå enn gr.10 når det gjelder utgifter til barnevernsplasserte barn, men har betraktelig høyere utgifter til barn som ikke er plassert av barnevernet. Det er i tråd med signalene i barnevernsreformen og målsettingen om tidlig innsats. Antallet barn som barnevernstjenesten hjelper er også nokså stabilt. Samlet sett har vi en utfordring nå som barnevernsreformen innføres, og utgiftene til de mest inngripende tiltakene overføres til kommunene. Forebyggende arbeid i hele kommunen skal på sikt føre til at behovet for fosterhjemsplasseringer og institusjonsplasseringen reduseres.

Delmål

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
1. Effektiv ressursbruk og god økonomisk styring	Innfri vedtatte økonomiske måltall gjennom gode beslutningsgrunnlag og budsjettkontroll	Virksomhetenes netto driftsresultat (+/-)		1,0 %
	Sikre riktig organisering og dimensjonering av tjenestetilbudet	Prosess +100		Kontinuerlig forbedring
2. Gode kommunale arenaer for livslang utfoldelse og mestring	Sikre og videreutvikle god kvalitet på tjenestetilbudet gjennom samarbeid internt og eksternt	Innføre ny modell for PP-		Implementert
		Tverrfaglige drøftingsmøter	Ja	Ja
	Tilrettelegge for gode levevilkår med likeverdige muligheter for deltakelse i samfunnet for den enkelte innbygger	Etablere flere alternative opplæringsarenaer		igangsatt flere opplæringsarenaer

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
	Sikre likestilling og inkludering og motvirke diskriminering på alle samfunnsarenaer ved å benytte mangfoldet som en unik mulighet.	Fremme likestilling og hindre diskriminering. Risikovurdering er indikator på status		Alle virksomheter har gjennomført risikovurdering 1. tertial 2022
	En organisasjon preget av god ledelse og medarbeiderskap	Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor (annethvert år) - forventet svarprosent		75,0 %
		Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor: Faktor 5 – Mestringsorientert ledelse – forventet snittresultat for kommunen		4,3
		Sykefraværet i Porsgrunn kommune skal hvert år reduseres med 10% (av foregående års resultat)	7,9 %	
3 Framtidsrettet og bærekraftig samfunnsutvikling	Porsgrunnsamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer	Nye klimatiltak (minimum 1 nytt tiltak pr tjenesteområde)		1
4 Endrings- og forbedringsorientert tjenesteproduksjon	Organisasjonen videreutvikles til å møte innbyggernes forventninger og fremtidige tjenestebehov	Heltidsarbeidet: Andel ansatte med 100% stilling skal økes		Kontinuerlig arbeid
	Organisasjonen arbeider systematisk og kunnskapsbasert med omstilling og forbedring	Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	6,8 %	6,5 %
		Fristoverskridelser i Barnevernet	0,7 %	0,0 %

Virkemiddel for å nå mål

Oppvekstreformen gir klare føringer for hva kommunene får av økte oppgaver og utgifter, samtidig som den også gir klare føringer for at forebyggende tiltak er hele kommunens ansvar. Det må først og fremst utføres i barnehager og skoler med tiltak som bygger opp under inkludering og aktiv deltakelse. Barnevernstjenesten har utarbeidet en strategimelding for sitt arbeid, og det vil være behov for et tettere samarbeid om tiltak i vår region. I henhold til barnevernloven skal også bystyret få en årlig rapport om barnevernstjenestens arbeid slik vi har rapportert til BUK de seneste årene.

Vi har en handlingsplan mot bekymringsfullt fravær som både PPT og skolene følger opp med en kontaktperson på hver skole. Elever med høyt fravær har ofte flere og sammensatte behov som flere virksomheter i kommunen kan hjelpe til med. Helsesykepleiere skal fortsette å være aktive støttespillere i laget rundt eleven.

Vi har en stilling dedikert til foreldrestøtte i PP-tjenester. Det er et lavterskeltilbud som gir foreldrene støtte og råd om hva de skal gjøre for å skape de beste rammevilkårene for sine barn. Vi har støttepedagoger og assistenter i barnehagene som bidrar med spesialpedagogisk hjelp i tillegg til barnehagenes grunnbemanning, og tverrfaglige drøftinger ved behov.

Vi er også i ferd med å ferdigstille et doktorgradsarbeid som har resultert i en ny modell for hvordan PP-rådgiverne skal arbeide med elever og skoler som ikke har tilfredsstillende læringsutbytte. Våre PP-rådgivere jobber allerede etter denne modellen som vil bidra til at lærerne og skolene våre blir enda bedre på tilpassa opplæring og utvide ordinære opplæringstilbud uten at det nødvendigvis skal resultere

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

i et enkeltvedtak om spesialundervisning. Andelen elever med enkeltvedtak om spesialundervisning bør gå ytterligere ned når alle får denne måten å jobbe på under huden.

Spesialpedagogisk ressursteam og PP-rådgivere er ute på skolene og bistår lærerne med faglige råd og perspektiv på hvilke tiltak som bør settes i gang der elever sliter med manglende læringsutbytte eller negativ læringsatferd. Vi har også en ungdomslos som følger opp en 12-15 ungdommer i overgangen fra ungdomsskolen til videregående skole på individuelt nivå. Vi fortsetter med å utvide de ordinære opplæringsarenaene slik at vi kan utvide den "verktøykassen" våre skoler har for å kunne være tett på og ha en inkluderende praksis.

SLT-arbeidet er også et viktig virkemiddel for å nå målsettingene vi har for inkludering og livsmestring. Vi benytter SLT-nettverk i alle u-skolekretsene og ved Porsgrunn vgs. Der samarbeider skolene tett med familiehelsetjenester, kultur, barnevern, forebyggende enhet i politiet og SLT-koordinator.

Skoler

Nøkkeltall

	Porsgrunn 2018	Porsgrunn 2019	Porsgrunn 2020	Kostragruppe 10
Prioritet				
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år (B) *)	2 773	2 757	2 619	2 095
Produktivitet				
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev *)	103 404,5	104 955,5	102 700,9	97 810,7
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. bruker *)	37 085	36 407	31 276	29 635
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolelokaler (222), per elev *)	18 452	19 478	22 496	18 944
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev *)	123 808	126 265	126 716	118 742
Dekningsgrad				
Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i al (B)	14,0 %	14,5 %	13,6 %	10,7 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	7,0 %	7,0 %	6,8 %	7,9 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 1.-4. trinn	4,4 %	3,9 %	3,6 %	5,3 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 5.-7. trinn	7,5 %	8,2 %	7,5 %	9,2 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 8.-10. trinn	9,7 %	9,5 %	9,8 %	10,0 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal SFO	57,3 %	54,2 %	52,4 %	53,3 %
Kvalitet				
Antall assistentårsverk per hundre lærerårsverk	10,8	11,3	11,4	
Brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker *)	23 346	23 817	24 511	21 820
Elever per kommunal skole	263,3	261,3	258,1	261,2

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

	Porsgrunn 2018	Porsgrunn 2019	Porsgrunn 2020	Kostragruppe 10
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	41,2	40,9	41,8	42,5
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn	14,6	14,2	13,9	13,6
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-4.årstrinn	13,5	13,0	12,9	12,3
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 5.-7.årstrinn	14,6	14,0	13,6	13,8
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10.årstrinn	16,0	15,7	15,3	14,9
Nasjonale prøver 5. trinn: Engelsk, mestringsnivå 1	22,4	19,8	25,2	
Nasjonale prøver 5. trinn: Lesing, mestringsnivå 1	18,6	19,3	23,6	
Nasjonale prøver 5. trinn: Regning, mestringsnivå 1	28,0	27,7	25,5	
Årsverk for undervisningspersonale	355,2	372,5	374,7	
Grunnlagsdata (Nivå 3)				
1.-4. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	17,3	16,2	15,9	14,3
5.-7. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	19,4	18,7	17,8	17,6
8.-10. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	21,5	20,8	20,0	18,6
Antall elever i kommunale grunnskoler	3 950	3 919	3 871	54 337
Antall elever i kommunale og private grunnskoler	4 242	4 207	4 192	57 124
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	41,3			
Lønnsutgifter til grunnskole (202) *)	371 524	379 261	369 655	4 901 882

*) Inflasjonsjustert med deflator

Porsgrunn har ca 5% høyere utgiftsnivå pr. elev i grunnskolen enn snittet i gr. 10. Den forskjellen har blitt redusert de siste årene. Vi har gjennomsnittlig flere og litt mindre skoler enn andre kommuner på vår størrelse og vi har meget gode tilbud ved våre spesial/ressursavdelinger. Lønnsnivået i Porsgrunn er høyere enn gjennomsnittet og vi har store satsinger på den digitale utviklingen i læringsarbeidet.

Vi har stabilisert oss under landsnittet på andel elever med enkeltvedtak om spesialundervisning, men bruker store ressurser på det området, inkludert våre spesial/ressursavdelinger og spesifikke individrette tiltak. Lærernormen er nesten innfridd på alle skoler, og vi er enda nærmere i inneværende skoleår.

Målsettingen om færre elever på mestringsnivå 1 er ikke nådd. Det er et av de viktigste resultatparametrene vi har, og vi må ha sterkere fokus på tiltak for å nå dette målet. Grunnskolepoengene har stabilisert seg på et høyere nivå de seneste årene, men er fortsatt noe lavere enn gjennomsnittet av andre sammenliknbare kommuner.

Antall elever i voksenopplæringen er redusert, og vi ser en ytterligere reduksjon dette skoleåret.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Elevtallet i Kulturskolen har gått noe ned i forbindelse med koronapandemien, men bygges gradvis opp igjen fra høsten 2021. Brutto driftsutgifter har steget i perioden. Dette skyldes i hovedsak to forhold: Økt andel av lønn til lærere, økte utgifter til konsert- og forestillingsprod. (primært Ælvespeilet). For kommende periode er målet å holde driftsutgiftene på et stabilt nivå. Netto driftsutgifter for Kulturskolen viser en moderat nedgang de siste tre år. Det er verdt å merke seg at den reelle elevgruppen er fra 6-19 år. Kostnadene pr elev blir derfor lavere enn tallet angir. For kommende periode er målet å få kostnaden pr elev ytterligere ned.

Delmål

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
1. Effektiv ressursbruk og god økonomisk styring	Innfri vedtatte økonomiske måltall gjennom gode beslutningsgrunnlag og budsjettkontroll	Virksomhetenes netto driftsresultat (+/-)		1,0 %
	Sikre riktig organisering og dimensjonering av tjenestetilbudet	Prosess +100		Kontinuerlig forbedring
2. Gode kommunale arenaer for livslang utfoldelse og mestring	Sikre og videreutvikle god kvalitet på tjenestetilbudet gjennom samarbeid internt og eksternt	Innføre ny modell for PP-rådgivere		Implementert
	Tilrettelegge for gode levevilkår med likeverdige muligheter for deltakelse i samfunnet for den enkelte innbygger	Andel elever gjennomført VG 1	87,9 %	90,0 %
		Barn 6-15 år i kommunens kulturskole (prosent)	14,2 %	17,0 %
	Sikre likestilling og inkludering og motvirke diskriminering på alle samfunnsarenaer ved å benytte mangfoldet som en unik mulighet.	Fremme likestilling og hindre diskriminering. Risikovurdering er indikator på status		Alle virksomheter har gjennomført risikovurdering 1.tertial 2022
	En organisasjon preget av god ledelse og medarbeiderskap	Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor (annethvert år) - forventet svarprosent		75,0 %
		Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor: Faktor 5 – Mestringsorientert ledelse – forventet snittresultat for kommunen		4,3
		Sykefraværet i Porsgrunn kommune skal hvert år reduseres med 10% (av foregående års resultat)	6,5 %	
3 Framtidsrettet og bærekraftig samfunnsutvikling	Porsgrunnsamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer	Nye klimatiltak (minimum 1 nytt tiltak pr tjenesteområde)		1
4 Endrings- og forbedringsorientert tjenesteproduksjon	Organisasjonen videreutvikles til å møte innbyggernes forventninger og fremtidige tjenestebehov	Andel innbyggere 6-9 år i kommunal SFO	52,4 %	60,0 %
		Heltidsarbeidet: Andel ansatte med 100% stilling skal økes		Kontinuerlig arbeid
	Organisasjonen arbeider systematisk og kunnskapsbasert med omstilling og forbedring	Benytter de nasjonale og regionale kompetanseutviklingstilskuddene	Ja	Ja

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
		Flere enn 85 % av elevene skal være på mestringsnivå 2 og 3 på nasjonale prøver på 5.trinn	74,0 %	80,0 %
		Følger opp handlingsplan og veileder for bekymringsfullt fravær	Ja	Ja
		Grunnskolepoeng	42	42
		Nasjonale prøver 5. trinn: Lesing	49	50
		Nasjonale prøver 5. trinn: Regning	49	50

Virkemiddel for å nå mål

Gjennom kvalitetsoppfølgingsmøter i 2021 har vi fokusert på hva vi kan lære av tiltakene vi har måttet sette inn i pandemien. Vi har også fokusert på hva vi må ha ekstra trykk på når normalsituasjonen er tilbake. Noe er ulikt fra skole til skole, men digital kompetanse, både blant elever og lærere, er et fellestrekk som vi må ytterligere støtte opp om. Vår IKT-strategi skal følges opp videre med ressurser og kompetanse. Det er også behov for en tett og hyppig oppfølging av elevenes læringsutbytte. Datainformert kunnskap og elevenes medvirkning sammen med lærernes observasjoner og vurderinger settes i system for å fortsette eller endre praksis og tiltak. Vi har en doktorgradsstipendiat som følger skolene våre tett i innføringen av Fagfornyelsen, og gjennom det har vi ambisjoner om å oppnå flere av målsettingene i "Klart vi kan!"

Vi skal ha en større andel av elevene våre opp på høyere mestringsnivåer på nasjonale prøver, slik at de grunnleggende ferdighetene bedres allerede på 5. trinn. Gjennom høy tilstedeværelse, daglig mestring og læring samt et trygt og inkluderende skolemiljø skal vi få til det. Vi forebygger, stopper og følger opp mobbing og krenkelser

Måltallet i "Klart vi kan!" er at mer enn 20% av barn og unge har et kulturskoletilbud i barnehage, grunnskole og kulturskole. Porsgrunn ligger en god del lavere enn dette målet med våre 13.6%. Nedgangen siste år skyldes effekter av koronapandemien. For kommende periode er målet å øke %-tallet av elever i Porsgrunn som får opplæring i Kulturskolen til minimum 17%.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Kultur og idrett
Nøkkeltall

	Porsgrunn 2018	Porsgrunn 2019	Porsgrunn 2020	Kostragruppe 10
Prioritet				
Kino nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) *)	-83	-53	83	25
Kommunale driftstilskudd til lag og foreninger pr lag som mottar tilskudd (B) *)	56 598	57 413	75 362	77 019
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner *)	2 544	2 608	2 850	2 397
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger (B) *)	177	164	165	144
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger (B) *)	338	323	316	277
Netto driftsutgifter til idrett per innbygger (B) *) **)	325	352	356	225
Netto driftsutgifter til muséer per innbygger (B) *) **)	56	27	67	74
Dekningsgrad				
Besøk i folkebibliotek per innbygger (B)	3,9	3,7	2,3	2,3

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Generelt - Netto driftsutgifter til kultursektoren samlet per innbygger har hatt en liten stigning de siste årene. Porsgrunn har noe høyere utgifter enn Gr10, som kan sees i sammenheng med det totale kulturtilbudet i kommunen.

Kulturarenaene

Porsgrunns kommunale kino har drevet med overskudd over flere år. Men i korona-året 2020 ble det imidlertid et negativt resultat pga nedstengte perioder, redusert publikumskapasitet og derav reduserte inntekter. Avviket ligger over Gr10.

Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger har holdt seg stabilt de siste årene, med en liten nedgang i 2020 som kan tilskrives redusert drift og tilbud i korona-perioden. Porsgrunn ligger noe over Gr10, som knyttes til utvidet åpningstid. Antall bibliotekbesøk per innbygger ble også redusert i 2020 som en konsekvens av korona-pandemien. Besøket er på nivå med Gr10.

Idrett og fritid

Netto driftsutgifter til idrett per innbygger har vært stabilt de siste årene. Porsgrunn ligger noe over Gr10, som trolig skyldes større investeringer i kommunale idrettsanlegg, utstrakt tilskudd til idrettseide anlegg, samt drift av kommunale publikumsbad.

Driftstilskudd til lag og foreninger (per lag som mottar tilskudd) i Porsgrunn har hatt en vesentlig økning fra 2019 – 2020. Den økonomiske rammen har vært stabil, men det skyldes at færre lag har mottatt tilskudd. Dette har bl.a. sammenheng med færre søkere i korona-året. Porsgrunn er på nivå med Gr10. Det som imidlertid ikke er med i Porsgrunns tallgrunnlag er verdien av indirekte støtte i form av gratis leie til barn og unge under 20 år.

Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud til barn og unge per innbygger har vært stabilt de siste årene. Porsgrunn ligger litt over Gr10.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Museum

Kommunens utgifter til museum per innbygger har variert de siste årene. Det har sammenheng med hvor utgifter er ført, samt justering av tilskudd til museumsformål hvor bl.a. fast tilskudd til porselensmuseet er kommet inn.

Delmål

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
1. Effektiv ressursbruk og god økonomisk styring	Innfri vedtatte økonomiske måltall gjennom gode beslutningsgrunnlag og budsjettkontroll	Virksomhetenes netto driftsresultat (+/-)		1,0 %
	Sikre riktig organisering og dimensjonering av tjenestetilbudet	Prosess +100		Kontinuerlig forbedring
2. Gode kommunale arenaer for livslang utfoldelse og mestring	Tilrettelegge for gode levevilkår med likeverdige muligheter for deltakelse i samfunnet for den enkelte innbygger	Filmsenteret Charlie - Antall kinobesøk	43 877	120 000
		Kulturhuset Ælvespeilet - antall billetter solgt til forestillinger & konserter på huset	9 516	23 000
		Fritidssenter ungdom (Meierigården, Lundedalen og Stridsklev) - Antall besøkende totalt	7 615	20 000
		Biblioteket - Årsbesøk	82 207	140 000
		Biblioteket -Totalt utlån	115 764	140 000
		Besøkstall ved publikumsbading i hallene	18 305	30 000
		Antall aktive medlemmer i idrettslag i Porsgrunn	8 980	10 000
		Sikre likestilling og inkludering og motvirke diskriminering på alle samfunnsarenaer ved å benytte mangfoldet som en unik mulighet.	Fremme likestilling og hindre diskriminering. Risikovurdering er indikator på status	Alle virksomheter har gjennomført risikovurdering 1.tertial 2022
		En organisasjon preget av god ledelse og medarbeiderskap	Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor (annethvert år) - forventet svarprosent	75,0 %
			Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor: Faktor 5 – Mestringsorientert ledelse – forventet snittresultat for kommunen	4,3
			Sykefraværet i Porsgrunn kommune skal hvert år reduseres med 10% (av foregående års resultat)	4,8 %
3 Framtidsrettet og bærekraftig samfunnsutvikling	Porsgrunnsamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer	Nye klimatiltak (minimum 1 nytt tiltak pr tjenesteområde)		1
4 Endrings-og forbedringsorientert tjenesteproduksjon	Organisasjonen videreutvikles til å møte innbyggernes forventninger og fremtidige tjenestebehov	Heltidsarbeidet: Andel ansatte med 100% stilling skal økes		Kontinuerlig arbeid

Virkemiddel for å nå mål

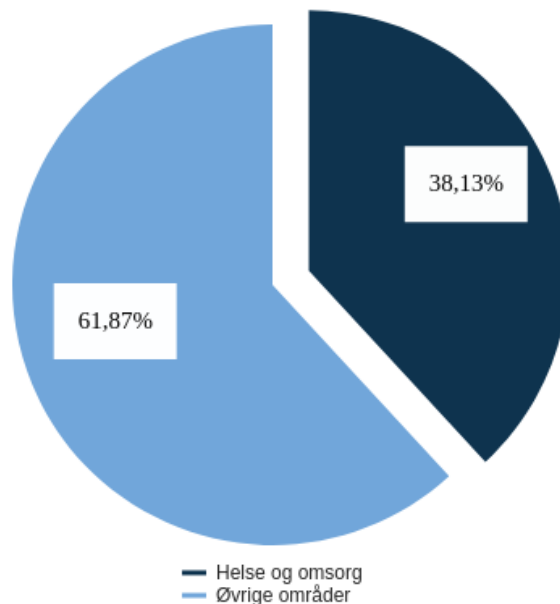
Kultur og idrettsfeltet er vanskelig kvantifiserbart ift verdien av tilbud, innhold og opplevelse. Besøk og deltakelse kan være indikatorer som sier noe om attraktiviteten til deler av tilbudet, samt at elementer av mangfold kan tallfestes.

Det er nyttig å skjele til kulturbarometeret og Norsk kulturindex og kulturbarometer. Men dette «måler» totalen av kulturen, ikke bare kommunale tjenester.

Alle våre indikatorer kan knyttes opp til hovedmål «Gode kommunale arenaer for livslang utfoldelse og mestring» Og delmålet «Tilrettelegge for gode levevilkår med likeverdige muligheter for deltakelse i samfunnet for den enkelte innbygger.»

Helse og omsorg

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Beskrivelse av rammeområdet

Kommunalområdet helse og omsorg er organisert i 12 virksomheter, og tjenestene strekker seg fra forebyggende helsetjenester og lavterskeltilbud, til spesialiserte tjenester og avdelinger.

Tjenestekontoret fatter vedtak om tjenester rettet mot hele befolkningen innenfor helse- og omsorgstjenestelovens virkeområde. Lovfestet koordinerende enhet i kommunen, team for hverdagsrehabilitering og kreftkoordinator er også lagt til tjenestekontoret.

Hjemmetjenestene er inndelt i tre geografiske distrikt og omsorgsboliger med heldøgns bemanning eller delvis stasjonær bemanning. I tillegg er brukerstyrt personlig assistanse (BPA) og omsorgslønn for hele kommunen organisert der.

Helse mestring og rehabiliteringstjenester (HMR) har ansvar for rehabilitering i og utenfor institusjon, tjenester for funksjonshemmede i bolig, sykehjemsplasser, forebygging og helsefremming/aktivitet,

samt legetjenester og legevakt. Interkommunalt samarbeid om miljørettet helsevern er også organisert i virksomheten.

Miljøarbeidertjenesten gir tjenester til mennesker med nedsatt funksjonsevne. Områdene består hovedsakelig av tjenester i bolig, ambulante tjenester, støttekontakt og dag- og avlastningstilbud i og utenfor institusjon. Budsjettansvar for varig tilrettelagt arbeid er også lagt til virksomheten

Psykisk helsetjeneste og rusomsorg har ansvar for tjenester i hjemmet, midlertidig botilbud, støtte og veiledning, dagaktiviteter og støttekontakt til målgruppene. Virksomheten organiserer også tilbud om øyeblikkelig hjelp på døgnbasis innenfor rus og psykisk helse.

Institusjon/sykehjem har pt. 290 institusjonsplasser i drift, og i tillegg til langtidsopphold er det korttidsplasser med ulike formål: rehabilitering, trygghetsavdeling, KAD-plasser (øyeblikkelig hjelp og avklaring), avlastning. Det er to dagtilbud for demente på Vestsiden sykehjem og andre ordinære dagplasser på St.Hansåsen lokalmedisinske senter. Det er 6 sykehjem samt to institusjonsavdelinger på Borgehaven bo og rehabiliteringssenter. 2 plasser kan i tillegg brukes ut over dette, for å få en fleksibel kapasitet på trygghetsopphold.

Familiehelsetjenester har som oppgave å gi forebyggende og helsefremmende tjenester til barn, unge og familier. Jordmor- og helsestasjonstjenester, skolehelsetjeneste, helsestasjon for ungdom, fysioterapi- og ergoterapitjenester, samt koordinering av habilitering 0-18 år, vaksinasjon, smittevernkontor og flyktningehelse er organisert i virksomheten.

NAV Porsgrunn drives som et partnerskap og samarbeid mellom Porsgrunn kommune og NAV (stat). NAV har både kommunale og statlige arbeids- og velferdstjenester for arbeidssøkere, sykmeldte, pensjonister og andre. NAV Porsgrunn koordinerer også bruken av kommunale arbeidsrettede tiltaksplasser i Keops KF, samt bidrar ved mottak av flyktninger, bosetting og gjennomføring av Introduksjonsprogrammet.

Utfordringer og budsjettforutsetninger

Kapasiteten i tjenestene er i hovedsak nær Kostragruppe 10, som nå er den gruppen Porsgrunn kommune sammenligner seg med i tillegg til landet. De nærmeste årene er den demografiske sammensetningen med sterk økning i antall eldre en utfordring når det gjelder tilstrekkelig kapasitet og kompetanse. Sammensatte og komplekse tjenester for tjenestemottakere i yngre aldersgrupper og med ulike funksjonsnedsettelse utfordrer i tillegg tjenestene. Særlige forhold som kan nevnes er mangel på kapasitet for varig tilrettelagt arbeid, og behovet for boliger til prioriterte grupper.

Hjemmetjenestene har stor gjennomstrømming av pasienter, og på generell basis er det en økende tendens til at flere ønsker å bo lenger hjemme – selv med omfattende tjenestebehov. I 2021 ble antallet sykehjemsplasser redusert, noe som kan få noe betydning for kapasiteten i hjemmetjenesten selv om det foreløpig i liten grad har gitt slike utslag.

Eldre funksjonshemmede og eldre med rusmiddelavhengighet er en større gruppe som trenger stabil og tett oppfølging på døgnbasis. Miljøarbeidertjenesten for funksjonshemmede har som et tiltak for å få rom for å ta inn nye tjenestemottakere på dagtilbud, startet opp et alternativt dagtilbud for de eldste

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

tjenestemottakerne. Når det gjelder døgnbemannet tilbud for andre grupper med behov for spesialiserte tilbud, bør noe av dette vurderes i forbindelse med utvikling av omsorgsplasser.

I helsetjenestene er det to forhold som bør omtales særskilt, og det gjelder helsestasjons- og skolehelsetjenesten som om to år ikke lenger har tilskuddsmidler til stillingene og det vil fra 2024 bli behov for økt egeninnsats på området. Mer akutt kritisk er fastlegeordningen i Porsgrunn, som i løpet av kort tid har erfart både rekrutteringsvansker til stillinger, at fastleger ikke får omsatt sin driftshjemmel og at erfarne leger beskriver stadig større utfordringer med å stå i stillingene. Med bakgrunn i dette er fastlegeordningen et av de prioriterte områdene i rådmannens budsjettforslag, med noe usikkerhet ved om det kan forventes ytterligere kompensasjon fra staten til ulike tiltak.

Tjenestekontoret har de siste årene erfart større kompleksitet i tjenestebehovet, og at det kreves høy detaljeringsgrad og grundige begrunnelser for vedtak. Revurderinger for å tilpasse tjenestene til behovene som er kartlagt krever også god kapasitet, og det gjøres grep for at bemanningen her ikke skal bli redusert gjennom stadige effektiviseringskrav. Både tjenesten omsorgsstønad og brukerstyrt personlig assistanse har reduserte utgifter med bakgrunn i innsatsen med å revurdere tjenestene, men samtidig endres situasjonen for andre som har behov for økning i bistand. Budsjett for tjenester organisert som brukerstyrt personlig assistanse er fortsatt økende.

Kommunene møter utfordringene i tjenestene på ulike måter, med bakgrunn i sentrale styringsdokumenter som angir både konkrete forpliktelser og nasjonale retninger og veivalg. Det overordnede nasjonale strategiene gir også rammer for lokale strategier og innsatsområder. I budsjettforutsetningene omtales dette selv om det ikke umiddelbart følger økonomiske forpliktelser direkte, da omtalen synliggjør de mest aktuelle satsningene i Handlingsprogrammet og ikke bare budsjettet for etterfølgende år.

Når det gjelder NAV sine tjenester, er det foreløpig for tidlig å si noe sikkert om konsekvensene for kommunene etter Stortingsvalget høsten 2021 - men flere av partiene har lovet endringer ifm stønader, f eks arbeidsavklaringspenger, barnetrygd, kontantstøtte osv, og disse endringene kan medføre endrede kostnader for kommunene.

I tillegg er det knyttet spenning til norsk flyktningpolitikk de neste årene, dersom ny regjeringen ønsker å bosette flere flyktninger, får det konsekvenser for kommunene, - både ifm utgifter og inntekter.

Lokale planer og planstatus

Strategier for helse og omsorgstjenesten (helse og omsorgsplan) ble vedtatt 2019. Det er her lagt vekt på forutsetninger for å mestre egen hverdag, og hvilke virkemidler som skal medvirke til dette (samarbeid-informasjons- avklarte forventninger- mestring i ulike livsfaser-koordinering).

Plan for legetjenester 2019-2022. Planen skal møte utfordringene i helsetjenestene og viser gjennom revisjon i 2021 at det særlig er et behov for å styrke fastlegeordningen som har gjennomgått vesentlige endringer siste halvår. Status oktober 2021 er at det ikke er ledige plasser på liste hos fastleger i Porsgrunn. Ca. 4500 personer fra andre kommuner har fastlege i Porsgrunn. Dette kan kommunen ikke regulere selv. Virkemidler kan være både å øke kapasiteten med nye lister/hjemler og rekrutteringstiltak for å få søkere til hjemler.

Handlingsplan for forebygging av selvmord. Det er nasjonalt en nullvisjon for selvmord. Tilstrekkelig selvmordforebyggende arbeid er en utfordring som de fleste kommuner står overfor. For Porsgrunn kommune vil det utarbeides en plan høsten 2021/våren 2022.

Plan for habilitering og rehabilitering. Å ha kapasitet til tilstrekkelig innsats innen dette feltet vil være viktig for den enkelte, men også for kommunen som får effekt av tidlig innsats og utsettelse av langvarig og omfattende tjenesteyting. Et av tiltakene som er iverksatt tidligere, er hverdagsrehabilitering som arbeidsform. Erfaringer fra andre viser at det kan være nødvendig å forlenge oppfølgingen for å sikre unødige/uoppdaget funksjonsfall. Revisjon av planen vil skje 2022.

Handlingsplan mot vold i nære relasjoner. Det er gitt signaler om statlige forventninger til samordning av innsatsen for å forebygge og håndtere vold i nære relasjoner, og for Porsgrunn kommune er dette vedtatt som en av prioriterte planer i forbindelse med planstrategien.

Samhandlingsreformen - Helsefellesskap. Fra 2021 er samarbeid mellom kommunene og Helseforetakene organisert i Helsefellesskap. Målet er å utarbeide felles strategier og å følge disse opp med konkrete tiltak for bedre samordning for pasienten og effektiv bruk av ressurser. For region Telemark er Helsefellesskapene inndelt i nedre og øvre Telemark, men i 2022 skal denne organiseringen evalueres.

Helse-, sosial- og smittevernberedskap. Erfaring fra pandemien har vist at det både er behov for samordnet nasjonal innsats, samarbeid i regionen og ikke minst lokale kontinuitetsplaner for å håndtere kritiske situasjoner. Det er også krav til at kommunene skal ha generell beredskap mot smittsomme sykdommer. For 2022 er det både behov for evaluering av planverket og å sette av ressurser til utarbeidelse av forbedret infeksjonskontrollprogram. Dette søkes løst gjennom eksisterende ressurser og bruk av felles kompetansemidler.

Temaplan for boligsosialt arbeid. Kommunens planstrategi er det lagt opp til en bedre samordning av (tema)planer, og rådmannen har en ambisjon om å integrere kommunens boligstrategi og det boligsosiale arbeidet ytterligere.

Digitalisering

Kommunen ser god effekt av innsatsen når det gjelder både velferdsteknologi og digitale løsninger som understøtter drift av tjenestene. Gevinstrealiseringen kan måles i økt kvalitet og brukermedvirkning, spart tid og unngåtte fremtidige kostnader ved å dempe vekstkurven i tjenestene. Den største effekten er foreløpig av en unngår å opprette nye tjenester/stillinger, og for å få videreutviklet bruken må det avsettes tilstrekkelige midler til både investering og drift. Ressurser til dette arbeidet er samordnet, og det skal prioriteres mellom tiltak årlig.

Demografi

Det er en vekst i antallet eldre innbyggere det neste tiåret, og allerede i 2025 ser en vesentlig endring. Selv om dekningsgrad i tjenestene ikke følger samme vekstkurve som tidligere, har rådmann foreslått i HP 2021-2024 at det fra 2022 lagt inn en "demografipott" for å møte veksten i antall eldre. Porsgrunn kommune har effektiv bruk av institusjonsplasser, mens tilsvarende dokumentasjon ikke er utviklet for hjemmetjenestene. Dette vil rådmann derfor arbeide videre med analyser for, da gjennomstrømming av pasienter store krav til organisasjonen både i saksbehandling og administrasjon av tjenestene. Selv med utfordringer knyttet til vekst i den aldrende befolkningen, er det usikkert om tjenestebehovet vil følge samme behovskurven eller om innslagspunkt for tjenester endres. Det er likevel et faktum at flere yngre med demenssykdom eller funksjonshemninger generelt kan bety fortsatt vekst i andelen tjenestemottaker med omfattende behov.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	944 068	944 068	944 068	944 068
Sum Budsjettendringer inneværende år	18 382	18 382	18 382	18 382
Tekniske justeringer	18 382	18 382	18 382	18 382
Konsekvensjustert ramme	962 449	962 449	962 449	962 449
Tidligere vedtatte tiltak				
301 Familiehelsetjenester - ny helsesykepleierstilling	786	786	786	786
306 PHR - Kortvarig psykisk helsehjelp	800	800	800	800
306-PHR-Bemannings nytt botiltak	1 125	2 700	2 700	2 700
325 HMR: Fysioterapi, kommunal regi	185	285	285	285
Helse og omsorg: Demografiendringer; sykehjem og hjemmetjeneste	2 500	5 000	7 500	7 500
Sum Tidligere vedtatte tiltak	5 396	9 571	12 071	12 071
Endring av tidligere vedtatte tiltak				
301 Familiehelsetjenester - ny helsesykepleierstilling	-786	-786	0	1 714
306-PHR-Bemannings nytt botiltak	-1 125	-1 575	0	0
Helse og omsorg: Demografiendringer; sykehjem og hjemmetjeneste	-2 500	-2 500	-2 500	0
Sum Endring av tidligere vedtatte tiltak	-4 411	-4 861	-2 500	1 714
Driftskonsekvens				
Driftskonsekvens byggetrinn 3 Mule sykehjem	0	0	0	10 000
Sum Driftskonsekvens	0	0	0	10 000
Nye tiltak				
3 - Helse og Omsorg - Leasingbiler	460	530	530	530
301 - Innføring av Digi	150	150	150	150
Helsestasjon/skolehelsetjeneste				
307 NAV: Endringer i sosialhjelp	1 000	1 000	1 000	1 000
325 HMR: Avdelingsleder 3 etg boliger	550	550	550	550
325 HMR: Økte inntekter som følge av gjestepasienter i fastlegeordningen	-800	-800	0	0
Demenssykepleier, 1 årsverk	700	700	700	700
Felles Helse og omsorg: Nasjonal e-helseløsning	2 100	2 100	2 100	2 100
HMR: Legetjenestester: Rekruttere og beholde fastleger	3 500	3 500	0	0
HMR: Tekniske hjelpemidler, ny stilling	350	350	350	350
Prosess +100: fordeling fra 2022-2025	-4 289	-6 146	-11 535	-21 155
Rekrutteringsstillinger 2 x 25 % Studentassistent	300	300	300	300
Sum Nye tiltak	4 021	2 234	-5 855	-15 475
Nye tiltak og realendringer budsjett	5 006	6 944	3 716	8 310
Ramme 2022-2025	967 455	969 393	966 165	970 759

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum 2022-25
	2022	2023	2024	2025	
Investeringsprosjekter					
Helse og omsorg					
Boliger til prioriterte grupper ÅBEV	10 000	5 000	5 000	5 000	25 000
Helse og omsorgsutbygging trinn 3 Mule	0	0	7 000	100 000	107 000
Ny legevakt	2 000	20 000	28 000	0	50 000
Tilrettelagte boliger for mennesker rus/ROP utfordringer	10 000	0	0	0	10 000
Utskifting av inventar sykehjemmene	500	500	500	500	2 000
Sum Helse og omsorg	22 500	25 500	40 500	105 500	194 000

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Fellesfunksjoner Helse og omsorg

Nøkkeltall

	Porsgrunn 2018	Porsgrunn 2019	Porsgrunn 2020	Kostragruppe 10
Kvalitet				
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helsefagutdanning (prosent)	80,8 %	81,7 %	82,6 %	78,6 %
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger	336,5	341,6	341,9	300,2
(årsverk)				
Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)	0,62	0,65	0,65	0,58

Fokuset på å ha medarbeidere med formalkompetanse har gitt ønsket resultat og ambisjonen er at vi som et minimum holder dette stabilt,

Når det gjelder årsverk pr. innbyggere er det grunn til igjen å foreta analyser for å finne hvor de største avvikene fra Kostra gruppe 10 er. Institusjonsplasser driftes på om lag samme nivå som i sammenligningskommunene, og dermed er det nærliggende å konsentrere seg om hjemmetjenester og da særlig yngre brukere.

Delmål

Tjenestekontoret

	Aktivitet 2018	Aktivitet 2019	Aktivitet 2020	Mål* 2022
Gj.snitt saksbehandlingstid: Hjemmehjelp	31	23	28	30
Gj.snitt saksbehandlingstid: Hjemmesykepleie	9	13	8	14
Gj.snitt saksbehandlingstid: Praktisk bistand opplæring	48	0	48	30
Gj.snitt saksbehandlingstid: Psykisk helsehjelp	0	40	43	30
Gj.snitt saksbehandlingstid: Brukerstyrt personlig assistanse	87	53	47	60
Gj.snitt saksbehandlingstid: Støttekontakt	46	45	34	40
Gj.snitt saksbehandlingstid: Omsorgsstønad	55	35	79	60
Gj.snitt saksbehandlingstid: Avlastning for de under 23 år i og utenfor institusjon	64	52	33	30
Gj.snitt saksbehandlingstid: Avlastning for voksne og eldre i institusjon	24	29	24	30
Gj.snitt. saksbehandlingstid: Korttidsopphold	9	4	4	5
Gj.snitt. saksbehandlingstid: Langtidsopphold	36	29	34	30
Gj.snitt. saksbehandlingstid: Rehabiliteringsopphold	9	10	7	10
Gj.snitt saksbehandlingstid: IP	30	41	19	30

*Indikatorene for saksbehandlingstid er i antall dager

Antallet innregistrerte søknader er fra 2018-2020 stabilt, og tallene fra 2021 har vi ikke før mars 2022. Tallene fra 2020 gir likevel indikasjoner på at situasjonen i «normalår» er relativt stabil når det gjelder søknader og saksbehandling. Kompleksitet i saksbehandling er ulik, og det vil alltid være de mest akutte behovene som har prioritet. Tjenestekontoret rapporterer årlig status til utvalget for helse og omsorg for at utvalget kan følge utviklingen.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Innenfor dette området/tjenesten er det lite realistisk å sette inn egne delmål, da tjenestekontoret ikke har aktivitetstall for egen del. Saksbehandlingstid er imidlertid sett som en viktig kvalitetsindikator for kommunen som helhet.

Hjemmetjenester

Nøkkeltall

	Porsgrunn 2018	Porsgrunn 2019	Porsgrunn 2020	Kostragruppe 10
Prioritet				
Netto driftsutgifter til aktivisering/støttetjenester per innbygger 18 år og over (f234) (B) *) **)	1 486	1 537	1 304	1 078
Produktivitet				
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) (B) *)	306 222	314 820	302 581	282 914
Dekningsgrad				
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innbyggere 0-66 år (B)	24	23	22	23
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innbyggere 67-79 år (B)	65	60	63	62
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innbyggere 80 år og over (B)	259	255	253	274
Grunnlagsdata (Nivå 3)				
Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, hjemmesykepleie	3,20	3,50	3,40	5,30
Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, praktisk bistand	12,20	12,60	14,30	12,60

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Porsgrunn ligger noe over i kostnad for brutto driftsutgifter pr. mottaker, noe som vil bli tatt inn i grundig analyse i 2022 der det også skal se på tjenestenivå for de ulike aldersgruppene. Gjennomsnittlig antall timer praktisk bistand er særlig aktuelt å analysere. For mottakere over 80 år skal det ses særskilt på at vi har lavere andel hjemmeboende med tjenester, og noe høyere andel i institusjon. Dette har mest trolig sammenheng med at vi har en lav andel boliger med heldøgns omsorgstjenester og dermed blir terskel for å tildele institusjonsopphold noe lavere enn i sammenligningskommuner.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Delmål

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
1. Effektiv ressursbruk og god økonomisk styring	Innfri vedtatte økonomiske måltall gjennom gode beslutningsgrunnlag og budsjettkontroll	Virksomhetenes netto driftsresultat (+/-)		1,0 %
	Sikre riktig organisering og dimensjonering av tjenestetilbudet	Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	25,3 %	27,4 %
		Prosess +100		Kontinuerlig forbedring
	Kostnadene i hjemmetjenestene skal reduseres til nivå tilsvarende kommunene i sammenligningsgruppe Kostra gr.10	Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner)	302 581	282 000
2. Gode kommunale arenaer for livslang utfoldelse og mestring	Sikre og videreutvikle god kvalitet på tjenestetilbudet gjennom samarbeid internt og eksternt	Årlig vekst i antall digitale pasientsikkerhetstavler		Økes
		Antall iverksatte forløp		50
	Sikre likestilling og inkludering og motvirke diskriminering på alle samfunnsarenaer ved å benytte mangfoldet som en unik mulighet.	Fremme likestilling og hindre diskriminering. Risikovurdering er indikator på status		Alle virksomheter har gjennomført risikovurdering 1.tertial 2022
	En organisasjon preget av god ledelse og medarbeiderskap	Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor (annethvert år) - forventet svarprosent		75,0 %
		Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor: Faktor 5 – Mestringsorientert ledelse – forventet snittresultat for kommunen		4,3
		Sykefraværet i Porsgrunn kommune skal hvert år reduseres med 10% (av foregående års resultat)	10,6 %	
3 Framtidsrettet og bærekraftig samfunnsutvikling	Porsgrunnsamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer	Minimum 80% av kommunens bilpark skal kjøre fossilfritt innen 2025		50,0 %
		Nye klimatiltak (minimum 1 nytt tiltak pr tjenesteområde)		1
	Porsgrunnsamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer	Antall brukere med GPS for økt trygghet og mestring	22	40
		Innbyggere som får bistand til legemiddeladministrasjon får dette tildelt som mulitidose.		75,0 %
4 Endrings- og forbedringsorientert tjenesteproduksjon	Organisasjonen videreutvikles til å møte innbyggernes forventninger og fremtidige tjenestebehov	Brukerundersøkelsens indikator «Brukermedvirkning» skal score minst på gjennomsnitt for landet		4,6
		Heltidsarbeidet: Andel ansatte med 100% stilling skal økes		Kontinuerlig arbeid
		Innkomstamtaler ved oppstart av tjenester		100,0 %

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Virkemiddel for å nå mål

Det er flere delmål som skal bygge opp under arbeidet med helhet og sammenheng, fra inkomstsamtaler ved oppstart av tjenesten til å samordne tjenestene/øke pasientsikkerheten ved hjelp av digitale samhandlingstavler. Det er et mål at flere skal motta tjenester i hjemmet og at velferdsteknologi skal understøtte dette, både som trygghet og hjelp til mottaker og som effektivt hjelpemiddel for tjenestene.

Utviklingsarbeid

Hjemmetjenestene skal i løpet av 2022 utrede alternative ordninger for å utføre oppgaver med praktisk bistand rengjøring uten å bruke helsefaglig kompetanse til dette.

Hjemmetjenestene tar ansvar for videreføring av utvikling av den akuttmedisinske kjeden og samarbeider her med andre tjenester/kommuner.

Sykehjem

Nøkkeltall

	Porsgrunn 2018	Porsgrunn 2019	Porsgrunn 2020	Kostragruppe 10
Produktivitet				
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass *)	1 359 189	1 368 711	1 352 494	1 391 772
Dekningsgrad				
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon (B)	13,5 %	12,9 %	11,2 %	10,9 %
Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens (B)	26,7 %	26,7 %	27,7 %	29,6 %
Kvalitet				
Andel langtidsbeboere 31.12 vurdert av lege siste år	69,5 %	76,9 %	78,9 %	63,7 %
Antall langtidsbeboere 31.12 vurdert av tannhelsepersonell siste år	138	118	27	440
Legetimer per uke per beboer i sykehjem (timer)	0,42	0,47	0,52	0,57
Grunnlagsdata (Nivå 3)				
Tidsbegrenset opphold - gjennomsnittlig antall døgn per opphold (antall)	18,9	22,0	15,2	19,1
Tidsbegrenset opphold - gjennomstrømning - opphold per plass (antall)	20,5	19,4	22,9	18,9

*) Inflasjonsjustert med deflator

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Delmål

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
1. Effektiv ressursbruk og god økonomisk styring	Innfri vedtatte økonomiske måltall gjennom gode beslutningsgrunnlag og budsjettkontroll	Virksomhetenes netto driftsresultat (+/-)		1,0 %
	Sikre riktig organisering og dimensjonering av tjenestetilbudet	Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	11,2 %	10,9 %
		Beleggsprosent	98,7 %	98,0 %
		Prosess +100		Kontinuerlig forbedring
	Holde kostnadene pr. institusjonsplasser på et stabilt nivå.	Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	1 352 494	Stabilt
	Utnyttelsesgrad/bruk av korttidsplasser	Gjennomstrømming: antall oppholdsdøgn per tidsbegrenset opphold i institusjon		Mål ikke satt
2. Gode kommunale arenaer for livslang utfoldelse og mestring	Sikre og videreutvikle god kvalitet på tjenestetilbudet gjennom samarbeid internt og eksternt	Årlig vekst i innføring av digitale tavler, med status og målsetting		Økes
	Sikre likestilling og inkludering og motvirke diskriminering på alle samfunnsarenaer ved å benytte mangfoldet som en unik mulighet.	Fremme likestilling og hindre diskriminering. Risikovurdering er indikator på status		Alle virksomheter har gjennomført risikovurdering 1.tertial 2022
	En organisasjon preget av god ledelse og medarbeiderskap	Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor (annethvert år) - forventet svarprosent		75,0 %
		Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor: Faktor 5 – Mestringsorientert ledelse – forventet snittresultat for kommunen		4,3
		Sykefraværet i Porsgrunn kommune skal hvert år reduseres med 10% (av foregående års resultat)	12,6 %	
	3 Framtidsrettet og bærekraftig samfunnsutvikling	Porsgrunnsamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer	Nye klimatiltak (minimum 1 nytt tiltak pr tjenesteområde)	1
4 Endrings- og forbedringsorientert tjenesteproduksjon	Organisasjonen videreutvikles til å møte innbyggernes forventninger og fremtidige tjenestebehov	Antall langtidsbeboere 31.12 vurdert av tannhelsepersonell siste år	27	120
		Brukerundersøkelse institusjon skal under samleindikator «Brukermedvirkning» ligge likt med eller over gjennomsnitt av landet.		4.2 - 4.5
		Heltidsarbeidet: Andel ansatte med 100% stilling skal økes		Kontinuerlig arbeid
		Innkomsamtale gjennomføres ved 1.gangs innleggelse		80,0 %
		Institusjon - langtidsbeboere 31.12 vurdert av lege siste år (antall)	172	120
		Legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,52	0,57

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Virkemiddel for å nå mål

Institusjonstjenestene (sykehjem) har en gjennomsnittlig kostnad som ligger litt i underkant av sammenligningskommunene i GR10. Effektiv bruk av plasser til riktig målgruppe bli også en viktig målsetning fremover, og dekningsgrad må i tillegg tilpasses reelle behov. Samordning av tjenestene og fokus på pasientsikkerhet skal oppnås ved bruk av digitale pasientsikkerhetstavler. Brukerundersøkelse skal gjennomføres for å få dokumentert både trivsel og kvalitet. I 2022 anses det som viktig å også få informasjon om hvordan pandemien er blitt opplevd av den enkelte eller deres pårørende.

Det er fortsatt noen målindikatorer som er usikre i forhold til aktuelt måltall for 2022, og det er viktig å sikre en realitet og en forpliktelse i forhold til de valgte indikatorene. På nåværende tidspunkt er det derfor mest hensiktsmessig å vente med en eksakt målsetting for disse.

Utviklingsoppgaver

Riktig dimensjonering av plasser vil fortsatt være et tema, selv om dekningsgrad er om lag på samme nivå som i andre kommuner som vi sammenlignes med. En vesentlig faktor er at det i Porsgrunn er lavere andel boliger med heldøgns omsorg som benyttes til samme målgruppe (80 år og over).

I 2022 var planlagt oppstart av utredning som gjelder byggetrinn 2 på Mule sykehjem. Dette vil bli et viktig bidrag for å tilpasse dekningsgrad til de demografiske utfordringene. Siden det er en gjensidig avhengighet i flere av investeringene i helse og omsorg, vil lokalisering av legevakt prioriteres først og dermed skyve fase to på Mule noe ut i tid.

Helsetjenester

Nøkkeltall

	Porsgrunn 2018	Porsgrunn 2019	Porsgrunn 2020	Kostragruppe 10
Prioritet				
Netto driftsutg til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger (B) *) **)	1 670	1 681	1 824	2 237
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B) *) **)	2 617	3 019	3 090	2 942
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år (B) *) **)	10 610	12 232	12 597	11 557
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B) *) **)	2 507	2 571	2 740	3 293
Dekningsgrad				
Andel barn som har fullført helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn (B)	61,2 %	28,0 %	114,2 %	94,2 %
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 4 års alder (B)	93,8 %	112,5 %	98,5 %	86,4 %
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst (B)	98,1 %	96,8 %	104,2 %	67,0 %
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232	3,9	6,0	6,0	6,8
Kvalitet				
Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	7,9	8,4	8,4	9,0

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjons-og skolehelsetjenester ligger noe over gjennomsnittet for Kostragruppe 10, mens utgiftene pr. innbygger på diagnose, behandling og rehabilitering ligger noe lavere enn Kostragruppen. Det samme finner vi pr. innbygger til KommuneHelse. Analyse av kostnadene er derfor satt opp som et utviklingsarbeid under delmålene.

Antall avtalte fysioterapeutårsverk ligger lavere enn for Kostragruppen, men satsningen i 2021 vil endre noe på dette, gitt at andre kommuner ikke har sterkere vekst. Tall for 2021 foreligger ikke før våren 2022.

Delmål

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
1. Effektiv ressursbruk og god økonomisk styring	Innfri vedtatte økonomiske måltall gjennom gode beslutningsgrunnlag og budsjettkontroll	Virksomhetenes netto driftsresultat (+/-)		1,0 %
	Sikre riktig organisering og dimensjonering av tjenestetilbudet	Prosess +100		Kontinuerlig forbedring
	Utnyttelsesgrad/bruk av korttidsplasser til rehabilitering	Beleggsprosent		98,0 %
2. Gode kommunale arenaer for livslang utfoldelse og mestring	Tilrettelegge for gode levevilkår med likeverdige muligheter for deltakelse i samfunnet for den enkelte innbygger	Antall gjennomførte arrangement/aktiviteter		Ikke målsatt
		Gj.snittlig antall brukere i sentrenes aktiviteter pr. mnd.		Ikke målsatt
	Sikre likestilling og inkludering og motvirke diskriminering på alle samfunnsarenaer ved å benytte mangfoldet som en unik mulighet.	Fremme likestilling og hindre diskriminering. Risikovurdering er indikator på status		Alle virksomheter har gjennomført risikovurdering 1.tertial 2022
	En organisasjon preget av god ledelse og medarbeiderskap	Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor (annethvert år) - forventet svarprosent		75,0 %
		Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor: Faktor 5 – Mestringsorientert ledelse – forventet snittresultat for kommunen		4,3
3 Framtidsrettet og bærekraftig samfunnsutvikling	Porsgrunnsamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer	Nye klimatiltak (minimum 1 nytt tiltak pr tjenesteområde)		1
	Frivilligheten, næringslivet, kommunen og andre aktører deltar i gjensidig forpliktende samarbeid for å oppnå en bærekraftig utvikling	Antall avtaler med frivillige lag og foreninger		Ikke målsatt
	Organisasjonen videreutvikles til å møte innbyggernes forventninger og fremtidige tjenestebehov	Heltidsarbeidet: Andel ansatte med 100% stilling skal økes		Kontinuerlig arbeid
4 Endrings- og forbedringsorientert tjenesteproduksjon		Mestringskurs for å ivareta egen helse (antall deltakere)	7,7 %	180

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Virkemiddel for å nå mål

God helse i befolkningen vil kreve høy grad av egeninnsats og i tillegg at bl.a. kommunen understøtter og legger til rette for dette. Organisering av lavterskeltilbud og forebyggende arbeid, og systematisk samarbeid med frivillige er en viktig faktor. Ved lettere helseplager er frisklivsatsningen og «frisklivresepten» fortsatt et aktuelt tiltak, og det ses som svært viktig at samling rundt sosiale aktiviteter og fellesskap tas opp igjen for fullt etter en lang periode med pandemi.

Det er fortsatt noen målindikatorer som er usikre i forhold til aktuelt måltall for 2022, og det er viktig å sikre en realitet og en forpliktelse i forhold til de valgte indikatorene. På nåværende tidspunkt er det derfor mest hensiktsmessig å vente med en eksakt målsetting for disse.

Utviklingsarbeid

Det må med bakgrunn i den demografiske utviklingen gjennomføres analyse av dekningsgrad for svangerskapsoppfølging og dekningsgrad for helsestasjon og skolehelsetjenester.

Sosiale tjenester

Nøkkeltall

	Porsgrunn 2018	Porsgrunn 2019	Porsgrunn 2020	Kostragruppe 10
Prioritet				
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år (B) *) **)	5 541	5 318	4 709	5 382
Netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr innbygger 20-66 år (B) *) **)	1 856	1 776	1 738	2 104
Produktivitet				
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker (B) *)	50 136	48 190	48 272	52 796
Dekningsgrad				
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	53,0 %	51,6 %	53,6 %	44,0 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år (B)	4,1 %	4,1 %		
Grunnlagsdata (Nivå 3)				
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 25-66 år	5,9	6,2		

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

NAV

NAV Porsgrunn har lavere netto driftsutgifter til sosialtjenesten og til økonomisk sosialhjelp enn Kostragruppe (KG) 10 og nabokommuner. Dette skyldes at Porsgrunn har færre sosialmottakere enn KG 10 og nabokommuner, forhåpentligvis pga. tett oppfølging ift. arbeid og utdanning, samt et godt arbeidsmarked. Som følge av lavt antall sosialmottakere, har også Porsgrunn færre barn i familier som mottak sosialhjelp (345 barn og unge).

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Gjennomsnittlig stønadstid for sosialmottakere var 6,0 måneder, som er en liten reduksjon ift. 2019. Som følge av et lavt antall sosialmottakere, er også andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde høyere enn KG 10, fordi kjernen av de langvarige sosialmottakerne er igjen.

	2018	2019	2020
Antall barn i familier som mottok sosialhjelp	369	354	345
Antall bosatte flyktninger (ved utgangen av året)	42	32	31
Antall deltakere i kvalifiseringsprogrammet (ved utgangen av året)	48	58	54

Boligsosiale tjenester

Indikatoren «Antall boliger godkjent av kommunen for finansiering med startlån, per 1000 innbyggere» viser at vi for 2020 ligger noe lavere enn KG 10. Dette skyldes at låneutmåling er større pr låntaker enn tidligere grunnet prisvekst. Boligpriser i Porsgrunn kommune ligger fremdeles på et lavere nivå enn nasjonalt nivå.

Porsgrunn kommune fullfinansierer flere boliger med startlån og vi prioriterer nøkterne boligløsninger fortrinnsvis leiligheter i borettslag, på grunn av målgruppens begrensede økonomiske rammer. Det er en utfordring for mange som har fått tilsagn om lån, at de ikke finner egnet bolig og det tar lang tid før de evt. får kjøpt.

Det er en nedgang på 5 % i antall søknader om kommunal bolig i forhold til 2019. Vi har gitt flere avslag i 2020 enn i 2019, en økning med 3 %.

Nye leietakere som flyttet inn i kommunal bolig i 2020 var fordelt slik:

- Flyktninger, 12%
- Personer med behov for tilrettelagte boliger, 73 %
- Personer med psykiske lidelser og rusavhengige, 16 %
- Andre vanskeligstilte, 18 %

Husstander som ventet på tildeling av kommunal bolig (med positivt vedtak) var pr 31.12.20:

- Flyktninger, 6 %
- Personer med behov for tilrettelagte boliger, 20%
- Personer med psykiske lidelser og rusavhengige, 13 %
- Andre vanskeligstilte, 30 %

Vi bistår personer med bolighjelp i det private boligmarked ved å gi garanti/depositumlån som sikkerhet for leiekontrakter gjennom depositumsfondet. Dette er et tilbud som kommer i tillegg til Nav-garanti/depositumlån. Virkemidlet er viktig for å hjelpe personer inn i bolig, der utleiende ikke godtar NAV-garanti og for å minske presset på kommunale boliger. Vi har i snitt 40 saker i porteføljen og har til enhver tid bundet/disponert 1 million kroner.

Det er en utfordring å fremskaffe egnet boligtype og beliggenhet for flere i vår målgruppe. Det er også en utfordring å få til optimal beboersammensetning for å et godt bomiljø, dette vil vi fortsette å ha fokus på fremover.

Kommunalt disponerte boliger pr 1 000 innbyggere: Porsgrunn har om lag 17 % flere boliger til disposisjon pr 1000 innbyggere enn KG 10. Tallene inkluderer eide og innleide omsorgsboliger, flyktningeboliger, botilbud for rus og psykiatri, samt boliger for øvrige vanskeligstilte på boligmarkedet. I tillegg inkluderer tallene om lag 110 boliger med tildelingsrett på kjøp, hvor vi ikke har eie-/ leie ansvar.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Selv om høy andel kommunalt disponerte boliger regnes som positivt, er det en utfordring at vi har høyere andel boliger pr 1 000 innbyggere enn sammenlignbare kommuner. Dette bidrar til høyere nivå på utgifter til forvaltning, drift og vedlikehold, midler som ellers kunne vært brukt på andre driftstiltak.

Det er en overordnet målsetting å ha tilstrekkelig antall boliger og riktige type boliger. Dette innebærer at vi avhender boliger det ikke er behov for og anskaffer andre typer. Dette gjøres bl.a. ved å avvikle innleieforhold og tildelingsrettigheter, samt salg av boliger både til leietakere og i markedet generelt

Delmål

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
1. Effektiv ressursbruk og god økonomisk styring	Innfri vedtatte økonomiske måltall gjennom gode beslutningsgrunnlag og budsjettkontroll	Virksomhetenes netto driftsresultat (+/-)		1,0 %
	Sikre riktig organisering og dimensjonering av tjenestetilbudet	Prosess +100		Kontinuerlig forbedring
2. Gode kommunale arenaer for livslang utfoldelse og mestring	Sikre og videreutvikle god kvalitet på tjenestetilbudet gjennom samarbeid internt og eksternt	Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer - redusere gjennomsnittlig stønadslengde ift. tidligere år	6,0	
		Gjennomføre Introduksjonsprogram for flyktninger - andel deltagere i arbeid eller utdanning		55,0 %
	Tilrettelegge for gode levevilkår med likeverdige muligheter for deltakelse i samfunnet for den enkelte innbygger	Gjennomføre NAVs Kvalifiseringsprogram (KVP) og hjelpe deltagere ut i arbeid eller utdanning - andel ut i arbeid eller utdanning		55,0 %
		NAV Porsgrunn skal bidra til å bosette og inkludere flyktninger iht bystyrets vedtak		
		NAV Porsgrunn skal bidra til å redusere antall sosialhjelpsmottakere 10% ift tidligere år ved at de blir selvforsørget		
		NAV Porsgrunn skal bidra til å redusere antall unge innbyggere på passive ytelser		
	Sikre likestilling og inkludering og motvirke diskriminering på alle samfunnsarenaer ved å benytte mangfoldet som en unik mulighet.	Fremme likestilling og hindre diskriminering. Risikovurdering er indikator på status		Alle virksomheter har gjennomført risikovurdering 1.tertial 2022
	En organisasjon preget av god ledelse og medarbeiderskap	Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor (annethvert år) - forventet svarprosent		75,0 %
		Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor: Faktor 5 –		4,3

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
		Mestringsorientert ledelse – forventet snittresultat for kommunen		
		Sykefraværet i Porsgrunn kommune skal hvert år reduseres med 10% (av foregående års resultat)	9,8 %	
3 Framtidsrettet og bærekraftig samfunnsutvikling	Porsgrunnsamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer	Nye klimatiltak (minimum 1 nytt tiltak pr tjenesteområde)		1
	Porsgrunnsamfunnet er attraktivt, nyskapende og endringsvillig. Et sted å bo, jobbe og oppleve	Antall bedriftsbesøk pr måned	193	160
		Bidra i næringsfora og nettverk for etablering av bedrifter		
	Porsgrunnsamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer	Innføre Digisos (digitalt arkiv)		Innført
4 Endrings- og forbedringsorientert tjenesteproduksjon	Organisasjonen videreutvikles til å møte innbyggernes forventninger og fremtidige tjenestebehov	Heltidsarbeidet: Andel ansatte med 100% stilling skal økes		Kontinuerlig arbeid

Virkemiddel for å nå mål

NAV's kommentar til delmålene:

Tilrettelegge for gode levevilkår med likeverdige muligheter

NAV Porsgrunn skal bidra til å redusere antall sosialhjelpsmottakere 10% ved at de blir selvforsørget
- virkemidler; arbeidsmuligheter, utdanning, statlige arbeidstiltak, aktivitetsplikt, kvalifiseringsprogrammet

NAV Porsgrunn skal bidra til å redusere antall unge innbyggere på passive ytelser
- virkemidler; tett samarbeid med skoler, og hjelpe flest mulig unge inn i VGS og ut i jobb

Sikre likestilling og inkludering osv.

NAV Porsgrunn skal bidra til å bosette og inkludere flyktninger iht bystyrets vedtak
- virkemidler; Introduksjonsprogrammet, arbeidsrettede tiltak og kvalifiseringsprogrammet

Porsgrunnsamfunnet er attraktivt, nyskapende og endringsvillig

NAV Porsgrunn skal bidra til at Porsgrunn skal være en attraktiv kommune i vekst
- virkemidler; månedlig kontakt med 160 arbeidsgivere + rekruttering/ skaffe kompetanse

Porsgrunnsamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering osv

NAV Porsgrunn skal videreutvikle gode digitale sosiale tjenester
- virkemidler; Digisos/ digitalt arkiv i 2022

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Psykisk helsetjeneste og rusomsorg

Nøkkeltall

	Porsgrunn 2018	Porsgrunn 2019	Porsgrunn 2020	Kostragruppe 10
Prioritet				
Netto driftsutgifter til tilbud til pers. med rusprobl. pr. innbyggere 20-66 år (B) *) **)	424	503	440	440

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Det er få nøkkeltall i Kostra for tjenesten psykisk helsetjeneste og rusomsorg, men virksomheten vil være inkludert i tall for hjemmetjenester når det gjelder både helsehjelp og praktisk bistand. Driftsutgifter til personer med rusproblemer er på samme nivå som gjennomsnittet for gr. 10.

Noen utgifter til målgruppen ligger i overføring til Keops for ettervern, i samarbeidsavtale med Kirkens Bymisjon og tilskudd til idrettslag (bokført felles helse og omsorg).

Deler av Psykisk helsetjeneste og rusomsorg sine nøkkeltall inngår i nøkkeltall for hjemmetjenestene.

Delmål

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
1. Effektiv ressursbruk og god økonomisk styring	Innfri vedtatte økonomiske måltall gjennom gode beslutningsgrunnlag og budsjettkontroll	Virksomhetenes netto driftsresultat (+/-)		1,0 %
		Sikre riktig organisering og dimensjonering av tjenestetilbudet		Kontinuerlig forbedring
		Nye brukere Ambulant oppfølgingstjeneste	166	166
		Avsluttede brukere i Ambulant oppfølgings tjeneste	120	120
		Nye støttekontaktvedtak	22	22
		Avsluttede støttekontaktvedtak	21	21
		Nye brukere med oppfølging av Rusteam	49	49
		Avsluttede brukere Rusteam	18	40
		Nye brukere Kortvarig psykisk helsehjelp	0	400
		Avslutte brukere Kortvarig psykisk helsehjelp		
		Gjennomføre brukerundersøkelse		Gjennomført
		Innføre digitale tavler		Innført
2. Gode kommunale arenaer for livslang utfoldelse og mestring	Sikre og videreutvikle god kvalitet på tjenestetilbudet gjennom samarbeid internt og eksternt	Tilrettelegge for gode levevilkår med likeverdige muligheter for deltakelse i samfunnet for den enkelte innbygger	Antall besøk på dagsenter for rusmiddelavhengige	4 257

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
		Antall besøk på dagsenter for personer med psykisk lidelse	2 037	
	Prioriterte grupper skal ha et tilfredsstillende botilbud	Unngå økt kjøp av helse og omsorgstjenester	1	Stabilt
	Sikre likestilling og inkludering og motvirke diskriminering på alle samfunnsarenaer ved å benytte mangfoldet som en unik mulighet.	Fremme likestilling og hindre diskriminering. Risikovurdering er indikator på status		Alle virksomheter har gjennomført risikovurdering 1.tertial 2022
	En organisasjon preget av god ledelse og medarbeiderskap	Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor (annethvert år) - forventet svarprosent		75,0 %
		Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor: Faktor 5 – Mestringsorientert ledelse – forventet snittresultat for kommunen		4,3
		Sykefraværet i Porsgrunn kommune skal hvert år reduseres med 10% (av foregående års resultat)	7,5 %	
3 Framtidsrettet og bærekraftig samfunnsutvikling	Porsgrunnsamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer	Nye klimatiltak (minimum 1 nytt tiltak pr tjenesteområde)		1
	Porsgrunnsamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer	Innføring av rask og kortvarig psykisk helsehjelp, opptrapping av tjenestetilbudet (antall brukere)		400
		Maksimalt re-inntak av brukere etter 6 uker		15,0 %
		Kortvarig psykisk helsehjelp: Alle skal benytte digitale verktøy for selvhjelp og egenmestring		100,0 %
4 Endrings- og forbedringsorientert tjenesteproduksjon	Organisasjonen videreutvikles til å møte innbyggernes forventninger og fremtidige tjenestebehov	Heltidsarbeidet: Andel ansatte med 100% stilling skal økes		Kontinuerlig arbeid
		Innkomsamtaler ved oppstart av tjenester		100,0 %
		Kortvarig psykisk helsehjelp		
		Innføre feedbackverktøy i Ambulant oppfølgingstjeneste og Kortvarig psykisk helsehjelp		50,0 %

Virkemiddel for å nå mål

Det er vesentlig satsningsområde å utvikle tilbudet om rask og psykisk helsehjelp med mål om å unngå negativ utvikling for den psykiske helsen til den enkelte. Videre skal dette medvirke til å gi enkeltpersoner verktøy for selvhjelp og egenmestring. Det å gi hverdagen mening og innhold er fortsatt et viktig virkemiddel for å ha god psykisk helse, og det legges vekt på å ha gode dagtilbud tilgjengelig. Rom for egenstyrte aktiviteter skal legges til rette for.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Psykisk helsetjeneste og rusomsorg skal også innføre digitale tavler for bedre koordinering og pasientsikkerhet.

Tjenester for funksjonshemmede

Nøkkeltall

Det er foreløpig ikke egne nøkkeltall i Kostra, for denne tjenesten. Praktisk bistand inngår i rapportering i hjemmetjenestene. For dette tjenesteområdet blir det derfor presentert egne nøkkeltall sist målt i 2020.

	2018	2019	2020
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal produksjon	4	3	3
Tjenestemottakere i botiltak	64	67	68
Tjenestemottakere på avlastning	31	30	29
Samlet antall privat avlastning	40	35	29
Gruppeavlastning i form av Turbotur	18	17	15
Gruppe støttekontakt i form av STIM	14	12	12
Tjenester fra ambulerende innsatsteam	28	33	40
Dagsenter (antall)	53	58	58
Sysselsettingstiltak (antall)	52	52	52

Miljøarbeidertjenesten har de siste årene forsøkt å dreie tjenestene med å opprette et ambulerende innsatsteam. Dette for at unge mennesker med ulike nedsatte funksjonshemninger skal kunne kjøpe seg egen bolig, og få tjenester der de bor. Dette for at de skal få mulighet til en boligkarriere på lik linje med andre i samfunnet. Velferdsteknologi er et viktig virkemiddel for å lykkes med dette.

I tillegg har vi opprettet et lavterskeltilbud på dagaktivitet. Dette for å imøtekomme nye unge søkere til dagsenteret, samt at vi etter hvert har en del eldre utviklingshemmede med helsesvikt som har andre behov. Lavterskeltilbudet ivaretar disse behovene godt.

Miljøarbeidertjenesten kjøper i dag 3. tjenestetilbud. Vi har som mål å ta disse tjenestene tilbake til kommunale tjenester ved en egen avdeling. Første i 2022-2023 og de to siste innen i 2025.

Delmål

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
1. Effektiv ressursbruk og god økonomisk styring	Innfri vedtatte økonomiske måltall gjennom gode beslutningsgrunnlag og budsjettkontroll	Virksomhetenes netto driftsresultat (+/-)		1,0 %
	Sikre riktig organisering og dimensjonering av tjenestetilbudet	Prosess +100		Kontinuerlig forbedring
		Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	3	2
		Redusere antall personer som mottar privat avlastning	29	25
		Tjenester fra ambulerende innsatsteam	40	50

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
2. Gode kommunale arenaer for livslang utfoldelse og mestring	Tilrettelegge for gode levevilkår med likeverdige muligheter for deltakelse i samfunnet for den enkelte innbygger	Nytt lavterskeltilbud dagsenter	7	17
	Sikre likestilling og inkludering og motvirke diskriminering på alle samfunnsarenaer ved å benytte mangfoldet som en unik mulighet.	Fremme likestilling og hindre diskriminering. Risikovurdering er indikator på status		Alle virksomheter har gjennomført risikovurdering 1.tertial 2022
	En organisasjon preget av god ledelse og medarbeiderskap	Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor (annethvert år) - forventet svarprosent		75,0 %
		Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor: Faktor 5 – Mestringsorientert ledelse – forventet snittresultat for kommunen		4,3
3 Framtidsrettet og bærekraftig samfunnsutvikling	Porsgrunnsamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer	Sykefraværet i Porsgrunn kommune skal hvert år reduseres med 10% (av foregående års resultat)	10,1 %	
		Nye klimatiltak (minimum 1 nytt tiltak pr tjenesteområde)		1
	Porsgrunnsamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer	Innføring av room-mate som alternativ til fysisk natt-tilsyn	10	20
		Innføring av digitale samhandlingstavler ved utvalgte avdelinger	0	5
4 Endrings- og forbedringsorientert tjenesteproduksjon	Organisasjonen videreutvikles til å møte innbyggernes forventninger og fremtidige tjenestebehov	Gjennomføre brukerundersøkelse	Ikke gjennomført	Gjennomført
		Heltidsarbeidet: Andel ansatte med 100% stilling skal økes		Kontinuerlig arbeid
	Organisasjonen arbeider systematisk og kunnskapsbasert med omstilling og forbedring	Opprette en avdeling bestående av flere tiltak med medlevertturnus innen 2023		Arbeidet startes opp

Virkemiddel for å nå mål

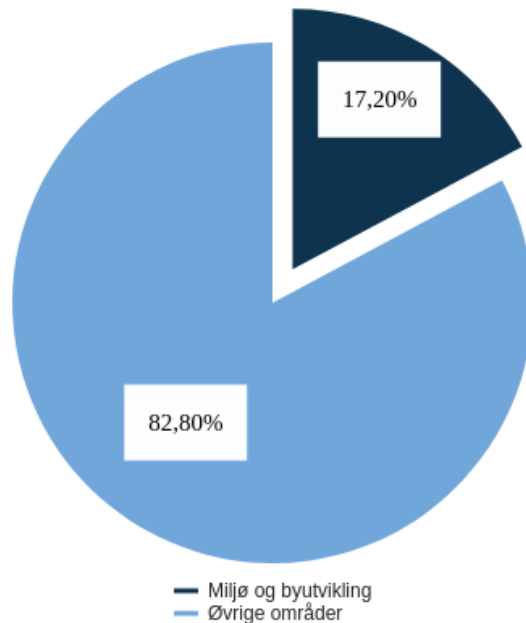
Miljøarbeidertjenesten har de siste årene forsøkt å dreie tjenestene med å opprette et ambulerende innsatsteam. Dette for at unge mennesker med ulike nedsatte funksjonshemninger skal kunne kjøpe seg egen bolig, og få tjenester der de bor. Dette for at de skal få mulighet til en boligkarriere på lik linje med andre i samfunnet. Velferdsteknologi er et viktig virkemiddel for å lykkes med dette.

Utviklingsarbeid

Som omtalt under endrings- og forbedringsorientert tjenesteproduksjon er det et mål å opprette flere kommunale tjenester som organiseres som medlevertturnus. Det er erfart i private tjenester at dette kan gi gode tjenester til tjenestemottaker som får økt stabilitet, men det gir også vekst i antallet heltidsstillinger.

Miljø og byutvikling

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Beskrivelse av rammeområdet

Rammeområdet omfatter følgende virksomheter:

- Byutvikling
- Kommunalteknikk
- Bygg- og eiendomsdrift

Rammeområdet utgjør en vesentlig del av den totale virksomheten i Porsgrunn og har som sin viktigste oppgave å levere gode tjenester til kommunens innbyggere. Bygg, eiendom og infrastruktur som vei, vann, avløp, park og friområder er sentrale innsatsfaktorer. Dette er faktorer som er viktig for å sikre gode og effektive tjenester som kommunen yter til sine innbyggere og bidrar til at Porsgrunn blir en god kommune å bo i. En fremtidsrettet byutvikling som fokuserer på å skape merverdi i samfunnsutviklingen krever et godt samarbeid med innbyggere og næringslivet slik at ved god dialog kan man sammen bidra til en bærekraftig samfunnsutvikling.

Området står overfor utfordringer knyttet til behovet for investeringer, drift og vedlikehold på bygg/boliger og infrastruktur, samt løpende tilpasninger til nye og endrede behov. En vellykket håndtering av disse utfordringene krever innovative løsninger, digitale strategier og aktiv bruk av styringsverktøy og rutiner.

Utfordringer og budsjettforutsetninger

Viktige oppgaver er oppfølging av planbehov i vedtatt planstrategi: Kommuneplanens samfunnsdel, kommuneplanens arealdel, kommuneplan grønnstruktur og friluftsliv, områdereguleringsplan for Knutepunkt Porsgrunn, kommunedelplan kulturminner, plan for boligstrategi og boligsosialt arbeid, kommunedelplan småbåthavner. FNs bærekraftsmål skal integreres i planarbeidet og barn og unge skal

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

involveres. Det er stort fokus på arbeidet med Klima og miljø. Det er flere politiske vedtak knyttet til dette fagområdet.

Mange og store planer og byggesaker skal håndteres. Trenden er økning av antall ulovlighetssaker, som følge av kommunens eiendomstakseringsprosjekt er det forventet noe økning i antall ulovligheter. Satsingen på tilsynsoppgaver må styrkes for å ivareta forvaltningskrav. En utfordring blir å håndtere en økende saksmengde innenfor de fleste sakstyper samtidig som det er forventninger om at tilgjengeligheten skal økes.

Sesongvariasjoner og eventuelle konjunkturer i markedet påvirker inntjeningen av gebyrinntekter. Oppfølging av saker som ikke er komplette er ressurskrevende for plan og byggesak, og en utfordring vil være oppmerksomhet å fange opp disse utfordringene på en måte som påvirker inntjeningen på en positiv måte.

Digitale kart og stedfestet informasjon er et fagområde som får økende oppmerksomhet. Digitale løsninger vil bidra til effektivitet, mer informasjon og tilgjengelighet.

E-byggesak er framtidens saksbehandlingssystem knyttet til byggesaker. E-byggesak skal implementeres i 2022.

Rammeområdet står overfor utfordringer knyttet til behovet for investeringer, drift og vedlikehold på bygg/boliger og infrastruktur, samt løpende tilpasninger til nye og endrende behov. En vellykket håndtering av disse utfordringene krever innovative løsninger, digitale strategier og aktiv bruk av styringsverktøy og rutiner.

Vi ser en tendens til stor aktivitet i bygg- og anleggstjenester, som medfører økte priser på både varer og tjenester. Dette har vi erfart i enkelte prosjekter som fergekaier og ny gangbru over Porsgrunn elven.

Pålegg fra Statsforvalteren i forbindelse med nye utslippstillatelser vil kreve mye ressurser fra Kommunalteknikk i årene som kommer. Det må sees på interkommunale løsninger for å oppfylle kravene.

Det arbeides med et nytt gebyrregulativ innen plan og byggesak, hvor størrelsen på gebyrene i større grad finansierer kommunenes utgifter innen dette området.

Utgiftsnivået på energi har økt vesentlig høsten 2021. Kommunens eksterne rådgiver har vurdert prisnivået for 2022 og prognosen tilsier en årskostnad tilsvarende 2021.

Det er lagt til grunn et normalår i forhold til vinterdrift.

Grenland Brann og Redning IKS

Grenland Brann og Redning IKS har ikke tatt høyde for alle husleieutgifter til Porsgrunn kommune i sitt budsjett, som følge av dette er det foretatt justeringer som får konsekvenser for eierbidraget. Porsgrunn kommune har budsjettert husleieinntekter tilsvarende.

Ved opprettelse av GBR IKS ble det i prosjektrapporten påpekt at det er gjennomført innsparingsestimater som er konservative og det er grunn til å tro at det på sikt vil kunne være flere stordriftsfordeler som ikke det er tatt høyde for. Videre skal det jobbes med å samlokalisere brannstasjonen med andre beredskapsaktører for å optimalisere samvirke, og for å få en mest mulig kostnadseffektiv drift av organisasjonen.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Så langt har eierbidraget hatt en økning som er betydelig over hva man ble forespeilet i prosjektrapporten som lå til grunn for opprettelsen av GBR IKS. Prosjektrapporten av 2019 viser en utgift for Porsgrunn kommune etter sammenslåing på kr. 39 549 407 (2017 kroner). Eierbidraget for Porsgrunn kommune for året 2022 er budsjettert med kr. 50 400 000. I dette ligger også en implementering av sivilforsvaret og samfunnssikkerhet. Tallen er også deflatorjustert fra 2017, totalt ca. kr 5 mill. Rådmannen ønsker å ha tett oppfølging av realiseringen av det nevnte innsparingsestimat, forventet opp mot kr 3 mill.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	223 202	223 202	223 202	223 202
Sum Budsjettendringer inneværende år	2 313	2 313	2 063	2 063
Tekniske justeringer	2 313	2 313	2 063	2 063
Konsekvensjustert ramme	225 515	225 515	225 265	225 265
Tidligere vedtatte tiltak				
603 Brann og feiervesen - gevinst ved ny brannordning og samarbeid	-1 000	-2 000	-2 000	-2 000
603 Grenland Brann og redning: Ny ramme	1 000	4 619	3 612	3 612
606 Kommunalteknikk - tursti langs elva Skien Porsgrunn	0	0	0	0
606 Kommunalteknikk: Allokering mellom ansvar	0	0	0	0
606 Kommunalteknikk: Justeringer selvkostansvar	0	0	0	0
606 Kommunalteknikk: VA - korrigering vedr oppdatert selvkostberegning 2020-23	0	0	0	0
606 Kommunalteknikk: Vedlikehold og oppgradering av veier	0	500	500	500
626 Bygg og eiendomsdrift - FDV økning som følge av økt areal	0	0	0	0
626 Bygg og eiendomsdrift - økt vedlikehold av bygningsmassen	1 000	2 000	2 000	2 000
626 Bygg- og eiendomsdrift: Gevinst Enøk-satsing. Redusert energibudsjett	-700	-1 400	-1 500	-1 500
626 Bygg- og eiendomsdrift: Kjølnes ungdomsskole - brakkeleie	-5 350	-5 350	-5 350	-5 350
626 Bygg- og eiendomsdrift: Riving av gamle Mule - Reduksjon FDV	0	-650	-650	-650
626 Bygg- og eiendomsdrift: Tveten ungdomsskole - Brakkeleie	-1 000	-3 400	-4 000	-4 000
666 Byutvikling - Konsekvens av politiske vedtak i forb. med regulerings- og arealplaner	0	-270	-270	-270
666 Byutvikling: Klimapott, ref verbalforslag 9	100	100	100	100
Gebyrbelagte tjenester VAR 2021-2024	-3 700	-5 145	-9 882	-9 882
Gebyrbelagte tjenester VAR 2021-2024	0	0	0	0
Indirekte kostnader gebyrbelagte tjenester fra 1.1.20	-5 416	-9 622	-9 622	-9 622
Korrigere kopiering fra årsbudsjett - fond	0	0	0	0
Sum Tidligere vedtatte tiltak	-15 066	-20 618	-27 062	-27 062
Endring av tidligere vedtatte tiltak				
603 Brann og feiervesen - gevinst ved ny brannordning og samarbeid	1 000	2 000	0	0
603 Grenland Brann og redning: Ny ramme	2 582	163	1 170	1 170
606 - Kommunalteknikk - Ny parkeringsordning, økte inntekter er ikke intensjonen, jf PS 40/20	500	500	500	500
626 Bygg og eiendomsdrift - FDV økning som følge av økt areal	-522	-2 059	60	0
Sum Endring av tidligere vedtatte tiltak	3 560	604	1 730	1 670
Driftskonsekvens				
606 Kommunalteknikk - Drift av gjestebrygge i sentrum, ikke behov for driftsmidler jf dagens leieavtale	-200	-200	-200	-200

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
606 Kommunalteknikk - EVT. mindreforbruk på strøm som følge av investeringer i LED gatelys (frem mot 2028)	0	-125	-125	-125
606 Kommunalteknikk - tursti langs elva Skien Porsgrunn	0	200	400	400
Bypakka - GS-bru - Vestsida/Porsgrunn sentrum	400	1 000	1 000	1 000
Bypakka - GS-bru - Vestsida/Porsgrunn sentrum - utsettelse av behov for driftsmidler	-400	-600	0	0
FDV-kostnader Borge skole autismespekterenheter	438	438	438	438
FDV-kostnader Livssynsnøytralt seremonibygge Eidanger	0	272	272	272
FDV-kostnader Nye Tveten ungdomsskole	0	2 678	2 678	2 678
FDV-kostnader utvidelse Mule sykehjem	0	0	0	2 634
Sum Driftskonsekvens	238	3 663	4 463	7 097
Innsparingstiltak				
666 Byutvikling: Mer effektiv prosess i saksbehandling klagesaker og tiltak for å unngå tap av gebyrinntekter	-189	-189	-189	-189
666 Byutvikling: Serviceavtale miljø	-21	-21	-21	-21
Sum Innsparingstiltak	-210	-210	-210	-210
Nye tiltak				
606 - Justert driftstilskudd til Brevik Fergeselskap, i hht ny avtale	0	-3 150	-3 150	-3 150
606 - Kommunalteknikk - Drift av parkområder ifm Grønn lenke Sverresgate-Hovengsgate	100	100	100	100
606 - Kommunalteknikk - driftskonsekvens av vedtatt HP Vei, PS 37/21 (Bystyret)	2 500	2 500	2 500	2 500
606 - Kommunalteknikk - overtakelse vei/park, ifm diverse reguleringsplaner	252	252	252	252
606 - Kommunalteknikk - Økte vedlikeholdskrav i sykkelfelt/vei ifm Bypakka	100	100	100	100
607: Prognose VAR f.o.m. 2022 (Envidan)	-8 465	-11 466	-14 112	-21 028
666 Byutvikling: Kommuneplanens arealdel - utredninger til planarbeid og prosess	0	200	500	0
666 Byutvikling: Kommuneplanens samfunnsdel. Samfunnsplanlegger. Bystyrets vedtak sak 81/20 (bruk av fond)	0	600	700	0
666 Byutvikling: Kyststi. Oppfølging av politisk bestilling	500	500	0	0
666 Byutvikling: Oppfølging av Bystyrevedtak 81/20 - Kommundelplan Kulturminnevern	0	0	150	150
666 Byutvikling: Oppfølging av planstrategi: Kommunedelplan Småbåthavner	0	250	125	0
666 Byutvikling: Plan for boligstrategi og boligsosialt arbeid.	150	0	0	0
666 Byutvikling: Ren frier (formannskapssak.....)	200	0	0	0
666 Byutvikling: Økte gebyrer for å finansiere et nytt årsverk.	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
666- Ny stilling byggesak	800	800	800	800
Grønli skole - Brakkeleie utvidet elevtall	300	-150	-150	0
Husleie GBR	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
Opplagsutgifter ferje	1 500	0	0	0
Prosess +100: fordeling fra 2022-2025	-925	-1 325	-2 488	-4 563
Tilstandsvurdering av bygningsmassen - oppstart 2025	0	0	0	500
VAR kostnader øker mer enn KPI - regulering i forhold til økning av VAR gebyr	570	570	570	570
Vaskeriet - økt bemanning med en 80% stilling	360	360	360	360
Sum Nye tiltak	-5 359	-13 159	-17 044	-26 709
Nye tiltak og realendringer budsjett	-16 836	-29 720	-38 123	-45 214
Ramme 2022-2025	208 678	195 795	187 142	180 051

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum 2022-25
	2022	2023	2024	2025	
Miljø og byutvikling					
666 Byutvikling: Nytt landmålingsutstyr	600	0	0	0	600
AVLØP - Knarrdalsstrand renseanlegg fom 2011 ÅBEV	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
AVLØP - Rehabilitering avløp ÅBEV	48 500	60 000	65 000	75 000	248 500
AVLØP - rehabilitering Heistad RA	0	0	20 000	20 000	40 000
AVLØP - Storedike – oppgradering av flomveg	2 000	2 000	0	0	4 000
AVLØP - Tiltak i forb. med vandedirektivet	6 000	6 000	6 000	6 000	24 000
AVLØP - VA-anlegg i f.m. bolig- og næringsutvikling	5 000	0	5 000	0	10 000
AVLØP - Åpning av klyvebekken - forprosjekt	2 000	0	0	0	2 000
BYDRIFT - Innføring av ny parkeringsordning	4 000	0	0	0	4 000
BYDRIFT - Ny parkering Brønnstadbukta	1 000	0	0	0	1 000
BYDRIFT - Oppgradering av komm. bruer og brygger ÅBEV	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
BYDRIFT - Oppgradering Bukta/Bratsberg strandpromenaden	0	0	0	3 750	3 750
BYDRIFT - Parker, lekeplasser, friarealer ÅBEV	2 000	2 500	2 500	2 500	9 500
BYDRIFT - Pullerter i Porsgrunn sentrum	2 000	0	0	0	2 000
BYDRIFT - Rasfarlige områder, sikring ÅBEV	3 000	2 000	2 000	2 000	9 000
BYDRIFT - Riving av Floodsbru	2 000	0	0	0	2 000
BYDRIFT - Trafikksikringsmidler ÅBEV	1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
BYDRIFT - Utskifting av gatelys ÅBEV	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
BYDRIFT - Utvikling/rehabilitering av Nepturparken ifm oppgradering av Franklintorget	0	0	3 750	0	3 750
BYDRIFT Fornøyelse av maskiner ÅBEV	4 000	4 000	4 000	4 500	16 500
BYDRIFT Friområder - tilskudsfinansierte prosjekter	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Bypakke - GS-bru - Vestsida/Porsgrunn sentrum	46 000	70 000	0	0	116 000
Bypakke - Knutepunkt Porsgrunn	20 000	3 300	0	0	23 300
Bypakke- Sverresgate/Hovengagate	3 800	0	0	0	3 800
Bypakke/belønningsordningen	7 000	7 000	7 000	7 000	28 000
Bypakke - Franklintorget	8 500	5 000	0	0	13 500
Bypakke - Turveg langs elva	11 000	14 500	0	0	25 500
Eiendomsdrift - maskiner ÅBEV	500	500	500	500	2 000
Eiendomsforv. - ENØK - tiltak	13 000	13 000	13 000	13 000	52 000
Eiendomsforv. - utredning, kostnadssetting	500	500	500	500	2 000
Eiendomsforv. utviklingstiltak ÅBEV	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
Ferjekaier Sandøya og Bjørkøya	45 000	0	0	0	45 000
Frednes - standsetting av sjøfartsområdet	0	0	5 000	5 000	10 000
Idrettens hus	35 000	0	0	0	35 000
Magnorvegen 4,8,10,12 - forprosjekt	1 000	0	0	0	1 000
Nye ladepunkter til elbiler til bruk for kommunale virksomheter	500	500	500	500	2 000
Rive gamle Mule sykehjem	11 000	0	0	0	11 000
Rive Kjølnes gård	250	0	0	0	250
Til disp for strategiske eiendomskjøp	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Tilpasning og rehabilitering - Rådhusgata 7	1 000	58 000	0	0	59 000
Universelt utformet baderampe	0	1 000	0	0	1 000
Utbyggingsavtaler - boligbygging	0	0	5 000	5 000	10 000

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum
Investeringsprosjekter	2022	2023	2024	2025	2022-25
VANN - forsterke brannvernsdekningen i Hovenga med ny vannledning fra Valleråsen	0	20 000	0	0	20 000
VANN - Rehabilitering vann ÅBEV	48 000	50 000	51 000	52 000	201 000
VANN - Reservevannforsyning fra Skien og Bamble	0	10 000	0	0	10 000
VANN - Utskifting av PREMO vannledning	15 000	0	0	0	15 000
VANN - Vurdering av ny inntaksledning Meensvann	0	14 000	0	0	14 000
Østre Bjørntvedtveg - etablere 1-2 boenheter på 1 flate UU-tilpasset	1 500	0	0	0	1 500
ÅBEV Renholdsavdelingen div investeringer	350	350	350	350	1 400
ÅBEV Vaskeriet - utskifting av maskiner	300	300	300	300	1 200
Sum Miljø og byutvikling	366 800	359 950	206 900	213 400	1 147 050

Byutvikling

Nøkkeltall

	Porsgrunn 2018	Porsgrunn 2019	Porsgrunn 2020	Kostragruppe 10
Prioritet				
Fysisk planlegging, kulturminner, natur, nærmiljø, kommune netto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde beløp per innbygger (kr *)	673	841	714	751
Kart og oppmåling korrigerte brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr) *)	219	212	199	193
Plansaksbehandling korrigerte brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr) *)	276	277	268	313
Grunnlagsdata (Nivå 3)				
Snitt saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist (dager)	18	20	14	22

*) Inflasjonsjustert med deflator

	2018	2019	2020
Antall delegerte vedtak	771	736	730
Antall mangelfulle byggesaker og dispensasjonssøknader	129	179	184
Antall tilsyn i alt	33	11	11

Kommunen har en lovpålagt saksbehandlingstid på tre ukers saker, på byggesak og geodata innen lovpålagt frist.

Kommunen gjennomfører årlig en brukerundersøkelse for å vurdere kundetilfredsheten med byggesaker. Kundetilfredsheten er stabil (4.1, av totalt 5 i 2019 til 4,3 i 2020).

I alt 124 byggesøknader og 63 dispensasjoner og 19 delesaker var mangelfulle og det måtte bes om tilleggsinformasjon. Oppfølging av mangelfulle søknader er ressurskrevende for virksomheten.

Behandling av klagesaker er et fagområde som er ressurskrevende for virksomheten. Klagesaker dekkes ikke av selvkostområdet. En indikator på kvalitet kan være i hvilken grad Statsforvalteren omgjør klager

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

som blir oversendt fra kommunen. I 2020 ble de oversendt 8 klager knyttet til bygge og delesaker til behandling hos Statsforvalteren, og alle ble stadfestet.

Delmål

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
1. Effektiv ressursbruk og god økonomisk styring	Innfri vedtatte økonomiske måltall gjennom gode beslutningsgrunnlag og budsjettkontroll	Oppnå den budsjetterte inntekten for gebyrer		100,0 %
		Virksomhetenes netto driftsresultat (+/-)		1,0 %
	Sikre riktig organisering og dimensjonering av tjenestetilbudet	Prosess +100		Kontinuerlig forbedring
2. Gode kommunale arenaer for livslang utfoldelse og mestring	Sikre likestilling og inkludering og motvirke diskriminering på alle samfunnsarenaer ved å benytte mangfoldet som en unik mulighet.	Fremme likestilling og hindre diskriminering. Risikovurdering er indikator på status		Alle virksomheter har gjennomført risikovurdering 1.tertial 2022
		Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor (annethvert år) - forventet svarprosent		75,0 %
	En organisasjon preget av god ledelse og medarbeiderskap	Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor: Faktor 5 – Mestringsorientert ledelse – forventet snittresultat for kommunen		4,3
		Sykefraværet i Porsgrunn kommune skal hvert år reduseres med 10% (av foregående års resultat)	2,8 %	
3 Framtidsrettet og bærekraftig samfunnsutvikling	Porsgrunnsamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer	Minimum 80% av kommunens bilpark skal kjøre fossilfritt innen 2025		50,0 %
		Nye klimatiltak (minimum 1 nytt tiltak pr tjenesteområde)		1
	Porsgrunnsamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer	Implementere e-byggesak		Implementert
4 Endrings- og forbedringsorientert tjenesteproduksjon	Organisasjonen videreutvikles til å møte innbyggernes forventninger og fremtidige tjenestebehov	Andel byggesaker behandlet innen lovpålagte frister	89,0 %	100,0 %
		Andel oppmålingssaker innen lovpålagte frister	99,0 %	100,0 %
		Andel plansaker innen lovpålagte frister	100,0 %	100,0 %
		Gjennomgang av gebyrregulativ		Gjennomført
		Heltidsarbeidet: Andel ansatte med 100% stilling skal økes		Kontinuerlig arbeid

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Virkemiddel for å nå mål

Indikatorene "Fatte vedtak innen lovpålagte frister for plansaker, byggesaker og oppmåling" er lagt under hovedmål fire, men hører også hjemme under hovedmål en effektiv ressursbruk og god økonomisk styring.

Tidsfrister for plan, byggesak og geodata er en kritisk faktor i forhold til å nå budsjettmål og med tanke kundetilfredshet. Virksomheten skal ha økt oppmerksomhet på variable som påvirker inntjeningen av gebyrer. Sesongvariasjoner og merarbeid som følge av at saker ikke er komplette ved innsendelse er forhold som kan påvirke gebyrinntekter i negativ retning.

Det skal også gjøres en gjennomgang av gebyrregulativet med tanke på de faktiske kostnader som er knyttet til tjenestene for plan, byggesak og geodata.

Kommunalteknikk

Nøkkeltall

	Porsgrunn 2018	Porsgrunn 2019	Porsgrunn 2020	Kostragruppe 10
Prioritet				
Brutto investeringsutgifter i kr pr. innbyggere, komm. veier og gater *)	387	1 374	1 769	1 438
Samferdsel, kommune nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) *)	1 520	1 343	1 430	991
Produktivitet				
Avløp - Gebyrgrunnlag per innbygger tilknyttet kommunal avløpstjeneste (kr/tilkn.innb) *)	1 929	1 949	2 247	
Renovasjon - Gebyrgrunnlag per årsinnbygger for kommunal avfallshåndtering (kommune) *)	1 103	975	1 176	
Vann - Gebyrgrunnlag per innbygger tilknyttet kommunal vannforsyning (kr/tilkn.innb) *)	1 202	1 280	1 426	
Dekningsgrad				
Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (prosent)	36,0 %	27,3 %	26,1 %	
Andel fornyet kommunalt ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	1,0 %	1,2 %	1,7 %	
Antall kilometer kommunal vei og gate per 1000 innbygger	6,74	6,73	6,68	6,01
Kvalitet				
Avløp - Andel fornyet spillvannsnett, gjennomsnitt for siste tre år (B)	1,1 %	1,4 %	2,0 %	1,3 %
Vann - Estimert gjennomsnittlig husholdningsforbruk per tilknyttet innbygger (l/pers/døgn)	167	161	167	
Vann - Estimert vannlekkasje per meter ledning per år (m3/m/år) (B)	4,9	3,1	3,0	3,2
Grunnlagsdata (Nivå 3)				
B7. Mengde kommunalt vann til lekkasje	1 692 963	1 076 783	1 052 821	
Total vannleveranse på kommunalt distribusjonsnett	4 702 674	3 944 259	4 033 797	

*) Inflasjonsjustert med deflator

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Prioritet: Brutto investeringsutgifter i kr pr. innbyggere, komm. veier og gater har gjort et stort hopp pga bypakkemidler som er tilført kommuneregnskapet.

Samferdsel kommune netto driftsutgifter pr innbygger (kr) er høyere i Porsgrunn grunnet ferjedrift og at Porsgrunn har ca 28% mer vei enn sammenlignbare kommuner.

Kvalitet: Vannkvaliteten i Porsgrunn kommune er svært god og stabil. For å sikre fortsatt god kvalitet er også restriksjoner i nedbørfeltene svært viktig. Vi er i vurderingsfasen på om vi skal forlenge vanninntaket fra Mjøvann til Meensvann for en ytterligere sikring av vannforsyningen i kilden.

Vi har nådd målsettingene satt i hovedplan vann og hovedplan avløp med utskiftningene av vann og avløpsnett.

Lekkasjereduksjonen synliggjøres tydelig med reduksjon på 9 % fra 2018 og en estimert vannlekkasje pr meter ledning pr år fra 4,9 m3 til 3,1 m3 (gruppe 13 har 5,2 m3). Dette utgjør en redusert vannlekkasjemengde på ca 600 000 m3 siste år.

Målsetningene videreføres med de investeringer som ligger i forslag til økonomiplan.

Delmål

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
1. Effektiv ressursbruk og god økonomisk styring	Innfri vedtatte økonomiske måltall gjennom gode beslutningsgrunnlag og budsjettkontroll	Virksomhetenes netto driftsresultat (+/-)		1,0 %
	Sikre riktig organisering og dimensjonering av tjenestetilbudet	Prosess +100		Kontinuerlig forbedring
2. Gode kommunale arenaer for livslang utfoldelse og mestring	Sikre likestilling og inkludering og motvirke diskriminering på alle samfunnsarenaer ved å benytte mangfoldet som en unik mulighet.	Fremme likestilling og hindre diskriminering. Risikovurdering er indikator på status		Alle virksomheter har gjennomført risikovurdering 1.tertial 2022
		En organisasjon preget av god ledelse og medarbeiderskap	1	1
		Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor (annethvert år) - forventet svarprosent		75,0 %
		Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor: Faktor 5 – Mestringsorientert ledelse – forventet snittresultat for kommunen		4,3
		Sykefraværet i Porsgrunn kommune skal hvert år reduseres med 10% (av foregående års resultat)	3,7 %	
3 Framtidsrettet og bærekraftig samfunnsutvikling	Porsgrunnsamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer	Minimum 80% av kommunens bilpark skal kjøre fossilfritt innen 2025		50,0 %
		Nye tiltak (minimum 1 nytt tiltak pr tjenestoområde)		1

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
4 Endrings -og forbedringsorientert tjenesteproduksjon	Organisasjonen videreutvikles til å møte innbyggernes forventninger og fremtidige tjenestebehov	Heltidsarbeidet: Andel ansatte med 100% stilling skal økes		Kontinuerlig arbeid
		Redusere fremmedvann til spillvannsnett (årlig reduksjon på 500 m3 pr år i gjennomsnitt pr døgn)	-400	500
		Redusere lekkasjetap vann (2,5% poeng reduksjon pr år)		2,5 %
	Organisasjonen arbeider systematisk og kunnskapsbasert med omstilling og forbedring	ISO 9001 sertifiseringen	Opprettholdt	Opprettholdt

Virkemiddel for å nå mål

Kommunalteknikk jobber med kontinuerlig forbedring av vårt kvalitetssystem, slik at vi opprettholder ISO-9001 sertifiseringen.

Vi bruker også TQM aktivt og oppfordrer alle til å melde inn alle typer hendelser. Dette tema er godt innarbeidet i vår møtestruktur.

Vi har også mål om å redusere fremmedvann til spillvannsnett (årlig reduksjon på 500 m3 pr år i gjennomsnitt pr døgn). Tiltak for å nå målet er rehabilitering av ledningsnett - avløp, aktiv feilsøking der vi lokaliserer mye fremmedvann og pålegg om separering av avløpsledninger.

I tillegg jobber vi med å redusere lekkasjetap vann (2,5% poeng reduksjon pr år). Tiltak for å nå målet er rehabilitering av ledningsnett – vann, aktivt lekkasjesøk der vi ser unormalt høyt vannforbruk og pålegg om utbedring av private vannlekkasjer.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Bygg- og eiendomsdrift

Nøkkeltall

	Porsgrunn 2018	Porsgrunn 2019	Porsgrunn 2020	Kostragruppe 10
Prioritet				
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger (B) *) **)	5 102	5 271	5 403	5 160
Samlet areal på formålsbyggene kommunen eier i kvadratmeter per innbygger (B)	5,2	5,2	5,8	4,4
Produktivitet				
Herav energikostnader for kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	137	132	94	98
Herav utgifter til renholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	123	118	109	178
Korrigerte brutto driftsutgifter totalt eiendomsforvaltning, kommune utgifter per kvadratmeter bygg (kr) *)	968,2	1 009,9	991,3	1 162,6
Utgifter til driftsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	501	500	432	563
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	29	43	108	107

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Prioritet: Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning pr innbygger, er utgifter som må dekkes av kommunens frie inntekter. Indikatoren viser netto utgifter kr/innbygger som går til forvaltning, drift inkl. renhold og vedlikehold av formålsbygg. Vi har hatt en gradvis økning de siste årene, en av årsakene til vår økning er økt satsing på vedlikehold av formålsbyggene.

Samlet areal på formålsbygg som kommunen eier har økt fra 2019 til 2020 og er primært innen kommunale idrettsbygg pga. ferdigstillelse av ny svømmehall og dobbelhall- Kjølnes Arena. Det er også økning innen området adm. lokaler da grunnet Kjølnes Ring 60.

Produktivitet: Indikatoren «Utgifter til driftsaktivitet i kommunal eiendomsforvaltning» viser utgifter til løpende drift av formålsbygg, kr/kvadratmeter eide formålsbygg herunder utgifter til renhold, energi og planlagt vedlikehold, samt forvaltning av hele kommunens bygg og eiendomsmasse. Våre utgifter har vært stabile de siste 2 årene, men med reduksjon i 2020. Hovedårsaken til dette er Koronapandemien med stengte bygg som har medført reduserte utgifter.

Utgiftene til energi målt i kr/m², gikk vesentlig ned i 2020 hovedsakelig pga. koronapandemien, noe av nedgangen kan forklares av ENØK-tiltak. Det forventes at utgiftene kommer opp mot et 2019-nivå når pandemien avtar. Tallene for 2018 og 2019 viser nedgang, det har vært jobbet med energioppfølging, gjennomføring av Enøk tiltak og energiomlegging som forventes å medføre reduserte utgifter til tilført energi fremover.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Renhold utgjør en vesentlig del av FDV kostnadene i et bygg, samtidig som riktig renhold er viktig og nødvendig for vedlikehold, helse, miljø og trivsel. Våre utgifter til renhold kr/m² har gått ned de siste årene og ligger nå vesentlig lavere enn sammenlignbare kommuner. Forhold som har medvirket til dette er liten grad av kjøpte renholdstjenester, økt bruttoareal, samt at man ser effekt av web verktøy for planlegging, drift og optimalisering av renholdsleveransen tilpasset et moderne behovsbasert renhold.

Utgifter til vedlikehold, kr/m², har økt vesentlig i 2020 pga. statlig Korona tilskudd på kr 14,7 MNOK. Det må antas at 2020-tallet for KGR10 er påvirket av samme årsak. Uten dette tilskuddet ville våre utgifter til vedlikehold vært om lag 48 kr/m². Det forventes at denne økningen fortsetter, da det har vært signalisert/vedtatt ytterligere økning i bevilgingen til vedlikehold.

Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter viser driftsutgifter ved kommunens egen tjenesteproduksjon. Dette innbefatter drift, renhold og vedlikehold av formålsbyggene. Kostnadene er stabilt lavere enn KGR10.

Delmål

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
1. Effektiv ressursbruk og god økonomisk styring	Innfri vedtatte økonomiske måltall gjennom gode beslutningsgrunnlag og budsjettkontroll	Virksomhetenes netto driftsresultat (+/-)		1,0 %
	Sikre riktig organisering og dimensjonering av tjenestetilbudet	Prosess +100		Kontinuerlig forbedring
	Optimalisert bruk og dimensjonering av kommunal bygningsmasse og infrastruktur	Netto utgift per kvm, formålsbygg samlet (B)	912	950
2. Gode kommunale arenaer for livslang utfoldelse og mestring	Sikre og videreutvikle god kvalitet på tjenestetilbudet gjennom samarbeid internt og eksternt	Brukerundersøkelse	Ikke gjennomført	Gjennomført
	Sikre likestilling og inkludering og motvirke diskriminering på alle samfunnsarenaer ved å benytte mangfoldet som en unik mulighet.	Fremme likestilling og hindre diskriminering. Risikovurdering er indikator på status		Alle virksomheter har gjennomført risikovurdering 1.tertial 2022
	En organisasjon preget av god ledelse og medarbeiderskap	Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor (annethvert år) - forventet svarprosent		75,0 %
		Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor: Faktor 5 – Mestringsorientert ledelse – forventet snittresultat for kommunen		4,3
		Sykefraværet i Porsgrunn kommune skal hvert år reduseres med 10% (av foregående års resultat)	7,2 %	
3 Framtidsrettet og bærekraftig samfunnsutvikling	Porsgrunnsamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer	Energiforbruk - temp. korrigert kWh pr. kvm BTA formålsbygg eid areal	149,0	158,0
		ENØK-satsing, nye tiltak		Løpende utredning
		ENØK-satsing, planlagte tiltak		Gjennomføres ihht. inv.plan

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
		Minimum 80% av kommunens bilpark skal kjøre fossilfritt innen 2025		50,0 %
		Nye klimatiltak (minimum 1 nytt tiltak pr tjenesteområde)		1
4 Endrings- og forbedringsorientert tjenesteproduksjon	Organisasjonen videreutvikles til å møte innbyggernes forventninger og fremtidige tjenestebehov	Heltidsarbeidet: Andel ansatte med 100% stilling skal økes		Kontinuerlig arbeid
	Organisasjonen arbeider systematisk og kunnskapsbasert med omstilling og forbedring	Årlig evaluering og revisjon av strategidokument		Gjennomført

Virkemiddel for å nå mål

Kvalitet: Brukerundersøkelsene er viktig for virksomhetenes utviklings- og forbedringsarbeid. Virksomheten gjennomfører årlig en brukerundersøkelse for å vurdere kunde/bruker tilfredsheten med leverte tjenester. Kvalitet kan være at en tjeneste er utført i henhold til gjeldende lovverk, at rettsikkerhet er ivaretatt, saksbehandlingstid er innenfor frist og at det er ytt god kundebehandling. I kommende periode vil fokus på informasjon og kommunikasjon med brukerne bli styrket bl.a. ved å videreføre årlige møter med virksomhetene og overgang til nytt innmeldingssystem.

Prioritet: Det er en utfordring at vi har mer areal pr innbygger enn sammenlignbare kommuner da dette bidrar til høyere utgifter til forvaltning og drift av byggene, midler som ellers kunne vært brukt på andre driftstiltak. Det er spesielt innenfor tjeneste 381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg at arealøkningen har vært størst. Høyt areal bidrar imidlertid positivt mht. tilbudet til befolkningen. Det er viktig med fokus på arealutviklingen, herunder hva som er nødvendige areal/bygg for tjenesteytingen.

Produktivitet: Det vil fortsatt bli jobbet med å redusere energibruken gjennom tett oppfølging og kursing av ansatte. Det er i perioden bevilget 40 MNOK i investeringsmidler til ENØK-tiltak for å redusere energi forbruket målt i kWh, samt energiomlegging. Driftsavdelingen vil med noe endret organisasjon skjerpe kravene til effektivitet, løpende oppfølging og drift av kommunens bygg.

Implementering av ny versjon av FDV systemet tilpasset nettbrett og smarttelefon videreføres. Dette vil på sikt gi bedre effektivitet, struktur og oppfølging av lovpålagte internkontroll rutiner og kommunikasjon med brukerne mht. innmeldte behov.

Renhold fortsetter arbeidet med optimalisering av renholdsleveransene og det vil fremover vurderes ytterligere bruk av robotvaskere på egnede større flater.

Utgifter til vedlikeholds aktivitet i kommunal eiendomsforvaltning per m² har overtid ligget lavere enn sammenlignbare kommune, vi ser da bort fra 2020 pga. statlig vedlikeholdstilskudd. Lave utgifter til vedlikehold er en utfordring når det samtidig er et politisk vedtatt mål at kommunale bygg skal ha tilstandsgrad 1 dvs. kun mindre eller moderate avvik. I inneværende handlingsplanperiode er det vedtatt en økning i bevilgingen til vedlikehold. Dette er en svært positiv utvikling både mht. ivaretagelse av bygningsmassen og for den tjenesteytingen som utføres i byggene.

Vedlegg

Tilskuddsliste

Tabellen nedenfor viser en oversikt over budsjetterte årlige driftstilskudd og søknadsbaserte tilskuddsordninger. Det er første gang vi publiserer en tilskuddsliste sammen med handlingsprogrammet, så den er under utvikling. Ta kontakt ved innspill eller kommentarer.

Formannskapet	Beløp
Birkelandsinitiativet	400 000
Barnas rådhusmøte	270 000
Støtte til TV-aksjonen	110 000
17.mai	465 000
MOT-dagen	155 100
Eldrerådet - Tiltak ensomhet hos eldre	100 000
Eldrerådet - Eldredagen og eldreprisen	110 000
Tilskudd politiske partier	279 200
22. juli-markering	10 000
SUM	1 899 300

Barn, unge og kultur	Beløp
Tilskuddsdel DuVerden	750 000
Ungt entreprenørskap	175 000
Alle barn sykler (tilskudd og egenandel skolene)	120 000
Drift av Friluftsrådet (medlemskommunene betaler en kontingent iht innbyggerantallet)	255 400
Driftstilskudd ungdomsorganisasjoner	217 000
Kontingentkassa	206 800
Aktivitetstilskudd friluftsansjoner	32 050
Driftstilskudd Stiftelsen Porsgrunns museene	415 000
Driftstilskudd Brevik Historielag	210 000
Prosjektmidler museum, historie (ytes som tilskudd eller egenandel ved prosjektsøknader)	45 000
Driftstilskudd Telemark museum (øremerket gjenstandsforvaltning)	320 000
Driftstilskudd Arbeiderbevegelsens Arkiv (spleiselag kommuner)	19 000
Lokalhistoriske skrifter	32 000
Driftstilskudd Porselensmuseet, Telemark Museum	620 000
Driftstilskudd Sagliocco (teaterensemble)	46 000
Grenland Friteater - driftstilskudd jfr avtale (60/40 finansiering - 60% stat og 40 prosent region)	2 240 000
Driftstilskudd Kunsthall Grenland)	958 000
Grenland Friteater - kompensasjon VAR (etablert ifb, Porsgrunn Utvikling sin overtakelse av Huken)	114 000
Driftstilskudd til NORA (nasjonal og regional arena for dans)	77 300
TKS - stipend (Porsgrunn kommune til Telemark Kunstnersenter sine kunstnerstipender)	10 000

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Barn, unge og kultur	Beløp
Drift idrettsorganisasjoner	508 000
Idrettsstipend	30 000
Tilskudd drift pr. idrettsanlegg og privatleie	698 000
Tilskudd til vedlikehold av anlegg jfr (Kommunedelplan for idrett - anleggsplan)	220 000
Folkehelse og lavterskeltilbud - tilskudd til lag og organisasjoner som legger tilrette for aktiviteter	386 000
Tilskudd til anleggsutvikling (jfr Kommunedelplan for idrett - anleggsplan)	559 000
Banemesterlauget - tilskudd til drift	443 000
Tilskudd til nærmiljøanlegg (kultur)	200 000
Tilskudd til gjennomføring av 1. mai (søker: LO Grenland)	44 500
Herøya nærmiljøsentral - driftstilskudd som frivilligsentral (statlig tilskudd og kommunal egenandel)	833 000
Porsgrunn kommunes Byggeskikkpris og Restaureringspris	30 000
Driftstilskudd Porsgrunn Kunstforening	76 600
Porsgrunn kommunes Kulturpris	31 000
Tilskudd til arrangementer (ytes både som underskuddsgaranti og direkte tilskudd)	248 000
Aktivitetstilskudd til sang og musikkorganisasjoner	138 000
Driftstilskudd amatørteatrene (barn og unge)	58 000
Tilskudd til Barnas Dag	222 000
Porsgrunn kommunes Frivillighetsprisen	26 000
Utlånssentralen - fast drift (driftstilskudd til drifter KEOPS)	216 000
SUM	11 829 650

Helse og omsorg	Beløp
Veiledningssenter	105 000
Eidanger IL - Gøy fritid for alle	300 000
Tilskudd SMISO - Senter mot seksuelle overgrep	105 000
Tilskudd til lag og organisasjoner	100 000
Prosjekt aktivitetstiltak - sosial møteplass i samarbeid med Kirkens Bymisjon	150 000
SUM	760 000

Miljø- og byutvikling	Beløp
Prosjektstøtte - Alle barn sykler (innvilges årlig så lenge prosjektet pågår)	70 000
Tilskudd til lekeplasser	200 000
Drift Bergsbygda samfunnshus, ihht politisk vedtak	100 000
Tilgjengelighetsprisen	12 500
SUM	382 500

Totalt	14 871 450
---------------	-------------------

Gebyrliste

Foreldrebetaling barnehage

Nasjonal ordning for reduksjon i foreldrebetalingen

Hvis maksprisen er høyere enn 6 prosent av den samlede inntekten til husholdningen (inntektsgrense 607 750,-), skal du ha en redusert pris. Ordningen går ut på at ingen skal betale mer enn 6 prosent av inntekten sin til barnehagen.

Gratis kjernetid

Inntektsgrensen for ordningen vil være 598 825 kr fra 1. aug. 2022.

Fra 1. aug. 2021 er inntektsgrensen 583 650 kr.

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Ordinær oppholdsbetaling	Pris i kr	3220	3315	95	3,0 %	

Foreldrebetaling SFO

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
100% plass	Pris pr mnd	2800	3000	200	7,1 %	↗
80% plass	Pris pr mnd	2440	2600	160	6,6 %	↗
60% plass	Pris pr mnd	1880	2000	120	6,4 %	↗
50% plass	Pris pr mnd	1600	1700	100	6,3 %	↗

Kostpenger kommer i tillegg, og varierer fra SFO til SFO.

Det betales for 11 måneder pr. år.

Dersom man har flere enn ett barn i skolefritidsordningen gis det 50 % søskenmoderasjon på den rimeligste plassen.

Kulturskolen

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Årlig elevavgift	Pris pr år	0	3360	3 360	0,0 %	✓ Kr 1 680,- pr semester/halvår, faktura sendes i februar og oktober.
Materialavgift visuell kunst	Pris pr halvår	0	150	150	0,0 %	✓

Det gis inntektsbasert elevavgift etter følgende bestemmelser:

	Pris pr år	Pris pr halvår/semester
For inntekt mellom 3G og 5G	1 680,-	840,-
For inntekt under 3G	1 120,-	560,-

Søskenmoderasjon = 30%

En elev kan ha flere elevplasser dvs. gå på flere tilbud i kulturskolen, men må da betale fullt ut for disse.

Eksempel:

Barn nr. 1	1. elevplass	Betaler full avgift
Barn nr. 1	2. elevplass	Betaler full avgift
Barn nr. 2, 3, 4...	1. elevplass	Gis 30 % søskenmoderasjon
Barn nr. 2, 3, 4...	2. elevplass	Betaler full avgift

Tilpasninger:

Dans - Det gis 50 % moderasjon for deltagelse i klassisk ballett for de som har opplæring i flere danseparti.

Musikk - Etter tre år i instrument-/sangopplæring og etter anbefaling fra lærer, kan instrument-/sangelever kjøpe en ½ elevplass ekstra slik at de får 30 minutt individuell undervisning pr uke mot normalt 20 minutt. For dette betaler de ½ elevavgift ekstra. Det gis også mulighet for å kjøpe dobbel elevplass mot å betale dobbel avgift. Kjøp av dobbel elevplass forutsetter imidlertid at det ikke er venteliste på gjeldende instrument og tildeles kun for ett skoleår om gangen. Deltagere som får elevplass i samspill/band betaler ½ elevavgift i for dette i tillegg til ordinær elevavgift for instrumentundervisning. Dersom noen deltar i samspill/band uten å ta instrumentundervisning, må de betale full avgift for samspill/band.

Deltagere som får elevplass i fordypningstilbudet betaler 1 ½ elevavgift.

Klokkeholmen

Merk: Noen av gebyrene er avgiftspliktige. For disse er mva inkludert.

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Leirskolen pr uke – elever fra Porsgrunn	Pris pr elev	2500	2600	100	4,0 %	

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Leirskolen pr uke – elever fra andre kommuner	Pris pr elev	2600	2700	100	3,8 %	
Feriekolonien pr uke	Pris pr barn	950	1000	50	5,3 %	
Sommerskoleuke	Pris pr barn	1050	1100	50	4,8 %	
Leie av Klokkeholmen pr døgn	Pris i kr	7000	7500	500	7,1 %	
Leie av Klokkeholmen for en helg	Pris i kr	20000	21000	1 000	5,0 %	
M/S Dikken - ekskursjon Porsgrunnskoler eller -barnehager	Pris i kr	0	6000	6 000	0,0 %	Prisen gjelder inntil 30 personer. Kr 50,- pr person utover dette.
M/S Dikken - ekskursjon skoler og barnehager fra andre kommuner	Pris i kr	0	7000	7 000	0,0 %	Prisen gjelder inntil 30 personer. Kr 50,- pr person utover dette.
M/S Dikken - Annen leie	Pris pr time	0	3700	3 700	0,0 %	Gjelder for eksemper firmaturer el.l.

Idrettsanlegg

For idrettsanleggene gjelder dette fra 1.8.2022, for publikumsbading og øvrige lokaler fra 1.1.2022. Porsgrunn kommune praktiserer gratis leie for barn og unge under 20 år.

Leieprisene er pr time.

Ved skolebruk utover grunnskolen – som innenbys leie over 20 år.

Pris ved utleie til kommersiell virksomhet vurderes i hvert enkelt tilfelle. Det fastsettes enten en fastpris med utgangspunkt i pris for private, eller en skjønnsmessig, administrativ vurdering. Bruk av bord, stoler og sceneelementer er inkl. i hall-leien, men må bookes inn ved leiebestilling. Ved utleie utover ordinær åpningstid, vurderes tilleggsleie for dekning av ekstrautgifter. Leieprisen for Kjølnes Stadion er inkl. bruk av elektronisk tidtakeranlegg samt øvrig spesialutstyr for friidrett. Redusert dagspris kan avtales ved enklere bruk av anlegget.

Frist for leietaker for avbestilling av booking er fastsatt til 8 dager før.

Frist for virksomhet for kultur for endring av booking ifm. kamper/arrangementer, er fastsatt til 8 dager før.

Trening - innenbys lag/organisasjoner og grunnskole

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Kjølnesbadet 1/1 sv.hall	Pris hverdag	350	350	0	0,0 %	Helg og arrangement(hverdag og helg): kr 700,-

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
1 bane	Pris hverdag	40	40	0	0,0 %	✓	Helg: kr 80,-. Arrangement: kr 700,-
Møterom Kjølnesbadet	Pris hverdag	150	150	0	0,0 %	✓	Helg: kr 150,-
Porsgrunn Arena (dobbelthall)	Pris hverdag	350	350	0	0,0 %	✓	Helg og arrangement (hverdag og helg): kr 700,-
1/1 idrettshall, svømmehall og fotball-/utendørsbane	Pris hverdag	175	175	0	0,0 %	✓	Helg og arrangement (hverdag og helg): kr 350,-
1/2 idrettshall, minibane	Pris hverdag	90	90	0	0,0 %	✓	Helg og arrangement (hverdag og helg): kr 175,-
Bryting/boksing/skyting	Pris hverdag	35	35	0	0,0 %	✓	Helg og arrangement (hverdag og helg): kr 70,-
Garderobe	Pris hverdag	35	35	0	0,0 %	✓	Helg og arrangement (hverdag og helg): kr 70,-
Kjønes stadion	Pris hverdag	350	350	0	0,0 %	✓	Helg og arrangement (hverdag og helg): kr 450,-

Trening - utenbys lag/organisasjoner

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Kjølnes	Pris hverdag	700	700	0	0,0 %	✓	Helg og arrangementer (hverdag og helg): kr 1 400,-
1 bane	Pris hverdag	80	80	0	0,0 %	✓	Helg: kr 160,-. Arrangement: kr 1400,-
Møterom Kjølnesbadet	Pris hverdag	300	300	0	0,0 %	✓	Helg: kr 300,-. Arrangement: kr 1400,-
Porsgrunn Arena (dobbelthall)	Pris hverdag	700	700	0	0,0 %	✓	Helg og arrangement (hverdag og helg): kr 1400,-
1/1 Idrettshall, svømmehall, fotball-/utendørsbane	Pris hverdag	350	350	0	0,0 %	✓	Helg og arrangement (hverdag og helg): kr 700,-
Bryting/boksing/skyting	Pris hverdag	80	80	0	0,0 %	✓	Helg og arrangement (hverdag og helg): kr 160,-
Garderobe	Pris hverdag	80	80	0	0,0 %	✓	Helg og arrangement (hverdag og helg): kr 160,-
Kjølnes stadion	Pris hverdag	1100	1100	0	0,0 %	✓	Helg og arrangement

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
						(hverdag og helg): kr 1400,-

Private leietakere - alle dager og tider, trening + arrangement

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Kjølnesbadet 1/1 svømmehall	Pris pr time	1400	1450	50	3,6 %	
Møterom Kjølnesbadet	Pris pr time	300	300	0	0,0 %	
Porsgrunn Arena (dobbelthall)	Pris pr time	1400	1450	50	3,6 %	
1/1 Idrettshall + 1/1 bane	Pris pr time	700	725	25	3,6 %	
1/2 idrettshall + Minibane	Pris pr time	360	400	40	11,1 %	
Bryting/boksing/skyting - garderobe	Pris pr time	160	200	40	25,0 %	
Kjølnes stadion	Pris pr time	1400	1450	50	3,6 %	

Utleie av Eidangerhallen - Samfunnshus

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Leie av enkeltrom uten anretning	Pris innenbys	250	250	0	0,0 %	Utenbys: kr 400,- Private: kr 800,-
Leie av enkeltrom med anretning	Pris innenbys	380	380	0	0,0 %	Utenbys: kr 550,- Private: kr 1050,-
Samfunnssal uten anretning	Pris innenbys	530	530	0	0,0 %	Utenbys: kr 800,- Private: kr 1600,-
Samfunnssal med anretning	Pris innenbys	775	775	0	0,0 %	Utenbys: kr 1200,- Private: kr 2800,-

Billettpriser svømmehall

For årskort gjelder perioden fra dato kortet er stemplet og ett år fram i tid

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Barn, studenter, honnør enkeltbillett	Pris i kr	60	65	5	8,3 %	
Barn, studenter, honnør, klippekort (10 klipp)	Pris i kr	350	350	0	0,0 %	

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Barn, studenter, honnør årskort	Pris i kr	1700	1700	0	0,0 %	✓
Voksen, enkeltbillett	Pris i kr	100	105	5	5,0 %	↗
Voksen, klippekort (10 klipp)	Pris i kr	650	650	0	0,0 %	✓
Voksen, årskort	Pris i kr	3150	3150	0	0,0 %	✓
Familie, årskort	Pris i kr	4000	4000	0	0,0 %	✓
Gruppetime Vannaerobic/Spinning enkeltbillett	Pris i kr	100	100	0	0,0 %	✓
Vannaerobic, klippekort (10 klipp)	Pris i kr	700	700	0	0,0 %	✓
Tilleggsbillett vannaerobic (ved bruk av voksenklippe kort)	Pris i kr	50	50	0	0,0 %	✓

Biblioteket

Låneren er ansvarlig for alt som lånes på låntakers lånekort. Tapt eller ødelagt materiale må erstattes. Bøker og annet materiale må leveres tilbake innen lånetidens utløp. Ved overskridelse av lånetiden betales gebyr etter følgende satser.

Purregebyrer

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
1. purring	Pris voksne	65	65	0	0,0 %	✓ Barn: kr 0,-
2. purring	Pris voksne	85	85	0	0,0 %	✓ Barn: kr 30,-
3. purring	Pris voksne	115	115	0	0,0 %	✓ Barn: kr 55,-

Dersom det lånte materiellet ikke blir levert til tross for 3 purringer, vil det bli sent ut erstatningskrav, og ved manglende betaling vil låneretten bli inndratt.

Utleie av møterom

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Lite møterom – 2. etasje	Pris i kr	200	200	0	0,0 %	✓
Stort møterom – 2. etasje	Pris i kr	400	400	0	0,0 %	✓
«Hjørnet» - møterom 1. etasje	Pris i kr	500	500	0	0,0 %	✓
«Allmenningen» - stort hovedrom ut mot parken – 1. etasje	Pris i kr	1000	1000	0	0,0 %	✓

Utleie av andre kommunale kulturarenaer

Brevik kino - salen

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Forestilling	Pris i kr	3000	3000	0	0,0 %	✓
Øvelse	Pris i kr	1000	1000	0	0,0 %	✓

Bakgården Ungdomshus

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Møterom	Pris i kr	200	200	0	0,0 %	✓
Storesalen (Blackbox)	Pris i kr	1000	1000	0	0,0 %	✓

Brevik kino – møterom

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Faste brukere		Gratis	Gratis			
Øvrige foreninger	Pris i kr	400	400	0	0,0 %	✓

Mule Varde

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Foreninger i Forum for natur og friluftsliv i Telemark		Gratis	Gratis			
Øvrige foreninger	Pris i kr	500	500	0	0,0 %	✓
Bedrifter	Pris i kr	500	500	0	0,0 %	✓

Stridsklev fritidssenter

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Hele senteret	Pris i kr	1000	1000	0	0,0 %	✓

Lundedalen fritidssenter

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Hele senteret	Pris i kr	1000	1000	0	0,0 %	✓

Bakgården Ungdomshus / Stridsklev Fritidssenter / Lundedalen Fritidssenter

Det kan vurderes fritak for leie for faste brukere som bidrar vesentlig til driften av sentrene. Senterlederne gis mulighet til å fastsette leiepris på enkelte arrangement ut fra arrangementets karakter og størrelse, innenfor de rammer som er gitt.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Hjemmetjenester

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Inntil 2G kr 212 798 vil følge statens satser	Abonnement					Blir oppdatert når statens satser er klare
2-3G Kr 212 798 - 319 196	Abonnement	1305	1305	0	0,0 %	✓
3-4G Kr 319 197 - 425 595	Abonnement	1958	1958	0	0,0 %	✓
4-5G Kr 425 596 - 531 994	Abonnement	2609	2609	0	0,0 %	✓
Over 5G Kr 531 995	Abonnement	3262	3262	0	0,0 %	✓
Utkjøring av hjelpemidler	Pr. utkjøring	160	165	5	3,1 %	↗
Timepris	pr.time	450	470	20	4,4 %	↗ Beregnet ut for selvkost

For mer informasjon, se Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester, kapittel 2.

Abonnement satser for hjemmehjelp fra 1.1.2022. Beregningen er i tråd med tidligere praksis. Porsgrunn har de siste årene ikke økt de månedlige abonnement satsene, da Porsgrunn kommune har hatt betydelig høyere abonnementssatser enn Bamble og Skien. Nå ser det ut som om prisene harmoniserer mere, selv om Porsgrunn også i 2021 hadde høyere pris på abonnement satsene enn nabokommunene.

Pensjonister med inntekter under 2 G er skjermet jf forskrift og rundskriv I-1/2016 endring av fribeløp og egenandeler for kommunale helse og omsorgstjenester. Her forventes melding fra H/O departementet som vanligvis kommer ved årsskiftet

Trygghetsalarmer og annen trygghetsteknologi

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Gebyr – trygghetsalarm – pr måned		345	360	15	4,3 %	↗
Alarmknapp, erstatning dekkes av bruker		195	205	10	5,1 %	↗
Leasing av e-lås når det blir innført - pr måned		70	75	5	7,1 %	↗

Betalingssatser for måltider formidlet av hjemmetjenesten

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Middag	pr. porsjon		ref. Scheen matservice			
Grøt	pr. porsjon		ref. Scheen matservice			

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Dessert	pr. porsjon		ref. Scheen matservice			
Diettmat	pr. porsjon		ref. Scheen matservice			

Satsene blir justert i henhold til prisene fra leverandør, p.t. Scheen matservice. Priser for mat finne på Scheen matservice Skien kommunes nettsider.

Betalingssatser for opphold i institusjon

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Dagopphold inntil 60 døgn	pr. dag	95	100	5	5,3 %	
Kortidsopphold inntil 60 dager	pr. døgn	175	180	5	2,9 %	
Opphold trygghetsavdelingen	pr. døgn	250	260	10	4,0 %	

*) For korttidsopphold over 60 døgn beregnes betalingssatser ut fra inntekt og personlige økonomiske forhold. Avlastningsopphold er vederlagsfritt. Satsene for 2022 blir justert etter statens satser, noe som kommunen ikke har informasjon om nå.

Betalingssatser for måltider fra Porsgrunn produksjonskjøkken

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Middag	pr. porsjon	82	85	3	3,7 %	
Dessert	pr. porsjon	21	22	1	4,8 %	

Familiehelsetjenester

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Veiledningsgebyr ved konsultasjon	pr konsultasjon	170	175	5	2,9 %	Barn under 12 år gratis
Resept		115	120	5	4,3 %	
Utskrift av nye vaksinasjonskort		60	65	5	8,3 %	
Ekspedisjonsgebyr		70	70	0	0,0 %	Kun ved fakturering
Foreldreforberedende kurs		550	570	20	3,6 %	
Deltakelse på Stim (støttekontaktgrupper)	pr. halvår	550	570	20	3,6 %	Ved Saturnveien barne- og ungdomssenter

Porsgrunn legetjenester

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Ekspidisjonsgebyr	Pr faktura	59	60	1	1,7 %		kun ved fakturering
Enkel pasientkontakt		56	58	2	3,6 %		Frem til frikortgrensen

Gebyrregulativ del A – Private planforslag

Generell informasjon:

- Alle gebyrer skal betales til kemneren etter regningsoppgave fra kommunen. Betaling skjer etter de satser som gjelder på det tidspunkt fullstendig søknad registreres av administrasjonen. Krav om gebyr sendes forslagsstiller. Gebyr fastsettes etter de satser som gjelder på det tidspunkt kommunen har mottatt planforslaget.
- Gebyrregulativet er en forskrift fastsatt av Bystyret og kan ikke påklages. Gebyrene reguleres pr. 1. januar hvert år i samsvar med bystyrets vedtak.

Reguleringsplan, detaljregulering, jf. PBL §§ 12-3, 12-10, 12-11 og 12-14.

- Behandling av planforslag belastes med gebyr, minimum kr. 200 000,- og maksimum 1 500 000,-. I tillegg til gebyr for behandling av planforslag betales gebyr for veiledningsmøte og oppstartsmøte med påfølgende arbeidsmøter, samt eventuell behandling av konsekvensutredning med eller uten planprogram. Gebyret faktureres når komplett planforslag er mottatt.
- Private planforslag etter PBL § 12-3, 2. ledd unntas fra gebyrberegning dersom forslagsstiller har som oppgave å ivareta offentlige interesser og tiltaket skal finansieres med bevilgninger fra stat eller kommune eller med lån med statlig eller kommunal garanti.
- Om kommunen ikke klarer å overholde lovpålagt tidsfrist på 12 uker for behandling av private planforslag fra planforslaget mottas reduseres gebyret med 10 % pr. påbegynt uke over fristen. Fristen kan forlenges med den tid som medgår til supplering av mangler i planforslaget.
- Dersom gebyret er klart urimelig i forhold til de prinsipper som ligger til grunn kan Rådmannen etter egen vurdering eller etter søknad hvor det vises til særlig grunn, sette ned gebyret. Personlige eller sosiale forhold regnes ikke som særlig grunn. Frist for å søke reduksjon av gebyr er tre uker fra mottatt faktura.

Gebyr etter planområdets areal

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
For plan med totalt areal fra 0 m2 inntil 20 000 m2	Pris i kr	150 000	150 000	0	0,0 %		
For arealer over 20 000 m2 betales et tillegg per 1000 m2	Pris i kr	2 000	2 000	0	0,0 %		

Tilleggsgebyr for bebyggelse/bruksareal (BRA)

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
For hver 100 m2 nytt bruksareal (BRA) inntil 100 000 m2	Pris i kr	2 000	2 000	0	0,0 %	✓
For hver 100 m2 eksisterende bruksareal (BRA) som endrer formål, inntil 50 000 m2		1 000	1 000	0	0,0 %	✓

For hver 100 m2 nytt bruksareal (BRA) inntil 100 000 m2

Det beregnes gebyr for arealer både over og under terreng. Ved utvidelse av eksisterende areal, skal endringen medtas i grunnlaget som nytt bruksareal. Eksisterende BRA er BRA som skal bestå og som endrer formål. Arealet beregnes i henhold til Norsk Standard.

For hver 100 m2 eksisterende bruksareal (BRA) som endrer formål, inntil 50 000 m2

Det beregnes gebyr for arealer både over og under terreng. Ved utvidelse av eksisterende areal, skal endringen medtas i grunnlaget som nytt bruksareal. Eksisterende BRA er BRA som skal bestå og som endrer formål. Arealet beregnes i henhold til Norsk Standard.

Gebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Dersom et planforslag har vært avvist eller er trukket av forslagsstiller, og nytt revidert planforslag innenfor det samme planområdet framlegges til ny behandling, skal det betales nytt gebyr						Gebyret fastsettes til 100 % av ordinært gebyr

Endringer av reguleringsplan, jf. PBL § 12-14, 2. ledd

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
For planareal fra 0 m2 inntil 5000 m2	Pris i kr	0	40000	40 000	0,0 %	✓
For plan med totalt areal fra og med 5000 m2	Pris i kr	50000	50000	0	0,0 %	✓

Endringer etter PBL § 12-14 - tilleggsgebyr for bebyggelse

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
For hver 100 m2 nytt bruksareal (BRA)	Pris i kr	2000	2000	0	0,0 %	✓
For hver 100 m2 eksisterende bruksareal (BRA) som endrer formål, inntil 50 000 m2	Pris i kr	1000	1000	0	0,0 %	✓

For hver 100 m2 nytt bruksareal (BRA)

Det beregnes gebyr for arealer både over og under terreng. Ved utvidelse av eksisterende areal, skal endringen medtas i grunnlaget som nytt bruksareal. Eksisterende BRA er BRA som skal bestå og som endrer formål. Arealet beregnes i henhold til Norsk Standard.

For hver 100 m2 eksisterende bruksareal (BRA) som endrer formål, inntil 50 000 m2

Det beregnes gebyr for arealer både over og under terreng. Ved utvidelse av eksisterende areal, skal endringen medtas i grunnlaget som nytt bruksareal. Eksisterende BRA er BRA som skal bestå og som endrer formål. Arealet beregnes i henhold til Norsk Standard.

Tilleggsgebyr for saker som skal konsekvensutredes, jf. PBL §§ 14-2 og 12-9

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Detaljregulering med planprogram og konsekvensutredning, jf. forskrift om KU § 6, vedlegg I	Pris i kr	0	75000	75 000	0,0 %	✓
Detaljregulering med planprogram og konsekvensutredning, jf. forskrift om KU § 8, vedlegg II	Pris i kr	0	50000	50 000	0,0 %	✓

Veiledningsmøter og oppstartsmøter med påfølgende arbeidsmøter, jf. PBL § 12-8

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Veiledningsmøte, per møte	Pris i kr	0	5000	5 000	0,0 %	✓
Prinsippsak/forespørselssak til formannskapet	Pris i kr	0	10000	10 000	0,0 %	✓
Oppstartsmøte detaljregulering med påfølgende arbeidsmøter	Pris i kr	0	30000	30 000	0,0 %	✓

Veiledningsmøte, per møte

Det er mulig å bestille et veiledningsmøte for å avklare eventuelle utfordringer på et tidlig stadium av planprosessen, og før oppstartsmøte. Der forslagsstiller ønsker en arealbruk i strid med kommuneplanens arealdel må formannskapet forespørres før det tas stilling til videre planprosess.

Prinsippsak/forespørselssak til formannskapet

Det er mulig å bestille et veiledningsmøte for å avklare eventuelle utfordringer på et tidlig stadium av planprosessen, og før oppstartsmøte. Der forslagsstiller ønsker en arealbruk i strid med kommuneplanens arealdel må formannskapet forespørres før det tas stilling til videre planprosess.

Oppstartsmøte detaljregulering med påfølgende arbeidsmøter

Det er mulig å bestille et veiledningsmøte for å avklare eventuelle utfordringer på et tidlig stadium av planprosessen, og før oppstartsmøte. Der forslagsstiller ønsker en arealbruk i strid med kommuneplanens arealdel må formannskapet forespørres før det tas stilling til videre planprosess.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Tilleggsgebyr ved endring av planforslag

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Dersom en forslagsstiller på eget initiativ foretar vesentlige endringer av komplett planforslag etter at det er innsendt for behandling, ilegges det er tilleggsgebyr på 25 % av beregnet gebyr						25 % tilleggsgebyr av beregnet gebyr

Gebyr ved avslutning av planinitiativ/prosess før gjennomført oppstartsmøte

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Gebyr for plansaker hvor planavdelingen beslutter at initiativet skal stoppes, eller saken blir trukket før oppstartsmøtet er gjennomført	Pris i kr	0	10000	10 000	0,0 %	

Gebyr for plansaker hvor planavdelingen beslutter at initiativet skal stoppes, eller saken blir trukket før oppstartsmøtet er gjennomført

Dersom Rådmannen finner at et privat planinitiativ ikke bør føre frem, kan Rådmannen beslutte at initiativet skal stoppes. Beslutningen kan ikke påklages, men forslagsstilleren kan kreve å få den forelagt for bystyret til endelig avgjørelse. Krav om foreleggelse for bystyret må fremsettes innen 3 uker etter mottatt beslutning om å stoppe planinitiativet.

Gebyr ved avslutning av planinitiativ/prosess etter at planforslag er mottatt av kommunen

- Saksbehandlingsgebyret fastsettes til 50 % av ordinært gebyr når planforslaget trekkes tilbake av forslagsstiller før utlegging til offentlig ettersyn.

Gebyr ved avslutning av planinitiativ/prosess som følge av manglende oppfølging fra forslagsstiller

- Dersom planoppstart ikke er dokumentert kunngjort innen 6 måneder etter gjennomført oppstartsmøte, avsluttes saken og nytt oppstartsmøte må avholdes før kunngjøring av planoppstart. Tilsvarende gjelder der komplett planforslag ikke er mottatt innen 1 år etter gjennomført oppstartsmøte. Det påløper i tilfelle nytt gebyr for oppstartsmøte. Videre avsluttes saken dersom revidert planforslag ikke er mottatt innen 6 måneder etter høringsfristens utløp.

Gebyr ved avslutning av planinitiativ/prosess ved avslag etter PBL § 12-11

- For plansaker etter PBL § 12-11 hvor kommunen avgjør at saken ikke legges ut til offentlig ettersyn, betales fullt gebyr.

Gebyrregulativ del B - Byggesaker

- Kommunen kan kreve dekning for utgifter i forbindelse med plan- og byggesaker dersom det påløper utgifter fra andre offentlige myndigheter/eksterne aktører

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

- Alle gebyrer skal betales til kemneren etter regningsoppgave fra kommunen. Betaling skjer etter de satser som gjelder på det tidspunkt fullstendig søknad registreres av administrasjonen
- Krav om gebyrer sendes tiltakshaver
- 5% av gebyrinntektene avsettes til tilsyn
- Gebyrene reguleres pr. 1. januar hvert år i samsvar med bystyrets vedtak
- Dersom gebyret er klart urimelig i forhold til de prinsipper som ligger til grunn, kommunens arbeid og kostnad, kan Rådmannen fastsette et passende gebyr
- Ved avslag på søknader betales samme satser som ved godkjenning

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Formell forhåndskonferanse (50% av gebyret trekkes fra endelig byggesaksgebyr)	Pris i kr	5400	5600	200	3,7 %		Art.nr 61686
Søknad om ny, eller endring av eksisterende avkjørsel etter veglova § 40 (som trenger separat vedtaksbrev)	Pris i kr	5400	5600	200	3,7 %		Art.nr 61685
Gebyr etter medgått tid	Timepris	1300	1300	0	0,0 %		Art.nr 61677

2 Tiltak som krever søknad om tillatelse og som kan forestås av tiltakshaver, etter pbl § 20-2 (20-4):

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Mindre byggearbeid på bebygd eiendom	Pris i kr	5400	5600	200	3,7 %		Art.nr 61600
Alminnelige driftsbygninger i landbruket	Pris i kr	5400	5600	200	3,7 %		Art.nr 61601
Midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg	Pris i kr	5400	5600	200	3,7 %		Art.nr 61602
Ved tillatelse til oppretting av grunneiendom betales det gebyr for hver tomt som skal opprettes	Pris i kr	5400	5600	200	3,7 %		Art.nr 61672
Andre mindre tiltak som etter kommunens skjønn kan forestås av tiltakshaver	Pris i kr	5400	5600	200	3,7 %		Art.nr 61603

3 Rene eneboliger og fritidsboliger, etter pbl §§ 20-3, jf. 20-1 første ledd bokstav a:

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling	Pris i kr	25900	27000	1 100	4,2 %		Art.nr 61604
For hver igangsettingstillatelse	Pris i kr	2700	2800	100	3,7 %		Art.nr 61605

Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling

Gebyr betales pr enhet.

For hver igangsettingstillatelse

Gebyr betales pr enhet.

4 Sekundærleilighet i enebolig, etter pbl §§ 20-3, jf. 20-1 første ledd bokstav a) og g)

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling	Pris i kr	5400	5600	200	3,7 %	Art.nr 61606
For hver igangsettingstillatelse	Pris i kr	2700	2800	100	3,7 %	Art.nr 61607

Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling

Gjelder for egne boenheter med areal mindre enn 50 m² BRA. For større sekundærleiligheter betales gebyr i.h.t. pkt. om rekkehus, kjedehus, tomannsbolig osv.

For hver igangsettingstillatelse

Gjelder for egne boenheter med areal mindre enn 50 m² BRA. For større sekundærleiligheter betales gebyr i.h.t. pkt. om rekkehus, kjedehus, tomannsbolig osv.

5 Rekkehus, kjedehus, tomannsbolig, blokk og andre boligtyper, etter pbl §§ 20-3, jf. 20-1 første ledd bokstav a) og g):

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling, 1.-4. enhet	Pris i kr	17100	18000	900	5,3 %	Art.nr 61608
Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling, 5.-8. enhet	Pris i kr	8500	8800	300	3,5 %	Art.nr 61609
Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling, 9. enhet og videre	Pris i kr	4800	5000	200	4,2 %	Art.nr 61610
For hver igangsettingstillatelse	Pris i kr	2700	2800	100	3,7 %	Art.nr 61611

Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling, 1.-4. enhet

Gebyr betales pr boenhet

Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling, 5.-8. enhet

Gebyr betales pr boenhet

Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling, 9. enhet og videre

Gebyr betales pr boenhet

6 Garasjer, uthus og lignende med areal inntil 70 m² BRA.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling	Pris i kr	5400	5600	200	3,7 %	Art.nr 61612
For hver igangsettingstillatelse	Pris i kr	2700	2800	100	3,7 %	Art.nr 61613
For garasje, uthus og lignende over 70 m ² betales et tillegg på kr. 100,- pr. m ²						Art.nr 61614

Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling

Gjelder tiltak som behandles som søknad etter pbl §§ 20-3, jf. 20-1 første ledd bokstav a)

For hver igangsettingstillatelse

Gjelder tiltak som behandles som søknad etter pbl §§ 20-3, jf. 20-1 første ledd bokstav a)

For garasje, uthus og lignende over 70 m² betales et tillegg på kr. 100,- pr. m²

Gjelder tiltak som behandles som søknad etter pbl §§ 20-3, jf. 20-1 første ledd bokstav a)

7 Enkle lagerbygg uten innlagt vann og faste arbeidsplasser

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling, inntil 70 m ² BRA	Pris i kr	5400	5600	200	3,7 %	Art.nr 61616
For hver igangsettingstillatelse	Pris i kr	2700	2800	100	3,7 %	Art.nr 61617
Bruksareal mellom 70 m ² og 400 m ² BRA	Pris i kr	10700	11100	400	3,7 %	Art.nr 61618
Bruksareal over 400 m ² BRA	Pris i kr	16300	16900	600	3,7 %	Art.nr 61619

Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling, inntil 70 m² BRA

Gjelder tiltak som behandles som søknad etter pbl §§ 20-3, jf. 20-1 første ledd bokstav a)

For hver igangsettingstillatelse

Gjelder tiltak som behandles som søknad etter pbl §§ 20-3, jf. 20-1 første ledd bokstav a)

Bruksareal mellom 70 m² og 400 m² BRA

Gjelder tiltak som behandles som søknad etter pbl §§ 20-3, jf. 20-1 første ledd bokstav a)

Bruksareal over 400 m² BRA

Gjelder tiltak som behandles som søknad etter pbl §§ 20-3, jf. 20-1 første ledd bokstav a)

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

8 For alle kategorier nybygg, samt tilbygg, påbygg, underbygg, som ikke omfattes av pkt. 2-7, betales gebyr avhengig av tiltakets bruksareal (BRA)

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
0 - 50 m ² + kr. 145,- pr. m ²	Pris i kr	10100	10500	400	4,0 %		Art.nr 61620
51 - 100 m ² + kr. 114,- pr. m ² som overstiger 50 m ²	Pris i kr	17700	18300	600	3,4 %		Art.nr 61621
101 - 200 m ² + kr. 103,- pr. m ² som overstiger 100 m ²	Pris i kr	23700	24500	800	3,4 %		Art.nr 61622
201 - 400 m ² + kr. 42,- pr. m ² som overstiger 200 m ²	Pris i kr	34500	35700	1 200	3,5 %		Art.nr 61623
401 - 600 m ² + kr. 36,- pr. m ² som overstiger 400 m ²	Pris i kr	43100	44600	1 500	3,5 %		Art.nr 61624
over 600 m ² + kr. 30,- pr. m ² som overstiger 600 m ²	Pris i kr	53900	55800	1 900	3,5 %		Art.nr 61625
For tilbygg/påbygg til bolig og fritidsbolig betales 50 % av ovennevnte satser							Art.nr 61626
For hovedombygging betales 50 % av ovennevnte satser							Art.nr 61627
For hver igangsettingstillatelse	Pris i kr	2700	2800	100	3,7 %		Art.nr 61628

0 - 50 m² + kr. 145,- pr. m²

Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling

51 - 100 m² + kr. 114,- pr. m² som overstiger 50 m²

Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling

101 - 200 m² + kr. 103,- pr. m² som overstiger 100 m²

Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling

201 - 400 m² + kr. 42,- pr. m² som overstiger 200 m²

Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling

401 - 600 m² + kr. 36,- pr. m² som overstiger 400 m²

Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling

over 600 m² + kr. 30,- pr. m² som overstiger 600 m²

Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling

9 Fasadeendring, etter pbl §§ 20-3, jf. 20-1 første ledd bokstav c)

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling	Pris i kr	5400	5600	200	3,7 %		Art.nr 61629
For hver igangsettingstillatelse	Pris i kr	2700	2800	100	3,7 %		Art.nr 61630

10 Bruksendring og sammenføring, etter pbl §§ 20-3, jf. 20-1 første ledd bokstav d) og g)

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling	Pris i kr	5400	5600	200	3,7 %		Art.nr 61631
Endring av bruksenhet i bolig (Sammenføring)	Pris i kr	0	5400	5 400	0,0 %		Mangler art.nr
For hver igangsettingstillatelse	Pris i kr	2700	2800	100	3,7 %		Art.nr 61632

Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling

Gjelder for bruksendring som ikke medfører endring av bygning, tekniske installasjoner m.m. For bruksendring som krever bygningsmessige endringer betales gebyr etter areal som angitt i punkt 8

11 Riving, etter pbl §§ 20-3, jf. 20-1, første ledd bokstav e)

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling 0 – 100 m ² BRA	Pris i kr	5400	5600	200	3,7 %		Art.nr 61633
Over 100 m ² BRA	Pris i kr	10700	11100	400	3,7 %		Art.nr 61634
For hver igangsettingstillatelse	Pris i kr	2700	2800	100	3,7 %		Art.nr 61635

Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling 0 – 100 m² BRA

Gjelder kun når det ikke skal oppføres ny bygning.

Over 100 m² BRA

Gjelder kun når det ikke skal oppføres ny bygning.

For hver igangsettingstillatelse

Gjelder kun når det ikke skal oppføres ny bygning.

12 Oppføring, endring av bærende konstruksjoner eller bygningstekniske installasjoner, etter pbl §§ 20-3, jf. 20-1 første ledd bokstav f)

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Tiltaksklasse 1	Pris i kr	5400	5600	200	3,7 %		Art.nr 61636
Tiltaksklasse 2 og 3	Pris i kr	10700	11100	400	3,7 %		Art.nr 61637
For hver igangsettingstillatelse	Pris i kr	2700	2800	100	3,7 %		Art.nr 61638

13 Gebyr for godkjenning av foretak og selvbygger for ansvarsrett i byggesaker

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Gebyr for lokal godkjenning av foretak der erklæring om ansvar ikke kan benyttes, jf. Byggesaksforskriften (SAK10) § 11-4	Pris i kr	2700	2800	100	3,7 %		Art.nr 61639
Personlig godkjenning etter Byggesaksforskriften (SAK10) § 6-8	Pris i kr	2700	2800	100	3,7 %		Art.nr 61640
Avslag på søknad om lokal godkjenning	Pris i kr	2700	2800	100	3,7 %		Art.nr 61641

Avslag på søknad om lokal godkjenning

For arbeider unntatt gebyr etter pkt. 17 betales ikke gebyr etter dette punktet

14 Dispensasjonsbehandling etter pbl kap. 19 og fravik fra TEK17 etter pbl § 31-2

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Dispensasjoner som krever regionale myndigheters uttalelser (søknader som er særskilt arbeidskrevende, som dispensasjon fra 100 metersone)	Pris i kr	16100	16700	600	3,7 %		Art.nr 61642
Dispensasjoner som avklares uten regionale myndigheters uttalelser (søknader som er mindre arbeidskrevende)	Pris i kr	10700	11100	400	3,7 %		Art.nr 61643
Dispensasjon fra krav i byggt teknisk forskrift og mindre tiltak som er fritatt fra byggesaksbehandling	Pris i kr	6500	6800	300	4,6 %		Art.nr 61644
Søknad om fravik fra krav i Byggt teknisk forskrift (TEK17), jf. Pbl § 31-2. fjerde ledd (eksisterende bygg).	Pris i kr	7900	8200	300	3,8 %		Art.nr 61645

Dispensasjoner som krever regionale myndigheters uttalelser (søknader som er særskilt arbeidskrevende, som dispensasjon fra 100 metersone)

Gebyr for behandling av søknader om dispensasjon kommer i tillegg til ev. byggesaksgebyr for selve tiltaket. Det betales et gebyr per dispensasjonssøknad

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Dispensasjoner som avklares uten regionale myndigheters uttalelser (søknader som er mindre arbeidskrevende)

Gebyr for behandling av søknader om dispensasjon kommer i tillegg til ev. byggesaksgebyr for selve tiltaket. Det betales et gebyr per dispensasjonssøknad

15 Konstruksjon og anlegg og separate avløpsanlegg, etter pbl § 20-3, jf. 20-1 første ledd bokstavene a), l), og separate avløpsanlegg etter pbl § 27-2

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Konstruksjon, Parkerings- og opplagsplass, Forstøtningsmur, rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling: Tiltaksklasse 1	Pris i kr	5400	5600	200	3,7 %		Art.nr 61646
Konstruksjon, Parkerings- og opplagsplass, Forstøtningsmur, rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling: Tiltaksklasse 2 og 3	Pris i kr	10700	11100	400	3,7 %		Art.nr 61647
Konstruksjon, Parkerings- og opplagsplass, Forstøtningsmur, rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling: For hver igangsettingstillatelse	Pris i kr	2700	2800	100	3,7 %		Art.nr 61682
Veger med tilhørende innretning inntil 500 m lengde, rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling: Tiltaksklasse 1	Pris i kr	5400	5600	200	3,7 %		Art.nr 61648
Veger med tilhørende innretning inntil 500 m lengde, rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling: Tiltaksklasse 2 og 3	Pris i kr	10700	11100	400	3,7 %		Art.nr 61649
Veger med tilhørende innretning inntil 500 m lengde, rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling: Ved vegger lengre enn 500 m betales et tillegg på 50 % av ovennevnte satser							Art.nr 61650
Veger med tilhørende innretning inntil 500 m lengde, rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling: For hver igangsettelse	Pris i kr	2700	2800	100	3,7 %		Art.nr 61683
Damanlegg og basseng, rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling: Tiltaksklasse 1	Pris i kr	5400	5600	200	3,7 %		Art.nr 61651
Damanlegg og basseng, rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling: Tiltaksklasse 2 og 3	Pris i kr	10700	11100	400	3,7 %		Art.nr 61652
Damanlegg og basseng, rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling: for hver igangsettelse	Pris i kr	2700	2800	100	3,7 %		Art.nr 61684
Røranlegg (vann, avløp, olje) for inntil 1 km lengde, rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling: Tiltaksklasse 1	Pris i kr	5400	5600	200	3,7 %		Art.nr 61653

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Røranlegg (vann, avløp, olje) for inntil 1 km lengde, rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling: Tiltaksklasse 2 og 3 for første ledning	Pris i kr	10700	11100	400	3,7 %	Art.nr 61654
Røranlegg (vann, avløp, olje) for inntil 1 km lengde, rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling: For hver igangsettelse	Pris i kr	2700	2800	100	3,7 %	Art.nr 61656
Røranlegg (vann, avløp, olje) for inntil 1 km lengde, rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling: Ved røranlegg over 1 km lengde betales et tillegg på 50 % av ovennevnte satser						Art.nr 61657
Brygger/kaier, rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling: Tiltaksklasse 1 i tillegg kr. 120,- pr. løpemeter kaifront	Pris i kr	10700	11100	400	3,7 %	Art.nr 61658
Brygger/kaier, rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling: Tiltaksklasse 2 og 3 i tillegg kr. 120,- pr. løpemeter kaifront	Pris i kr	21600	22300	700	3,2 %	Art.nr 61659
Brygger på fritidseiendommer (tiltaksklasse 1)	Pris i kr	5400	5600	200	3,7 %	Art.nr 61660

16 Vesentlige terrenginngrep, etter pbl §§ 20-3. jf. 20-1 første ledd bokstav k)

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling	Pris i kr	5400	5600	200	3,7 %	Art.nr 61662
For hver igangsettingstillatelse	Pris i kr	2700	2800	100	3,7 %	Art.nr 61663

17 Heis, rulletrapp for person eller kombinasjon person/ vare, etter pbl §§ 20-3, jf. 20-1 første ledd bokstav f)

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling	Pris i kr	5400	5600	200	3,7 %	Art.nr 61664
For hver igangsettingstillatelse	Pris i kr	2700	2800	100	3,7 %	Art.nr 61665
Ved midlertidig installasjon i bolig settes gebyret til kr. 0,-		0	0	0	0,0 %	Art.nr 61666

18 Skilt og reklameinnretninger, etter pbl §§ 20-3, jf. 20-1 første ledd bokstav i)

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling	Pris i kr	5400	5600	200	3,7 %	Art.nr 61667

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
For hver igangsettingstillatelse	Pris i kr	2700	2800	100	3,7 %	Art.nr 61668

19 Endring i forhold til tidligere gitt tillatelse

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Mindre endring i forhold til gitt tillatelse	Pris i kr	3800	4000	200	5,3 %	Art.nr 61669

Mindre endring i forhold til gitt tillatelse

Vesentlig endring av tiltakets form som utløser krav om ny komplett søknad og nytt nabovarsel, gebyrlegges etter pkt. 2-18 og 22

20 Mangelfull søknad

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Dersom kommunen må underrette søker eller tiltakshaver om mangler i søknad etter pbl §§ 20-3, 20-4 eller søknad om dispensasjon etter pbl kap. 19 skal det betales et ekstra gebyr pr underrettelse	Pris i kr	1300	1400	100	7,7 %	Art.nr 61670

21 Trukket søknad og retur/avvisning av mangelfull søknad

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Søknad med ansvarsrett trukket før behandling (pbl § 20-3)	Pris i kr	2700	2800	100	3,7 %	Art.nr 61688
Retur/avvisning av mangelfull søknad uten ansvarsrett pbl § 20-4	Pris i kr	3800	4000	200	5,3 %	Art.nr 61689
Retur/avvisning av mangelfull søknad med ansvarsrett pbl § 20-3	Pris i kr	5400	5600	200	3,7 %	Art.nr 61690

22 Ulovlig byggearbeid (ulovlig igangsetting)

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Der det i ettertid sendes inn en søknad for ulovlige igangsatte eller fullførte tiltak, betales vanlig gebyr av sakstypen med et tillegg på 50 % av fullt saksbehandlingsgebyr						Art.nr 61674
Overtredelsesgebyr i medhold av forskrift om byggesak kapittel 16 kan ilegges i tillegg						Art.nr 61676

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

23 Midlertidig brukstillatelse og ferdigattest

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Midlertidig brukstillatelse	Pris i kr	0	2700	2 700	0,0 % 	Mangler artikkelnr
Utvidelse av ferdigattest 6 år etter igangsetting eller 2 år etter midlertidig brukstillatelse	Pris i kr	0	5400	5 400	0,0 % 	Mangler artikkelnr

Gebyrregulativ del C - Geodata: arbeider etter Matrikkeloven

Generell informasjon om gebyr etter matrikkeloven

- Gebyr etter dette regulativ betales etter faktura utstedt av kommunen
- Gebyr beregnes etter de satser som gjelder på det tidspunkt fullstendig rekvisisjon er mottatt i administrasjonen.
- For saker med areal / volum ut over tak for enhetspriser faktureres etter medgått tid.
- Det beregnes ikke merverdiavgift på gebyrene etter matrikkeloven eller eierseksjonsloven.
- Tinglysingsgebyr og eventuell dokumentavgift kommer i tillegg.
- Gebyrsatsene inkluderer hjelpemanskaper, bil- og evt. båtgodtgjørelse, adm. utgifter, merkemateriell og arbeidet med merking av grenser i marka.
- Betalingen kan kreves før forretningen berammes, eller annet arbeid er igangsatt.
- Dersom rekvisisjonen blir trukket tilbake, eller forretningen ikke lar seg fullføre, skal rekvirenten betale en andel av fullt gebyr avhengig av hvor langt kommunen har kommet i behandlingen av saken.
- Dersom kommunen oversitter fristen, reduseres gebyret med 1/3 av gebyret for oppmålingsforretning og matrikkelføring. Gebyret skal reduseres med ytterligere 1/3 dersom fristen overskrides med mer enn 2 mnd.
- Dersom gebyret er klart urimelig i forhold til de prinsipper som ligger til grunn, kommunens arbeid og kostnad, kan Rådmannen fastsette et passende gebyr.

Oppretting av matrikkelenhet - Oppretting av grunneiendom og festegrunn

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Areal 0 - 500 m ²	Pris i kr	23800	25400	1 600	6,7 % 	Art.nr 62700
Areal 501 – 2 000 m ²	Pris i kr	26100	27700	1 600	6,1 % 	Art.nr 62701
Areal over 2 000 m ² , økning pr. påbegynt daa inntil 20 daa	Pris i kr	2000	2100	100	5,0 % 	Art.nr 62702

Areal 0 - 500 m²

Rabatt ved samtidig rekvisisjon av flere forretninger fra samme delingsvedtak: 6 - 10 tomter: 20% rabatt
>10 tomter: 30% rabatt Evt. rabatt gjelder fra første tomt.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Areal 501 – 2 000 m²

Rabatt ved samtidig rekvisisjon av flere forretninger fra samme delingsvedtak: 6 - 10 tomter: 20% rabatt
>10 tomter: 30% rabatt Evt. rabatt gjelder fra første tomt.

Areal over 2 000 m², økning pr. påbegynt daa inntil 20 daa

Rabatt ved samtidig rekvisisjon av flere forretninger fra samme delingsvedtak: 6 - 10 tomter: 20% rabatt
>10 tomter: 30% rabatt Evt. rabatt gjelder fra første tomt.

Oppretting av matrikkelenhet - Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Areal 0 - 500 m ²	Pris i kr	23800	25400	1 600	6,7 %		Art.nr 62708
Areal 501 – 2 000 m ²	Pris i kr	26100	27700	1 600	6,1 %		Art.nr 62709
Areal over 2 000 m ² , økning pr. påbegynt daa inntil 20 daa	Pris i kr	2000	2100	100	5,0 %		Art.nr 62710

Oppretting av matrikkelenhet - Oppmåling av uteareal på eierseksjon

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Areal 0 – 250 m ²	Pris i kr	8600	9200	600	7,0 %		Art.nr 62711
Areal 251 – 1.000 m ²	Pris i kr	12500	13200	700	5,6 %		Art.nr 62712
Areal over 1 000 m ² , økning pr. påbegynt daa inntil 10 daa	Pris i kr	2000	2100	100	5,0 %		Art.nr 62713
Kontorforretning på uteareal til eierseksjon	Pris i kr	0	5200	5 200	0,0 %		Art.nr 62805

Oppretting av matrikkelenhet - Oppretting av anleggseiendom

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Volum 0 – 2 000 m ³	Pris i kr	23800	25400	1 600	6,7 %		Art.nr 62714
Volum over 2 000 m ³ , økning pr. påbegynt 1 000 m ³ inntil 20 000 m ³	Pris i kr	1200	1300	100	8,3 %		Art.nr 62715

Oppretting av matrikkelenhet innen nærmere avtalt frist

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Frist for fullføring avtales med rekvirent (Jf. 4B i rekvisisjonsskjema).	Pris i kr	2500	2600	100	4,0 %		Art.nr 62717

Frist for fullføring avtales med rekviert (Jf. 4B i rekvisisjonsskjema).

Oppmåling og matrikkelføring utsettes. Krever særskilt begrunnelse. Tillegg til ordinært gebyr for oppretting av matrikkelenhet.

Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Oppretting og matrikulering av nye eiendommer, uten samtidig merking og oppmåling i marka (jf. 4C i rekvisisjonsskjema)	Pris i kr	5000	5200	200	4,0 % 	Art.nr 62718

Oppretting og matrikulering av nye eiendommer, uten samtidig merking og oppmåling i marka (jf. 4C i rekvisisjonsskjema)

Kommer i tillegg til ordinært gebyr for oppretting av matrikkelenhet. Ved fullføring av forretningen Dersom merking ikke kan fullføres på forretning innen 2 år, vil ny utsatt merking bli fakturert som Klarlegging av eksisterende grense etter gjeldende gebyrregulativ på gjennomføringstidspunktet.

Grensejustering - Grunneiendom, festegrunn og jordsameie

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Areal 0 – 250 m ²	Pris i kr	8600	11400	2 800	32,6 % 	Art.nr 62720
Areal 251 – 500 m ²	Pris i kr	12500	13800	1 300	10,4 % 	Art.nr 62721

Areal 0 – 250 m²

Ved grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5 % av eiendommens areal. (maksimalgrensen er satt til 500 m²). En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20 % av eiendommens areal før justeringen. For grensejustering til veg- eller jernbaneformål kan andre arealklasser gjelde.

Areal 251 – 500 m²

Ved grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5 % av eiendommens areal. (maksimalgrensen er satt til 500 m²). En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20 % av eiendommens areal før justeringen. For grensejustering til veg- eller jernbaneformål kan andre arealklasser gjelde.

Grensejustering - Anleggseiendom

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Volum 0 – 250 m ³	Pris i kr	8600	11400	2 800	32,6 % 	Art.nr 62722

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Volum 251 – 1 000 m ³	Pris i kr	12500	13800	1 300	10,4 % 	Art.nr 62723

Volum 0 – 250 m³

For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5% av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1.000 m³

Volum 251 – 1 000 m³

For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5% av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1 000 m³

Arealoverføring - Grunneiendom, festegrunn og jordsameie

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Areal 0 – 500 m ²	Pris i kr	23800	25400	1 600	6,7 % 	Art.nr 62724
Areal 500 – 2 000 m ²	Pris i kr	26100	27700	1 600	6,1 % 	Art.nr 62719
Areal 0 – 1 000 m ² for samferdselsformål (SAK 10 § 4-3)	Pris i kr	12500	13200	700	5,6 % 	Art.nr 62725
Arealoverføring for større arealer, økning pr. påbegynt daa inntil 20 daa	Pris i kr	1200	2100	900	75,0 % 	Art.nr 62726

Areal 0 – 500 m²

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til veg- og jernbaneformål.

Areal 500 – 2 000 m²

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til veg- og jernbaneformål.

Areal 0 – 1 000 m² for samferdselsformål (SAK 10 § 4-3)

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til veg- og jernbaneformål.

Arealoverføring for større arealer, økning pr. påbegynt daa inntil 20 daa

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til veg- og jernbaneformål.

Arealoverføring - Anleggseiendom

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Volum 0 – 250 m ³	Pris i kr	19600	20900	1 300	6,6 %	Art.nr 62727
Volum 251 – 500 m ³	Pris i kr	23800	25400	1 600	6,7 %	Art.nr 62728
Volumoverføring over 500 m ³ , økning pr. påbegynt 500 m ³ inntil 10 000 m ³	Pris i kr	1200	2100	900	75,0 %	Art.nr 62729

Volum 0 – 250 m³

For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.

Volum 251 – 500 m³

For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.

Volumoverføring over 500 m³, økning pr. påbegynt 500 m³ inntil 10 000 m³

For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.

Klarlegging av eksisterende grense/rettigheter - der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
For inntil 2 punkter	Pris i kr	8000	8300	300	3,8 %	Art.nr 62730
For overskytende grensepunkter, pr. punkt	Pris i kr	1200	1300	100	8,3 %	Art.nr 62731

Klarlegging av eksisterende grense/rettigheter - der grensen IKKE tidligere er koordinatbestemt

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
For inntil 2 punkter	Pris i kr	8000	8300	300	3,8 %	Art.nr 62732
For overskytende grensepunkter, pr. punkt	Pris i kr	2000	2100	100	5,0 %	Art.nr 62733

Klarlegging av eksisterende grense/rettigheter - Klarlegging av rettigheter

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Faktureres etter medgått tid, timesats	Pris i kr	1300	1350	50	3,8 %		Art.nr 62734

Privat grenseavtale

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Faktureres etter medgått tid. Se "Timesatser"							Art.nr 62738

Matrikkelføring av saker fra andre offentlige etater

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Faktureres etter medgått tid. Se "Timesatser"							Art.nr 62740

Faktureres etter medgått tid. Se "Timesatser"

Matrikkelføring av saker fra andre offentlige etater utføres etter medgått tid

Timepriser

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Timepris kontorarbeid	Pris i kr	1300	1300	0	0,0 %		Art.nr 62741
Timepris feltarbeid	Pris i kr	1500	1550	50	3,3 %		Art.nr 62742

Timepris kontorarbeid

Gebyr som ikke kan fastsettes etter foranstående satser beregnes etter medgått tid

Ekspedisjonsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Tilrettelegging, herunder erklæringer for tinglysing av saker fra private som ikke innebærer ordinær oppmålingsforretning (eks. «kontorforretning»)	Pris i kr	3600	5200	1 600	44,4 %		Art.nr 62743
Mangelfull rekvisisjon - mangelbrev sendt ut	Pris i kr	1300	1350	50	3,8 %		Art.nr 62744

Saker som ikke blir fullført

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Arbeid ikke igangsatt	Andel av ordinært gebyr	0%	0%			Art.nr 62750
Arbeid igangsatt, men oppmålingsforretning ikke avholdt	Andel av ordinært gebyr	40%	40%			Art.nr 62751
Saken kan ikke matrikuleres	Andel av ordinært gebyr	80%	80%			Art.nr 62752
Saken er matrikulert	Andel av ordinært gebyr	100%	100%			Art.nr 62753

Arbeid ikke igangsatt

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre eller av andre grunner ikke kan fullføres.

Arbeid igangsatt, men oppmålingsforretning ikke avholdt

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre eller av andre grunner ikke kan fullføres.

Saken kan ikke matrikuleres

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre eller av andre grunner ikke kan fullføres.

Saken er matrikulert

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre eller av andre grunner ikke kan fullføres.

Gebyrsetter fastsatt av statlige myndigheter (Kun orientering, fastsettes fra staten)

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Matrikkelbrev inntil 10 sider	Pris i kr	175	175	0	0,0 %	✓	Art.nr 62744
Matrikkelbrev over 10 sider	Pris i kr	350	350	0	0,0 %	✓	Art.nr 62745
Sammenstilling av eksisterende matrikkelenheter	Pris i kr	0	0	0	0,0 %	✓	Art.nr 62746
Tinglysingsgebyr, elektronisk innsending	Pris i kr	540	540	0	0,0 %	✓	Art.nr 62747
Tinglysingsgebyr, papirbasert innsending	Pris i kr	585	585	0	0,0 %	✓	Art.nr 62749
Dokumentavgift (kun for intern føring)		Avregnes	Avregnes				Art.nr 62748

Gebyrregulativ del D - Geodata: arbeider etter eierseksjonsloven

Generell informasjon om gebyr etter eierseksjonloven

- Dersom uteareal skal seksjoneres, vil det måtte avholdes en oppmålingsforretning. Gebyrer for denne vil da komme som tillegg i samsvar med satsene nevnt i pkt. om "oppmåling av uteareal på eierseksjon" under "Gebyrregulativ for arbeider etter Matrikkelloven".
- Dersom saken behandles kun etter eierseksjonloven, vil det påløpe gebyr for utarbeidelse av matrikkelbrev.
- I tillegg betales det tinglysingsgebyr etter gjeldende sats. Slikt gebyr betales ikke ved avslag på søknad.
- Dersom kommunen oversitter fristene, reduseres seksjoneringsgebyret med 25 % av det totale gebyret for hver påbegynte uke tidsfristen oversittes.
- Dersom gebyret er klart urimelig i forhold til de prinsipper som ligger til grunn, kommunens arbeid og kostnad, kan Rådmannen fastsette et passende gebyr.

Timepriser

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Timepris kontorarbeid	Pris i kr	1300	1300	0	0,0 % 	Art.nr 62806

Timepris kontorarbeid

Gebyr som ikke kan fastsettes etter foranstående satser beregnes etter medgått tid

Saker som ikke blir fullført

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre eller av andre grunner ikke kan fullføres,	Andel av ordinært gebyr	40%	40%			Art.nr 62807

Gebyrsatser fastsatt av statlige myndigheter (Kun orientering, fastsettes fra staten)

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Tinglysingsgebyr, elektronisk innsending	Pris i kr	540	540	0	0,0 % 	Art.nr 62808
Tinglysingsgebyr, papirbasert innsending	Pris i kr	585	585	0	0,0 % 	Art.nr 62809

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Matrikkelbrev inntil 10 sider	Pris i kr	175	175	0	0,0 %		Art.nr 62810
Matrikkelbrev over 10 sider	Pris i kr	350	350	0	0,0 %		Art.nr 62811

Gebyr pr. søknad

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Mangelfull søknad - mangelbrev sendt ut	Pris i kr	1300	1350	50	3,8 %		Art.nr 62790
Behandling av søknad om seksjonering	Pris i kr	8000	8600	600	7,5 %		Art.nr 62800
Behandling av søknad om reseksjonering	Pris i kr	12500	13200	700	5,6 %		Art.nr 62801
Tillegg pr. befarings seksjonering/reseksjonering	Pris i kr	2500	2600	100	4,0 %		Art.nr 62802
Oppløsning av eierseksjonssameie		0	0	0	0,0 %		Art.nr 62803

Vann, avløp og renovasjon

Vann

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Fastdel vanngebyr	Kr pr år	1 375	1 500	125	9,1 %		
Stipulert vanngebyr	Kr pr år	15	19	4	26,7 %		Stipulert vanngebyr er beregnet ut i fra boligens areal i matrikkelen
Tilknytning av eiendom til offentlig nett	kr	1	1	0	0,0 %		

Avløp

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Fasdel avløpsgebyr	Kr pr år	1 875	2 000	125	6,7 %		
Stipulert avløpsgebyr	Kr pr år	24	31	7	29,2 %		Stipulert gebyr er beregnet ut i fra boligens areal i matrikkelen
Tilknytning av eiendom til offentlig nett	Kr	1	1	0	0,0 %		

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Renovasjon

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Avfall levert Pasadalen/Rødmyr levert med personbil	Kr pr levering	50	75	25	50,0 %	
Avfall levert Pasadalen/Rødmyr levert med større varebiler og personbiler med henger	Kr pr levering	100	150	50	50,0 %	
Standardabonnement pr boenhet (140 liter)	Kr pr år	2 625	2 875	250	9,5 %	
Standardabonnement 240 liter	Kr pr år	5 250	5 750	500	9,5 %	
Grovavfallsrute (bestillingstjeneste)	Kr pr tømming	300	300	0	0,0 %	
Ekstrasekken	Kr pr stk	50	50	0	0,0 %	
Ekstra tømming inntil 370 liter pr beholder	Kr pr tømming	700	700	0	0,0 %	
Ekstra tømming over 660 liter pr beholder/container	Kr pr tømming	2 000	2 000	0	0,0 %	
Kontantgebyr	Kr pr levering	30	30	0	0,0 %	Ved bruk av kontanter på avfallsstasjoner
Hytterenovasjon	Kr pr år	1 313	1 438	125	9,5 %	Beholdere tømmes kun i sommerhalvåret

Septikktømming

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Slam tømmes hvert 2 år	Kr pr m3 pr år	775	775	0	0,0 %	Gebyr for slamtømming og tette tanker søkes harmonisert med årsgebyr for avløp, for en standard enebolig
Tette tanker/minirensanlegg	Kr pr tømming	2 375	2 375	0	0,0 %	Gebyr for slamtømming og tette tanker søkes harmonisert med årsgebyr for avløp, for en standard enebolig

Gebyrer i perioden (inkl mva):

Tall i hele kr	2021	2022	2023	2024	2025
Vann, fast	1 375	1 500	1 500	1 500	1 500
Vann, gebyr, kr/m3	15	19	21	23	24
Avløp, fast	1 875	2 000	2 000	2 000	2 000
Avløp, gebyr, kr/m3	24	31	34	36	39

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Renovasjon, gebyr for en husholdning	2 625	2 875	3 375	3 375	3 500
Feiegebyr pr pipe	303	325	325	325	325
Tilsyn fyringsanlegg	303	325	325	325	325

Samferdsel
Parkering

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Parkeringskive	Kr pr stk	25	25	0	0,0 %	✓	Gebyrene for parkering gjelder frem til ny parkeringsordning er iverksatt
Avgift for langtidsparkering (max kr 70 pr døgn)	Kr pr time	14	14	0	0,0 %	✓	Gebyrene for parkering gjelder frem til ny parkeringsordning er iverksatt
Avgift for korttidsparkering (etter 2 timer)	Kr pr time	26	26	0	0,0 %	✓	Gebyrene for parkering gjelder frem til ny parkeringsordning er iverksatt
Ansattparkering	Kr pr mnd	560	560	0	0,0 %	✓	Gebyrene for parkering gjelder frem til ny parkeringsordning er vedtatt

Gravesøknad

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Gebyr for gravesøknad	Kr pr søknad	1 950	2 700	750	38,5 %	↗	

Feiing og tilsyn

Feiing

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Feiing pr pipe	Kr pr år	303	325	22	7,3 %	↗	

Tilsyn

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Tilsyn av fyringsanlegg	Kr pr år	303	325	22	7,3 %	

Øvrige gebyrer

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Tolketjeneste	Pris pr time	700	700	0	0,0 %	
Tilsynsgebyr tobakk (jfr. tobakkssalgsforskriften §33)	Pris pr år	4700	4700	0	0,0 %	 Pris midlertidige salgssteder: kr 1200,-
NAV: tap av kronekort - utstedelse av nytt	Pris i kr	100	200	100	100,0 %	
Festeavgift	Pris pr grav pr år	300	300	0	0,0 %	 Forlenget festeavgift utover 20 år, og reservering på navnet minnelund: kr 100,-
Gebyr for etablering av startlån	Pris i kr	1500	1500	0	0,0 %	

Egenandel kommunal fysioterapi: Følger takster fremforhandlet mellom KS og Fysioterapiforbundet.
Øvrige takster fastsatt av staten kan bli justert, og kommunen vil følge disse satsningene.

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Måltabell etter kommunalteknikkens kvalitetshåndbok

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
1. Effektiv ressursbruk og god økonomisk styring	Sikre riktig organisering og dimensjonering av tjenestetilbudet	Økonomi: Driftskostnader i forhold til budsjett - avvik		
		Økonomi: Kostnad rehabilitering "no dig" Avløp (mindre enn/kr pr meter)	2 800	3 000
		Økonomi: Kostnad rehabilitering "no dig" Vann (mindre enn/kr pr meter)	10 000	10 000
		Økonomi: Kostnad rehabilitering av VA med graving (mindre enn/kr pr meter)	24 000	24 000
		Økonomi: Prosjekteringskostnader per prosjekt i forhold til total kostnad for prosjektet (mindre enn)	6,0 %	5,0 %
2. Gode kommunale arenaer for livslang utfoldelse og mestring	En organisasjon preget av god ledelse og medarbeiderskap	HMS: Rapporterte hendelser med alvorlighetsgrad høy (mindre enn)	5	5
		HMS: Rapporterte hendelser med skade m/fravær	1	0
		HMS: Rapporterte hendelser med skade u/fravær (mindre enn)	2	2
		HMS: Rapporterte HMS-hendelser pr ansatt pr år	1	1
		HMS: Sykefravær foregående år (mindre enn)	3,7 %	4,0 %
3. Framtidsrettet og bærekraftig samfunnsutvikling	Porsgrunnsamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer	Kvalitet: Avbrudd i vannforsyningen mer enn 8 timer	1	0
		Kvalitet: Kjelleroversvømmelser	4	0
		Utslipp til ytre miljø: Rensegrad renseanlegg HRA-KOF (Kjemisk oksygen forbruk) og BOF (biologiske oksygen forbruk) inkl. overløp (antall godkjente prøver av 24)		21
		Utslipp til ytre miljø: Rensegrad renseanlegg HRA-P (Fosfor) inkl. overløp (større enn)	95,2 %	90,0 %
		Utslipp til ytre miljø: Rensegrad renseanlegg KRA-KOF (Kjemisk oksygen forbruk) og BOF (Biologisk oksygen forbruk) inkl. overløp (antall godkjente prøver av 24)		21
		Utslipp til ytre miljø: Rensegrad renseanlegg KRA-P (Fosfor) inkl. overløp (større enn)	96,7 %	90,0 %
		Utslipp til ytre miljø: Rensegrad renseanlegg LRA-KOF (Kjemisk oksygen forbruk) inkl. overløp (mer enn 55%)	94,1 %	55,0 %
		Utslipp til ytre miljø: Rensegrad renseanlegg LRA-P (Fosfor) inkl. overløp (større enn)	97,6 %	90,0 %
		Utslipp til ytre miljø: Rensegrad renseanlegg ORA-BOF (Biologisk oksygen forbruk) inkl overløp (mer enn 90%)	97,7 %	90,0 %
		Utslipp til ytre miljø: Rensegrad renseanlegg ORA-P (Fosfor) inkl. overløp (større enn)	98,8 %	90,0 %

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2022-2025
Porsgrunn kommune

Hovedmål	Delmål	Indikator	Siste måling 2020	Mål 2022
4 Endrings -og forbedringsorientert tjenesteproduksjon	Organisasjonen arbeider systematisk og kunnskapsbasert med omstilling og har fokus på kontinuerlig forbedring	KP-1.2 Drift vann og avløp; HRA - Redusere overløpsutslipp målt som snitt P (fosfor) siste 3 år. (mindre enn)		13,0 %
		KP-1.2 Drift vann og avløp; KRA - Redusere overløpsutslipp målt som snitt P (fosfor) siste 3 år. (mindre enn)		17,0 %
		KP-1.2 Drift vann og avløp; LRA - Redusere overløpsutslipp målt som snitt P (fosfor) siste 3 år. (mindre enn)		5,0 %
		KP-1.2 Drift vann og avløp; ORA - Redusere overløpsutslipp målt som snitt P (fosfor) siste 3 år. (mindre enn)		9,0 %